Autorul bestsellerului *În viață*

Raftul Denisei

Yu Hua

Cronica unui negustor de sânge

roman

HUMANITAS fiction

Xu Sanguan este muncitorul chinez tipic. Lucrează la Fabrica de Mătase, unde împinge un cărucior cu gogoși de mătase prin atelier; e plătit puțin, dar își rotunjește venitul lunar datorită vizitelor frecvente pe care i le face lui Li, Asistentul de la Sânge. Când îi atrage atenția o tânără frumoasă care-și câștigă existența vânzând gogoși pe stradă, se hotărăște să o ceară de soție. Există însă un rival, He Xiaoyong, numai că Xu Sanguan, impresionându-l pe tatăl fetei cu banii obținuți din vânzarea propriului sânge, reușește să se căsătorească cu aleasa lui. Xu Yulan aduce pe lume trei băieți, Yile, Erle și Sanle, însă necazurile apar când în oraș începe să circule vorba că fiul cel mare, Yile, nu seamănă cu nici unul din părinți, ci mai degrabă cu iubitul de odinioară al mamei sale. Perioada pe care o traversează China este deosebit de tulbure, vremurile nesigure, viața precară, iar Xu Sanguan comentează schimbările cu îngrijorare, dar și cu ironie, și, de fiecare dată când familia lui are de înfruntat o situație dramatică, salvarea vine tot din vânzarea sângelui. Deși Yile nu este fiul lui, între ei se creează de-a lungul timpului o legătură care devine, paradoxal, tot una de sânge.

ISBN 978-606-779-252-2

Raftul
Denisei

Colecție coordonată de
DENISA COMĂNESCU

Yu Hua

Cronica unui negustor de sânge

Traducere din chineză și note de
LUMINIȚA BĂLAN

HUMANITAS
fiction

Redactor: Ştefania Nalbant
Coperta: Angela Rotaru
Tehnoredactor: Manuela Măxineanu
Corector: Cristina Jelescu
DTP: Corina Roncea, Carmen Petrescu

Tipărit la Real

YU HUA
XU SANGUAN MAI XUE JI
Copyright © Yu Hua, 1995
All rights reserved.
This edition is published by arrangement with Humanitas Fiction SRL through the agency of China National Publications Import and Export (Group) Corporation.

© HUMANITAS FICTION, 2017, pentru prezenta versiune românească

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
YU HUA
Cronica unui negustor de sânge / Yu Hua; trad. şi note: Luminiţa Bălan. –
Bucureşti: Humanitas Fiction, 2017
ISBN 978-606-779-252-2
I. Bălan, Luminiţa (trad.)
821.581

EDITURA HUMANITAS FICTION
Piaţa Presei Libere 1, 013701 Bucureşti, România
tel. 021 408 83 50, fax 021 408 83 51
www.humanitas.ro

Comenzi online: www.libhumanitas.ro
Comenzi prin e-mail: vanzari@libhumanitas.ro
Comenzi telefonice: 021 311 23 30

Capitolul 1

Xu Sanguan lucra la Fabrica de Mătase din oraș, unde se îndeletnicea cu distribuția viermilor de mătase către Țesătorie. Cum avea zi liberă, s-a dus să-și vadă bunicul. Odată cu trecerea timpului, acestuia îi slăbise mult vederea, așa că nu reușea să distingă prea bine chipul nepotului care stătea acum în ușă. De aceea, i-a cerut să se tragă mai aproape și, după ce l-a cercetat un pic, a întrebat:

— Fiule, dar unde ți-e fața?

— Bunicule, a spus Xu Sanguan, eu nu-s fiul tău. Sunt nepotul, iar fața mea este chiar aici, unde altundeva?

Xu Sanguan i-a luat mâna și i-a purtat-o pe propriul chip, pentru ca bunicul să-i deslușească trăsăturile, și după câteva clipe i-a lăsat-o la loc, în poală. Palma bunicului era aidoma țesăturii crude de mătase care se producea la fabrica lor.

— De ce nu vine taică-tu să mă vadă? l-a iscodit bunicul.

— Tata s-a prăpădit demult.

Bunicul a încuviințat din cap, în timp ce un firicel subțire de salivă i se prelingea pe la colțul gurii. Și-a înclinat capul într-o parte și a tras un pic din salivă înapoi în gură, după care a spus:

— Fiule, o duci bine cu sănătatea?

— O duc bine, i-a răspuns Xu Sanguan. Bunicule, eu nu sunt fiul tău...

— Fiule, și ție ți se întâmplă adesea să vinzi sânge? a continuat bunicul șirul întrebărilor.

— Nu, eu niciodată nu-mi vând sângele, a spus Xu Sanguan, scuturând din cap cu tărie.

— Fiule... a zis bunicul mai departe, tu nu ți-ai vândut sângele și spui totuși că o duci bine cu sănătatea? Fiule, tu mă păcălești.

— Ce spui, bunicule? Zău dacă-nțeleg o iotă! Îmi pare că te-ai cam ramolit!

Bătrânul a scuturat din cap, iar Xu Sanguan a adăugat:

— Bunicule, eu nu-s fiul dumitale. Sunt nepotul.

— Fiule, a insistat bunicul, tatăl tău nici că vrea să-mi dea ascultare. A pus ochii pe nu știu ce Floare de pe la oraș...

— Floare de Aur. E mama mea.

— Taică-tu mi-a spus că-i destul de mare și se duce la oraș să se însoare cu nu știu ce Floare. Eu i-am zis: „Păi, frații tăi mai mari încă nu s-au însurat". Ia zi și tu, de vreme ce ăi mai mari nu și-au luat neveste, cum să-l las eu pe mezin să vină acasă cu nevastă? Pe-aici, pe la noi, nu așa merg lucrurile...

Cocoțat pe acoperișul colibei unchiului său, Xu Sanguan privea în toate părțile. Cerul părea să se zămislească direct din glodul adunat în zare. Bolta cerească, roșiatică precum era la amurg, lăsa impresia că s-a înălțat și mai tare, răsfirând strălucire peste ogoarele din depărtare – o lumină de culoarea focului, încât ai fi crezut că sunt mai degrabă culturi de roșii decât de cereale. Tot acolo se găseau și râul care străbătea câmpul de-a latul, și drumeagul care parcă se ținea după el, apoi veneau copacii, colibele și helești, fumul ridicat pieziș din hornurile caselor – toate de culoarea focului năprasnic.

Unchiul al Patrulea împrăștia bălegar pe câmp, iar două femei veneau în urma lui – una mai vârstnică, alta mai tânără.

— Guihua seamănă tot mai mult cu mama ei.

Tânăra a zâmbit, în timp ce femeia mai vârstnică și-a ridicat privirea către Xu Sanguan și a întrebat:

— Cine o fi cel de pe casă?

— E băiatul Fratelui al Treilea, s-a grăbit unchiul lui Xu Sanguan să-i răspundă.

Femeile și bărbatul îl priveau pe Xu Sanguan, care, hlizindu-se, stăruia cu privirea asupra lui Guihua, lucru care a făcut-o până la urmă să-și plece capul, rușinată.

— Seamănă și cu tatăl ei, a ținut să precizeze femeia mai vârstnică.

— Guihua se mărită luna viitoare, nu-i așa? s-a interesat Unchiul al Patrulea.

— Nu se mai mărită luna viitoare. Am anulat nunta, a răspuns femeia mai în vârstă, scuturând din cap.

— Ați anulat nunta? a întrebat unchiul lui Xu Sanguan, lăsând jos lopata, brusc interesat de subiect.

— Băiatul ăla era tare prăpădit, a răspuns cu glas șoptit femeia mai vârstnică. Nu era în stare să mănânce decât un bol mititel, pe când Guihua poate să înfulece chiar două boluri pline ochi cu mâncare...

— Dar cum se face că a ajuns în halul ăsta? a iscodit-o unchiul în șoaptă.

— Nici că am habar de ce-i așa... i-a răspuns femeia mai vârstnică. Am auzit pe cineva povestind că de aproape un an nu s-a mai dus la spitalul din oraș să-și vândă sângele, și atunci mi-am zis eu în sinea mea că-i ceva necurat la mijloc. M-am gândit că probabil are sănătatea șubredă, așa că am rugat pe cineva să-l cheme la masă, ca să vad cât mănâncă. „Dacă e în stare să dea gata două boluri, m-am liniștit. Dacă înghite trei boluri, atunci i-am și dat-o pe Guihua..." mi-am zis. El ce-a făcut? Păi, după ce a mâncat un bol, m-am dus să văd dacă mai cere, numai că el a spus că s-a săturat și nu-i mai trebuie nici un strop... Un zdrahon de bărbat să nu fie în stare să bage-n burtă mai mult, sigur e un prăpădit...

Ascultând toată sporovăiala femeii, unchiul lui Xu Sanguan a încuviințat din cap și i-a spus:

— Ce înseamnă să fii mamă! Pe toate le vezi.

— Așa sunt toate mamele, i-a răspuns cea vârstnică.

Cele două femei au ridicat privirea spre Xu Sanguan care era tot cocoțat pe acoperiș și, la fel ca mai înainte, o privea zâmbitor pe fată.

— Seamănă leit cu taică-su, a zis femeia mai vârstnică.

Apoi, cele două femei au pornit una în urma celeilalte. Amândouă aveau fundul mare și cum privea de acolo, de sus, lui Xu Sanguan i se părea că nu-i este cu putință să-și dea seama unde li se termină fundul și unde încep coapsele. După ce au plecat femeile, a băgat de seamă că Unchiul al Patrulea era tot pe câmpul cu pepeni. Cerul începuse să se întunece, iar silueta unchiului se cufunda și ea în negură.

— Unchiule, cât mai ai de gând să muncești? a întrebat el.

— Acuși termin, a venit răspunsul.

— Unchiule, a continuat Xu Sanguan, ar fi o chestie pe care n-am priceput-o eu și aș vrea să-mi spui matale cum stă treaba.

— Ia zi, băiete!

— Nu-i așa că toți cei care-și vând sângele ajung fără vlagă?

— Așa-i, a zis unchiul. Ai auzit-o adineauri pe mama lui Guihua? În locurile astea, bărbații care nu și-au vândut sângele nu sunt în stare să-și ia nevastă...

— Dar ce regulă mai e și asta?

— Ce regulă e asta, nici eu nu știu, dar știu că toți bărbații care sunt zdraveni câștigă treizeci și cinci de yuani la o vânzare. Dacă ai munci la câmp vreme de jumătate de an, tot cam atât ai câștiga. Sângele omului e precum apa din fântână – cu cât scoți mai multă, cu atât izvorăște mai din belșug. Chiar de scoți apă cu căldarea, zi de zi, fântâna tot pe atât se umple...

— Unchiule al Patrulea, după cum zici matale, sângele omului e precum copacul cu bani, așa-i?

— Ei, dar mai întâi se cuvine să te încredințezi că ești sănătos; altminteri, vânzarea sângelui îți poate aduce moartea. Când te duci la vânzare, mai întâi te verifică la spital, îți ia

sânge din venă, să vadă dacă stai bine cu sănătatea și numai dacă totul-i în regulă, te înhami la isprava asta...

— Unchiule, așa cum sunt eu, oare ar fi cu putință să-mi vând sângele?

Bărbatul a ridicat capul și și-a privit nepotul care stătea cocoțat pe acoperiș, cu brațele dezgolite, și se hlizea. Avea brațele cărnoase, așa că Unchiul al Patrulea i-a spus:

— După cum arăți, n-ai avea nici o problemă.

De pe acoperiș, Xu Sanguan se distra de mama focului. Apoi, deodată, ca și cum și-ar fi amintit ceva, a plecat capul și l-a întrebat pe Unchiul al Patrulea:

— Unchiule, ar mai fi ceva ce țin să te întreb.

— Ce mai vrei?

— Ziceai că mai întâi îmi ia sânge din venă la spital, pentru control.

— Așa-i.

— Și pentru asta primești bani?

— Nu, a răspuns unchiul. Sângele ăsta se dă gratuit la spital.

Mergeau pe drum, trei oameni înșirați unul lângă celălalt. Cel mai mare avea treizeci și ceva de ani, iar cel mai mic de abia împlinise nouăsprezece. Xu Sanguan, care mergea în mijloc, era între cei doi ca vârstă.

— Văd că ați luat pepeni, iar în buzunare aveți câte un bol, le-a spus Xu Sanguan celor doi tovarăși de drum. Vă gândiți cumva ca, după ce vă vindeți sângele, să vă duceți pe stradă să vindeți pepeni? Unu, doi, trei, patru... Ați luat numai șase pepeni. De ce n-ați luat mai mulți? Și ce faceți cu bolurile? Oare vreți să le cereți celor care cumpără pepeni să vă pună banii în bol? Și de ce nu v-ați luat de mâncare la voi? Ce o să mâncați la prânz?

— Când ne ducem să vindem sânge, nu ne luăm niciodată de mâncare la noi, a spus Genlong, băiatul de nouăsprezece ani. De îndată ce terminăm cu sângele, ne ducem la cârciumă și

mâncăm un platou de ficat de porc prăjit și bem două păhărușe de rachiu galben de orez.

Bărbatul de treizeci și ceva de ani, pe nume A Fang, a adăugat:

— Ficatul de porc e bun când pierzi sânge, iar rachiul galben de orez îmbunătățește sângele.

— Voi spuneați că puteți să vindeți patru sute de mililitri de sânge o dată, li s-a adresat Xu Sanguan. Cât înseamnă asta?

A Fang a scos bolul din buzunar și i-a spus:

— Vezi tu bolul ăsta?

— Îl văd.

— La o recoltare pot să dau două boluri.

— Două boluri?! s-a mirat Xu Sanguan, trăgând aer în piept. I-am auzit pe unii spunând că dacă mănânci două boluri de mâncare, de abia se fac la loc vreo câteva picături de sânge. Dacă așa stă treaba, câte boluri de orez trebuie să înghiți în schimbul celor două boluri de sânge?

A Fang și Genlong, auzind aceste vorbe, au izbucnit în râs.

— Nu-i de ajuns orezul, a spus A Fang. Trebuie să mănânci ficat de porc prăjit și să bei puțin rachiu galben de orez.

— Xu Sanguan, a spus Genlong, nu cumva voiai să spui adineauri că noi avem puțini pepeni? Să știi că azi nu mergem la piață să vindem pepeni. Pe ăștia îi ducem drept cadou cuiva...

— Îi ducem lui Li, Asistentul de la Sânge, a continuat A Fang.

— Cine-i Li, Asistentul de la Sânge? s-a interesat Xu Sanguan.

Tot vorbind așa, au ajuns la un râu care se întindea în fața lor. Podul de pe el era pe alocuri mai lat, pe alocuri se îngusta. Din apa râului crescuseră plante de un verde-albăstrui, care se cățărau pe mal, ajungând până pe ogorul de orez. A Fang s-a oprit în loc și i-a spus tovarășului său:

— Genlong, ar trebui să bem apă.

Acesta a lăsat jos pepenii pe care îi ducea pe umăr, cu cobilița, și a strigat cu hotărâre:

— Să bem!

Amândoi și-au scos din buzunar câte un bol micuț și au coborât pe malul râului. Ajuns la capătul podului, Xu Sanguan a rămas rezemat de balustradă, privindu-i cum își vâră bolurile în apă și apoi le tot scutură ușor, ca să îndepărteze ierburile care pluteau deasupra. Apoi, cei doi au început să bea, înghițind cu zgomot, și au băut așa vreo patru – cinci boluri.

De sus, de la capul podului, Xu Sanguan i-a întrebat:

— Nu cumva dis-de-dimineață v-ați ghiftuit cu murături sărate?

De pe mal, A Fang i-a răspuns:

— N-am mâncat nimic de dimineață, doar am băut câteva boluri de apă. Acum iar bem câteva și mai trebuie să bem și după ce ajungem la oraș. O să bem până ni se umflă burta și începe să ne doară. Deja mi-au amorțit gingiile... Dacă bem apă multă, o să avem mai mult sânge, fiindcă apa se amestecă cu sângele.

— Păi, dacă așa stă treaba, atunci sângele nu se diluează?

— De diluat e mai diluat, dar e și mai mult.

— Acum știu de ce umblați voi cu bolurile în buzunar, a spus Xu Sanguan și a coborât și el pe malul râului. Care dintre voi îmi împrumută și mie bolul, ca să beau și eu niște apă?

Genlong i-a întins bolul și l-a îndemnat:

— Ia-l pe al meu!

Xu Sanguan l-a înșfăcat, s-a dus pe malul râului și s-a aplecat după apă.

— Apa de la suprafață e murdară, i-a spus A Fang, care îl privea cu atenție. Și apa de la fund e murdară. Ar trebui să iei de la mijloc.

După ce au băut pe săturate, și-au continuat drumul. De astă dată, A Fang și Genlong duceau amândoi coșurile cu pepeni, așa că mergeau alături. Xu Sanguan, care mergea mai într-o parte, auzind cum scârțâie cobilița, a spus:

—Voi ați tot dus pepenii până acum. Haideți să-i mai car și eu!

— Du-te în locul lui A Fang! i-a răspuns Genlong.

— Nu mi-e greu deloc să car câțiva pepeni, a spus A Fang. De câte ori ne ducem la oraș să vindem, eu singur sunt în stare să car vreo sută de kile.

— Adineauri l-ați pomenit pe Li, Asistentul de la Sânge, a schimbat Xu Sanguan subiectul. Despre cine este vorba?

— E chelul ăla de la spital care se ocupă de noi de fiecare dată când ne ducem să vindem sânge, a spus Genlong. Stai, că ai să-l vezi de îndată.

— El este asemenea primarului nostru, a continuat A Fang. Primarul are grijă de viața noastră în sat, iar Li, Asistentul de la Sânge, la fel, are și el grijă ca noi să ne vindem sângele. El știe cine are voie și cine nu, așa că de el depinde totul.

La auzul acestor vorbe, Xu Sanguan a spus:

— De aceea îi spuneți voi Asistentul de la Sânge.

— Uneori vin mulți oameni la spital, cu gândul să-și vândă sângele, a adăugat A Fang, numai că nu sunt atâția pacienți care să aibă nevoie de sânge și atunci cine se are bine cu Li ajunge să vândă... Și ce înseamnă să te ai bine cu el? a continuat A Fang. Cum zice el, „Cine își aduce aminte de mine uneori, când nu-i în nevoie, poate să-și vândă sângele..." Și ce înseamnă să-ți aduci aminte de el și când n-ai nevoie?

A Fang a continuat, arătând spre pepenii pe care îi căra în coșuri:

— Asta înseamnă să-ți aduci aminte de el și când nu ai nevoie!

— Mai sunt și alții care se gândesc la el, a spus Genlong. Cum ar fi, de exemplu, fata aceea pe nume Ying.

Cei doi au început să chicotească, iar A Fang i-a spus lui Xu Sanguan:

— Și ea se are bine cu Li, Asistentul de la Sânge, dar sub plapumă. Dacă ea se duce să vândă sânge, toți ceilalți stau

deoparte. Dacă o jignește cineva, și să vină vreun zeu din cer să-și dea propriul sânge, Li nici nu se uită la el.

Și tot vorbind așa, au ajuns la periferie, iar când au intrat în oraș, Xu Sanguan a luat-o înainte, fiindcă era de prin părțile locului și știa bine drumurile. Tovarășii săi i-au spus că ar fi vrut să găsească un loc de unde să mai bea niște apă.

— Am intrat în oraș, așa că aici să nu mai beți apă din râu, fiindcă e foarte murdară. Am să vă duc să beți de la fântână.

Cei doi l-au urmat pe Xu Sanguan, care i-a purtat pe tot felul de străduțe întortocheate. Au tot vorbit, până când Xu Sanguan a spus:

— Nu mai pot să mă țin. Trebuie să căutăm un loc unde să mă ușurez.

— Nu se poate așa ceva, a intervenit Genlong imediat. Dacă te-ai ușurat, înseamnă că ai băut degeaba bolurile de apă, fiindcă o să-ți curgă mai puțin sânge prin vene.

— Noi am băut mai mult decât tine, a spus A Fang către Xu Sanguan, și tot reușim să ne ținem. Apoi a spus către Genlong: Are băsica mică.

Xu Sanguan simțea junghiuri în toată burta și se încrunta de durere, ba chiar începuse să meargă greoi.

— Se moare din așa ceva? și-a întrebat el tovarășii de drum.

— Cine să moară?

— Păi, eu, a răspuns Xu Sanguan. O să-mi plesnească burta?

— Te dor gingiile? a întrebat A Fang.

— Gingiile? Ia să dau cu limba... Nu, încă nu mă dor...

Xu Sanguan i-a dus la o fântână aflată sub un arbore uriaș, care era năpădită de mușchi pe toate părțile. Lângă fântână se găsea o găleată, iar sfoara cu care era legată zăcea pe jos, răsucită bine într-un colac. Găleata aruncată în fântână a izbit apa cu un sunet asemănător celui făcut de o palmă care plesnește pe cineva peste față. Apoi au ridicat găleata umplută ochi cu apă, și cei doi – A Fang și Genlong – au băut câte două boluri, după care i-au dat bolul și lui Xu Sanguan. El a băut doar unul,

însă cei doi au insistat să mai bea încă unul. Xu Sanguan s-a supus și a mai umplut o dată bolul, dar, după ce a luat două guri, a răsturnat restul de apă în găleată.

— Am băşica mică, a zis el. Chiar că nu mai intră nici o picătură.

Când au ajuns cu toţii la spital, la cabinetul pentru recoltarea sângelui, simţeau că de-abia se mai puteau ţine. De atâta efort, erau roşii la faţă ca nişte raci fierţi şi călcau uşurel, cu mare băgare de seamă, ca nişte gravide când li se apropie sorocul. A Fang şi Genlong, cu coşurile cu pepeni atârnate de cobiliţă, mergeau cătinel, cu mâinile întinse, ţinând dreaptă sfoara de care atârnau coşurile, ca nu cumva în balans coşul din faţă să se lovească de cel din spate. Dar coridorul de la spital era foarte îngust, aşa încât cei care treceau pe lângă ei făceau coşurile să se bălăngăne în mod inevitabil. La fiecare mişcare, apa din burţile lui A Fang şi Genlong se legăna şi ea dintr-o parte într-alta, iar durerea stârnită li se citea cu uşurinţă pe chipurile schimonosite. De fiecare dată se opreau în loc şi aşteptau până când coşurile se linişteau şi abia după aceea îşi continuau drumul în pas domol.

Li, Asistentul de la Sânge, stătea îndărătul unei mese, în sala de recoltare, cu picioarele cocoţate pe un sertar. Era deschis la prohab, căci îi căzuse un nasture, lăsându-i la vedere chiloţii înfloraţi. Când Xu Sanguan şi tovarăşii săi au intrat în sală, numai Li era acolo. Dând cu ochii de el, Xu Sanguan s-a întrebat imediat în gând: „Ăsta o fi Li, Asistentul de la Sânge? Nu cumva este chiar chelul care vine adeseori la fabrică să cumpere viermi de mătase copţi? "

Acesta, când i-a văzut pe A Fang şi Genglong intrând cu coşurile cu pepeni pe umeri, şi-a lăsat jos picioarele şi a spus râzând:

— Voi eraţi! Aţi venit!

Apoi, când a dat cu ochii de Xu Sanguan, i-a spus lui A Fang, arătând spre el:

— Mi se pare că l-am mai văzut pe tipul ăsta.

— E din satul nostru, i-a răspuns A Fang.

— De asta mi se părea mie cunoscut, a continuat Li, Asistentul de la Sânge.

— Vii deseori la fabrica noastră să cumperi viermi de mătase copți, a intervenit Xu Sanguan.

— Ești de la Fabrica de Mătase? s-a interesat Li.

— Mda.

— La dracu'! a exclamat Li, Asistentul de la Sânge. Nu-i de mirare că îmi pari cunoscut. Ai venit și tu să-ți vinzi sângele?

— Ți-am adus pepeni, a spus A Fang. Sunt culeși azi-dimineață de pe câmp.

Li și-a dezlipit fundul de pe scaun și s-a aplecat să se uite la pepeni, după care a spus zâmbitor:

— Chiar că-s mari. Puneți-i într-un colț!

A Fang și Genlong s-au îndoit un pic de șale, cu gândul să scoată pepenii din coșuri, după cum le indicase Li, Asistentul de la Sânge, doar că după câteva mișcări, n-au mai fost în stare să se aplece mai mult. Erau tare îmbujorați la față și gâfâiau din greu. Văzând că le-a pierit zâmbetul, Li i-a întrebat:

— Câtă apă ați băut?

— Doar trei boluri, a răspuns A Fang.

— El a băut trei boluri, eu am băut patru, a ținut să precizeze Genlong.

— Rahat! a spus Li, Asistentul de la Sânge, holbându-se la ei. Voi credeți că eu nu știu cât de mare e bășica voastră? Aveți burțile mai mari decât o femeie borțoasă, așa că eu zic că ați băut cel puțin zece boluri.

A Fang și Genlong au început să se hlizească și atunci Li le-a mai zis, fluturându-și mâna:

— Hai, lăsați-o baltă! Voi doi aveți, totuși, conștiință. Măcar vă gândiți la mine din când în când. De data asta am să vă las să vindeți sânge, dar data viitoare să știți că nu vă mai merge.

Și acestea fiind zise, și-a îndreptat privirea spre Xu Sanguan, spunându-i:

— Vino încoace!

Xu Sanguan s-a supus pe dată.

— Lasă-ți un pic capul în jos!

Xu Sanguan din nou s-a supus, iar Li, Asistentul de la Sânge, a întins brațul și i-a cercetat ochii, trăgând ușor de pleoapa de jos.

— Ia să-ți văd ochii, să nu cumva să ai icter.. N-ai... Scoate limba, să te văd și pe dinăuntru. Nu-i rău. Hai, că e în regulă. Poți să dai sânge. Uite ce, conform regulamentului, ar trebui întâi să dai niște sânge pentru analize, să vedem dacă nu cumva suferi de vreo boală, însă știu că ești prieten cu A Fang și Genlong și n-aș vrea ca ei doi să se facă de râs față de tine. În plus, abia ne-am cunoscut, așa că socotește asta ca pe un cadou...

După ce au terminat afacerea cu sângele, cei trei au pornit cu pas șovăielnic către toaleta spitalului, cu aceeași grimasă ciudată zugrăvită pe chipuri. Xu Sanguan îi urma pe tovarășii săi, dar nici unul n-avea chef de vorbă; mergeau cu capetele plecate, ca și cum dacă ar fi făcut cel mai mic efort, le-ar fi plesnit burta și nimic mai mult.

La toaletă, s-au aliniat toți trei și în momentul în care au început să urineze, au simțit o durere intensă în gingii. Scrâșneau din dinți atât de tare, încât zgomotul făcut de jetul de urină la atingerea zidului aproape că trecea neauzit.

Apoi, ajungând la piciorul podului, au dat de restaurantul Victoria, cu acoperișul care n-ajungea la balustradă, năpădit de buruieni revărsate peste streașină, de parcă ar fi fost niște gene prelungi. Restaurantul acesta, din câte se putea vedea, nu avea o ușă anume, ci ușa și ferestrele erau laolaltă, spațiul dintre ele fiind marcat de doi stâlpi. Xu Sanguan și tovarășii săi au intrat printr-una din acele deschizături – ușă sau fereastră, ce o fi fost. S-au așezat la o masă de lângă fereastra care dădea spre râul ce străbătea orășelul. Pe apă pluteau câteva frunze de varză.

A Fang a strigat către un chelner:

— Un platou cu ficat de porc prăjit și două pahărele de rachiu galben de orez. Și rachiul să fie cald!

Genlong a strigat și el:

— Un platou de ficat de porc prăjit și două pahărele de rachiu galben de orez! Și să mi-l încălzești și mie!

Xu Sanguan, văzându-i cu cât aplomb dau comanda, lovind cu palma în masă, s-a gândit să fie și el asemenea lor, așa că a izbit și el în masă și a strigat:

— Un platou de ficat de porc prăjit, două pahărele de rachiu galben de orez pe care... să-l încălzești!

N-a trecut mult timp că au și sosit trei platouri cu ficat de porc și trei pahare de rachiu galben de orez. Xu Sanguan a luat bețișoarele și când tocmai se pregătea să apuce o bucățică de ficat prăjit, i-a văzut pe A Fang și Genlong că mai întâi înșfacă păhărușele, mijesc ochii și iau o dușcă, după care amândoi suflă ușor, moment în care mușchii feței li se destind.

— Ce încântare! a spus A Fang, răsuflând ușurat.

Xu Sanguan a lăsat bețișoarele jos și mai întâi a sorbit un pic din rachiul pe care l-a simțit cum alunecă pe gât molatic. În mod involuntar, a scos și el un șuierat de plăcere, ceea ce le-a stârnit râsul lui A Fang și Genlong.

— Acum că ți-ai vândut și tu sângele, nu cumva te-a cam luat amețeala? l-a întrebat A Fang.

— Amețit nu sunt, i-a răspuns Xu Sanguan, doar că mă simt cam vlăguit. Mi s-au înmuiat picioarele și parcă plutesc în loc să merg.

— Ți-ai vândut vigoarea, i-a zis A Fang, și de aceea ți se pare că n-ai pic de putere. Noi ne vindem vigoarea, știi asta, nu? Voi la oraș îi spuneți sânge, dar noi, ăștia de la țară, îi spunem vigoare. Ea e de două feluri: vigoarea născută din sânge și cea născută din mușchi. Vigoarea din sânge face mai mulți bani decât cealaltă.

— Ce înseamnă vigoare născută din sânge? Dar cea născută din mușchi? s-a interesat, curios, Xu Sanguan.

— Când dormi, când ții bolul în mână și te hrănești, când faci câțiva pași de la casa ta până acasă la Genlong, n-ai nevoie de energie, ci doar de forța dată de mușchi. Dar dacă muncești la câmp, dacă te duci la oraș cu cobilița și coșurile pe umeri, atunci ai nevoie de puterea pe care ți-o dă sângele, i-a explicat A Fang.

Xu Sanguan a încuviințat din cap, în semn că înțelege cum stau lucrurile.

— Am priceput. Vigoarea asta e precum banii din buzunar – întâi o cheltuiești și după aceea te duci să ți-o câștigi.

A Fang a dat din cap și i s-a adresat lui Genlong:

— Ăstora de la oraș chiar le merge capul!

— Voi trudiți la câmp zi de zi, dar aveți vigoare cu prisosință, așa că vă dă mâna să mai și vindeți. Sunteți mai puternici decât mine, a zis Xu Sanguan.

— N-aș zice așa ceva, a spus Genlong, doar că noi ne îndurăm mai mult ca voi, cei de la oraș, să ne cheltuim vigoarea. Ca să ne luăm neveste, să ne ridicăm case, ne punem toată nădejdea în banii pe care-i câștigăm cu sângele vândut. Banii căpătați din munca la câmp cel mult ne ajută să nu murim de foame.

— Genlong are dreptate, a spus A Fang. Acum eu îmi vând sângele ca să-mi înalț casa. Dacă mai vând de două ori, mi-am scos bani îndeajuns s-o și termin. Genlong își vinde sângele fiindcă a pus ochii pe Guihua, care era logodită cu altcineva, dar a anulat logodna, așa că acum Genlong se ține după ea, a precizat A Fang.

— Am văzut-o și eu pe Guihua. Are fundul cam mare. Genlong, nu cumva ție îți plac fundurile mari? a zis Xu Sanguan.

Genlong se hlizea, așa că A Fang s-a grăbit să dea răspunsul în locul lui:

— Femeile cu fundul mare sunt țepene. Când se întind în pat, sunt precum corabia care se așează bine-bine pe ape.

Xu Sanguan a început și el să chicotească, iar A Fang l-a întrebat:

— Xu Sanguan, te-ai gândit ce-ai să faci cu banii câștigați?

— Încă nu m-am gândit, a răspuns bărbatul. Azi se cheamă că am aflat și ce înseamnă banii câștigați din sânge, și cei câștigați din sudoare. Eu câștig bani din sudoare la fabrică, dar azi am avut parte să câștig bani din sânge. Asemenea bani nu pot să-i cheltuiesc la întâmplare, ci sunt nevoit să-i investesc în lucrurile cu adevărat importante.

Atunci Gelong a spus:

— Ați văzut chiloții înfloriți cu care era îmbrăcat Li, Asistentul de la Sânge?

Pe A Fang l-a bufnit râsul la auzul acestor vorbe.

— Nu cumva erau chiloții tipei ăleia, Ying și nu știu mai cum? a continuat Genlong.

— Mai încape vorbă? Au dormit împreună și când s-au trezit de dimineață, și-au încurcat chiloții la repezeală, a spus A Fang.

— Ce n-aș da să văd dacă nu cumva femeia aia poartă chiloții lui Li, a spus Genlong, chicotind.

Capitolul doi

Xu Sanguan stătea pe câmp și mânca pepene. Unchiul lui, proprietarul bostănăriei, s-a ridicat în picioare și s-a scuturat cu palmele pe turul pantalonilor, iscând praful pe deasupra capului lui Xu Sanguan. Praful se împrăștia în toate părțile și se așternea ușurel peste pepene. Xu Sanguan a suflat puțin și a continuat să muște din miezul fraged și roșu al pepenelui. Unchiul lui, după ce și-a scuturat pantalonii, s-a așezat din nou pe marginea șanțului care hotărnicea ogorul.

— Ce soi de pepene este cel galben lucios? a întrebat Xu Sanguan.

În fața lor, dincolo de vrejii încâlciți, era un șir de lujeri urcați pe araci de bambus, de care atârnau o sumedenie de pepenași rotunzi, de culoare aurie, cam cât pumnul de mari. Mai încolo se aflau câțiva pepeni lunguieți și verzui. Toți luceau în soare, iar când adia vântul, mai întâi fremătau lujerii și frunzele, iar mai apoi se legănau ca la unison și pepenașii.

Unchiul lui Xu Sanguan a ridicat brațul slăbănog, cu pielea încrețită, și a spus, arătând cu degetul spre câmp:

— De pepenii ăia galbeni, strălucitori, zici? Sunt pepeni aurii, iar ăialalți verzi, de alături, sunt pepenii-babei...

— Nu mai mănânc pepene, unchiule. Cred că am mâncat deja vreo doi, nu-i așa?

— N-au fost doi, că am mâncat și eu cam o jumătate dintr-unul, a răspuns bărbatul.

— Am mai auzit despre pepenele auriu, a spus Xu Sanguan. Are miezul foarte aromat, doar că nu-i prea dulce, numai sâmburii sunt grozav de dulci. Orășenii scuipă sâmburii pepenilor aurii, dar eu nu fac asta niciodată. Tot ce crește din pământ, dacă-i comestibil, este cât se poate de hrănitor... Am mâncat și soiul numit pepenele-babei. Nu-i nici dulce, nici n-are miezul tare. Se topește în gură, că nici nu-ți trebuie dinți să-l mesteci. Unchiule al Patrulea, parcă m-aș încumeta să mai mănânc doi pepeni aurii și apoi pepenele-babei...

Xu Sanguan și-a petrecut o zi întreagă pe câmpul cu pepeni al unchiului. Pe înserat, când s-a ridicat în picioare, chipul lui, scăldat de razele soarelui la apus, era atât de roșu de parcă ar fi fost o bucată de ficat. A privit fumul sobelor de gătit, care se ridica peste casele țăranilor. Apoi și-a scuturat praful de pe turul pantalonilor, după care și-a pipăit cu amândouă mâinile burta umflată de atâta pepene roșu, pepene auriu, pepenele-babei, plus castraveți și piersici.

— Vreau să mă însor, i-a spus Xu Sanguan unchiului său, mângâindu-și pântecul.

Apoi s-a întors cu spatele și s-a ușurat peste pepenii unchiului.

— Unchiule al Patrulea, aș vrea să-mi caut o femeie și să mă însor. În ultimele două zile, m-am tot gândit cum să cheltuiesc eu cei treizeci și cinci de yuani pe care i-am câștigat cu sângele vândut. Aș fi vrut să-i dau bunicului câțiva bănuți, dar bunicul e prea bătrân și nu mai știe pe ce să cheltuie banii. Aș fi vrut să-ți dau și ție câțiva bănuți, fiindcă dintre toți frații tatălui meu, tu te-ai purtat cel mai frumos cu mine, dar, unchiule, chiar că nu mă îndur să ți-i dau. Sunt bani pe care i-am câștigat cu sângele vândut, nu cu sudoarea, și zău că nu mă pot lipsi de ei. Unchiule al Patrulea, adineauri, când m-am ridicat în picioare, mi-a venit deodată gândul să-mi iau nevastă și mi se pare că așa s-ar cuveni să-mi cheltui banii câștigați cu sângele vândut... Unchiule al Patrulea, m-am umflat de pepeni. Cum se face că parcă aș fi băut jumătate de litru de rachiu? Fața, gâtul, tălpile, palmele îmi ard ca focul!

Capitolul trei

Treaba lui Xu Sanguan era să împingă în fiecare zi cărucio-rul plin ochi cu gogoșile acelea pufoase de viermi de mătase, dus-întors, într-un atelier foarte mare, prin mijlocul unor tinere care glumeau și se hlizeau cu el. Pretutindeni se auzea zbârnâitul utilajelor. Fetele întindeau adeseori mâinile și îl băteau ușor pe cap sau îl împingeau în joacă. Dacă ar fi fost să-și aleagă o nevastă dintre ele, o fată cu care să se cuibărească sub aceeași plapumă iarna, când cădea zăpada, atunci ar fi pus ochii pe Lin Fenfang, fetișcana aceea cu cozile până la brâu, care, atunci când râdea, dezvăluia niște dinți albi și frumos rânduiți, cea cu gro-pițe în obraji. Ochii ei mari l-ar fi făcut să o îndrăgească toată viața și, se gândea el, așa liniștit ar fi trăit alături de ea până la adânci bătrânețe! Și Lin Fenfang îl bătea adeseori ușor cu palma pe cap, îl împungea în piept, ba chiar odată, pe furiș, l-a ciupit de podul palmei și atunci el i-a dus cei mai buni viermi de mătase. După aceea, n-a mai putut niciodată să-i mai ducă alt-ceva decât viermii cei mai buni.

Mai era o fată frumoasă, chelneriță la un restaurant micuț. Dimineața, stătea lângă o cratiță mare cu ulei, unde prăjea gogoși și mai mereu striga „Aoleu!" – când îi săreau stropi de ulei încins pe mână, când descoperea că și-a murdărit hai-nele, când aluneca pe stradă, din neatenție, sau când vedea că plouă, când auzea că tună.

Fata aceasta, pe nume Xu Yulan, își termina treaba dimineața, după micul dejun, așa că după aceea era liberă toată ziua și putea să umble în voie pe străzi. Se vânzolea spărgând semințe de pepeni în dinți și uneori se mai oprea ca să stea de vorbă în gura mare cu cineva care se afla pe partea cealaltă a drumului. Ba mai și râdea de mama focului și tot zicea „Aoleu!", uneori cu cojile de semințe lipite pe buze și când vorbea ea așa cu gura căscată, dacă se întâmpla să treacă cineva pe lângă ea, simțea de îndată aroma aceea de plante pe care o răspândea gura ei.

După ce umbla pe câteva străzi, uneori se întorcea la poarta casei, se ducea înăuntru și după vreo zece minute se întorcea cu alte haine pe ea și își continua plimbarea încolo și încoace. Se schimba și de trei ori pe zi. În fapt, ea avea doar trei rânduri de haine. Și tot în fiecare zi se schimba de patru ori de pantofi, pentru că avea doar patru perechi de pantofi, iar când nu mai avea nimic nou de purtat, își lega o eșarfă de mătase la gât.

Nici gând să fi avut ea mai multe haine decât ceilalți, doar că, văzând-o cât era de cochetă, toată lumea o socotea o fată modernă, poate chiar cea mai bine îmbrăcată din tot orașul. Plimbările pe străzi făceau ca frumusețea ei să le fie oamenilor la fel de cunoscută precum râul care străbătea orașul. Și aproape toată lumea o numea Xi Shi[1] Gogoșica...

— Ia priviți, trece Xi Shi Gogoșica! zicea câte unul.

— Xi Shi Gogoșica se duce la magazinul de pânzeturi în fiecare zi, ca să-și cumpere materiale înflorate și atrăgătoare.

— Nu, nu, Xi Shi Gogoșica se duce acolo doar să caște gura, nu să cumpere!

— Ce bine miroase fața lui Xi Shi Gogoșica!

— Mâinile lui Xi Shi Gogoșica nu sunt frumoase. Are mâinile prea scurte și degetele prea groase.

— Ea este Xi Shi Gogoșica?

---

1. Xi Shi – o tânără extrem de frumoasă din China clasică, un etalon al frumuseții și rafinamentului.

Odată, Xi Shi Gogoșica, adică pe numele ei Xu Yulan, s-a plimbat cale de vreo două străzi cu un tânăr pe nume He Xiaoyong. Au vorbit, au râs și apoi au ajuns la capătul unui pod de lemn, unde au stat multă vreme, de când a început soarele să apună până s-a lăsat noaptea adâncă. He Xiaoyong era îmbrăcat cu o cămașă de un alb imaculat, cu mânecile suflecate. Atunci când vorbea, își însoțea spusele cu un surâs și își încrucișa brațele la piept, prinzându-și coatele cu palmele. Xu Yulan găsea acest gest de-a dreptul fascinant, iar când fata aceasta frumoasă și-a ridicat privirea spre el, a băgat de seamă că ochii îi străluceau puternic.

Mai târziu, cineva l-a văzut pe He Xiaoyong trecând prin fața locuinței lui Xu Yulan, care tocmai atunci ieșea din casă. Când a dat cu ochii de el, a exclamat „Aoleu!".

— Hai înăuntru un pic! a spus ea, toată numai un zâmbet.

He Xiaoyong a intrat în casa lui Xu Yulan. Tatăl ei, care stătea îndărătul unei mese și bea rachiu galben de orez, văzând un tânăr necunoscut care venea în spatele fiicei lui, s-a ridicat de pe scaun și i-a adresat o invitație:

— Hai să bei un păhăruț!

După asta, He Xiaoyong și-a făcut obiceiul să vină adeseori acasă la Xu Yulan și să stea cu tatăl ei la băutură. Vorbeau încet și uneori mai și râdeau din pricini numai de ei știute. Atunci, Xu Yulan venea din camera de-alături și întreba cu voce tare:

— Ce vorbiți voi acolo? Și de ce râdeți?

Chiar în acea zi, Xu Sanguan se întorsese de la țară și când a ajuns în oraș, deja se întunecase. La vremea aceea, pe străzi încă nu existau lămpi de iluminat public, ci doar niște lampioane care atârnau la streșinile prăvăliilor. Lumina lor se așternea în fâșii pe caldarâm. Xu Sanguan mergea spre casă, străbătând când o zonă mai luminată, când una mai întunecoasă. Trecând pe lângă teatru, a zărit-o pe Xu Yulan, zisă și Xi Shi Gogoșica. Stătea la poarta teatrului, între două lampioane, aplecată într-o parte și spărgând semințe în dinți. Fața îi era scăldată în lumina roșie a lampioanelor.

Xu Sanguan s-a apropiat de ea, dar apoi s-a întors brusc și s-a îndepărtat. A rămas pe partea cealaltă a străzii, zâmbind la vederea ei. O privea pe fata aceasta frumoasă cum își țuguia buzele pentru a scuipa cojile de semințe. Și Xu Yulan l-a văzut pe admiratorul ei. Mai întâi s-a uitat în direcția lui, apoi și-a îndreptat privirea către doi trecători care se apropiau. După ce aceștia s-au îndepărtat, ea s-a uitat din nou în direcția lui, iar apoi și-a aruncat ochii spre teatru, unde doi oameni – un bărbat și o femeie – vorbeau despre spectacol. Și-a întors din nou privirea către Xu Sanguan și l-a văzut în același loc, nemișcat.

— Aoleu! a spus Xu Yulan într-un târziu. Cum se poate să mă privești cu atâta insistență? a întrebat ea, arătând cu degetul spre Xu Sanguan. Și mai și râzi!

Xu Sanguan a traversat strada și s-a oprit în fața fetei cu chipul scăldat în lumina roșiatică răspândită de lampioane.

— Vreau să te invit să mâncăm colțunași fierți în abur, a spus el.

— Nu te cunosc, i-a răspuns Xu Yulan.

— Sunt Xu Sanguan, muncitor la Fabrica de Mătase.

— Tot nu te cunosc.

— Eu te cunosc pe tine, a răspuns Xu Sanguan râzând. Ești chiar Xi Shi Gogoșica.

Când a auzit aceste vorbe, Xu Yulan a izbucnit în râs și a zis:

— Știi și tu!

— Nu cred că e careva să nu știe de tine... Hai, te invit să mâncăm colțunași fierți în abur.

— Eu am mâncat pe săturate azi, a spus ea tot râzând. Mai bine invită-mă mâine!

A doua zi, Xu Sanguan a dus-o pe Xu Yulan la restaurantul Victoria, unde au stat la o masă de lângă fereastră, aceeași masă unde mâncase ficat de porc prăjit și băuse rachiu galben de orez împreună cu A Fang și Genlong. La fel ca aceștia, a bătut și el cu palma în masă, însuflețit, și a strigat către chelner:

— Adu-mi o porție de colțunași!

I-a oferit colțunașii lui Xu Yulan, însă aceasta, după ce a terminat de mâncat, a spus că ar mai mânca un bol de găluști. Xu Sanguan iar a bătut cu palma în masă și a spus:

— Adu-mi o porție de găluști!

În acea după-amiază, Xu Yulan a mai mâncat bucuroasă și o farfurie cu prune, după care, simțind un gust sărat în gură, a mai mâncat și niște fructe confiate, iar când a terminat cu fructele, a spus că îi este sete. Xu Sanguan i-a cumpărat jumătate de pepene. Apoi au stat amândoi pe podul de lemn, unde ea a mâncat surâzătoare toată jumătatea de pepene, după care s-a pus pe sughițat tot surâzătoare. În timp ce ea se legăna, sughițând așa, el a început să numere pe degete câți bani cheltuise în după-amiaza aceea.

— Colțunașii fierți în aburi douăzeci și patru de *fen*[1], găluștele nouă *fen*, prunele zece *fen*, fructe confiate am luat de două ori, adică douăzeci și trei de *fen*, jumătate de pepene a avut un kilogram și șapte sute de grame și am dat încă șaptesprezece *fen*. În total, am cheltuit optzeci și trei de *fen*... Când te măriți cu mine?

— Aoleu! a strigat speriată Xu Yulan. Ce te face să crezi că am să mă mărit cu tine?

— Am cheltuit cu tine optzeci și trei de *fen*, a spus Xu Sanguan.

— Tu ai vrut să mă inviți, a răspuns ea sughițând în continuare. Eu am crezut că mănânc pe gratis și nu că dacă îți mănânc mâncarea, trebuie să mă mărit cu tine...

— Ce-i rău în faptul că te-ai putea mărita cu mine? a întrebat Xu Sanguan. Când ai să fii măritată cu mine, am să te iubesc și am să te ocrotesc. De multe ori o să-ți dau să mănânci cât ai mâncat în după-amiaza aceasta.

— Aha! a zis Xu Yulan. Dacă mă mărit cu tine, n-am să mai mănânc atât. După ce m-aș mărita cu tine, mi-aș plăti singură

1. *Fen* este o subdiviziune monetară. Zece *fen* alcătuiesc un *mao*.

mâncarea. Și dacă aș fi știut mai devreme de planul tău, n-aș mai fi mâncat!

— Nu-i cazul să regreți, a consolat-o Xu Sanguan, fiindcă totul o să se aranjeze de minune după ce te măriți cu mine.

— Nu pot să mă mărit cu tine, din pricină că am deja un prieten. Tata o să se împotrivească, pentru că el îl place pe He Xiaoyong...

Așa se face că Xu Sanguan a ajuns acasă la Xu Yulan, cu o sticlă de rachiu galben de orez și un cartuș de țigări marca *Poarta mare*. S-a așezat în fața tatălui fetei, a împins către el rachiul și țigările și a început să turuie fără oprire:

— Îl știi pe tata, nu-i așa? A fost un tâmplar renumit, care a făcut mobila pentru familiile importante din oraș. Mesele lucrate de el sunt fără egal – când le pipăi suprafața este ca și cum ai atinge catifeaua, așa e de netedă și lucioasă. Pe mama o știi cumva? O chema Floare de Aur. Știți cine era Floare de Aur? Cea mai frumoasă femeie din partea de apus a orașului. De aceea, toată lumea îi spunea Frumoasa din Apusul Orașului. După ce s-a prăpădit tata, ea s-a măritat cu un comandant de companie din Armata Națională și a fugit cu el. Eu sunt unicul fiu al tatălui meu și habar n-am dacă mama și comandantul acela de companie au mai avut vreun copil. Pe mine mă cheamă Xu Sanguan, iar fiii celor doi unchi ai mei sunt mai mari decât mine, așa încât eu sunt al treilea din generația mea, în familie. De aceea, mi se spune Xu Sanguan[1]. Eu sunt muncitor la Fabrica de Mătase și, cum sunt cu doi ani mai mare decât He Xiaoyong, am intrat în câmpul muncii cu trei ani mai devreme decât el, așa că eu sigur am mai mulți bani decât el. Dacă vrea s-o ia de nevastă pe Xu Yulan, trebuie să mai strângă bani câțiva ani. Banii mei de însurătoare sunt pregătiți, tot ce îmi mai lipsește acum este acordul dumitale.

Apoi a continuat:

---

1. Sanguan înseamnă „Guan al treilea".

— Dumneata o ai numai pe Xu Yulan și dacă ea se mărită cu He Xiaoyong, numele familiei dumitale se va stinge, fiindcă oricum ar fi, chiar dacă o să nască un băiat sau o fată, numele lor de familie va fi He. Dacă se mărită cu mine, cum eu mă numesc Xu, copiii vor purta acest nume, așa că întotdeauna vor arde bețișoare la altarul familiei pentru neamul nostru, dar și pentru tot neamul dumitale. Uite, dacă ești de acord să mi-o dai de nevastă pe Xu Yulan, e ca și cum eu aș lua numele dumitale de familie, nu ea pe al meu.

La auzul acestor vorbe, tatăl lui Xu Yulan a rânjit și, cu privirea ațintită asupra lui Xu Sanguan, a spus, în același timp bătând ușor cu degetele în masă:

— Am să primesc sticla de rachiu și țigările. Ai dreptate în ceea ce spui. Dacă fata mea se mărită cu He Xiaoyong, se pierde numele familiei mele, pe când dacă se mărită cu tine, o să ardă bețișoarele la altar pentru amândouă familiile Xu.

După ce a prins de veste care era alegerea tatălui ei, Xu Yulan s-a așezat pe pat și a început să plângă. Tatăl ei și Xu Sanguan stăteau lângă ea. Văzând-o cum își șterge lacrimile cu dosul palmei, tatăl fetei i-a spus lui Xu Sanguan:

— Ai văzut? Așa-i fata mea – când e bucuroasă, nu râde, ci plânge.

— Mie îmi pare că e cam supărată, a spus Xu Sanguan.

Atunci a intervenit și Xu Yulan:

— Cum să mă duc eu la He Xiaoyong și să-i spun așa ceva?

— Te duci la el și îl anunți că o să te măriți, iar mirele se numește Xu Sanguan, nu He Xiaoyong, i-a răspuns tatăl ei.

— Cum să-i explic eu așa ceva? Dacă nu o să accepte și o să se dea cu capul de pereți? Ce am să fac eu atunci?

— Dacă o să-și facă țeasta praf și o să moară, atunci nu mai e cazul să-i spui nimic, a găsit tatăl ei rezolvarea.

În sufletul ei, Xu Yulan nu voia să renunțe la He Xiaoyong, acel bărbat care, atunci când vorbea, avea obiceiul să o prindă de încheietura mâinii. El venea zâmbitor aproape în fiecare zi

la ea acasă. O dată la câteva zile aducea o sticlă de rachiu galben de orez și stătea de vorbă cu tatăl ei și beau, ba uneori mai și chicoteau. De vreo două ori, profitând de faptul că tatăl ei se dusese la latrina de pe strada cealaltă, a împins-o pe neașteptate după ușă și a înghesuit-o în zid. Din pricina sperieturii trase, ei îi bătea inima îngrozitor. Prima dată, în afară de propria inimă care bubuia ca nebuna, mai să-i spargă pieptul, altceva nu a simțit. A doua oară, i-a descoperit barba care îi freca fața asemenea unei perii.

A treia oară? În liniștea din toiul nopții, Xu Yulan stătea întinsă în pat și se gândea. Inima îi zvâcnea imaginându-și cum tatăl ei se ridică în picioare, se îndreaptă către ușă și pleacă la latrina de pe strada cealaltă, după care He Xiaoyong țâșnește în picioare, răstoarnă scăunelul pe care stătuse până atunci și o înghesuie în zid pentru a treia oară.

Xu Yulan i-a dat întâlnire lui He Xiaoyong la podul de lemn, pe înserat. De cum l-a văzut, fata a izbucnit în plâns și i-a spus că unul, pe nume Xu Sanguan, a invitat-o să mănânce colțunași fierți în abur. A mai mâncat prune uscate, fructe confiate și jumătate de pepene, iar după ce a isprăvit cu mâncarea, el a cerut-o de nevastă. He Xiaoyong, văzând pe cineva apropiindu-se, i-a spus:

— Hei, hei, nu mai plânge! Ce mă fac eu dacă te vede cineva plângând?

— Du-te și plătește-i lui Xu Sanguan optzeci și trei de *fen* și atunci nu-i mai datorez nimic! a spus Xu Yulan.

— Nici nu ne-am căsătorit și tu îmi ceri să-ți plătesc datoria? i-a răspuns He Xiaoyong.

— He Xiaoyong, ia-ți numele meu de familie, că altfel tata o să mă dea lui Xu Sanguan! i-a cerut fata.

— Ce prostii mai spui! i-a replicat el. Cum ar putea un bărbat ca mine să renunțe la propriul nume de familie, iar mai târziu toți fiii mei să se cheme Xu? Nici nu încape vorbă de așa ceva!

După o lună, Xu Yulan s-a măritat cu Xu Sanguan. Ea a vrut o rochie *qipao*[1] roșu aprins, pe care să o poarte la nuntă, iar Xu Sanguan i-a cumpărat-o numaidecât. A vrut două jachete matlasate, una roșu aprins, iar alta verde închis, ca să le poarte iarna. Xu Sanguan i-a cumpărat câte un cupon de satin – unul roșu și altul verde, ca să își facă ea hainele după cum poftește, când o avea timp. Apoi, ea i-a spus că le-ar trebui un ceas, o oglindă, un pat, masă, scaune, lighean și o oală de noapte... Xu Sanguan i-a răspuns că le-a pregătit pe toate.

Lui Xu Yulan i se părea că Xu Sanguan nu era cu nimic mai prejos decât He Xiaoyong și, dacă venea vorba de înfățișare, chiar era mai arătos. Avea și mai mulți bani în buzunar, iar din câte putea ea să-și dea seama, era și mai viguros decât He Xiaoyong.

— Eu sunt o femeie harnică. Știu să cos haine, să gătesc. Chiar socotește-te norocos că ți-ai ales așa nevastă, i-a spus ea proaspătului soț.

Xu Sanguan, care stătea pe scăunel, încuviința întruna din cap, zâmbitor. Xu Yulan a continuat:

— Sunt și frumușică, și pricepută. De acum înainte, eu am să-ți fac toate hainele. Am să mă ocup de toate treburile casei, doar că de treburile mai grele, cum ar fi cumpăratul orezului sau al cărbunilor, o să te îngrijești tu. La celelalte n-am să-ți cer să te amesteci. Am să mă îngrijesc de tine. Chiar ești norocos, nu-i așa? De ce nu mă aprobi din cap?

— Am dat din cap, am dat întruna, a spus Xu Sanguan.

— Așa-i, a aprobat Xu Yulan, după care, amintindu-și ceva, a continuat: Ia ascultă la mine! La sărbătoare, nu fac nimic. Adică, treburi dintr-astea, cum ar fi clătitul orezului, spălatul legumelor, nu le mai fac eu. Eu am să mă odihnesc și treburile din zilele acelea o să le faci tu. M-ai auzit? De ce nu mă aprobi din cap?

---

1. Rochie chinezească tradițională, cu gulerul înalt, lungă până la glezne și despicată adânc în părțile laterale.

— Despre ce sărbători e vorba? Și cât timp durează o sărbătoare? a întrebat Xu Sanguan, dând întruna din cap.

— Aoleu! a exclamat Xu Yulan. Tu nu știi ce e aia sărbătoare?

— Habar n-am, a răspuns Xu Sanguan, scuturând din cap.

— Păi, când îmi vine ciclul.

— Ciclul?

— Nu știi că nouă, femeilor, ne vine ciclul?

— Ba parcă am auzit despre asta.

— Eu spuneam că atunci când îmi vine ciclul, nu pot să fac nimic. Nu pot să mă istovesc, nu pot să bag mâna în apă rece, că atunci mă doare burta și fac febră...

Capitolul patru

Medicul obstetrician a spus:

— Nici n-ai început să ai dureri și te vaiți de mama focului!

Xu Yulan stătea întinsă pe masa de naștere, cu picioarele atârnate și brațele legate de-o parte și de alta, în timp ce doctorul îi cerea să împingă. Durerea o înfuria peste măsură, făcând-o să urle și să înjure:

— Xu Sanguan! Nenorocitule... unde ai fugit? Eu mor de durere... Unde ai fugit?... Jigodie care ar trebui sfârtecată... Te bucuri, nu-i așa? Eu mor de durere și tu te bucuri... Xu Sanguan, unde ești? Vino degrabă să mă ajuți... Eu nu pot mai mult de atât... Xu Sanguan, vino mai repede! Doctore, a ieșit copilul?

— Împinge-te! a spus doctorul. Mai e!

— Măiculiță!... Xu Sanguan... totul e numai din vina ta... Voi, bărbații, sunteți niște javre... Nu căutați decât plăcerea voastră... După ce v-a fost vouă bine, nu vă mai pasă... Noi, femeile, rămânem cu suferința! Mor de durere... De nouă luni port povara asta după mine... Mor de durere... Xu Sanguan, unde ești? Doctore, a ieșit copilul?

— Haide, străduiește-te, a spus medicul. I-a ieșit capul!

— I-a ieșit capul... mă mai sforțez un pic.... doar că nu mai am putere... Xu Sanguan, ajută-mă... Xu Sanguan, am să mor, am să mor....

Medicul a spus:

— Hai că doar ești la al doilea copil! Țipă tot așa!

Xu Yulan era scăldată de sudoare și gâfâia printre suspinele de jale.

— Aoleu..., ce mai doare! Doare!... Xu Sanguan... iar m-ai nenorocit... Aoleu... te urăsc de moarte... Tare mai doare ... Dacă am să trăiesc..., aoleu, nici moartă nu mă mai bag eu în același pat cu tine... Doare... și tu nu faci altceva decât să te hlizești... Mă sforțez..., tot mai trebuie să mă sforțez...

Medicul a spus:

— Împinge, mai împinge un pic!

Xu Yulan a împins cât a putut ea de tare, până când spinarea i s-a arcuit pe masa de naștere.

— Xu Sanguan! Banditule! Ești o jigodie! Ești o javră care ar trebui sfârtecată... Xu Sanguan! Jigodie fără pic de suflet! Umpleți-s-ar capul de bube...

— Ce zbieri așa? a apostrofat-o asistenta. E gata! Ce strigi atâta?

— A ieșit? a întrebat Xu Yulan, ridicându-se un pic. Ce repede!

În cinci ani, Xu Yulan a născut trei băieți, iar Xu Sanguan le-a dat tuturor nume: Xu Yile, Xu Erle, Xu Sanle[1].

Într-o zi, pe când Xu Sanle avea trei luni, Xu Yulan l-a apucat pe Xu Sanguan de ureche și l-a întrebat:

— Când eu nășteam, nu cumva tu te hlizeai pe-afară?

— Nu m-am hlizit, a răspuns Xu Sanguan, doar m-am amuzat și eu un pic. N-am râs în hohote.

---

1. Numele celor trei băieți înseamnă „Prima Bucurie" (Yile), „A Doua Bucurie" (Erle), „A Treia Bucurie" (Sanle).

— Aoleu, a strigat Xu Yulan, de aceea le-ai dat numele astea băieților! Carevasăzică, eu mă chinuiam în sala de nașteri, o dată, de două ori, de trei ori, iar tu te distrai pe-afară, prima dată, a doua oară, a treia oară, nu-i așa?

Capitolul cinci

Mulți oameni din oraș, care îl cunoșteau pe Xu Sanguan, au băgat de seamă că Erle avea nasul lui Xu Sanguan, Sanle avea ochii lui, însă pe chipul lui Yile nu se vedea nici o trăsătură care să amintească de el. Atunci, oamenii au început să comenteze pe la spate că Yile nu-i semăna deloc lui Xu Sanguan, la gură semăna cu Xu Yulan, dar în rest nu avea nimic nici de la maică-sa. Era limpede că mama acestui copil era Xu Yulan, dar oare era Xu Sanguan tatăl? Cine sădise sămânța în trupul lui Xu Yulan? Nu cumva He Xiaoyong? Pe măsură ce creștea, Yile semăna tot mai mult la ochi, la nas și chiar și la urechile acelea mari cu He Xiaoyong.

Când au ajuns bârfele și la urechile lui Xu Sanguan, acesta l-a chemat pe băiat și l-a privit cu atenție. La vremea aceea, Yile avea doar nouă anișori, iar după ce l-a cercetat cu mare băgare de seamă, Xu Sanguan nu s-a putut hotărî, așa că a adus singura oglindă a familiei.

Era oglinda pe care o cumpărase când se căsătorise cu Xu Yulan, iar femeia o ținuse tot timpul pe pervazul geamului. În fiecare dimineață, după ce se trezea, stătea în fața ferestrei, privea copacii, se privea pe sine, își aranja părul și își întindea pe față o cremă albă ca zăpada. Apoi Yile a crescut, a întins mâna și a înșfăcat oglinda de pe pervaz, după care și Erle a crescut și putea ajunge la oglindă. Când a crescut și Sanle, oglinda aceasta stătea încă pe pervaz, dar cei trei băieți au spart-o. Bucata cea

mai mare era un triunghi mare cât un ou și pe aceasta a luat-o Xu Yulan de jos și a continuat s-o țină pe pervaz.

Acum Xu Sanguan a ridicat în fața ochilor ciobul de oglindă și s-a privit, apoi a privit ochii lui Yile. Erau ochi la fel ca ai săi; a pus oglinda și în fața nasului și l-a privit un pic, iar apoi a privit nasul lui Yile. Era ca al lui... Xu Sanguan și-a zis în sinea sa: „Toți spun că Yile nu seamănă cu mine, însă mie mi se pare că seamănă un pic".

Yile l-a văzut pe tatăl lui că îl privește tâmp și a spus:

— Tăticule, te uiți la tine, după aceea te uiți la mine. Ce cauți, de fapt?

— Mă uitam să văd dacă îmi semeni sau nu, i-a răspuns Xu Sanguan.

— I-am auzit pe oameni spunând că eu semăn cu He Xiaoyong, de la Fabrica de Mașini-Unelte, a adăugat Yile.

— Yile, du-te și cheamă-i pe Erle și pe Sanle, i-a cerut taică-său.

Toți cei trei fii s-au prezentat în fața lui, iar el le-a cerut să se așeze pe pat, unul lângă altul, după care și-a luat și el un scăunel și s-a așezat în fața lor. I-a privit pe Yile, Erle și Sanle în ordine, unul după altul, apoi în ordine inversă – Sanle, Erle și Yile. Băieții chicoteau veseli și după ce s-au potolit, Xu Sanguan și-a dat seama că cei trei frați semănau.

— Râdeți! a spus, legănându-și trupul. Râdeți cât puteți voi de mult! i-a îndemnat el.

Când l-au văzut cum se legăna, băieții au izbucnit în hohote de râs și Xu Sanguan s-a alăturat veseliei lor.

— Cu cât râdeți mai mult, cu atât semănați mai tare unul cu celălalt, le-a spus.

Apoi și-a zis în sinea sa: „Voi spuneți că Yile nu-mi seamănă, dar Yile seamănă cu Erle și Sanle. Dacă nu seamănă cu mine, măcar seamănă cu frații lui. Nimeni n-a spus că Erle și Sanle nu sunt copiii mei... Dacă Yile nu seamănă cu mine, n-are nici o importanță, pentru că seamănă cu frații lui."

Xu Sanguan le-a spus fiilor săi:

— Yile îl știe pe He Xiaoyong, de la Fabrica de Mașini-Unelte. Dar voi doi, Erle și Sanle, nu-i așa că nu-l cunoașteți? Dacă Erle și Sanle nu-l cunosc... nu e nici o problemă... Așa-i, e chiar cel despre care vorbea Yile, care locuiește pe Aleea Poștei. Umblă mereu cu o șapcă pe cap. Ascultați la mine! He Xiaoyong ăsta nu-i un om bun. Ați înțeles? De ce nu-i om bun? Ascultați la mine! În trecut, pe vremea când voi nu erați aici, fiindcă mama voastră nu vă adusese pe lume, He Xiaoyong venea în fiecare zi pe la bunicul vostru. Și ce făcea? Bea rachiu cu el. La vremea aceea, mama voastră încă nu se măritase cu mine. He Xiaoyong se ducea la ei zi de zi, iar la câteva zile ducea și câte o sticlă de băutură. Apoi, mama voastră s-a măritat cu mine, dar He Xiaoyong tot se ducea la ei acasă adeseori, să bea. Ascultați-mă bine! După ce mama voastră s-a măritat cu mine, el nu s-a mai dus la bunicul cu băutură, ci i-a băut mai bine de zece sticle de rachiu... Într-o zi, când bunicul vostru l-a văzut pe He Xiaoyong că vine, s-a ridicat în picioare și i-a spus: „He Xiaoyong, m-am lăsat de băutură!" Apoi, He Xiaoyong nu a mai avut îndrăzneala să vină la băut la bunicul vostru acasă.

Xu Sanguan a prins de veste că prin târg umblau vorbe despre asemănarea lui Yile cu He Xiaoyong și se gândea că oamenii tot trăncănesc pe tema aceasta, nici gând să se oprească. Oare nu cumva era adevărat tot ce spunea? Xu Sanguan s-a dus la Xu Yulan și i-a zis:

— Tu ai auzit ce se vorbește?

Xu Yulan știa la ce se referă Xu Sanguan, așa că a lăsat hainele pe care tocmai le spăla, și-a ridicat șorțul și și-a șters spuma de pe mâini, după care s-a îndreptat spre ușă, s-a așezat pe prag și a început să plângă, spunând:

— Cu ce am greșit eu oare într-o viață anterioară, de trebuie să pătimesc toate astea?

Tânguirea lui Xu Yulan acolo, pe prag, i-a făcut pe cei trei fii să se adune în jurul mamei lor și să privească uluiți cum

plânge din ce în ce mai tare. Femeia și-a șters lacrimile și le-a scuturat la pământ ca și cum și-ar fi scuturat mucii, iar apoi a spus, clătinând din cap:

— Cu ce am greșit eu într-o viață anterioară? În primul rând, n-am fost văduvă; în al doilea rând, n-am fost căsătorită decât o singură dată, în al treilea rând, n-am furat bărbatul altei femei, dar lumea bârfește că cei trei băieți ai mei n-au același tată. Ce păcat am săvârșit eu în vreo viață anterioară? E limpede că băieții au un singur tată, dar lumea se încăpățânează să spună că sunt doi tați...

Văzând-o cum stă pe prag și plânge, lui Xu Sanguan a început să-i vâjâie capul și a strigat către ea:

— Hai în casă! Nu mai sta pe prag! Și la ce bun să plângi? Ce tot îndrugi acolo? Ești vai de capul tău! Ce rost are să plângi? Ce rost are să strigi? Hai în casă...

Vecinii lor s-au apropiat unul câte unul. Unii spuneau:

— Xu Yulan, de ce plângi? Nu-i așa că nu-ți ajung cupoanele de masă? Sau cumva te chinuie Xu Sanguan? Xu Sanguan pe unde umblă? Adineauri i-am auzit glasul... Xu Yulan, de ce plângi? Ai pierdut ceva? Sau poate datorezi cuiva bani...? Ori vreunul dintre fiii tăi a dat de belea?

— Nici vorbă, a sărit Erle. N-aveți dreptate. Mama plânge pentru că Yile seamănă cu He Xiaoyong.

— O, despre asta este vorba... spuneau oamenii.

— Erle, ia du-te tu în casă! Nu mai sta aici! a spus Yile.

— Nu plec, i-a răspuns Erle.

— Mamă, nu mai plânge! a îndemnat-o Yile. Du-te în casă!

Xu Sanguan stătea în casă și scrâșnea din dinți de furie, gândindu-se că tare proastă mai era femeia lui. Părea că nu știe cum că rufele murdare se spală în familie, fiindcă stătea pe pragul ușii și se tânguia cu voce tare, s-o audă toată lumea, și cine știe ce grozăvii avea să mai strige. Îndărătul ușii, el scrâșnea din dinți auzind-o cum se jeluiește afară.

— Cu ce-am greșit eu într-o viață anterioară? continua Xu Yulan. Nu sunt văduvă, nu m-am recăsătorit, n-am furat

bărbatul altei femei! Am născut trei băieți... Ce păcate am avut eu într-o viață anterioară? De ce a trebuit să-l cunosc eu pe He Xiaoyong ăsta? Nu-i nimic rău cu el, doar că nu știu ce să mă mai fac eu acum. Yile îi seamănă tot mai mult. A fost doar o dată, a doua oară n-am mai vrut, doar o dată, și uite că Yile seamănă tot mai mult cu el...

„Ce? Doar o dată?" Lui Xu Sanguan i s-a urcat sângele la cap. A deschis ușa cu un șut și a urlat către Xu Yulan, care stătea tot pe prag:

— Intră dracului în casă!

Răcnetul lui Xu Sanguan i-a speriat pe toți cei de afară, iar Xu Yulan s-a oprit brusc din plâns și nici c-a mai rostit vreo vorbă. A întors capul și l-a privit pe Xu Sanguan. Acesta a ieșit și a tras-o pe nevastă-sa după el, după care a zbierat către cei adunați afară:

— Cărați-vă de aci!

Apoi, când a dat să închidă ușa, cei trei fii ai săi au vrut să intre și ei în casă, doar că a țipat și la ei:

— Cărați-vă și voi!

A închis ușa, a tras-o pe Xu Yulan în dormitor, a închis și acolo ușa, după care, dintr-o palmă, a trântit-o pe femeie pe pat.

— L-ai lăsat pe He Xiaoyong să se culce cu tine?

Xu Yulan plângea și se tot freca pe obraji.

— Spune odată! a strigat din nou Xu Sanguan.

— Da, a răspuns Xu Yulan printre suspine.

— De câte ori?

— Doar o dată.

Xu Sanguan a tras-o pe femeie de pe pat și i-a mai cârpit o palmă.

— Curvă nenorocită! a strigat el. Și mai ai tupeul să spui că n-ai umblat niciodată cu alt bărbat?

— N-am umblat cu alt bărbat, i-a răspuns Xu Yulan. He Xiaoyong e de vină. El m-a înghesuit în zid mai întâi și după aceea m-a dus în pat...

— Taci din gură! a răcnit Xu Sanguan, dar apoi s-a gândit că ar vrea să știe mai multe despre ceea ce se întâmplase, așa că a continuat: Și de ce nu l-ai împins? De ce nu l-ai mușcat? De ce nu i-ai tras un picior?

— L-am împins, i-am tras și un picior, a spus Xu Yulan, dar el m-a înghesuit în zid și m-a apucat de țâțe...

— Ajunge!

Și cum striga el așa, i-a mai tras două palme – stânga, dreapta – după care s-a gândit că ar vrea să știe ce s-a întâmplat mai departe.

— Deci te-a tras de țâțe și apoi l-ai lăsat să-și facă treaba?

Xu Yulan și-a acoperit fața cu palmele.

— Spune!

— N-am curajul să-ți spun, a zis Xu Yulan clătinând din cap. Dacă îți spun, iar îmi tragi palme. Nu mai văd nimic din pricina loviturilor tale și mă dor și dinții de nu mai pot. Parcă mi-a luat foc fața, nu alta.

— Spune! Te-a apucat de țâțe și după aia...

— M-a apucat de țâțe și n-am mai avut pic de vlagă în mine...

— Și atunci te-ai băgat în pat cu el?

— N-am mai avut pic de vlagă, iar el m-a tras în pat...

— Taci din gură!

Xu Sanguan i-a tras un șut în coapsă, în timp ce țipa la ea, făcând-o pe femeie să rămână fără grai din pricina durerii.

— Nu cumva toate astea s-au petrecut la noi în casă? Nu cumva în patul ăsta?

Abia după o vreme Xu Yulan i-a răspuns:

— Acasă la tata.

Xu Sanguan s-a simțit deodată ostenit, așa că și-a luat un scăunel și s-a așezat, copleșit de durere.

— Nouă ani. Nouă ani m-am bucurat și Yile nu-i copilul meu. M-am bucurat degeaba... L-am crescut degeaba timp de nouă ani pe Yile, și el e copilul altuia...

Și cum vorbea Xu Sanguan așa, deodată și-a amintit ceva. A sărit imediat de pe scăunel și a răcnit iarăși la Xu Yulan:

— Carevasăzică, prima dată a fost cu He Xiaoyong?

— Nu, i-a răspuns Xu Yulan. Prima noapte a fost cu tine.

— Îmi amintesc acum, a spus Xu Sanguan. Prima dată sigur a fost cu He Xiaoyong. Eu am vrut să aprind lampa, dar tu nu m-ai lăsat. Abia acum îmi dau seama că ți-a fost teamă să nu pricep eu că te culcaseși deja cu He Xiaoyong...

— Nu te-am lăsat să aprinzi lampa fiindcă mi-era rușine de tine, i-a răspuns Xu Yulan plângând.

— Sigur prima dată i te-ai dat lui He Xiaoyong. Dacă n-ar fi fost așa, de ce nu îi seamănă și Erle? De ce nu îi seamănă Sanle? Yile îi seamănă nenorocitului! Femeia mea a făcut-o prima dată cu alt bărbat și de aceea primul meu copil e al altuia. Cum am să mai țin eu capul sus în fața oamenilor?

— Xu Sanguan, ia gândește-te mai bine! N-ai văzut tu sânge după prima noastră noapte?

— Și ce dacă am văzut? Curvă, erai la sărbătoare în ziua aia!

— Ai milă, Cerule!

Capitolul șase

Xu Sanguan stătea rezemat în scaunul de răchită, cu picioarele pe un scăunel. Xu Yulan s-a apropiat și i-a spus:

— Xu Sanguan, nu mai avem orez. Ne mai ajunge doar la masa de diseară. Uite aici cupoanele pentru orez, banii, sacul. Du-te la magazinul de cereale și cumpără!

— Nu pot să mă duc să cumpăr orez, i-a răspuns bărbatul. Acum nu mai pot să fac nimic. De îndată ce mă întorc acasă, nu fac altceva decât să mă simt bine. Știi ce înseamnă asta? Exact ce vezi! Adică stau rezemat în scaunul de răchită, cu picioarele proptite pe scăunel. Și știi de ce vreau să mă simt bine? Ca să te pedepsesc pe tine. Ai făcut greșeala vieții tale. Te-ai culcat cu nenorocitul de He Xiaoyong pe la spatele meu și după isprava asta l-ai făcut pe Yile. Numai când mă gândesc, mă apucă nebunia. Și tu vrei să mă duc după orez? Visează mai departe!

— Eu nu pot să car cincizeci de kilograme, a spus Xu Yulan.

— Dacă nu poți să cari cincizeci de kilograme, atunci cară doar douăzeci și cinci! i-a răspuns Xu Sanguan.

— Nici douăzeci și cinci nu pot să car.

— Atunci încearcă la jumătate!

— Xu Sanguan, spăl cearșafurile și sunt foarte mari, a spus Xu Yulan. Ajută-mă și pe mine să mai aduc niște apă!

— Nici vorbă, i-a răspuns Xu Sanguan. Acum stau pe scaunul de răchită și de-abia dacă m-am dezmorțit și eu. Dacă mă mișc, nu mă mai simt bine.

— Xu Sanguan, ajută-mă cu cufărul ăsta, a spus femeia. Nu pot să-l car singură.

— Nici vorbă, a spus el. Acum mă simt și eu bine în scaunul de răchită...

— Xu Sanguan, hai la masă, a spus Xu Yulan

— Adu-mi aici mâncarea! a zis bărbatul. Am să mănânc aici, în scaunul de răchită.

— Xu Sanguan, când ai să termini cu simțitul bine? a întrebat femeia.

— Habar n-am, a răspuns el.

— Yile, Erle și Sanle s-au culcat, a zis Xu Yulan. Și mie îmi pică ochii de oboseală. Când n-o să te mai simți bine în scaun, mișcă-ți fundu' și vino în pat.

— Acuși vin, a răspuns Xu Sanguan.

Capitolul șapte

Unul dintre avantajele pe care le avea Xu Sanguan ca angajat la Fabrica de Mătase era faptul că în fiecare lună primea o pereche de mănuși albe. Fetele din atelier îl priveau cu invidie și îl întrebau de fiecare dată:

— Xu Sanguan, la câți ani schimbi tu mănușile?

Xu Sanguan ridica brațele și le arăta mănușile acelea ponosite. De fiecare dată când își flutura mâinile, ațele și zdrențele se legănau în toate părțile de parcă ar fi fost o tobiță cu zdrăngănitoare.

— De mai bine de trei ani port mănușile astea, răspundea Xu Sanguan.

— Alea se cheamă mănuși? întrebau ele. Așa departe cum stăm noi și tot putem să-ți vedem foarte bine vârfurile degetelor.

— În primul an, sunt noi, după care în al doilea an sunt vechi. Dacă le cârpesc, pot să le mai port doi ani și așa se face că port o pereche trei ani, le răspundea Xu Sanguan.

— Xu Sanguan, spuneau ele, dacă porți o pereche de mănuși șase ani, iar fabrica îți dă o pereche în fiecare lună, înseamnă că în șase ani ai adunat șaptezeci și două de perechi, iar dacă ai folosit doar una, atunci mai ai șaptezeci și una de perechi. Ce faci cu atâtea? Dă-ni-le nouă, pentru că noi primim o pereche la șase luni...

Dar Xu Sanguan a împăturit cu mare grijă mănușile abia primite, le-a băgat în buzunar și a pornit spre casă zâmbitor.

Odată ajuns acasă, i le-a dat lui Xu Yulan, care imediat s-a dus cu ele la ușă și le-a privit în bătaia luminii, să vadă dacă mănușile acestea noi-nouțe aveau o țesătură mai grosolană sau, dimpotrivă, una mai fină. În cazul în care descoperea că sunt niște mănuși mai fine, striga pe loc:

— Aoleu!

Acest strigăt îl speria adeseori pe Xu Sanguan, care credea că mănușile primite de la fabrică în luna cu pricina erau mâncate de molii.

— Au țesătura fină!

De două ori pe lună, Xu Yulan întindea mâna când Xu Sanguan venea de la fabrică, spunând:

— Dă-mi!

În aceste două zile, o dată primea salariul, o dată mănușile. Xu Yulan punea mănușile pe fundul cufărului, iar când aduna patru perechi, putea să-i împletească lui Sanle un puloveraș; când aduna șase perechi, îi împletea lui Erle un puloveraș, iar dacă aduna opt-nouă perechi, atunci avea și Yile unul. Pentru puloverul bărbatului său, Xu Yulan nu se apuca de treabă fără douăzeci de perechi. Se întâmpla uneori să-i spună:

— Ți s-au îngroșat brațele. Ai pus grăsime pe șale. Dacă îți mai crește burta mult, n-o să mai fie de ajuns douăzeci de perechi...

— Atunci, fă un pulover pentru tine și gata! îi răspundea Xu Sanguan.

— Acum nu mă ocup de așa ceva, îi spunea femeia.

Xu Yulan trebuia să aștepte până aduna șaptesprezece-optsprezece perechi de mănuși cu țesătură fină, ca să-și facă un pulover și pentru ea. Mănuși de felul acesta Xu Sanguan aducea doar de vreo două-trei ori pe an. Erau căsătoriți de nouă ani și cu ceea ce a adunat în primii ani, Xu Yulan a putut să-și facă un pulover mai fin.

Când l-a terminat, se făcuse deja primăvară și vremea începuse să se încălzească. S-a spălat pe cap lângă fântână, s-a așezat

la ușă, cu oglinda încă nespartă în mână și a început să-i dea indicații lui Xu Sanguan cum s-o tundă. După ce a terminat cu tunsul, a stat la soare, să-și usuce părul, și-a aplicat pe față un strat gros de cremă *Fulg de zăpadă* și așa, parfumată, s-a îmbrăcat cu puloverul abia împletit. Apoi și-a scos din cuier eșarfa de mătase pe care o avea de când se căsătoriseră, și-a pus-o la gât și a făcut un pas peste prag. Până să facă și al doilea pas, a întors capul și i-a spus lui Xu Sanguan:

— Astăzi clătește tu orezul, spală legumele și fă de mâncare, fiindcă e sărbătoare și nu fac treabă. Am plecat. Ies puțin pe stradă, să mă plimb.

— Păi n-a fost sărbătoare săptămâna trecută? Cum se face că iar e sărbătoare? a îngăimat nedumerit Xu Sanguan.

— Nu mi-a venit ciclul, a precizat Xu Yulan. N-ai văzut că m-am îmbrăcat cu puloverul cel nou?

A purtat puloverul acela vreo doi ani. L-a spălat de cinci ori, l-a cârpit o dată cu un petic dintr-o mănușă cu țesătură fină. Xu Yulan spera ca Xu Sanguan să mai aducă niște mănuși de la fabrică și mai mereu zicea:

— O să am și eu un pulover nou.

Când se hotăra să peticească puloverul, întotdeauna, cu o seară înainte, deschidea fereastra și scotea capul ca să vadă dacă stelele strălucesc în noapte. Când vedea luna strălucind și stelele scânteind alături de ea, știa că a doua zi va fi zi senină și că putea să desfacă o mănușă.

Desfăcutul mănușii era o treabă pentru două persoane. Mai întâi, trebuia să dea de capătul firului, după care să tragă în jos și să înfășoare firul în jurul a două brațe desfăcute, ca să îl îndrepte. Firul desfăcut din mănușă era răsucit de obicei și nu mergea să împletească puloverul cu el, așa că mai întâi îl înmuia în apă vreo două, trei zile, apoi îl agăța de o prăjină de bambus, ca să se usuce la soare, iar firul se îndrepta.

Xu Yulan era pe cale să deșire mănușa, așa că avea nevoie de două brațe desfăcute și a strigat:

— Yile, Yile!

Yile a intrat în casă și a întrebat-o:

— Mama, m-ai strigat?

— Yile, vino să mă ajuți să deșir o mănușă! a spus femeia.

— Nu vreau! a zis Yile, scuturând din cap.

După ce a plecat băiatul, Xu Yulan l-a strigat pe Erle:

— Erle, Erle!

Acesta a intrat în fugă în casă și, văzând că vrea să o ajute, s-a așezat bucuros pe scăunel și a întins brațele pentru ca mama să răsucească în jurul lor firul tocmai deșirat. Atunci a venit și Sanle și a rămas lângă Erle. A întins și el brațele, înghesuindu-se în Erle cu gândul să-l dea la o parte. Când a văzut ce face, Xu Yulan a spus:

— Sanle, pleacă de aici. Ai mâinile murdare!

Cât au stat acolo, Xu Yulan și Erle au trăncănit întruna. O femeie de treizeci de ani și un băiețel de opt anișori – păreau a fi două femei de treizeci de ani sau doi băieței de opt anișori, așa de bine se înțelegeau pe limba lor. După ce mâncau, înainte să se ducă la culcare, ieșeau pe stradă, la plimbare, și povesteau câte-n lună și în stele.

— Am văzut-o pe fata familiei Zhang, din sudul orașului, a spus Xu Yulan. Se face tot mai frumoasă.

— Fata aia cu cozile până la fund? a întrebat Erle.

— Da, e chiar fata care ți-a dat o grămadă de semințe de pepene să mănânci. Nu-i așa că se face tot mai frumoasă?

Erle a spus:

— Am auzit pe cineva spunându-i „Zhang Țâțe Mari".

— Eu am văzut-o pe Lin Fenfang, de la Fabrica de Mătase, încălțată cu niște adidași albi și cu șosete roșii de nailon. Am mai văzut eu zilele trecute șosete roșii de nailon la Lin Pingping, care stă peste stradă de noi, dar adidași albi pentru femei nu mai văzusem, acum a fost prima dată, a precizat Xu Yulan.

— Eu am mai văzut, a spus Erle. E o pereche chiar în vitrina de la magazinul universal.

— Eu am văzut multe perechi de adidași albi bărbătești, a zis Xu Yulan. Chiar fratele mai mare al lui Lin Pinping are așa ceva, și mai are și Wang Defu, de pe strada noastră.

— Și femeia care se duce adeseori acasă la Wang Defu poartă adidași albi, a adăugat Erle.

— ..., a zis Xu Yulan.

— ..., a zis și Erle.

Xu Yulan și Yile nu aveau prea multe să-și spună. Yile niciodată nu era prea dornic să stea pe lângă maică-sa și nici nu-și dorea să facă ceva împreună cu ea. Când femeia voia să iasă pe stradă, ca să cumpere legume, îl striga pe Yile:

— Yile, ia tu coșul!

— Nu vreau!

— Yile, ajută-mă să bag ața în ac!

— Nu vreau!

— Yile, adună tu rufele și împăturește-le!

— Nu vreau!

— Yile...

— Nu vreau!

Când se înfuria de-a binelea, Xu Yulan se repezea la el:

— Și, mă rog, ce vrei tu să faci?

Xu Sanguan se plimba agale prin cameră, uitându-se la razele de soare care se strecurau prin câteva găuri din acoperișul casei.

— Trebuie să mă urc pe casă și să repar acoperișul. Dacă vin ploile cele mari, de primăvară, atunci o să avem parte și de o ploicică în casă, a zis el.

La auzul acestor vorbe, Yile i-a spus lui Xu Sanguan:

— Tată, mă duc să împrumut o scară.

— Ești micuț, nu ești în stare să duci tu o scară, i-a răspuns bărbatul.

— Tată, întâi cer eu cu împrumut scara și după aceea te duci tu și o iei, a precizat băiatul.

După ce a fost adusă scara, Xu Sanguan s-a urcat pe casă.

— Tată, îți țin eu scara, a spus Yile.

Xu Sanguan s-a urcat pe casă. La fiecare pas, acoperișul scârțâia. Jos, Yile era ocupat cu altele: a adus ceainicul lui Xu Sanguan lângă scară, apoi a adus ligheanul, a turnat apă, a pus lângă el și prosopul tatălui și apoi, ținând cu ambele mâini ceainicul, a ridicat capul și a strigat:

— Tată, coboară să te odihnești un pic! Hai să bei ceai!

De pe acoperiș, Xu Sanguan a spus:

— Nu beau. Abia m-am urcat aici!

Yile a stors prosopul lui Xu Sanguan și, ținându-l în mână, a strigat după o vreme:

— Tată, coboară să te odihnești un pic! Hai să te ștergi de sudoare!

Xu Sanguan stătea ghemuit pe acoperiș și a răspuns:

— Încă n-am transpirat.

Atunci s-a apropiat bălăbănindu-se și Sanle. Când l-a văzut, Yile i-a făcut semn cu mâna să se îndepărteze și i-a spus:

— Sanle, du-te înapoi! Aici nu e treaba ta.

Sanle nu se îndura să plece. S-a dus până la scară și s-a apucat cu mâna de ea.

— Nu e cazul să ții tu scara, i-a zis Yile.

Sanle s-a așezat pe treapta cea mai de jos a scării și Yile a priceput că n-are ce face, așa că a ridicat privirea și a strigat spre Xu Sanguan:

— Tată, Sanle nu vrea să plece!

De pe acoperiș, bărbatul a strigat și el spre Sanle:

— Sanle, pleacă de aici! Dacă alunecă vreo țiglă și îți cade în cap, praf te face!

Yile îi spunea deseori lui Xu Sanguan:

— Tată, mie nu îmi place să stau cu mama și cu celelalte femei. Nu știu decât să spună cine s-a făcut frumoasă, cine s-a îmbrăcat bine. Mie îmi place să stau cu voi, bărbații. Orice ați vorbi voi, mie îmi face plăcere să ascult.

Xu Sanguan a luat găleata și a plecat la fântână după apă. Sfoara de care era legată găleata se scufundase în apă de sute

de ori, și tot de atâtea ori se uscase apoi la soare. Acum, după ce Xu Sanguan a coborât găleata în apă, nu a mai tras-o înapoi, ci doar sfoara ruptă, căci găleata fusese înghițită de apă.

Xu Sanguan s-a întors acasă și a luat o prăjină de bambus, cu care dădea jos rufele de la uscat. Apoi și-a adus un scăunel și s-a așezat pe el. Cu ajutorul unui clește a îndoit o sârmă, ca să facă un cârlig, și cu o altă bucată de sârmă a legat cârligul la capătul prăjinei.

Când l-a văzut Yile, s-a apropiat și a întrebat:

— Tată, așa-i că ți-a căzut găleata în apă?

Xu Sanguan a încuviințat din cap și i-a spus lui Yile:

— Yile, ajută-mă să fac un nod!

Acesta s-a așezat pe pământ, apoi a luat prăjina de bambus, ca s-o echilibreze. După ce Xu Sanguan a prins cârligul de prăjină, Yile și-a pus prăjina pe umăr. Tatăl lui a apucat celălalt capăt al prăjinei și, ștergându-și sudoarea de pe frunte, a zis:

— Găleata deasupra nu e, în stânga nu e, în dreapta nu e. Nu e nicăieri. Se pare că s-a scufundat cu mânerul în jos și nu putem s-o prindem. De data asta am dat de belea, n-avem ce face, că e prea complicat.

Xu Sanguan a scos prăjina de bambus din fântână și a pus-o pe margine. Se tot freca pe cap cu palmele, neștiind ce să mai facă. Yile s-a cocoțat pe marginea fântânii și s-a uitat în jos o vreme, după care i-a spus tatălui său:

— Tată, uite ce cald îmi e, am transpirat tot de...

Xu Sanguan a mormăit ceva, după care Yile a vorbit din nou:

— Tată, mai ții minte? Odată, m-am băgat cu fața în ligheanul cu apă și am stat așa un minut și douăzeci și trei de secunde. Și, în tot acest timp, n-am respirat deloc!

— I-am împins eu mânerul în jos. Ce dracu' e de făcut acum?

— Tată, a spus Yile, e prea adâncă fântâna, așa că eu nu mă încumet să cobor. Tată, fântâna asta e prea adâncă. Dacă am

să cobor, după aceea nu am să pot să mai urc. Tată, caută o sfoară cu care să mă legi pe mine și lasă-mă în jos puțin câte puțin. Eu sunt foarte rezistent și dacă am putut eu să-mi țin respirația un minut și douăzeci și trei de secunde, am să fiu în stare să înșfac găleata, după care poți să mă ridici.

La auzul acestor vorbe, Xu Sanguan și-a zis că ideea de a coborî în fântână un copilandru precum Yile nu e deloc rea, așa că a tras o fugă până acasă și a luat o sfoară nouă-nouță. Nu îndrăznea să folosească sfoară veche, dacă pățea cumva și Yile la fel ca găleata și era înghițit de ape? Atunci chiar că se ducea totul de râpă!

Xu Sanguan a răsucit capetele sforii în jurul pulpelor lui Yile și le-a prins de betelia pantalonilor. Apoi l-a lăsat să alunece ușurel în fântână. Atunci a apărut și Sanle bălăbănindu-se ca de obicei, iar Xu Sanguan i-a zis:

— Sanle, du-te de aici, că ai să cazi în fântână!

Xu Sanguan îi vorbea mai mereu astfel: Sanle, du-te de aici...

Și Xu Yulan îi spunea deseori: Sanle, du-te de aici...

Mai erau și Yile și Erle care, una-două săreau și ei: Sanle, du-te de aici...

I-au cerut lui Sanle să plece, așa că Sanle n-a avut altceva de făcut decât să plece. Băiatul hoinărea mereu singurel pe străzi, înghițea o gură de apă și stătea vreme îndelungată în fața magazinului de fructe confiate. Ședea de unul singur pe malul râului și privea peștișorii și creveții, stătea lipit de stâlpul de electricitate și asculta bâzâitul curentului electric sau îl lua somnul pe la ușile altora, cu brațele încolăcite în jurul genunchilor... De multe ori mergea, mergea și nu știa nici măcar el încotro se îndreaptă, pentru ca apoi să întrebe în stânga și în dreapta cum să se întoarcă acasă.

Xu Sanguan îi spunea nu o dată lui Xu Yulan:

— Yile îmi seamănă, Erle îți seamănă, dar cu cine seamănă pușlamaua asta de Sanle?

Cu vorbele acestea, Xu Sanguan voia să spună în realitate că dintre cei trei fii cel mai mult îi semăna Yile și uite că până la urmă tocmai el se dovedea a fi copilul altuia. Uneori, Xu Sanguan stătea în scaunul de răchită și cum se gândea el așa, deodată se mâhnea, ba chiar îl podideau și lacrimile.

Odată, pe când Xu Sanguan plângea, Sanle s-a apropiat și, văzându-și tatăl înlăcrimat, a început și el să plângă. Nu știa de ce plânge tatăl lui și nici de ce îl umfla pânsul și pe el, doar că mâhnirea tatălui era molipsitoare, ca atunci când căsca cineva și-l lua și pe el căscatul.

Cum plângea Xu Sanguan, a băgat de seamă că lângă el era cineva care plângea cu și mai mare durere în suflet, iar când a întors capul, a descoperit că era pușlamaua de Sanle. Atunci, i-a spus, fluturându-și mâna:

— Sanle, du-te de aici!

Sanle n-a avut ce face și s-a îndepărtat. La vremea aceea, era un băiețel de șapte ani; umbla cu o praștie în mână, iar buzunarul îi era burdușit de pietricele. Rătăcea încoace și încolo și dacă vedea o vrabie care se plimba pe streașina casei sau țopăia pe creaga unui pom, întindea praștia și slobozea o pietricică. Nu nimerea vrăbiile, dar le băga în sperieți de zburau care încotro, ciripind zgomotos. El stătea în loc și striga furios către păsările zburătăcite:

— Veniți înapoi, ia încercați voi să veniți înapoi!

Adeseori, praștia lui Sanle țintea felinarul de pe drum sau o pisică, ori un pui de găină sau vreo rață. Adeseori țintea spre rufele puse la uscat, ori spre undițele agățate la ferestre; și mai erau și sticlele, coșurile sau frunzele care pluteau pe apa râului. Odată, a tras în capul unui băiețel.

Băiețelul era de aceeași vârstă cu el. Mergea încetișor pe stradă, când deodată s-a trezit cu o piatră în cap. S-a clătinat de câteva ori, a întins mâna și s-a frecat în locul unde îl lovise piatra, după care a început să plângă cât îl ținea gura. În acest timp, s-a întors și l-a văzut pe Sanle, cu praștia în mână,

distrându-se pe seama lui. Plângând în continuare, s-a apropiat de Sanle și a întins mâna ca să-i tragă o scatoalcă. Nu l-a nimerit peste față, ci peste ceafă. Sanle a primit lovitura, dar a ripostat și el, și așa cei doi copii s-au pocnit pe rând, când unul, când celălalt. S-au pocnit în cap de le-a răsunat țeasta și amândoi s-au pus pe plâns. Și Sanle plângea cel mai zgomotos.

— O să-i chem pe frații mei, a spus băiatul. Eu am doi frați și o să-ți tragă o mamă de bătaie să te saturi!

— Tu ai doi frați, dar și eu am doi frați, a zis Sanle. Și frații mei o să-i snopească pe ai tăi!

Așa au început să se certe cei doi copii. Nu se mai băteau și amândoi au plecat acasă, să-și cheme frații, urmând să se întâlnească în același loc după o oră. Când a ajuns acasă, Sanle l-a văzut pe Erle căscând de zor.

— Erle, m-am bătut cu cineva, l-a anunțat el. Vino să mă ajuți!

— Cu cine te-ai bătut? l-a întrebat Erle.

— Nu știu cum îl cheamă.

— Câți ani are? a întrebat Erle.

— E de vârsta mea, i-a răspuns Sanle.

Când a auzit că era vorba de un copil de vârsta lui, Erle a dat cu palma în masă și a înjurat:

— Fir-ar el al dracului! Îndrăznește careva să îmi chinuie fratele? Lasă că mă duc și îi arăt eu lui!

Sanle l-a dus pe Erle pe strada aceea, iar copilul respectiv a venit și el cu fratele lui mai mare, care era cu un cap mai înalt decât Erle. Când l-a văzut, Erle a simțit furnicături pe pielea capului și i-a spus lui Sanle, care venea în urma lui:

— Stai în spatele meu! Să nu spui nimic!

Când fratele acelui copil i-a zărit apropiindu-se, a întrebat cu dispreț:

— Ei sunt?

Apoi a ieșit în întâmpinarea lor, agitându-și pumnul.

— Care te-ai bătut cu fratele meu? a întrebat el, cu privirea ațintită asupra lor.

Erle și-a desfăcut brațele și i-a răspuns râzând:

— Nu m-am bătut cu fratele tău.

Și zicând acestea, a ridicat mâna arătând în spatele lui cu degetul mare spre Sanle, care stătea unde îi spusese.

— Fratele meu s-a bătut cu fratele tău.

— Atunci o să-l rup în bătaie pe frate-tău!

— Mai întâi să discutăm un pic, ce zici? i-a spus Erle. Dacă n-o să ne înțelegem cu vorba, atunci poți să-l bați pe fratele meu mai mic. Atunci eu sigur n-am să mă mai amestec...

— Și dacă o să te amesteci, cum o să fie?

Băiatul acela l-a împins pe Erle câțiva pași înapoi.

— Eu abia aștept să te amesteci tu, fiindcă vreau să vă rup în bătaie pe amândoi.

— Eu sigur nu mă amestec, a spus Erle, fluturând din mână. Mie îmi place să rezolv problemele cu vorba bună...

— O să rezolvi un căcat, a spus celălalt și i-a și tras un pumn. Mai întâi te rup pe tine cu bătaia și după aceea pe frate-tău.

Erle se retrăgea pas cu pas și în timpul acesta îl întreba pe băiatul mai mic:

— Ce legătură ai tu cu el? El de ce nu știe de vorbă bună?

— El este fratele meu cel mai mare, a răspuns copilul cu mândrie. Eu mai am un frate mai mare.

Când Erle a auzit că mai avea un frate mai mare, a zis imediat:

— Stai așa și nu lovi!

Și i-a spus fratelui mai mare, arătând spre Sanle și spre băiatul mai mic:

— Nu e corect. Fratele meu mai mic l-a chemat pe fratele mai mare. Fratele tău mai mic și-a chemat și el fratele mai mare. Asta nu e drept. Dacă ai curaj, atunci lasă-l pe fratele meu mai mic să se ducă și să îl cheme pe fratele cel mai mare. Ai curajul să te măsori cu fratele nostru cel mai mare?

— Nu e nimic în lumea asta să nu îndrăznesc să fac, a spus băiatul acela fluturându-și mâna. Duceți-vă și aduceți-l pe

fratele vostru mai mare, că eu am să vă snopesc și pe fratele vostru, și pe tine. Pe toți vă rup în bătaie.

Erle și Sanle s-au dus și l-au chemat pe Yile. Când acesta a ajuns la locul faptei, nici nu a fost nevoie să se apropie prea mult, ca să-și dea seama că acela era mai înalt decât el cu o jumătate de cap. Yile le-a spus lui Erle și lui Sanle:

— Stați așa, să mă duc să mă ușurez.

Și acestea fiind zise, a cotit și a intrat pe o alee. După ce și-a făcut treaba, s-a întors, cu mâinile la spate, dar în fiecare mână avea câte o piatră colțuroasă. Yile s-a apropiat de acel băiat cu capul plecat și l-a auzit spunând:

— Ăsta e fratele vostru mai mare? N-are curaj nici să ridice capul în fața mea.

Când Yile a ridicat privirea, a ochit capul băiatului, după care a ridicat piatra și l-a pocnit drept în moalele capului. Băiatul a slobozit un strigăt și atunci Yile i-a mai tras câteva lovituri în cap, până l-a doborât la pământ, cu capul însângerat. Când a văzut că nu se mai ridică, Yile a aruncat piatra, și-a scuturat praful de pe mâini și le-a făcut semn lui Erle și Sanle, care încremeniseră de frică.

— Să mergem acasă! i-a îndemnat el.

Capitolul opt

Oamenii spuneau:

— Fiul lui Xu Sanguan l-a bătut așa de rău pe băiatul fierarului Fang, că i-a crăpat țeasta. Ba se aude chiar că i-a despicat-o în mai multe locuri, parcă era un pepene scăpat pe jos...

— Se spune chiar că dacă i-ar fi înfipt cuțitul de bucătărie în scăfârlie, i s-ar fi implântat de vreo doi, trei centimetri. I se vedeau creierii albi ca neaua. Asistentele de la spital spuneau că arătau precum tofu fiert din care ieșea abur fierbinte...

— Doctorul Chen i-a pus câteva zeci de copci...

— Dar cum să coși o țeastă așa de tare ca a lui? Nu se știe cum a izbutit...

— I-au cusut-o cu ace de oțel care sunt foarte groase, de zeci de ori mai groase decât acele cu care îți coase cizmarul tălpile pantofilor..

— Nici măcar niște ace așa de groase n-ar putea să-i străpungă țeasta.

— Se spune că i-au înfipt acele de oțel cu ajutorul unui ciocănel...

— Dar ar fi trebuit mai întâi să-i smulgă părul, ca să curețe locul...

— Cum adică să curețe locul?

— Adică să-i curețe pielea capului de păr, ceea ce nu-i așa de ușor, e ca și cum ai smulge iarba de pe câmp. Cum țeasta era atât de zdrobită, dacă smulgeau părul, îi smulgeau și bucăți

de țeastă. Ce vreau să spun este că trebuia curățat locul. Așa se face înainte de operație, se curăță tot părul din jurul rănii. Și eu am pățit la fel anul trecut, când m-am operat de apendicită.

Xu Sanguan i-a spus lui Xu Yulan:
— Ai auzit ce vorbesc oamenii?

Oamenii ziceau:
— Doctorul Chen i-a salvat viața fiului fierarului Fang. A stat în operație mai bine de zece ore...
— Capul băiatului a fost înfășurat tot în bandaje, i-au mai lăsat doar ochii liberi, nasul și un pic din gură...
— După ce a ieșit din sala de operație, fiul fierarului Fang a stat în salon mai bine de douăzeci de ore fără să scoată nici cel mai mic sunet. Abia ieri dimineață a deschis ochii...
— Băiatul fierarului Fang poate să mănânce doar puțin terci, dar de cum ia o înghițitură, scuipă tot. Ba își scuipă și rahatul tot pe gură...

Xu Sanguan a întrebat-o pe Xu Yulan:
— Ai auzit ce zic oamenii?

Oamenii spuneau:
— Cât timp a stat în spital, băiatul fierarului Fang a avut nevoie de medicamente, de injecții, ba în fiecare zi îi făceau și perfuzii. Cine o să scoată atâția bani? Cumva Xu Sanguan? Cumva He Xiaoyong? Oricum, Xu Yulan n-are cum să scape de beleaua asta, fiindcă indiferent cu cine a făcut copilul, toată lumea știe că ea este mama.
— O să scoată Xu Sanguan toți banii aceștia? El tot umbla încoace și încolo și zicea că He Xiaoyong ar trebui să-l ia pe Yile...
— Banii aceștia ar trebui să-i plătească He Xiaoyong, Xu Sanguan i-a crescut fiul degeaba vreme de nouă ani...

— Xu Sanguan s-a culcat degeaba cu mama lui Yile vreme de nouă ani. Hrănești un soldat o mie de zile, ca să-l folosești o zi. Dacă eu m-aș fi culcat degeaba cu o femeie vreme de nouă ani, iar fiul ei ar da de necaz, nici eu n-aș sări în ajutor, m-aș da deoparte...

— Ai dreptate...

— De ce? Nu mi se pare așa de rău să te culci nouă ani cu o femeie atât de frumoasă ca Xu Yulan. Și dacă fiul ei ar da de necaz, ar fi cât se poate de firesc să-i sari în ajutor. Iar ca să și-o ia de nevastă, Xu Sanguan a pus la bătaie mulți bani. Sunt soț și soție, așa că poți spune oare că s-au culcat degeaba împreună?

— Credeți că Xu Sanguan o să scoată banii?

— Nici vorbă, nici vorbă...

— Xu Sanguan a picat de prost timp de nouă ani. Înainte nu știa despre ce e vorba, așa că nu era nici o problemă, dar acum, că știe, dacă ar fi să plătească el, n-ar fi un nou prilej să se facă de rușine?

Xu Sanguan i-a spus lui Xu Yulan:

— Ai auzit ce spun oamenii? Chiar dacă n-ai auzit pe de-a-ntregul, tot trebuie să fi auzit ceva... Fierarul Fang a venit de câteva ori până acum, cerând să-i trimiteți banii la spital cât mai iute. Cât ai reușit să strângi împreună cu He Xiaoyong? De ce plângi? Ce rost mai are să plângi acum? Dacă Erle sau Sanle ar fi făcut vreo nefăcută, aș fi fost în stare să-l șterg și la fund pe fierarul Fang... dar Yile nu-i copilul meu. L-am crescut degeaba timp de nouă ani. Câți bani mi-a mâncat el în tot amarul ăsta de vreme? M-am purtat prea frumos cu He Xiaoyong, nu m-am dus să mă socotesc cu el până acum. N-ai auzit ce spun oamenii? Păi, toți spun că sunt prea bun la suflet, că să fi fost altul în locul meu, i-ar fi tras lui He Xiaoyong o bătaie soră cu moartea... Nu veni acuși să te sfătuiești cu mine, fiindcă îți zic că toată beleaua asta n-are nici o legătură cu mine. E treaba familiei

He. Nu i-ai auzit ce spun? Spun că dacă eu scot banii acum, înseamnă că am căzut iar de prost... Hai, gata, gata! Nu mai plânge! Plângi în fiecare zi, chiar că mă scoți din sărite! Uite cum facem, du-te și spune-i lui He Xiaoyong că eu și cu tine suntem împreună, ca soț și soție, de zece ani, că Yile mi-a zis tată vreme de nouă ani, așa că eu nu i-l trimit acum la ușă și am să-l cresc mai departe, însă de data aceasta e musai să scoată banii. Altfel, am să-mi pierd de tot onoarea în fața oamenilor... Mama lui de nenorocit, că ieftin mai scapă He Xiaoyong ăsta!

Capitolul nouă

Xu Yulan a venit în fața lui Xu Sanguan și l-a anunțat că pleacă să-l vadă pe He Xiaoyong. În momentul acela, Xu Sanguan stătea pe un scăunel în cameră și rupea niște cârpe, ca să facă un mop. Când a auzit vorbele femeii, și-a frecat nasul, s-a șters la gură cu dosul palmei fără să spună nimic, după care a continuat să-și vadă de treaba lui.

— Mă duc să-l văd pe He Xiaoyong fiindcă mi-ai cerut tu, nu fiindcă așa vreau eu, a spus Xu Yulan. De fapt, eu am jurat de multă vreme să nu mai dau ochii cu el pentru tot restul vieții.

După o clipă, a continuat:

— Să mă aranjez un pic sau să mă duc la el ciufulită și neîngrijită?

Xu Sanguan s-a gândit în sinea sa: „Vrea să se aranjeze ca să se ducă să-l vadă pe He Xiaoyong? Adică vrea să se gătească în oglindă, să-și pieptene bine părul și să-l ungă cu ulei, să-și dea cu cremă *Fulg de zăpadă*, să se îmbrace cu puloverul fin, tricotat, să-și scuture pantofii de praf? Și ar mai fi și eșarfa aceea de mătase, pe care să și-o pună la gât și apoi să se ducă bucuroasă să-l vadă pe ticălosul de He Xiaoyong, din pricina căruia am picat de prost timp de nouă ani?" Xu Sanguan a aruncat cât colo mopul, s-a ridicat în picioare și a zis:

— Fir-ai tu să fii, nu cumva vrei să te duci iar să te tragă He Xiaoyong de țâțe? Nu cumva vrei să-ți faci iar mendrele cu el? Îți stă capul la găteli, altfel nu poți să te duci, așa-i? Ia

fă bine si du-te neîngrijită și ciufulită și mai dă-ți cu niște cenușă pe față!

— Dacă ar fi să mă mânjesc pe față cu cenușă și să mă duc ciufulită, n-ar zice He Xiaoyong: „Veniți încoace s-o vedeți pe nevasta lui Xu Sanguan"?

Xu Sanguan s-a gândit atunci că avea dreptate Xu Yulan și n-ar fi vrut cu nici un chip ca nenorocitul de He Xiaoyong să râdă pe seama lui, așa că i-a zis femeii:

— Atunci du-te mai întâi și aranjează-te și după aceea pornește iute la drum!

Xu Yulan s-a îmbrăcat cu puloverul cel fin, tricotat, peste care și-a pus o jachetă de culoare kaki închis, cu gulerul răsfrânt, pe care l-a aranjat în așa fel încât să lase la vedere cât mai mult din puloverul tricotat. Apoi și-a pus eșarfa de mătase la gât. Mai întâi a legat-o pe piept, dar când s-a uitat în oglindă, și-a dat seama că îi acoperea puloverul, așa că și-a tras eșarfa într-o parte și a îndesat-o sub guler. S-a mai uitat o dată în oglindă și a făcut un nod, după care a lăsat eșarfa să-i atârne pe piept, peste guler.

Învăluită în mireasma cremei de față *Fulg de zăpadă*, a pornit spre casa lui He Xiaoyong. Cele două capete ale eșarfei, trase pe deasupra gulerului, îi fluturau în vânt de parcă erau doi puișori care băteau din aripi. Femeia a străbătut două intersecții, a intrat pe o străduță și a ajuns în fața casei lui He Xiaoyong. Acolo a văzut în fața ușii o femeie de vreo treizeci de ani, slabă ca o prăjină de bambus, care freca rufele pe o scândură. Și-a dat seama numaidecât că aceea era nevasta lui He Xiaoyong. Tot așa slabă era și acum zece ani, când mergea cu el pe stradă și pufnea ori de câte ori dădeau nas în nas cu Xu Yulan. Iar ea, la rândul ei, nu-și putea stăpâni chicoteala, la gândul că He Xiaoyong își luase o nevastă fără sâni și fără fund. Acum femeia tot așa era, fără sâni; de fund nu putea să-și dea seama, pentru că stătea pe un scăunel.

Xu Yulan a strigat înspre ușa deschisă:

— He Xiaoyong, He Xiaoyong!

— Cine-i acolo?

Bărbatul a scos capul pe geamlâcul de la etaj, dar când a văzut că era Xu Yulan, s-a speriat și s-a tras imediat înapoi. După câteva clipe, a reapărut la fereastră și a privit în jos către femeia aceea mai frumoasă decât nevasta lui, femeia cu care făcuse dragoste, cu care se întâlnea deseori pe stradă, dar care nu mai vorbea cu el – această femeie care îi zâmbea acum.

— De ce ai venit aici? a întrebat He Xiaoyong bâlbâindu-se.

— He Xiaoyong, a spus femeia, nu te-am mai văzut de mult. Te-ai îngrășat, îți atârnă gușa.

Auzindu-și nevasta cum trage un scuipat a dezgust, He Xiaoyong a zis iar:

— De ce ai venit?

— Vino jos! Vino jos și îți spun, i-a răspuns Xu Yulan.

He Xiaoyong și-a privit nevasta și a spus:

— Nu cobor. Mi-e bine aici, sus. De ce aș coborî?

— Vino jos! Vino jos, că-i mai ușor să vorbim așa, a zis Xu Yulan.

— Eu stau aici, a fost răspunsul bărbatului.

Xu Yulan s-a uitat la nevasta lui He Xiaoyong și i s-a adresat din nou bărbatului, râzând:

— He Xiaoyong, nu-i așa că n-ai curaj să cobori?

He Xiaoyong și-a privit din nou femeia și apoi a spus cu voce joasă:

— De ce n-aș avea curaj...?

În clipa aceea, nevasta lui n-a mai rezistat – s-a ridicat în picioare și i-a spus:

— He Xiaoyong, coboară odată! Ce poate să-ți facă? Să te mănânce cumva?

Bărbatul i-a ascultat sfatul și, stând în fața lui Xu Yulan, a zis:

— Hai, să te auzim! Dacă ai vreo vorbă de spus, spune-o repede! Dacă ai vreun vânt de slobozit, slobozește-l mai repede!

— Am venit să-ți dau o veste bună, a spus Xu Yulan hlizindu-se. Xu Sanguan a zis că nu vine să-ți ceară socoteală, așa

că de azi înainte poți să stai liniștit. De fapt, Xu Sanguan voia să vină cu cuțitul să te facă bucăți, fiindcă i-ai lăsat nevasta grea. În ultimii nouă ani, el ți-a crescut fiul și dacă te-ar fi tăiat în bucăți, n-ar fi avut nimeni nimic de zis. Xu Sanguan a mai spus că el nu mai vrea înapoi toți banii pe care i-a cheltuit cu Yile și că o să-l crească pe băiat mai departe. He Xiaoyong, hai că ai scăpat ieftin, nu glumă! Altul a scos bani din buzunar și ți-a crescut fiul, tu ai fost un tată de-a gata, nici n-ai cheltuit vreun șfanț, nici nu te-ai ostenit. Dar Xu Sanguan a fost păgubit, nu glumă: din ziua în care s-a născut Yile, n-a fost chip ca el să pună geană pe geană toată noaptea, căci Yile plângea întruna și atunci era nevoit să-l poarte în brațe prin cameră, de-a lungul și de-a latul, ca să-l potolească. Numai dacă îl țineai în brațe adormea. Scutecele tot Xu Sanguan i le-a spălat. În plus, în fiecare an îi făcea câte un rând de haine noi și mai trebuia să-l hrănească zi de zi, și zău că mănâncă mai mult ca mine. He Xiaoyong, Xu Sanguan a zis că el nu vine să se socotească cu tine, doar că tu trebuie să scoți acum banii cheltuiți de fierarul Fang prin spital cu băiatul lui...

— Ce treabă am eu cu băiatul fierarului Fang care a stat în spital? a întrebat He Xiaoyong.

— Băiatul tău i-a zdrobit țeasta...

— Eu n-am nici un băiat, a răspuns He Xiaoyong. De când am eu un băiat? Am doar două fete – pe una o cheamă Xiaoying, iar pe cealaltă Xiaohong.

— Nenorocitule! a spus Xu Yulan, arătând cu degetul spre el, amenințător. Ai uitat cum atunci, vara, ai profitat că se dusese tata la budă și m-ai tras în pat? Javră ce ești! Cu ce am greșit eu într-o altă viață, ca să îngădui să ajungă sămânța ta în burta mea?

He Xiaoyong i-a împins degetul la o parte și i-a spus:

— Cum aș fi putut eu să-mi prăpădesc sămânța pe una ca tine? Ăla e copilul lui Xu Sanguan, și în afară de el mai sunt încă doi pe care i-a semănat în burta ta..

— O, Cerule, ai milă de mine!

Xu Yulan s-a pornit pe plâns și a continuat printre suspine:

— Oricine îl vede pe Yile spune că semănați ca două picături de apă. Degeaba vrei tu acum să scapi. Numai dacă o să-ți arzi fața în foc sau dacă o să ți-o stâlcești cu cărbuni încinși mai poți să scapi de vină. Mai cu seamă că Yile îți seamănă tot mai mult pe zi ce trece...

Văzând că se adunaseră oameni la poartă, nevasta lui He Xiaoyong a strigat:

— Ia uitați-vă, ia uitați-vă! Nici nu s-a întunecat afară și nerușinata asta a venit aici să-mi fure bărbatul!

La auzul acestor vorbe, Xu Yulan s-a întors spre ea și a spus:

— Și de-ar fi să fur vreun bărbat, tot n-aș veni după unul ca He Xiaoyong! Fecioară fiind, eram frumoasă ca o floare de jad. Toată lumea îmi spunea Xi Shi Gogoșica. Eu n-am avut nevoie de He Xiaoyong și l-am aruncat cât colo, doar că tu l-ai cules de pe jos de parcă era vreo comoară.

Atunci, nevasta lui He Xiaoyong s-a apropiat și i-a tras lui Xu Yulan o palmă de toată frumusețea drept peste față. Nici Xu Yulan nu s-a lăsat mai prejos și i-a întors palma numaidecât. Într-o clipită, cele două s-au și apucat de păr, trăgându-se una pe cealaltă când încoace, când încolo. Cu mâinile înfipte în părul lui Xu Yulan, nevasta lui He Xiaoyong striga:

— He Xiaoyong, He Xiaoyong...

Bărbatul a sărit și a apucat-o pe Xu Yulan de încheieturi și i le-a răsucit cu putere, făcând-o să tragă un țipăt și să îi dea drumul nevestei lui. Apoi He Xiaoyong i-a cârpit o palmă peste față cu atâta furie încât a trântit-o în fund. De îndată, femeia a început să plângă în timp ce își freca fața, ca să-și aline durerea.

— He Xiaoyong, ar trebui să fii tăiat în bucățele cu o mie de cuțite. Nemernicule, ți-au mâncat câinii sufletul...

Apoi, Xu Yulan s-a ridicat în picioare și, amenințându-l pe bărbat cu degetul, a spus:

— He Xiaoyong, stai tu puțin așa, că n-ai să mai apuci ziua de mâine! O să-l trimit pe Xu Sanguan cu satârul după tine și o să te facă bucățele. N-ai să apuci ziua de mâine...

Însă Xu Sanguan nu a susținut condamnarea la moarte a lui He Xiaoyong, pronunțată de Xu Yulan, după ce luase bătaie. Când femeia s-a întors acasă, el încă se mai muncea cu mopul. Istovită, Xu Yulan s-a așezat în fața lui, plânsă toată. N-a trecut multă vreme până când lacrimile au pornit iar la vale. Văzând-o în ce hal arăta, Xu Sanguan și-a dat seama că nu venise cu banii, așa că i-a spus:

— Știam că ai să te întorci cu mâinile goale.

— Xu Sanguan, du-te și fă-l bucăți pe He Xiaoyong! l-a îndemnat ea.

— Ce dracu' te-ai înmuiat așa când l-ai văzut? Nu i-ai cerut banii, așa-i?

— Xu Sanguan, du-te și fă-l bucăți pe He Xiaoyong!

— Uite ce-ți spun eu, dacă nu te duci să-i ceri bani, mâine fierarul Fang vine cu oameni să ne umfle lucrurile. O să-ți ia patul, masa, hainele, crema *Fulg de zăpadă*, eșarfa de mătase. O să-ți ia, la dracu', tot ce e de luat, a avertizat-o Xu Sanguan.

Xu Yulan a spus pe un ton plângăcios:

— Eu le-am cerut bani, dar n-au vrut să-mi dea, ba, dimpotrivă, mi-au smuls părul din cap, m-au pocnit peste față. Xu Sanguan, lași tu să scape așa de ușor pe cineva care ți-a umilit atât de rău nevasta... Xu Sanguan, te rog eu, du-te și taie-l în bucăți pe He Xiaoyong. Ieri am ascuțit satârul din bucătărie. Du-te și ciopârțește-l!

— Și dacă am să fac așa ceva, după aia ce-o să se întâmple cu mine? i-a răspuns Xu Sanguan. Eu îl omor pe He Xiaoyong și mă duc la pușcărie. Pe mine o să mă execute și tu ce mă-ta o să faci atunci, că o să rămâi o nenorocită de văduvă?!

La auzul acestor vorbe, Xu Yulan s-a ridicat în picioare, a ieșit din cameră și s-a așezat pe pragul de la intrare. Când a văzut-o stând acolo, Xu Sanguan a priceput numaidecât ce avea de gând să facă. Ea și-a fluturat batista cu care își șterse lacrimile și a început să se jelească în gura mare:

— Ce păcate am avut eu într-altă viață? I-am îngăduit lui He Xiaoyong să profite de mine și m-a mai lăsat și grea. Și

nu mai zic că m-a lăsat grea, dar i-am și născut un fiu, pe Yile. Și de parcă nu era de ajuns, neisprăvitul ăsta a mai și dat de belea...

Xu Sanguan i-a zis pe un ton apăsat, din cameră:

— Intră naibii în casă! Chiar vrei să știe toată lumea că am picat de prost?

— Și nu era de ajuns că a intrat Yile în belea, dar Xu Sanguan zice că lui nu-i pasă nici cât negru sub unghie! Păi, lui nu-i pasă, și nici lui He Xiaoyong nu-i pasă. Ăla nu doar că nu vrea să scoată nici un ban, dar mi-a mai smuls și părul din cap, m-a și pocnit peste față. He Xiaohong a greșit față de Cer, așa că n-o să moară el de moarte bună. Dar ce zic eu? Nici nu mai are rost să-mi bat gura degeaba, fiindcă nu știu ce o să ne facem mâine, când o să vină oamenii fierarului Fang. Încotro s-o apuc eu acuși?

Yile, Erle și Sanle, auzindu-și mama cum se tânguie, au venit în fugă, să vadă ce se întâmplă.

— Mămico, nu mai plânge! Hai degrabă în casă! a spus Yile.

— Mămico, nu mai plânge! De ce plângi? a întrebat-o Erle.

— Mămico, nu mai plânge! Cine-i He Xiaoyong? a zis și Sanle.

Și vecinii ieșiseră să vadă ce era cu-atâta zarvă.

— Xu Yulan, nu mai plânge, că-ți faci rău singură... Xu Yulan, de ce plângi? Pentru ce plângi?

— Uite ce, mama plânge pentru că Yile... le-a spus Erle vecinilor.

— Erle, taci din gură! i-a poruncit Yile.

— Nu tac deloc! a răspuns Erle. Uite cum stă treaba, Yile nu-i făcut de mama și de tata...

— Erle, te snopesc în bătaie dacă mai spui ceva, a intervenit Yile.

— Pe Erle l-au făcut He Xiaoyong și mama, a continuat Erle...

Yile i-a tras una peste gură lui Erle, iar acesta a început să plângă amarnic. Auzind din casă tot tărăboiul, Xu Sanguan

și a spus în sinea sa: „Yile, jigodia asta, îndrăznește să dea în băiatul meu?“ A ieșit imediat și i-a pocnit și el una peste față lui Yile, apoi l-a proptit în zid și i-a spus, amenințându-l cu degetul:

— Jigodie, taică-tu m-a chinuit pe mine! Crezi că ai să poți și tu să-mi chinuiești băiatul?

Yile, care primise una de la Xu Sanguan pe neașteptate, își freca palmele de zid. În timpul acesta, Xu Yulan bocea, amenințându-l cu degetul pe Xu Sanguan:

— Eu am o soartă crudă, dar Yile, copilașul meu, are o soartă și mai crudă! Xu Sanguan nu-l vrea, He Xiaoyong nu-l vrea nici el, așa că el este un copil care n-are cui spune „tată“...

— Xu Yulan, a intervenit un vecin, trimite-l pe Yile să-l caute pe He Xiaoyong! Cui nu i s-ar înmuia inima, văzându-și propriul copil în necaz? He Xiaoyong ăsta n-are nici un fiu, doar două fete. Când o să-l vadă pe Yile, o să lăcrimeze negreșit.

La auzul acestor vorbe, Xu Yulan a încetat să mai plângă și, cu ochii pironiți asupra lui Yile care stătea lângă zid și își mușca buzele, a spus:

— Yile, ai auzit? Du-te degrabă! Du-te și caută-l pe He Xiaoyong. Du-te și strigă-l, strigă-l „tată“...

— Nu vreau, a spus Yile, care stătea lipit de zid și scutura din cap.

— Yile, i-a spus Xu Yulan, ascultă ce-ți spune mama! Du-te degrabă! Strigă-l pe He Xiaoyong „tată“ și dacă nu răspunde, mai strigă-l o dată...

— Nu vreau! continua să se încăpățâneze Yile, scuturând din cap.

— Ia încearcă tu să nu te duci, i-a spus Xu Sanguan, amenințându-l cu degetul. Încearcă să nu te duci și ai să vezi cum te rup în bătaie!

Acestea fiind zise, Xu Sanguan s-a apropiat de Yile și l-a smuls de lângă zid, după care l-a împins câțiva pași, dar de îndată ce l-a eliberat din strânsoare, Yile s-a întors în același loc. Xu Sanguan a întors capul și a văzut că Yile stătea din nou lipit

acolo, așa că a ridicat mâna și s-a repezit spre el să-l pocnească, după cum îi promisese, însă când tocmai voia să-i tragă o palmă, l-a străfulgerat un gând, așa că a lăsat mâna în jos zicând:

— Fir-ar mama mă-sii de treabă! Yile ăsta nu-i copilul meu, deci nu pot să dau în el după cum am chef.

Odată ce a rostit aceste vorbe, Xu Sanguan s-a îndepărtat, dar imediat Yile a spus cât se poate de răspicat:

— Eu nu mă duc. He Xiaoyong nu-i tatăl meu. Xu Sanguan e tata!

— Du-te-n mă-ta! i-a zis Xu Sanguan, după care s-a adresat vecinilor: Ia uitați-vă la licheaua asta! Crede că poate să mă încurce pe mine cu așa ceva!

Xu Yulan, care stătea tot pe prag, a început iar să se vaite, spunând:

— Oare ce păcate am avut eu într-o viață anterioară...?

Acum jeluirea lui Xu Yulan nu mai stârnea interesul nimănui și a tot repetat vorbele acestea de câteva ori, doar că vocea îi era răgușită de atâta efort; fără limpezimea și inflexiunile sale obișnuite, devenea o voce stinsă și fără farmec. Își flutura batista întruna, dar din ce în ce mai fără vlagă și sufla din ce în ce mai greu. Vecinii se împrăștiau care încotro, ca și cum spectacolul se isprăvise deja. Și soțul ei se îndepărtase, fiindcă Xu Sanguan se obișnuise de mult cu bocetele ei, iar în momentele acelea nici nu i se mai părea că nevasta lui plânge, era ca și cum ar fi stat pe prag și ar fi împletit pulovere. Apoi s-au îndepărtat și Erle și Sanle, dar nu pentru că își pierduseră interesul pentru plânsul tot mai stins al mamei lor, ci pentru că văzându-i pe ceilalți că se îndepărtează, văzându-l pe tatăl lor că pleacă, atunci s-au gândit s-o ia și ei din loc.

Numai Yile rămăsese încremenit. A stat tot timpul lipit de zid, cu palmele la spate, zgâriind cărămizile. După ce au plecat toți, s-a apropiat de mama lui, care se rezema de tocul ușii. Nu-și mai flutura batista, ci își sprijinea bărbia în palmă. Când l-a văzut pe Yile în fața ei, lacrimile care se opriseră au început din nou să i se rostogolească fierbinți pe obraji.

— Mamă, nu mai plânge! a îndemnat-o Yile. Am să mă duc la He Xiaoyong și am să-i spun „tată".

Când băiatul a ajuns la ușa lui He Xiaoyong, a văzut două fetițe puțin mai mici decât el, care se jucau cu elasticul. Săreau cu brațele desfăcute și codițele lor săltau odată cu ele.

— Voi sunteți fetele lui He Xiaoyong? le-a întrebat el. Atunci, sunteți surorile mele.

Cele două fetițe n-au mai sărit, ci una s-a așezat pe prag, iar cealaltă s-a lipit de ea; stăteau îngrămădite una într-alta și se uitau la el. Când i-a văzut pe He Xiaoyong și pe nevasta lui ieșind nespus de slabă ieșind din casă, Yile i s-a adresat bărbatului:

— Tăticule!

— Ți-a venit bastardul, a spus nevasta lui He Xiaoyong. Lasă să văd ce faci acum!

— Tăticule! și-a repetat Yile chemarea.

— N-ai de gând să-l gonești de aici? a întrebat nevasta lui He Xiaoyong.

— Tăticule! a mai rostit o dată Yile.

— Cine e tac-tu? a spus pe ton răstit He Xiaoyong. Marș de aici!

Yile și-a șters nasul, după care a continuat:

— Mama mi-a spus că dacă te strig o dată și nu-mi răspunzi, atunci să mai strig de câteva ori. Eu te-am strigat de patru ori și tot nu m-ai luat în seamă, ba chiar m-ai luat la goană, așa că am să plec.

Capitolul zece

Fierarul Fang a venit la Xu Sanguan și i-a cerut să ducă imediat banii la spital.

— Dacă nu duci banii, a spus el, cei de la spital nu îi mai dau nici un fel de medicamente copilului meu.

— Eu nu sunt tatăl lui Yile, i-a răspuns Xu Sanguan, așa că n-ai nimerit omul potrivit. Ar trebui să te duci la He Xiaoyong.

— Dar de când nu mai ești tu tatăl lui Yile? l-a întrebat fierarul Fang. De dinainte ca el să-mi nenorocească băiatul sau de după aceea?

— Bineînțeles că de dinainte, a răspuns Xu Sanguan. Ia gândește-te, eu am fost luat de prost vreme de nouă ani. În toți anii ăștia, i-am crescut copilul lui He Xiaoyong, așa că dacă acum am să scot tot eu banii pentru spitalizarea băiatului tău, chiar înseamnă că sunt prostul proștilor.

La auzul acestor vorbe, fierarul Fang s-a gândit că omul are într-adevăr dreptate. Prin urmare, s-a dus la He Xiaoyong și i-a spus:

— Ți-ai bătut joc de Xu Sanguan vreme de nouă ani și el ți-a crescut copilul în tot acest timp. Există o vorbă în popor care spune că „De primești o picătură de apă trebuie să dai înapoi apă cât pentru un potop întreg". Acum, în contul celor nouă ani, se cade ca tu să dai banii pentru spitalizarea băiatului meu.

— Pe ce te bazezi când spui că Yile e copilul meu? s-a interesat He Xiaoyong. Pe faptul că băiatul ăla seamănă cu mine?

Dar pe lumea asta sunt mulți oameni care seamănă unii cu alții.

După ce ce a rostit aceste vorbe, a scos de pe fundul unui cufăr permisul de rezidență, l-a deschis și i l-a vârât în față fierarului Fang.

— Privește aici, este scris cumva numele Xu Yile? Este sau nu? Nu este... La cine o fi scris numele Xu Yile pe permisul de rezidență, ăla să plătească pentru spitalizarea băiatului tău! a spus el.

Cum nici He Xiaoyong nu voia să scoată bani din buzunar, în cele din urmă fierarul Fang s-a dus la Xu Yulan și i-a spus:

— Xu Sanguan zice că Yile nu-i copilul lui, și la fel zice și He Xiaoyong. Nici unul nu recunoaște că i-ar fi tată, așa că eu am venit la tine pentru că Yile nu are decât o mamă.

Auzind vorbele fierarului, femeia și-a acoperit fața cu palmele și a început să plângă în hohote. Fierarul stătea lângă ea și aștepta răbdător să isprăvească odată cu bocetele.

— Dacă tot nu veniți cu banii, a continuat el, am să mă văd nevoit să vin eu cu oameni care să vă ia din casă orice o fi de valoare. Și n-am să mă las până nu plec cu lucruri de aici... Eu, fierarul Fang, ce zic, aia fac!

După două zile, fierarul s-a înființat la poarta lor cu vreo șapte oameni care trăgeau după ei două cărucioare cu platformă. Aproape că au umplut aleea. Era pe la ora prânzului. Xu Sanguan tocmai voia să plece de acasă, când i-a văzut venind, în frunte cu fierarul Fang, și a știut că bunurile din casa lui urmau să fie luate cu japca, așa că s-a întors spre Xu Yulan și i-a spus:

— Pregătește șapte pahare, fierbe un ibric de apă. Mai sunt ceva frunze de ceai în borcanul de colo? Hai, că avem musafiri. Sunt șapte!

Xu Yulan se întreba cine ar fi putut să fie. S-a dus la ușă să se uite, iar în clipa în care l-a văzut pe fierarul Fang s-a albit la față și i-a spus soțului ei:

— Vin să ne ia lucrurile din casă!

— Şi dacă vin să ne ia lucrurile, tot oaspeţi sunt. Du-te mai repede şi pregăteşte ceaiul!

Când fierarul şi oamenii lui au ajuns la uşă, au lăsat deoparte cărucioarele şi s-au aşezat binişor afară.

— Nici eu n-am încotro, a spus fierarul Fang. Ne ştim de mai bine de douăzeci de ani şi n-am avut nimic de împărţit până acum... N-am încotro. Fiul meu e în spital şi aşteaptă banii, fără ei nu mai primeşte nici un tratament. După ce Yile al vostru i-a făcut ţeasta zob, am venit eu la uşa voastră să fac scandal? Nu, v-am aşteptat la spital să aduceţi banii. Am răbdat deja două săptămâni...

În clipa aceea, Xu Yulan s-a aşezat pe prag şi şi-a desfăcut braţele, ca şi cum ar fi vrut să le stea în cale.

— Nu-mi luaţi lucrurile din casă! Nu mi le duceţi de-aici! Pentru casa asta am trudit zece ani, aici e viaţa mea. Zece ani mi-am luat de la gură, ca să am ce am astăzi. Vă rog din suflet să nu intraţi! Să nu intraţi şi să mă lăsaţi fără lucruri..., se văita femeia.

Xu Sanguan i-a spus lui Xu Yulan:

— Au venit cu toţii, şi-au adus şi cărucioarele, aşa că nu o să plece ei acum doar pentru că te-au auzit pe tine cum slobozeşti toate vorbele astea. Ridică-te şi pregăteşte-le ceaiul!

Auzind vorbele bărbatului ei, Xu Yulan s-a ridicat, şi-a şters lacrimile şi s-a dus să fiarbă apa. După plecarea ei, Xu Sanguan le-a spus bărbaţilor care veniseră:

— Intraţi şi luaţi lucrurile! Luaţi cât puteţi, dar nu luaţi din lucrurile mele! Beleaua în care a intrat Yile n-are nici o legătură cu mine, aşa că de lucrurile mele să nu vă atingeţi!

Xu Yulan stătea lângă sobă şi fierbea apa, însă prin uşa deschisă i-a văzut cum au intrat în casă şi au început să scormonească prin cufere. Apoi au luat masa, după aceea şi scăunelele şi le-au pus pe toate pe cărucioare. Un individ a înşfăcat câteva dintre hainele lui Xu Yulan şi le-a pus şi pe acelea tot pe cărucior. Cele două cufere pe care le adusese ea ca zestre au fost aşezate şi ele pe cărucioare, iar apoi au mai înghesuit şi

două cupoane de mătase, din care nu se îndurase niciodată să-și facă ceva. Acum bietele mătăsuri atârnau molatice peste cele două cufere.

Xu Yulan i-a privit cum adună lucrurile și îi lasă casa goală. Până când a fiert ea apa pentru ceai și a pregătit șapte cești, nu mai era nici o masă pe care să le servească musafirilor bunătate de ceai. L-a văzut apoi pe Xu Sanguan cum îi ajută să scoată afară și măsuța pe care mâncau și pe care obișnuiau copiii să-și facă temele. Și pe aceasta au cocoțat-o pe cărucior. Apoi, probabil din pricină că se agitase prea mult, Xu Sanguan s-a oprit în loc, să-și tragă sufletul și să-și șteargă sudoarea de pe față. În tot acest timp, lacrimile femeii curgeau nestăvilite.

— Ați mai văzut cumva pe cineva în lumea asta care să sară în ajutorul celor ce vin să-i care totul din casă? Ba chiar să se străduiască mai abitir decât ei! a oftat ea.

În cele din urmă, fierarul Fang și încă doi indivizi au luat și patul în care dormeau Xu Yulan și Xu Sanguan. Când a văzut o asemenea grozăvie, Xu Sanguan a spus grăbit:

— Nu se poate să luați patul, o jumătate din el este a mea.

— Dacă e ceva în casa asta care face bani, atunci este chiar patul, i-a răspuns fierarul Fang.

— Ne-ați luat masa unde mâncam și jumătate din ea era a mea. Acum, dacă ați luat masa, măcar lăsați-ne patul, a continuat Xu Sanguan.

Privind casa deja golită, fierarul Fang a încuviințat din cap și a spus:

— Lăsați-le patul, că altfel la noapte n-au unde să pună capul jos!

După ce au legat cu sfoară masa, cuferele și celelalte lucruri, s-au pregătit de plecare. Doi bărbați au urnit cărucioarele din loc, iar fierarul Fang a anunțat:

— Noi am plecat!

Xu Sanguan a dat din cap, zâmbind către ei, în timp ce Xu Yulan, rezemată de tocul ușii, cu lacrimile șiroaie pe obraji, le-a spus:

— Beți mai întâi câte o gură de ceai și apoi puteți pleca!

Fierarul Fang a scuturat din cap și i-a răspuns:

— Nu mai bem.

— Deja v-am făcut ceaiul și vi l-am pus pe jos în bucătărie. Plecați după ce îl beți, că doar vi l-am pregătit special...

Fierarul Fang a privit-o pe Xu Yulan și a spus:

— Atunci să-l bem înainte de plecare.

S-au dus cu toții în bucătărie și au băut ceaiul. Xu Yulan s-a așezat pe prag, așa încât, după ce au terminat de băut ceaiul, bărbații au fost nevoiți să treacă pe lângă ea. Privindu-i cum pornesc la drum, trăgând de cărucioare, Xu Yulan a izbucnit în plâns.

— Nu mai vreau să trăiesc nici o zi, spunea ea printre sughițuri. Mi-a ajuns viața asta și o să-mi fie mult mai bine dacă am să mor. Moartă nu mai e nevoie să mă chinui atât, nu mai trebuie să fac de mâncare pentru bărbat și pentru copii, să le spăl hainele. N-am să mai trudesc, n-am să mai sufăr. Moartea o să mă elibereze, o să-mi fie mai ușor decât atunci când eram fată...

Fierarul Fang și ai lui tocmai se pregăteau să plece, însă auzind-o pe Xu Yulan cum se jelea, a lăsat jos căruciorul și le-a spus celor doi soți:

— În cărucioarele astea două sunt înghesuite lucrurile voastre. Eu, fierarul Fang, n-am să le vând imediat, ci le mai țin la mine acasă preț de câteva zile. Vă dau trei zile, hai, chiar patru, și dacă veniți cu banii, eu, fierarul Fang, vi le aduc înapoi pe toate și le pun la locul lor.

— De fapt, ea știe foarte bine că n-ai încotro, i-a răspuns Xu Sanguan, doar că în clipa de față îi e greu să accepte lucrul acesta.

Apoi s-a lăsat pe vine și i-a spus nevestei lui:

— Nici fierarul Fang n-are ce face, că doar știi bine că și băiatul tău i-a zdrobit țeasta copilului lui. Fierarul Fang s-a purtat foarte frumos cu noi, să fi fost altul în locul lui, de mult ne făcea geamurile țăndări...

Xu Yulan își acoperise fața și bocea de mama focului. Xu Sanguan a făcut semn cu mâna spre fierarul Fang și i-a spus:

— Voi plecați de aici! Plecați!

Xu Sanguan privea cum toată agoniseala lor, tot ce adunase în casa aceasta împreună cu Xu Yulan, vreme de zece ani, fusese încărcată în cele două cărucioare care se duceau acum clătinându-se pe alee. După ce cărucioarele ajunse la intersecție au dispărut după colț, lacrimile lui Xu Sanguan s-au pornit nemiloase. S-a așezat lângă Xu Yulan pe prag și s-au pus amândoi pe bocit.

Capitolul unsprezece

A doua zi, Xu Sanguan i-a chemat pe Erle și pe Sanle și le-a spus:

— Acum numai voi doi îmi mai sunteți fii. Să țineți minte cine ne-a adus în halul ăsta! Am ajuns să nu mai avem în casă nici măcar un scăunel al nostru. În locul unde stați voi acum era o masă; în locul unde stau eu erau două cufere care au dispărut. Casa noastră era plină de lucruri, iar acum e goală-goluță. În momentul de față, să dorm în casa mea e ca și cum aș dormi afară, în câmp. Să nu uitați cine ne-a adus în halul ăsta!

— Fierarul Fang, au spus într-un glas cei doi copii.

— Nu fierarul Fang, a continuat Xu Sanguan, ci He Xiaoyong. De ce el? Pentru că He Xiaoyong a lăsat-o grea pe ascuns pe mama voastră cu Yile, iar Yile i-a crăpat țeasta băiatului fierarului Fang. Spuneți voi, nu He Xiaoyong ne-a pricinuit tot răul?

Băieții au încuviințat din cap.

— Așa că... Xu Sanguan a luat o gură de ceai și a continuat:

— Așa că atunci când veți crește, trebuie să vă răzbunați pe He Xiaoyong. Le știți pe cele două fete ale lui? Le știți. Știți cum le cheamă? Nu-i nimic dacă nu știți. E de ajuns să le recunoașteți. Să țineți minte: când o să crească mari, să le violați pe amândouă!

După ce a dormit o noapte în casa goală, Xu Sanguan a simțit că nu mai poate continua așa și că, oricare ar fi fost situația,

trebuia neapărat să-și aducă înapoi lucrurile luate de fierarul Fang. Prin urmare, s-a gândit să-și vândă sângele, căci și-a amintit de momentul acela când s-a dus împreună cu A Fang și Genlong pentru prima dată să-și vândă sângele. Tot ce avusese el până mai deunăzi era luat pe banii primiți atunci pe sânge. Acum iarăși era nevoit să și-l vândă, pentru ca apoi, cu banii câștigați, să-și poată răscumpăra masa, cuferele, toate scăunelele... Doar că așa prea scăpa ieftin He Xiaoyong. El îi crescuse băiatul vreme de nouă ani, iar acum trebuia să-i plătească și pagubele. Și cum se tot frământa el așa, simțea cum inima îi este din ce în ce mai grea și parcă o povară uriașă îi apăsa pieptul, așa că i-a chemat la el pe Erle și Sanle și le-a spus că He Xiaoyong avea două fete, că nu era târziu să se răzbune nici peste zece ani, că el le cerea ca după zece ani ei să le violeze pe cele două fete.

La auzul îndemnului lui Xu Sanguan de a le viola pe fetele lui He Xiaoyong, cei doi băieți au izbucnit în hohote de râs.

— Ce trebuie să faceți după ce o să creșteți mari? i-a întrebat Xu Sanguan.

— Să le violăm pe fetele lui He Xiaoyong, au răspuns ei într-un glas.

Și Xu Sanguan a pufnit în râs. Apoi a socotit că se poate duce liniștit să-și vândă sângele și a plecat de acasă către spital. În acea dimineață, Xu Sanguan luase hotărârea să se ducă la spital și să îl caute pe Li, Asistentul de la Sânge, pe care nu-l mai văzuse de câțiva ani, să își suflece bine mâneca și să lase cel mai gros ac din spital să-i fie înfipt în cea mai groasă venă din braț, iar apoi să-și lase sângele să-i curgă din trup, din fiecare venă, atât cât să umple o sticlă. Își mai văzuse el sângele și altă dată, atât de vârtos că părea negru, cu spumă la suprafață.

Cu o jumătate de kilogram de zahăr în mână, Xu Sanguan a împins ușa cabinetului unde se recolta sânge. L-a văzut pe Li stând la o masă. Era îmbrăcat cu o bluză albă foarte murdară, iar în mână avea un ziar în care fuseseră învelite gogoși. Ziarul

era atât de unsuros de parcă fusese îmbibat cu ulei și cum stătea în bătaia razelor de soare care se strecurau prin fereastră, arăta ca un ziar din sticlă.

Li, Asistentul de la Sânge, a lăsat jos ziarul pe care tocmai îl citea și l-a privit pe Xu Sanguan. Acesta i-a pus în față punga de zahăr, iar el a întins mâna și a pipăit-o, apoi s-a uitat mai bine la Xu Sanguan. Hlizindu-se, acesta s-a așezat în fața lui și a observat că Li avea mult mai puțin păr decât înainte, însă era mai rotofei la față.

— N-ai mai venit de câțiva ani la fabrica noastră de mătase, i-a spus el zâmbitor.

— Tu ești de la Fabrica de Mătase? l-a întrebat Li, Asistentul de la Sânge, dând din cap.

Xu Sanguan a dat și el din cap și a spus:

— Eu am mai fost aici împreună cu A Fang și Genlong. Te știu de multă vreme. Tu locuiai lângă Podul de la Poarta de Sud. Ai tăi sunt bine? Mă mai ții minte?

Li, Asistentul de la Sânge, a scuturat din cap și a spus:

— Nu-mi mai aduc aminte de tine, că aici, la mine, vin mulți oameni. În general, ceilalți mă știu pe mine, eu însă nu-i prea cunosc. I-ai amintit adineauri pe A Fang și pe Genlong. Pe ei doi îi cunosc, au fost aici acum trei luni. Tu când ai venit împreună cu ei?

— Acum zece ani.

— Acum zece ani? s-a mirat Li, Asistentul de la Sânge, după care a tras un scuipat pe jos și a continuat: Cum să-l mai țin eu minte pe unul care a fost pe-aici acum zece ani? Nici o zeitate n-ar fi în stare să mai țină minte pe cineva după atâta amar de vreme.

Apoi Li și-a cocoțat picioarele pe scaun și, stând cu brațele încolăcite în jurul genunchilor, a spus:

— Azi ai venit să-ți vinzi sângele?

— Da, a răspuns Xu Sanguan.

Li a zis, arătând cu degetul către zahărul de pe masă:

— E pentru mine?

— Da, i-a răspuns Xu Sanguan.

— Nu pot să iau nimic de la tine, a spus Li, ștergând masa cu palma. Dacă ai fi adus așa ceva acum vreo jumătate de an, aș fi primit, dar acum nu mi-e cu putință. Ultima dată, A Fang și Genlong mi-au adus un kilogram[1] de ouă și n-am luat nici măcar un oușor, cât de mic. Acum sunt membru de partid, știi? Nu mai pot să iau de la oameni nici un ac, nici un capăt de ață.

Xu Sanguan a răspuns:

— Noi suntem cinci guri acasă, așa că avem cupoane pentru o jumătate de kilogram de zahăr pe an. Eu am cheltuit toate cupoanele pentru zahăr de anul acesta, ca să vin să-mi arăt respectul față de tine...

— E zahăr alb?

Era, așa că, Li, Asistentul de la Sânge, a luat imediat zahărul de pe masă, a desfăcut punga și, când a văzut zahărul alb precum zăpada, a spus:

— Zahărul alb e foarte prețios. Adineauri am crezut că în pungă e o jumătate de kilogram de sare.

Și zicând așa, și-a turnat în palmă un pic de zahăr și a spus, admirându-l:

— Zahărul ăsta alb e așa de fin, parcă ar fi pielea unei fetițe, nu-i așa?

Apoi a scos limba și a lins zahărul din palmă, după care l-a savurat cu ochii mijiți de plăcere. A strâns punga la gură și i-a dat-o lui Xu Sanguan, însă acesta a împins-o către el, spunând:

— Păstrează-l!

— Nu pot să-l păstrez, a răspuns Li, Asistentul de la Sânge. Acum eu nu pot să iau de la oameni nici măcar un ac, nici măcar un capăt de ață.

— Înadins l-am cumpărat, a zis Xu Sanguan, ca să vin și să-mi arăt respectul pentru tine. Dacă tu nu vrei să-l iei, atunci cui să i-l dau?

---

1. În China, ouăle se vând la gramaj, nu la bucată.

— Păstrează-l pentru tine și mănâncă-l, a răspuns Li, Asistentul de la Sânge.

— De unde să mă îndur eu să mănânc un zahăr de soi, ca acesta? Zahărul alb se potrivește de minune când vrei să faci cuiva un dar.

— Ai dreptate, a spus Li, Asistentul de la Sânge, luând înapoi zahărul. Într-adevăr, e păcat să prăpădești un zahăr așa de bun. Uite ce, îmi mai torn un pic în palmă.

Zis și făcut, după care a scos limba și iarăși a lins zahărul din palmă. Li, Asistentul de la Sânge, își savura zahărul din gură, iar cu mâna împingea iarăși punga spre Xu Sanguan, însă și acesta o împingea înapoi spre el, spunându-i:

— Păstrează-l tu! Dacă eu nu spun nimic, nici că mai e altcineva care să știe de toată povestea asta.

Li, Asistentul de la Sânge, chiar se supărase de acum, așa că zâmbetul îi pierise de-a binelea.

— Eu am vrut să nu te simți prost și de aceea am gustat un pic din zahărul tău alb, dar asta nu înseamnă că dacă ți-am dat un deget, trebuie să iei toată mâna.

Văzându-l că s-a supărat, Xu Sanguan a întins mâna și și-a luat înapoi zahărul, spunând:

— Atunci îl iau înapoi.

Când a văzut că Xu Sanguan a băgat zahărul în sacoșă, Li, Asistentul de la Sânge, a bătut cu degetul în masă și a întrebat:

— Cum te cheamă?

— Xu Sanguan.

— Xu Sanguan? a repetat el, tot ciocănind în masă. Numele ăsta mi-e cunoscut...

— Am mai fost pe aici.

— Nu-i asta, a spus Li, Asistentul de la Sânge, fluturându-și mâna. Xu Sanguan? Xu San....Ooo!

Li, Asistentul de la Sânge, i-a spus lui Xu Sanguan printre hohote de râs:

— Mi-am amintit. Zici că tu ești Xu Sanguan? Aha, ești chiar fraierul ăla....

Capitolul doisprezece

După ce şi-a vândut sângele, Xu Sanguan nu a plătit imediat datoria, ci mai întâi s-a dus degrabă la restaurantul Victoria şi s-a aşezat la o masă de la fereastră, aducându-şi aminte că şi în urmă cu zece ani, după ce îşi vânduse sângele, tot acolo stătuse. S-a aşezat pe scaun şi s-a lovit uşor cu palma peste frunte, tot gândindu-se la vremurile de-altădată. Aşa şi-a adus aminte că atunci A Fang şi Genlong bătuseră uşor cu palma în masă, ca să-l cheme pe chelner şi să dea comanda. Tot aşa a făcut şi el acum, a pus mâna pe masă şi a lovit uşor în timp ce striga către chelnerul care se agita de colo-colo prin restaurant:

— Un platou cu ficat de porc prăjit şi două păhărele de rachiu galben!

Chelnerul a încuviinţat şi când tocmai se pregătea să se îndepărteze, Xu Sanguan s-a gândit că mai era ceva, aşa că i-a făcut semn cu mâna să nu plece. Acesta s-a oprit în loc şi, în timp ce lustruia cu cârpa masa deja ştearsă, l-a întrebat:

— Ce mai vrei?

Xu Sanguan stătea cu mâna ridicată, încercând să-şi amintească ce, însă fără succes.

— Te chem eu când îmi aduc aminte, i-a spus el chelnerului.

Chelnerul a mormăit ceva, semn că a înţeles.

Numai ce s-a îndepărtat că Xu Sanguan şi-a adus aminte ce voia şi a strigat:

— Mi-am adus aminte!

Chelnerul s-a apropiat imediat:

— Deci ce vrei?

— Încălzește-mi rachiul, a zis Xu Sanguan, lovind cu palma în masă.

De îndată ce Xu Sanguan i-a dat banii fierarului Fang, acesta a chemat trei dintre cei șase oameni care îl ajutaseră cu o zi înainte să ia lucrurile din casa lui Xu Sanguan și au dus totul înapoi cu un căruț.

— De fapt, puteam să cărăm toate lucrurile din casa ta cu un singur căruț. Ieri adusesem două căruțuri, ba mai și chemasem încă trei oameni, însă iată că nu-i nevoie, i-a spus el lui Xu Sanguan.

Unul dintre cei trei veniți acum trăgea căruțul, iar ceilalți doi mergeau de-o parte și de alta, sprijinind lucrurile, ca să nu cadă. Când au ajuns la ușa lui Xu Sanguan, i-au spus:

— Xu Sanguan, dacă ai fi dat ieri banii, n-ar mai fi trebuit să ne vânzolim cu lucrurile tale de colo-colo.

— Nu-i chiar așa, a răspuns Xu Sanguan descărcând un scăunel. Nevoia te învață. Numai când ești silit de împrejurări găsești o scăpare. Când nu ai cuțitul la gât, nu că nu găsești cale de scăpare, dar oricât te-ai gândi, tot nu-ți dai seama încotro s-o apuci. Dacă spitalul n-ar fi refuzat să-i mai facă tratament băiatului, fierarul Fang nu v-ar fi chemat să-mi luați lucrurile. Ia zi tu, fierarule, nu-i așa?

Fierarul nici n-a apucat să încuviințeze din cap, că Xu Sanguan a strigat pe neașteptate:

— S-a terminat!

Strigătul lui l-a speriat pe fierarul Fang. Xu Sanguan s-a pocnit cu palma peste cap așa de tare, că i-a răsunat țeasta. Fierarul Fang și ai săi îl priveau înmărmuriți, fără să priceapă dacă el într-adevăr intenționase să-și tragă una în cap sau se lovise din greșeală. Xu Sanguan îi privea cu chipul îndurerat.

— Am uitat să beau apă, a spus el.

Abia atunci își dăduse seama că uitase să bea apă înainte de a-și vinde sângele.

— Am uitat să beau apă, a repetat el.

— Să bei apă? a întrebat cu mirare în glas fierarul Fang. Ce apă să bei?

— Orice apă ar fi fost bună.

Xu Sanguan a luat scăunelul pe care tocmai îl dăduse jos de pe căruț, l-a pus lângă zid și s-a așezat pe el. Apoi a ridicat brațul din care îi fusese luat sângele, și-a suflecat mâneca și a privit urma roșie lăsată de înțepătură.

— Am vândut două boluri, i s-a adresat el fierarului Fang, dar astea două au fost atât de vânjoase, încât ar fi fost de ajuns pentru trei boluri. Am uitat să beau apă. În ultima vreme, nimic nu-mi merge bine...

— Două boluri de ce? au întrebat fierarul și oamenii săi.

Acasă la tatăl ei, Xu Yulan stătea pe scaunul de răchită pe care moțăia bătrânul în fiecare zi la prânz și își ștergea lacrimile. Tatăl ei stătea pe un scăunel, și el cu ochii roșii de atâta plâns. Xu Yulan îi numărase pe degete toate lucrurile care îi fuseseră luate din casă, cu o zi înainte, de către fierarul Fang și tot pe degete îi numărase și lucrurile care rămăseseră pe loc, neatinse.

— Am trudit din greu vreme de zece ani, a spus ea, iar ei în două ore și ceva au cărat toată agoniseala mea din ultimii șapte, opt ani. Mi-au luat până și cele două cupoane de mătase pe care mi le-ai dat de zestre. Eu nu m-am îndurat deloc să-mi fac haine din ele...

Chiar în timpul în care ea număra pe degete lucrurile pierdute, fierarul Fang și oamenii lui le aduceau înapoi. Când a ajuns ea acasă, bărbații plecaseră de mult. Xu Yulan stătea în ușă și privea cu ochii holbați și cu gura căscată de uimire lucrurile care îi fuseseră luate și acum erau din nou unde fuseseră

mai-nainte. Agoniseala ei de zece ani era așezată frumușel la loc, masa ei, cuferele ei, scăunelele ei... Le-a privit o dată și încă o dată și abia apoi s-a dus să-l vadă pe Xu Sanguan, cel cu care trudise vreme de zece ani. Acesta era în cameră, lângă masă.

Capitolul treisprezece

— Cine ți-a împrumutat banii? l-a întrebat Xu Yulan pe Xu Sanguan.

Xu Yulan îi vorbea bărbatului ei cu degetul îndreptat spre nasul lui. Și cum vorbea ea așa, își flutura degetul de zor prin fața lui, încât pe Xu Sanguan aproape că începuse să-l doară nasul, așa că i-a înlăturat mâna imediat. Ea nu s-a lăsat și a ridicat cealaltă mână.

— I-ai dat fierarului Fang datoria și te-ai pricopsit cu o datorie nouă. Cu alte cuvinte, ai dărâmat zidul dinspre răsărit, ca să-l repari pe cel dinspre apus. Dar cu găurile din zidul dinspre răsărit ce faci? De la cine ai împrumutat bani?

Xu Sanguan și-a suflecat mâneca și a scos la iveală înțepătura acului, să-i arate femeii.

— Vezi? Vezi punctul ăsta roșu? Poate să fie roșu pentru că m-a mușcat o insectă nenorocită, dar de fapt este urma lăsată de cel mai gros ac din spital, i-a spus lui Xu Yulan.

Apoi și-a lăsat mâneca în jos și a continuat:

— Mi-am vândut sângele! Eu, Xu Sanguan, mi-am vândut sângele, ca să plătesc datoria lui He Xiaoyong. Eu, Xu Sanguan, mi-am vândut sângele și iar am picat de prost!

La auzul acestor vorbe, Xu Yulan a exclamat speriată.

— N-ai suflat nici o vorbă că o să îți vinzi sângele! De ce nu mi-ai spus nimic? Familia noastră e terminată! Ce o să spună oamenii când vor afla că cineva din familia noastră și-a vândut

sângele? Vor spune că Xu Sanguan și-a vândut sângele, Xu Sanguan e terminat, și-a vândut sângele!

— Ai putea să vorbești mai încet? a apostrofat-o Xu Sanguan. Dacă n-ai zbiera tu în halul ăsta, n-ar ști nimeni!

Xu Yulan a spus la fel de răspicat ca și mai înainte:

— De când eram mică, tata îmi spunea că sângele l-am moștenit de la strămoși. Un om poate să vândă gogoși, poate să-și vândă casa, să-și vândă pământul..., dar sângele nu are voie să-l vândă. Chiar dacă-și vinde trupul, tot nu poate să-și vândă sângele, fiindcă dacă-și vinde trupul, se vinde pe sine, dar dacă-și vinde sângele, atunci își vinde strămoșii. Xu Sanguan, tu ți-ai vândut strămoșii!

— Vorbește mai încet, a îndemnat-o Xu Sanguan. Ce prostii îndrugi acolo?

— Nu m-am gândit niciodată că ai să te duci să-ți vinzi sângele, a spus Xu Yulan printre lacrimi. Puteai să vinzi orice! De ce a trebuit să te duci să-ți vinzi sângele? Să fi vândut patul, casa asta, dar nu sângele!

— Vorbește mai încet! a spus Xu Sanguan. De ce mi-am vândut sângele? L-am vândut ca să pic iar de prost!

— Am înțeles ce vrei să spui, a spus Xu Yulan printre suspine. Îmi dau seama că îți bați joc de mine. Știu că în sinea ta mă urăști și de aceea mă jignești.

Xu Yulan a pornit plângând spre ușă, iar Xu Sanguan pe urmele ei, mormăind:

— Vino încoace, femeie de nimic ce ești! Iar ai să te așezi pe prag și ai să strigi în gura mare...

Dar Xu Yulan nu s-a așezat pe prag, ci a trecut pragul și a ieșit din casă. După ce i-a întors spatele, a ieșit pe alee, a ajuns la intersecție și a străbătut strada până la capăt, după care a luat-o pe altă stradă, a intrat pe o altă alee și în cele din urmă a ajuns la poarta lui He Xiaoyong.

S-a oprit în fața ușii, care era larg deschisă. Și-a scuturat hainele, și-a trecut degetele prin păr, ca să-l aranjeze cât de cât, după care și-a dres vocea și a spus către cei din jur:

— Toți sunteți vecini cu He Xiaoyong, toți îl cunoașteți. Toți știți că He Xiaoyong este un om hain la suflet, toți știți că el nu-și acceptă propriul fiu. Știți toți că eu am greșit într-o viață anterioară, iar în viața aceasta l-am lăsat pe He Xiaoyong să mă batjocorească. Nu mai repet toate astea... Azi am venit să vă spun că voi nu știți cât de bun la suflet este Xu Sanguan. Mi-ar trebui câteva zile și câteva nopți ca să vă povestesc despre bunătatea lui. Nu spun altceva, ci doar am să vă povestesc cum și-a vândut el sângele. Pentru mine, pentru Yile, pentru familia noastră, Xu Sanguan s-a dus azi la spital și și-a vândut sângele. Ia gândiți-vă, dacă-ți vinzi sângele, poți să-ți pierzi viața și dacă se întâmplă, totuși, să nu-ți pierzi viața, atunci sigur ai parte de slăbiciune și amețeală. Xu Sanguan, pentru mine, pentru Yile, pentru familia noastră, n-a mai vrut să trăiască...

Nevasta cea slăbănoagă a lui He Xiaoyong a apărut în ușă și a spus cu răceală:

— Dacă Xu Sanguan al tău e așa de bun, cum se face că vrei să-l furi pe bărbatul meu?

Văzând că nevasta lui He Xiaoyong râde de ea, și Xu Yulan a spus batjocoritor:

— Iată o femeie care a făcut multe fapte rele într-o viață anterioară, așa că în viața aceasta trebuie să plătească pentru ele. Pedeapsa ei este să nu poată naște băieți, ci numai fete. După ce cresc, fetele se duc să slujească familia altuia, așa că familia aceasta își va întrerupe spița aici, căci nu o să mai fie nimeni să aducă ofrande.

Nevasta lui He Xiaoyong a trecut pragul și s-a pus pe țipat, lovindu-se peste pulpe cu palmele:

— Uitați-vă la nerușinata asta care nu se jenează câtuși de puțin să se laude că a furat sămânța altui bărbat!

— O femeie care a născut trei băieți unul după altul are toate motivele să se laude, i-a răspuns Xu Yulan.

— Trei băieți care n-au același tată! Oare asta este motiv de mândrie? nu s-a lăsat nevasta lui He Xiaoyong.

— Rămâne de văzut dacă fetele tale au același tată, a comentat Xu Yulan.

— Numai una ca tine, numai o târfă ca tine ar putea să aibă copii cu bărbați diferiți!

— Tu nu ești târfă? Ia vezi ce ai în pantaloni! Îți spun eu: în pantaloni ai un magazin universal. Oricine poate să intre acolo.

— Dacă eu am un magazin universal în pantaloni, atunci tu ai o latrină...

Cineva a venit și i-a spus lui Xu Sanguan:

— Xu Sanguan, du-te repede și ia-o pe nevastă-ta! Se ceartă cu nevasta lui He Xiaoyong mai să se ia la bătaie. Du-te și ia-ți nevasta acasă, fiindcă altfel ai să te faci de rușine rău de tot!

A mai venit unul și i-a zis lui Xu Sanguan:

— Xu Sanguan, femeia ta s-a luat la bătaie cu nevasta lui He Xiaoyong. Și-au smuls părul din cap, s-au scuipat, ba chiar s-au și mușcat!

Ultimul care a venit a fost fierarul Fang, care a spus:

— Xu Sanguan, adineauri am trecut prin fața casei lui He Xiaoyong. Se adunaseră mulți oameni acolo, cel puțin treizeci și ceva, și toți râdeau de femeia ta. Se bătea și se înjura cu nevasta lui He Xiaoyong. Vorbele care le ieșeau din gură erau foarte urâte și cine le auzea, izbucnea în hohote de râs. I-am auzit pe oameni comentând că tu, Xu Sanguan, ți-ai vândut sângele și ai picat iar de prost...

— Las-o să facă ce-o vrea! a răspuns Xu Sanguan.

Odată ce a rostit aceste vorbe, Xu Sanguan s-a așezat pe scăunelul de lângă masă și, uitându-se către fierarul Fang, care rămăsese încremenit în ușă, a adăugat:

— Ea este ca o oală ciobită care nu se teme că o să se facă țăndări, iar eu sunt ca un porc mort care nu se mai teme că apa dă în clocot.

Capitolul paisprezece

Xu Sanguan și-a amintit de Lin Fenfang, cea cu cozile până la brâu, care se măritase cu un bărbat cu ochelari, născuse un băiat și o fată și apoi începuse să se îngrașe, devenind mai umflată de la an la an. După o vreme, a scăpat de cozile lungi și și-a tuns părul până la urechi.

Xu Sanguan vedea cum gâtul i se scurtase, umerii i se lățiseră, talia aproape că nu i se mai cunoștea, iar degetele i se îngroșaseră de atâta grăsime... Cu toate acestea, el tot pentru ea păstra și acum cei mai buni viermi de mătase.

Lin Fenfang cea de acum trecea deseori pe stradă cu coșul pe braț. Uneori, coșul era plin cu ulei, sare, sos de soia, oțet; alteori, era plin cu legumele pe care le cumpărase de la piață; când și când, peste ele se vedea și câte o bucată de carne de porc grasă sau unu, doi crapi. Atunci când în coș erau hainele pe care se pregătea să le spele, ea se îndrepta spre râu, cu un scăunel de lemn în mână. Fiindcă se îngrășase atât de mult, când se lăsa pe vine, pe malul râului, îi tremurau picioarele, așa că trebuia să stea jos, să se descalțe de pantofi, de ciorapi, să-și suflece pantalonii și să-și vâre labele picioarelor în apă. Abia după ce făcea toate astea își scotea din coș rufele și începea să le spele în apa râului.

Când Lin Fenfang mergea pe stradă cu coșul în mână și se legăna la fiecare pas de grasă ce era, oricât de mult s-ar fi grăbit, trecătorii de pe stradă tot o depășeau, iar ea rămânea în urmă,

hlizindu-se de zor. Cu toții știau cine e: Lin Fenfang de la Fabrica de Mătase, cea mai grasă femeie din oraș, cea care, chiar dacă n-ar mai fi mâncat orez și legume și ar fi băut numai apă, tot s-ar fi îngrășat văzând cu ochii. Cu toții știau că acea femeie care mergea pe stradă hlizindu-se se numea Lin Fenfang.

Când se ducea în zori să cumpere legume, Xu Yulan o vedea adesea pe Lin Fenfang cum trece pe la fiecare tarabă cu coșul pe braț și se tocmește cu fiecare negustor în parte. Apoi se apleca ușurel și alegea verdețurile, varza, țelina, una câte una. Xu Yulan le spunea mai mereu lui Yile, Erle, Sanle:

— O știți pe Lin Fenfang, de la Fabrica de Mătase. Ca să-și facă ea un rând de haine, îi trebuie pânzeturi cât pentru doi oameni.

Și Lin Fenfang o cunoștea pe Xu Yulan. Știa că este nevasta lui Xu Sanguan, că i-a dăruit acestuia trei băieți, și mai știa că nu se îngrășase câtuși de puțin după nici o naștere, ci doar burta îi ieșea puțin în evidență. Când vorbea cu vânzătorii de legume, ea avea o voce limpede, răsunătoare. Mai întâi, îi dovedea cu vocea sa puternică, pentru ca mai apoi să-i convingă să accepte prețul ei. Atunci când cumpăra legume, nu se purta precum ceilalți, adică să se înghesuie cu toată lumea, ca să aleagă legumele una câte una, ci mai întâi îndesa toate legumele în coșul ei, după care le arunca una după alta pe cele pe care nu le voia, lăsându-i pe ceilalți să adune ce nu-i plăcea ei. Lin Fenfang adeseori stătea lângă Xu Yulan și vedea că atunci când se lăsa pe vine și se strângeau hainele pe ea, talia ei nu părea câtuși de puțin că s-ar fi îngroșat. Cu mare iuțeală, mâinile intrau și ieșeau din coș, iar în timpul acesta privirea îi fugea în toate părțile.

Lin Fenfang i-a spus lui Xu Sanguan:

— Eu o cunosc pe femeia ta. Știu că o cheamă Xu Yulan, este regina gogoșilor de pe strada Nantang. Ți-a născut trei fii, dar arată tot ca o fetișcană, nu ca mine, care m-am îngrășat în halul ăsta. Femeia ta e și frumoasă, și pricepută. E iute de mâini și la mers, iar atunci când e la cumpărat de legume... în viața mea n-am văzut o femeie care să știe să se impună ca ea!

Xu Sanguan i-a spus lui Lin Fenfang:

— E o femeie de nimic. La supărare, se așază pe pragul casei și plânge, strigă în gura mare. Din cauza ei, am fost eu luat de prost vreme de nouă ani...

La auzul acestor vorbe, Lin Fenfang a pufnit în râs, iar Xu Sanguan, cu ochii țintă la ea, a continuat:

— Când îmi aduc aminte, regret nespus. Dacă la vremea aceea te-aș fi luat pe tine de nevastă, nu m-aș mai fi făcut de râs... Lin Fenfang, tu ești mai bună decât Xu Yulan în toate privințele, ba chiar și numele tău este mai melodios decât al ei și se scrie cu caractere mai frumoase. Tu ai o voce moale, blândă, pe când Xu Yulan asta toată ziua nu știe altceva decât să strige și să urle, iar noaptea, când doarme, mai și sforăie. Când te duci acasă, tu pui bine zăvorul la ușă și niciodată nu îți strigi în gura mare necazurile din casă. De atâția ani, nu te-am auzit niciodată plângându-te că bărbatul tău nu-i bun de nimic. Xu Yulan a mea dacă nu s-a așezat trei zile pe pragul casei să plângă și să zbiere, se simte rău. Mai rău și decât dacă nu și-ar mai fi ușurat mațele timp de o lună... Dar despre toate astea nici nu e cazul să spun mai multe, cel mai cumplit este că vreme de nouă ani m-a încornorat. Eu habar n-aveam de nimic și dacă n-ar fi fost ca Yile să semene cu javra de He Xiaoyong tot mai mult, pe zi ce trece, aș fi trăit ca prostul toată viața...

Lin Fenfang, văzându-l cum nădușește spunându-și dintr-o suflare oful, a fluturat spre el evantaiul pe care îl ținea în mână, ca să-l răcorească puțin. Apoi i-a spus:

— Xu Yulan a ta e mai frumoasă ca mine...

— Nici măcar nu-i adevărat, a spus Xu Sanguan. Tu ești mai frumoasă ca ea.

— În trecut eram foarte frumoasă, dar acum m-am îngrășat și nu pot să mă compar cu ea.

Atunci Xu Sanguan a întrebat-o pe Lin Fenfang:

— Dacă la vremea aceea te-aș fi cerut de nevastă, ai fi acceptat?

Lin Fenfang l-a privit pe Xu Sanguan și a chicotit.

— Nu-mi mai aduc aminte.

— Cum se poate să nu-ți mai aduci aminte? a întrebat-o Xu Sanguan.

— Chiar nu-mi mai aduc aminte, că doar au trecut mai bine de zece ani de atunci, i-a răspuns femeia.

Discuția aceasta avea loc în timp ce Lin Fenfang era întinsă pe pat, iar Xu Sanguan stătea alături pe un scaun. Bărbatul ei, care purta ochelari, îi privea din fotografia înrămată, de pe perete. Lin Fenfang își rupsese piciorul drept, alunecând pe treptele de piatră de pe malul râului. Abia își pusese în coș rufele spălate, când s-a ridicat și numai ce a făcut un pas, că piciorul stâng i-a alunecat pe o coajă de pepene. Nici n-a apucat să strige că a și căzut, rupându-și piciorul drept.

În ziua aceea, de dimineață, Xu Sanguan venise în atelier împingând căruciorul cu viermi de mătase. Când a băgat de seamă că Lin Fenfang nu-i acolo, a stat un pic lângă mașina ei de tors, după care s-a învârtit prin atelier, a mai flecărit un pic cu câteva muncitoare și cum Lin Fenfang tot nu-și făcea apariția, s-a gândit că femeia poate se dusese la latrină.

— Nu cumva Lin Fenfang a căzut în budă? a întrebat el. De ce stă atât de mult?

— N-ai văzut că mașina lui Lin Fenfang e oprită? s-au grăbit să-i spună femeile. Și-a rupt piciorul, așa că și l-a pus în ghips și a plecat acasă. A alunecat cu piciorul stâng pe o coajă de pepene, dar și-a rupt piciorul drept. Așa a zis ea. Noi am fost deja s-o vizităm. Tu când te duci?

„Am să mă duc chiar azi", și-a zis Xu Sanguan în sinea sa.

După-amiază, Xu Sanguan s-a așezat pe scaunul din fața patului lui Lin Fenfang. Ea era îmbrăcată cu o pereche de pantaloni cu roșu și verde și stătea întinsă pe pat. În mână ținea un evantai cu care își tot făcea aer. La piciorul drept avea legat un bandaj, iar piciorul stâng, gol-goluț, și-l pusese pe o rogojină. Atunci când l-a văzut pe Xu Sanguan că intră în casă, a tras un covoraș și și-a acoperit picioarele.

Xu Sanguan i-a văzut trupul grăsan întins pe pat, acoperind întreg patul asemenea unei case prăbușite. Mai ales pieptul ei bogat îi dădea această senzație, cum stătea prăvălit de o parte și de cealaltă a trunchiului. Covorașul îi acoperea picioarele, așa încât Xu Sanguan nu putea să le deslușească în vreun fel conturul.

— Pe care ți l-ai rupt? a întrebat-o Xu Sanguan.

— Pe ăsta! a răspuns Lin Fenfang, arătând spre piciorul drept.

— Pe ăsta? a întrebat Xu Sanguan, punând mâna pe piciorul femeii.

Lin Fenfang a încuviințat din cap, în timp ce Xu Sanguan îi pipăia piciorul.

— Am dat de bandaj.

Xu Sanguan a zăbovit o vreme cu mâna pe piciorul lui Lin Fenfang și apoi a spus:

— Ți-a transpirat piciorul.

Lin Fenfang a zâmbit stins, iar el a spus din nou:

— Îți e prea cald dacă te învelești cu covorașul.

Și acestea fiind zise, Xu Sanguan a dat la o parte covorașul de pe piciorul femeii și i-a privit ambele picioare – unul era cu bandajul strâns pe el, celălat stătea întins, gol-goluț. Xu Sanguan în viața lui nu văzuse niște picioare atât de groase. Fiindcă femeia era așa de grasă, carnea alb-rozalie de pe coapsă se revărsa pe rogojină, fără vreo opreliște. Xu Sanguan era uluit de modul în care picioarele lui Lin Fenfang răsăreau masive din cracii pantalonilor cu roșu și verde și le privea cu respirația tăiată. Apoi a ridicat capul și a privit-o pe Lin Fenfang, iar în momentul în care a văzut că încă mai zâmbea stins, a spus cu un rânjet:

— Nu mi-aș fi imaginat că picioarele tale sunt așa albe, cu pielea fragedă. Sunt mai albe decât carnea de porc gras.

— Dar și Xu Yulan are pielea foarte albă și foarte fragedă, a spus Lin Fenfang.

— Fața ei e cam la fel de albă ca a ta, a spus Xu Sanguan, dar trupul ei nu are pielea albă ca a ta.

Apoi, Xu Yulan a pipăit ușor genunchiul lui Lin Fenfang și a întrebat-o:

— Aici?

— Sub genunchi, a spus Lin Fenfang.

Xu Sanguan a pipăit sub genunchiul ei și a spus:

— Aici te doare?

— Mă doare puțin.

— Chiar aici ți-ai rupt osul?

— Un pic mai jos.

— Atunci aici e.

— Da, acolo mă doare.

Apoi mâna lui Xu Sanguan s-a întors pe genunchiul lui Lin Fenfang și a pipăit ușor.

— Aici te doare? a întrebat el.

— Nu mă doare, i-a răspuns femeia.

Mâna lui Xu Sanguan s-a mutat pe genunchi și a apăsat.

— Dar aici?

— Nu mă doare.

Xu Sanguan privea coapsa lui Lin Fenfang cum se ivea din pantaloni și acolo a apăsat mâna lui.

— Te doare la încheietura coapsei?

— Nu mă doare, a spus ea.

Nici n-a apucat să-și termine femeia vorba, că Xu Sanguan s-a ridicat brusc în picioare, iar mâinile lui s-au năpustit peste pieptul ei bogat...

Capitolul cincisprezece

Când Xu Sanguan a ieșit din casa lui Lin Fenfang, parcă ieșise dintr-o saună – nădușit tot și fără pic de vlagă. În bătaia razelor de soare, în plină vară, a străbătut strada, ud leoarcă de transpirație și când tocmai voia să dea colțul și să intre pe o altă stradă, a văzut doi oameni de la țară, cu pălării de paie pe cap și cărând cobilițele goale. I-au făcut semn cu mâna în timp ce îl strigau pe nume. De pe partea cealaltă a străzii, l-au întrebat:

— Nu cumva ești Xu Sanguan?

— Chiar eu sunt, a răspuns bărbatul.

Apoi Xu Sanguan i-a recunoscut; veneau din satul în care locuise bunicul lui, care se prăpădise de mult. El a arătat cu mâna spre ei și a spus:

— Știu cine sunteți: tu ești A Fang și tu ești Genlong. Și știu și de ce ați venit la oraș. Ați venit să vă vindeți sângele, fiindcă am văzut că aveți o cană de ceramică albă legată la brâu. Înainte aveați câte un bol în buzunar, dar văd că acum ați schimbat bolurile cu căni de ceramică albă. Câtă apă ați băut până acum?

— Câtă apă am băut? a repetat Genlong întrebarea, adresându-i-se lui A Fang.

Cei doi au traversat strada, venind către Xu Sanguan, iar A Fang a spus:

— Nici noi nu mai știm cât am băut.

Atunci Xu Sanguan şi-a amintit vorbele lui Li, Asistentul de la Sânge, de acum mai bine de zece ani.

— Li zicea că băşicile voastre, de fapt zicea că vezicile voastre urinare sunt mai mari decât uterul unei femei gravide. Voi îi ziceţi băşica udului, dar Li îi zice vezica urinară, că asta-i denumirea ştiinţifică....

Au rămas toţi trei în mijlocul drumului râzând în hohote. De când îşi vânduseră pentru prima oară sângele, Xu Sanguan îi mai întâlnise de două ori în zece ani şi ceva. De fiecare dată, el se întorsese în sat ca să participe la o înmormântare – prima dată îi murise bunicul, a doua oară murise Unchiul al Patrulea.

— Xu Sanguan, au trecut vreo şapte-opt ani de când ai venit ultima oară în sat, a spus A Fang.

— Mi-a murit bunicul, a murit şi Unchiul al Patrulea. Doar când mi-au murit cei apropiaţi am avut motive să mă întorc în sat.

În aceşti şapte-opt ani în care nu se mai văzuseră, lui Xu Sanguan i se părea că A Fang îmbătrânise, iar când râdea, îi apăreau atâtea riduri pe chip ca atunci când o piatră loveşte apa şi stârneşte nenumărate cerculeţe pe suprafaţa ei.

— A Fang, ai îmbătrânit, a spus Xu Sanguan.

— Am făcut şi eu patruzeci şi cinci de ani, i-a dat replica A Fang, încuviinţând din cap.

— Noi, cei de la ţară, ne arătăm vârsta, a intervenit Genlong. Dacă ar fi vorba de vreunul de la oraş, la patruzeci şi cinci de ani ar arăta ca unul de treizeci şi ceva.

Xu Sanguan s-a uitat la Genlong care, îmbrăcat cu vestă, arăta mult mai solid decât odinioară, cu braţele vânjoase şi pieptul musculos.

— Genlong, i-a spus Xu Sanguan, tu arăţi tot mai voinic. Când te mişti, eşti iute ca o veveriţă care sare din creangă în creangă. Ai luat-o pe Guihua de nevastă? Guihua aia cu fundul mare? Îmi amintesc că în anul în care a murit Unchiul al Patrulea, tu n-o luaseşi încă de nevastă.

— Mi-a născut deja doi băieți, i-a răspuns Genlong.

— Nevastă-ta ți-a născut băieți? l-a întrebat A Fang pe Xu Sanguan.

Inițial, Xu Sanguan ar fi vrut să-i spună că i-a născut trei fii, dar într-o clipă și-a amintit că Yile era fiul lui He Xiaoyong, așa că a zis:

— La fel ca nevasta lui Genlong, și a mea a născut doi băieți.

„Dacă m-ar fi întrebat acum două luni", s-a gândit Xu Sanguan în sine sa, „i-aș fi răspuns că mi-a născut trei băieți. Habar n-au ei că eu am fost încornorat timp de nouă ani și, dacă nu știu, atunci n-am să le spun nici eu."

— Nu știu de ce, dar acum, că am văzut că mergeți să vă vindeți sângele, parcă mă mănâncă și pe mine pielea să merg cu voi, a spus Xu Sanguan către cei doi.

— Păi, dacă te mănâncă pielea, atunci înseamnă că ai prea mult sânge în corp și dacă-i pe-așa, atunci e de rău. O să ți se umfle tot corpul. Mai bine hai cu noi să vinzi și tu, i-au spus cei doi.

Xu Sanguan s-a gândit ce s-a gândit și a pornit cu ei spre spital. Și cum mergea el așa, a început să-și aducă aminte de Lin Fenfang. Fata asta chiar că se purta frumos cu el. Când i-a masat labele picioarelor, ea l-a lăsat; când a frecat-o la încheieturile coapselor, ea l-a lăsat; când a sărit pe ea și a apucat-o de sâni, și atunci l-a lăsat. Orice ar fi vrut el să-i facă, ea era gata să accepte. Lin Fenfang își rupsese piciorul și cu toate acestea îi îngăduia toate lucrurile astea, și chiar și atunci când el a lovit-o peste piciorul beteag, ea doar a scâncit de durere. Xu Sanguan s-a gândit că ar fi trebuit să-i ducă vreo cinci kilograme de carne cu os și vreo două-trei kilograme de fasole galbenă. Doctorii de la spital adeseori le spun celor care au fracturi: „Să mâncați fasole galbenă fiartă în supă de oase!"

Însă nu era de-ajuns să-i ducă numai carne cu os și fasole galbenă. Ar fi trebuit să-i mai ducă și niște bob care era foarte răcoritor. Lin Fenfang stătea toată ziua întinsă în pat, în zăpușeală, așa că dacă ar fi mâncat bob, i-ar fi făcut foarte bine.

În plus, o să-i mai ducă o jumătate de kilogram de crizanteme uscate, pentru că și ceaiul de crizanteme e bun împotriva căldurii. Acum se ducea cu A Fang și Genlong să-și vândă sângele, iar apoi, cu banii câștigați, putea să-i cumpere femeii carne cu os, fasole galbenă, bob și crizanteme uscate, ca s-o răsplătească pentru bunătatea ei.

Cu sângele vândut putea câștiga treizeci și cinci de yuani. După ce avea să facă toate cumpărăturile pentru Lin Fenfang, tot îi mai rămâneau vreo treizeci și ceva de yuani pe care avea să-i ascundă bine. Banii aceștia putea să-i cheltuie pentru el sau pentru Erle și Sanle, ba și pentru Xu Yulan, dar nici gând să-i folosească vreodată pentru Yile.

Când Xu Sanguan a ajuns la spital cu A Fang și Genlong, n-au intrat imediat, fiindcă Xu Sanguan încă nu băuse apă, așa că s-au dus la o fântână din apropierea spitalului, unde Genlong a coborât găleata și a scos apă. Apoi A Fang a desfăcut de la brâu cana de ceramică albă și i-a dat-o lui Xu Sanguan. Acesta a luat-o, s-a lăsat pe vine lângă fântână și a început să bea cană după cană. A Fang stătea lângă el și număra. Când a ajuns la a șasea cană, Xu Sanguan a spus că nu mai poate să bea, însă Genlong i-a răspuns că trebuie să bea în jur de zece căni, lucru cu care a fost de acord și A Fang. Atunci, Xu Sanguan a început să bea și a șaptea cană. Bea câteva guri, după care sufla greu. Nu terminase de băut cea de-a noua cană, când s-a ridicat în picioare, spunând că nu mai poate. Dacă mai bea un strop, murea acolo, mai ales că de atâta șezut pe vine îi amorțiseră picioarele. A Fang i-a răspuns că dacă asta era problema, atunci să bea în picioare, iar Genlong l-a îndemnat să mai bea o cană. Xu Sanguan scutura din cap întruna, spunând că nici măcar o gură nu-i mai era cu putință să bea și a mai adăugat că sângele lui deja era în exces, așa că dacă ar fi băut mai multă apă, i-ar fi fost și mai rău. Văzând așa, A Fang a propus să meargă la spital. Prin urmare, au plecat toți trei într-acolo.

După ce i-au vândut sângele lui Li, Asistentul de la Sânge, și și-au primit banii, au plecat toți trei la restaurantul Victoria și s-au așezat la o masă de la fereastră. Xu Sanguan le-a luat-o înainte și a bătut în masă, strigând către chelner:

— Un platou de ficat de porc prăjit și două pahare de rachiu galben! Rachiul meu să fie cald!

Apoi, mulțumit, i-a urmărit pe cei doi cum bat și ei în masă spunându-i fiecare chelnerului:

— Un platou de ficat de porc prăjit și două pahare de rachiu galben!

— Un platou de ficat de porc prăjit și două pahare de rachiu galben!

Xu Sanguan a băgat de seamă că ei au uitat să adauge „Rachiul să fie cald!", așa că i-a făcut semn cu mâna chelnerului care se pregătea să se îndepărteze de ei și a completat, arătând spre A Fang și Genlong:

— Încălzește-le și lor rachiul!

— Am ajuns la patruzeci și trei de ani, a răspuns chelnerul, și n-am mai văzut până acum pe cineva care pe arșița asta să ceară să i se încălzească rachiul.

Auzind aceste vorbe, Xu Sanguan s-a uitat spre A Fang și Genlong și a observat că aceștia se tot hlizeau. Știa că se făcuse de râs, așa că n-a găsit altceva mai bun de făcut decât să se hlizească și el împreună cu ei.

După ce au râs un pic, A Fang i-a spus lui Xu Sanguan:

— Să ții minte, după ce îți vinzi sângele, n-ai voie să faci treaba aia cu femeia ta.

— De ce? s-a interesat Xu Sanguan.

— După ce mănânci un bol de orez abia de îți refaci sângele cu câteva picături, iar pentru câteva picături de sămânță îți trebuie un bol de sânge. Noi la țară îi spunem sămânță, Li, Asistentul de la Sânge, îi spune spermă...

Atunci Xu Sanguan s-a speriat, amintindu-și că numai ce își făcuse de cap cu Lin Fenfang. După socoteala lor, ar fi

trebuit de acum să paralizeze, așa că s-a grăbit să-l întrebe pe A Fang:

— Și dacă mai întâi faci treaba aia cu femeia și după aceea îți vinzi sângele?

— Atunci nu-i primejdie de moarte, a răspuns A Fang.

Capitolul șaisprezece

Un bărbat cu ochelari s-a arătat la ușa lui Xu Yulan, năduşit tot, cu cinci kilograme de carne cu os, două kilograme şi ceva de fasole galbenă, un kilogram de bob şi o jumătate de kilogram de crizanteme uscate. Fără să ştie cine este, l-a privit cum aşază pe masă toate lucrurile aduse şi apoi îşi şterge cu bluza sudoarea de pe faţă. Apoi l-a văzut că ia cana mare de apă, pe care o pusese ea la răcit pe masă, şi o dă pe gât cu un gâlgâit. După ce a băut toată apa, bărbatul i-a spus lui Xu Yulan:

— Tu eşti Xu Yulan, te cunosc prea bine. Toată lumea îţi spune Xi Shi Gogoşica. Pe bărbatul tău îl cheamă Xu Sanguan, îl cunosc şi pe el. Dar tu ştii cine-s eu? Sunt bărbatul lui Lin Fenfang, care lucrează la Fabrica de Mătase, în acelaşi atelier cu bărbatu-tău. Ea s-a dus la râu să spele rufe şi când a terminat şi s-a ridicat, a aluncecat şi şi-a rupt piciorul drept...

— Cum a alunecat? l-a întrerupt Xu Yulan.

— A călcat pe o coajă de pepene. Xu Sanguan e acasă? a întrebat-o ochelaristul pe Xu Yulan.

— Nu este, a răspuns femeia. E la lucru, la fabrică. Trebuie să se întoarcă.

Apoi, privind bucata de carne cu os şi fasolea galbenă de pe masă, Xu Yulan l-a întrebat:

— Tu n-ai mai fost pe la noi până acum şi nici nu l-am auzit pe Xu Sanguan vorbind de tine. Adineauri, când ai intrat pe uşă, m-am gândit în sinea mea: „Dar cine o fi omul ăsta?

Și cum se face că ne-a adus atâtea bunătăți?" Uite, abia de încap pe masă, așa de multe sunt!

— Dar nu eu v-am adus bunătățile, a spus ochelaristul, ci Xu Sanguan le-a dus femeii mele, Lin Fenfang.

— Xu Sanguan le-a adus nevestei tale? a întrebat Xu Yulan surprinsă. Dar cine-i nevasta ta?

— Ți-am spus adineauri, o cheamă Lin Fenfang.

— A, acum știu, a spus Xu Yulan. Este Grăsana Lin, de la Fabrica de Mătase.

După aceste vorbe, ochelaristul a amuțit și s-a așezat lângă ușa casei, unde a rămas liniștit ca un copac într-o zi fără nici pic de adiere. Privea dincolo de poartă, în așteptarea lui Xu Sanguan, lăsând-o pe Xu Yulan să admire, buimacă, bunătățile de pe masă – carnea cu os, fasolea galbenă, bobul și florile de crizantemă.

Xu Yulan i-a mai spus, dar mai mult își spunea sieși:

— De ce i-a dus Xu Sanguan femeii tale toate astea? Și atât de multe, că uite, s-a umplut masa. Aici sunt vreo cinci kilograme de carne cu os și vreo două-trei kilograme de fasole galbenă și un kilogram de bob, ba ar mai fi și o jumătate de kilogram de flori de crizantemă. Atâtea bunătăți pentru femeia ta...

Într-o clipă, Xu Yulan s-a dumirit: „Precis Xu Sanguan s-a culcat cu femeia lui!"

— Xu Sanguan, nenorocitule! a strigat Xu Yulan. De obicei, ești un zgârcit fără pereche. Dacă îmi iei o bucată amărâtă de pânză, te căiești mai bine de jumătate de an, dar uite că tu duci cadouri femeii altui bărbat, și încă ce cadouri, că nici nu îmi ajung degetele de la mână să le număr...

N-a trecut multă vreme și s-a întors și Xu Sanguan de la muncă. De cum a dat cu ochii de ochelaristul care stătea la ușa lui, l-a recunoscut imediat și a simțit cum îi vâjâie capul. A intrat în casă și, văzând lucrurile puse grămadă pe masă, a simțit cum îl ia amețeala de-a binelea. Când a dat cu ochii de Xu Yulan care a început să țipe la el, a priceput că dăduse de dracu'.

Atunci bărbatul cu ochelari s-a ridicat în picioare, a ieșit în stradă și a început să strige cât îl ținea gura:

— Oameni buni, veniți încoace, că am ceva să vă spun! Veniți cu toții și aduceți-vă și copiii! Ia ascultați la mine!

Arătând spre bunătățile de pe masă, ochelaristul le-a spus vecinilor lui Xu Sanguan care se adunaseră:

— Vedeți toate astea – carnea cu os, fasolea galbenă, bobul? Și mai este și o jumătate de kilogram de flori de crizantemă pe care nu le vedeți, fiindcă sunt sub bucata de carne cu os. Pe toate le-a adus Xu Sanguan femeii mele. O cheamă Lin Fenfang și mulți o cunosc în oraș. O știți și voi? Văd că dați din cap. Femeia mea lucrează la Fabrica de Mătase împreună cu Xu Sanguan ăsta, în același atelier. Pe când spăla rufele la râu, a alunecat și și-a rupt piciorul. Xu Sanguan ăsta a venit la noi acasă s-o vadă. Și alții au venit s-o vadă, au schimbat câteva vorbe cu ea și au plecat, numai că el, când a venit la noi, s-a suit peste nevastă-mea în pat și a violat-o. Gândiți-vă și voi, nevastă-mea zăcea în pat cu piciorul rupt...

Atunci, Xu Sanguan a protestat:

— N-a fost vorba de nici un viol...

— Ba a fost chiar viol, l-a contrazis ochelaristul pe un ton categoric, după care s-a adresat vecinilor lui Xu Sanguan: Spuneți voi dacă nu e chiar așa. Femeia mea, care era cu piciorul rupt, ar fi putut să-l respingă? Dacă s-ar fi mișcat prea tare, ar fi rămas multă vreme cu dureri. Gândiți-vă și voi, putea nevastă-mea să-l împingă? Xu Sanguan ăsta nici măcar o femeie cu piciorul rupt nu lasă să-i scape. Nu este el mai rău ca un animal?

Vecinii nu și-au bătut capul să-i răspundă ochelaristului, ci îl priveau cu toții curioși pe Xu Sanguan. Numai Xu Yulan a ieșit din casă pentru a-i întări vorbele și nici una, nici două și-a înșfăcat bărbatul de ureche și i-a strigat:

— Ești mai rău decât un animal! M-ai făcut de rușine! Cum am să mai dau eu ochii cu lumea de acum înainte?

— După ce Xu Sanguan ăsta a batjocorit-o pe femeia mea, s-a dus numaidecât să-i cumpere carne și fasole galbenă, ca să-i închidă gura. Dacă n-aș fi văzut toate bunătățile acestea, chiar că n-aș fi știut că cineva s-a culcat cu nevastă-mea. În momentul în care am văzut grămada de bunătăți, mi-am dat seama că e ceva necurat la mijloc. Dacă n-aș fi dat cu palma în masă și n-aș fi suduit, femeia mea n-ar fi suflat o vorbă!

Și zicând așa, ochelaristul s-a dus la masă, a strâns carnea și fasolea galbenă, le-a pus pe umăr și le-a spus vecinilor lui Xu Sanguan:

— Eu am venit cu toate lucrurile astea ca să le vedeți și să știți ce fel de om este Xu Sanguan. De acum înainte, să fiți cu băgare de seamă, fiindcă este un destrăbălat și-un nenorocit. Cine are femeie acasă, să și-o păzească bine!

Cu mâncarea în spinare – cinci kilograme de carne, vreo trei kilograme de fasole galbenă, un kilogram jumătate de bob și o jumătate de kilogram de flori de crizantemă – ochelaristul a pornit spre casă.

În momentele acelea, Xu Yulan era ocupată să-l ocărască pe Xu Sanguan și în același timp să-l zgârie pe față cu unghiile, așa că nu a luat aminte la ceea ce făcea ochelaristul. Când a întors capul și a văzut că bunătățile de pe masă dispăruseră deja și că ochelaristul plecase, a ieșit după el în grabă și a strigat:

— Ia întoarce-te! Cum îți permiți să iei lucrurile mele?

Ochelaristul nici că a plecat urechea la strigătele ei, ba nici măcar nu a întors capul, ci și-a văzut de drumul lui. Xu Yulan, arătând către el, le-a spus vecinilor:

— În viața mea n-am văzut un asemenea nesimțit, care să ia lucrurile cuiva și să plece cu mersul ală legănat!

Xu Yulan a mai înjurat un pic, după care, văzând că ochelaristul se îndepărtase, i-a întors și ea spatele, însă în clipa în care a dat cu ochii de Xu Sanguan, s-a prăbușit pe scări și a început să plângă.

— S-a terminat cu noi, se jelea ea, ștergându-și lacrimile cu palma. Pentru toți e adevărată vorba aceea care spune „După

cum îi merge țării, așa îi merge și familiei", dar pentru noi nu-i. Țării îi merge bine, dar noi suntem pe cale să pierim. Mai întâi a venit fierarul Fang să ne ia toate lucrurile din casă și nici n-a trecut o lună, că de data asta ne-a făcut-o unul de-al nostru. Xu Sanguan ăsta e mai rău ca animalele sălbatice. Până acum l-am știut de zgârcit. Dacă îmi cumpăram eu o bucată de pânză, murea de oftică, dar dacă e vorba de Grăsana Lin, atunci se schimbă foaia. Când a apărut stricata asta grasă, imediat i-a dat cinci kilograme jumătate de carne cu os, două-trei kilograme de fasole galbenă, nu mai puțin de un kilogram de bob, și mai erau și florile de crizantemă. Mă întreb cât l-or fi costat toate astea!

Dar într-o clipă, aducându-și aminte ceva, a sărit imediat în picioare și, întorcându-se spre Xu Sanguan, a început să țipe:

— Mi-ai furat banii! Mi-ai furat banii pe care îi ascunsesem pe fundul cufărului! Erau banii agonisiți de mine numai eu știu cum, câte un *fen*, doi pușI deoparte. Zece ani am adunat banii ăștia, zece ani de sudoare și de sânge, iar tu i-ai dat umflatei ăleia...

Nici nu și-a isprăvit bine vorba, că s-a și repezit spre cufăr, l-a deschis și a început să scormonească în el. S-a liniștit repede, fiindcă toți bănuții erau la locul lor. A închis cufărul, l-a văzut și pe Xu Sanguan că le trântește ușa în nas vecinilor, lăsându-i afară. Cu treizeci de yuani în mână, el o privea zâmbind, parcă spre a-i câștiga bunăvoința. Ținea cele trei bancnote de zece yuani răsfirate în mână, ca și cum ar fi fost niște cărți de joc. Xu Yulan s-a apropiat și i-a smuls banii din mână, întrebându-l cu voce joasă:

— De unde îi ai?

— I-am câștigat cu sângele pe care l-am vândut, i-a răspuns Xu Sanguan tot cu voce joasă.

— Iar ți-ai vândut sângele!

Xu Yulan a strigat la el, după care a început să plângă.

— De ce a trebuit să mă mărit eu cu tine? spunea ea printre suspine. Am suferit și m-am chinuit vreme de zece ani, ți-am

născut trei copii. Când ți-ai vândut tu sângele pentru mine? Nu mi-aș fi închipuit că ești așa o jigodie. Ți-ai vândut sângele ca să-i cumperi umflatei carne cu os pentru supă...

Atunci el a bătut-o pe umăr și a întrebat-o:

— Când mi-ai născut tu mie trei băieți? Al cui copil este Yile? Când mi-am vândut sângele ca să-i plătesc datoria fierarului Fang, pentru cine am făcut-o?

Deodată, Xu Yulan a amuțit. A rămas o vreme cu ochii pironiți asupra lui Xu Sanguan și până la urmă i-a zis:

— Ia spune, ce treabă ai avut tu cu Grăsana Lin? Chiar îți trebuia o femeie așa de grasă?

— Și-a rupt piciorul, a spus Xu Sanguan, frecându-se pe față, și m-am dus s-o văd. Așa se face în asemenea situații...

— Cum adică așa se face? s-a răstit Xu Yulan. Așa se face, să te bagi în patul altuia? Hai, spune mai departe!

— Am întins mâna și am frecat-o pe picior și am întrebat-o unde o doare, a continuat Xu Sanguan.

— Pe picior mai sus sau mai jos?

— Mai întâi am frecat-o mai jos, după care mâna mi-a alunecat în sus.

— Nesimțitule! Xu Yulan a întins un deget și l-a împuns pe față. Spune mai departe! Spune ce ai mai făcut!

— Ce am mai făcut? a rostit Xu Sanguan șovăielnic. Mai departe am apucat-o de țâțe.

— Aoleu! a strigat Xu Yulan. Javră ce ești! Cum ai învățat șmecheriile ticălosului de He Xiaoyong?

Capitolul șaptesprezece

De cum Xu Yulan a înșfăcat din mâinile lui Xu Sanguan cei treizeici de yuani, a și cheltuit douăzeci și unu de yuani și cinci *mao*[1] pe haine – și-a făcut o pereche de pantaloni de culoare gri, din bumbac, o jachetă matlasată de culoare albastru-deschis, cu flori brodate albastru-închis. Lui Yile, Erle și Sanle le-a făcut câte o jachetă matlasată, însă lui Xu Sanguan nu i-a făcut nimic, fiindcă de câte ori își amintea de aventura lui cu Lin Fenfang o cuprindea furia.

Iarna a sosit cât ai clipi. Văzându-i pe fiii săi îmbrăcați cu jachete noi, dar și pe nevastă-sa, Xu Sanguan i-a spus acesteia:

— Banii pe care eu i-am câștigat vânzându-mi sângele i-ai cheltuit pentru tine, pentru Erle și Sanle, ceea ce e prilej de bucurie pentru mine, dar nu mă bucur câtuși de puțin să văd că i-ai tocat și pentru Yile.

La auzul acestor vorbe, Xu Yulan a început să zbiere:

— Da' dacă-i tocam pe pe fundul Grăsanei Lin te bucurai, nu?

Xu Sanguan a plecat capul și, cumva rănit în suflet, a spus:

— Yile nu-i fiul meu. L-am crescut vreme de nouă ani și din câte se pare o să-l mai cresc încă mulți ani de acum înainte. Deja am îngăduit să se întâmple așa. Și la fel de bine am îngăduit să cheltui pentru el din banii câștigați cu sudoarea mea

1. *Mao* este o subdiviziune monetară. Zece *mao* alcătuiesc un yuan.

la Fabrica de Mătase, dar n-am să mai rabd să irosesc pentru el și din banii câștigați cu sângele pe care mi-l vând.

Auzind aceste vorbe, Xu Yulan a luat cei opt yuani și jumătate care rămăseseră din cei treizeci de yuani, a mai pus ea doi yuani și i-a făcut și lui Xu Sanguan o tunică de bumbac de culoare bleumarin.

— Haina asta ți-am făcut-o cu banii câștigați din sângele tău, i-a spus ea, la care am mai pus eu doi yuani. Asta te face să te simți mai bine?

Xu Sanguan n-a zis nimic, fiindcă fapta nevestei lui îl mai îndupleca un pic și nu se mai putea arăta tot atât de supărat. Înainte, de treburile casei se ocupa numai Xu Yulan, în timp ce Xu Sanguan lua asupra sa treburile din afara casei. După pățania cu Lin Fenfang, Xu Yulan a fost mâhnită câteva zile, după care a luat obiceiul să se îmbrace cu puloverul ei cel fin, să-și umple pumnul de semințe și să plece în vizită pe la vecini. Ronțăia semințele și pălăvrăgea câte două-trei ore, timp în care Xu Sanguan nădușea acasă pe lângă cratițe. Când veneau vecinii și îl găseau gătind, îi apuca râsul văzându-l cum nu-și mai vedea capul de atâta treabă.

— Xu Sanguan, faci mâncare? îl întrebau ei.

— Prea te zdrobești când călești legumele, parcă ai tăia lemne, nu alta!

— Xu Sanguan, când ai devenit așa de harnic?

— N-am ce face, le răspundea Xu Sanguan. M-a prins nevastă-mea și acum asta mi-e pedeapsa. Știți cum se zice: „O clipă de plăcere îți aduce necazuri pentru o viață întreagă".

La rândul ei, Xu Yulan spunea prin vecini:

— Acum m-am dumirit și eu. Înainte, mereu mă gândeam la bărbat, la copii. Preferam să mănânc eu mai puțin, ca să aibă ei pe săturate. Preferam să mă istovesc eu, ca să le fie lor bine, dar am înțeles cum stă treaba și de acum înainte am să mă gândesc mai mult la mine, că dacă nu mă îngrijesc eu de binele meu, nu o s-o facă nimeni. În bărbați nu poți să te încrezi. Și

de au acasă o nevastă precum frumoasa Xi Shi, ei tot se duc să-și facă de cap cine știe pe unde. Nici în fiii mei nu pot să am nădejde...

Apoi Xu Sanguan și-a dat seama că într-adevăr fusese prost peste măsură și prostia cea mai mare pe care o făcuse fusese să se ducă la Lin Fenfang cu carnea de porc și fasolea galbenă și să i le pună pe toate grămadă pe masă. Orice bărbat, oricât de prost ar fi fost, tot își dădea seama văzându-le că e ceva necurat la mijloc.

Dar cu cât se gândea mai mult, Xu Sanguan înțelegea că aventura lui cu Lin Fenfang nu făcuse atât de mult rău. Oricum ar fi fost situația, el și femeia aceea nu aduseseră pe lume un copil, în timp ce Xu Yulan și He Xiaoyong exact asta făcuseră. Ba el îl mai și crescuse pe Yile până în acel moment. Și cum cugeta el așa, îl apucau și mai rău nervii, drept care a chemat-o pe Xu Yulan și i-a spus:

— Să știi că de azi înainte nu mă mai ocup de treburile casei. Apoi, după o clipă de chibzuială, a continuat:

— Tu ai fost o dată cu He Xiaoyong și eu am fost tot o dată cu Lin Fenfang. Voi doi l-ați adus pe lume pe Yile, dar Lin Fenfang și cu mine l-am adus cumva pe Sile[1]? Nu. Tu și cu el ați comis o greșeală care o să vă urmărească toată viața, o greșeală mult mai gravă decât a mea!

Auzind spusele bărbatului, Xu Yulan a izbucnit în plâns și cu mâinile întinse spre el, a spus:

— Ești mai rău ca un animal. Eu deja uitasem că ți-ai făcut de cap cu umflata aia, dar tu nimic, ai ținut să-mi amintești iar. Cu ce oi fi greșit eu în altă viață de trebuie să plătesc atât de amarnic în viața asta...?

Și cum striga ea așa în gura mare, a vrut iar să se așeze pe pragul ușii, însă Xu Sanguan s-a repezit și a tras-o în casă.

— Gata, gata, n-am să mai spun nimic de-acum înainte!

---

1. Numele Sile se traduce drept „A Patra Bucurie".

Capitolul optsprezece

Xu Sanguan i-a spus lui Xu Yulan:

— Suntem în anul 1958. Avem comuna populară[1], Marele Salt Înainte[2], Marea Călire a Oțelului[3]. De ce o să mai avem parte de acum încolo? Au luat pământul de la țară al bunicului meu și al Unchiului al Patrulea și se pare că de azi înainte nimeni nu o să mai aibă bucata lui de pământ, fiindcă terenurile agricole îi revin statului. Dacă vrei să plantezi cereale, trebuie să iei pământ de la stat, iar când vine vremea recoltei, trebuie să dai cerealele la stat, așa că statul este acum precum era odi-

1. Comuna populară – concept introdus de Mao Zedong în anul 1958, care presupunea ca micile comune să se unească și să devină o comună populară, mai precis o unitate de tipul cooperativei, care să își asigure necesarul agricol, industrial și de servicii. Într-o asemenea unitate, se instituia proprietatea colectivă a pământului.

2. Marele Salt Înainte a fost o campanie condusă de Mao Zedong în perioada anilor 1958–1961, care urmărea transformarea Chinei dintr-o țară agrară într-o țară socialistă prin industrializare rapidă și colectivizare. Rezultatul acestei campanii dezastruoase a fost Marea Foamete, care a făcut circa 18 milioane de victime.

3. În timpul Marelui Salt Înainte, Mao Zedong a decretat că economia Chinei avea nevoie de oțel și de fier, pentru a putea deveni o țară puternică. Drept consecință, toată lumea a abandonat agricultura și s-a apucat de construit furnale artizanale, așa-numitele „furnale din spatele curții", unde să producă oțel; în majoritatea situațiilor produsul era de proastă calitate, mai degrabă un fier casant.

nioară moșierul. Bineînțeles că statul nu este moșier, ci trebuie să îi spui comună populară... Și fabrica noastră de mătase a început să facă oțel, în opt mici furnale. Eu și alți patru avem grijă de un cuptor, eu nu mai sunt acum Xu Sanguan, cel care distribuie viermii de mătase. Toți îmi spun Xu Călește Oțel. Știi de ce trebuie să facem atâta oțel? Fiindcă omul este ca fierul, dar mâncarea este ca oțelul. Oțelul ăsta este precum sunt cerealele pentru stat, este precum orezul, grâul, precum peștele și carnea, așa că dacă noi călim oțel este ca și cum am planta orez pe parcele....

Xu Sanguan i-a spus lui Xu Yulan:

— Astăzi am ieșit și eu pe stradă și am văzut mulți oameni cu banderole roșii pe braț care intrau din casă în casă și confiscau oalele, bolurile, orezul. Ba confiscau și uleiul, sarea, oțetul. Mă gândesc că nici n-o să treacă două zile și o să vină și la noi acasă să adune ce s-o putea. Se spune că nimeni nu o să mai aibă voie să-și facă de mâncare acasă, ci o să mergem la cantină ca să mâncăm. Tu știi câte cantine sunt în oraș? Pe drumul pe care am mers eu acum mi-au ieșit în cale trei, la noi, la Fabrica de Mătase mai este una; la Templul Liniștii Cerești încă este una, ba au transformat în cantină și templul acela al călugărilor care au fost nevoiți să poarte bonete albe, șorțuri și să devină bucătari. Și mai este și teatrul din fața casei noastre care s-a transformat în cantină. Tu știi unde-i bucătăria teatrului? Chiar pe scenă, toți clovnii care cântau opera Yue[1], cu mare, cu mic, sunt pe scenă și spală legume, clătesc orezul. Am auzit că actorul care juca rolul principal acum este șeful cantinei, iar cel care interpreta personajul negativ este adjunctul lui...

— Alaltăieri v-am dus să mâncați la cantina cea mare a Fabricii de Mătase, ieri v-am dus la cantina cea mare a Templului

1. Opera Yue este un tip de operă tradițională, care a luat naștere în sudul Chinei, în provincia Zhe Jiang. După opera Beijing, este opera care cunoaște cea mai mare răspândire.

Liniștii Cerești, astăzi vă duc la cantina teatrului, i-a spus Xu Sanguan lui Xu Yulan. E foarte puțină carne în mâncarea de la cantina Templului Liniștii Cerești, pentru că înainte călugării nu mâncau deloc carne. Ieri, când am mâncat ardei verde cu carne acolo, nu ați auzit că toată lumea glumea, cică: „Asta nu-i mâncare de ardei verde cu carne, ci e ardei verde cu mai puțină carne"? Acum, că ați încercat toate cele trei cantine, se pare că ție și copiilor vă place cantina de la teatru, dar mie îmi place mai mult cea de la Fabrica de Mătase. Mâncărurile de la teatru nu sunt rele, dar porțiile sunt cam mici. La fabrica noastră sunt și multe legume și carne, poți să mănânci pe sătu-rate. După ce am mâncat la cantina de la Templul Liniștii Cerești, n-am râgâit deloc și nici după ce am mâncat la teatru, ci doar după ce am mâncat la Fabrica de Mătase am sughițat toată noaptea, până s-a crăpat de ziuă. Mâine vă duc la cantina de la primărie, fiindcă acolo e cea mai bună mâncare din tot orașul. Mi-a zis și mie fierarul Fang, care a mai spus că toți bucă-tarii de acolo sunt veniți de la restaurantul Victoria, așa că sigur nu găsiți în tot orașul mâncare mai bună decât cea făcută de ei. Tu știi care este specialitatea lor? E chiar ficatul de porc prăjit...

— Mâine nu ne mai ducem la cantina primăriei, i-a spus Xu Sanguan lui Xu Yulan. Este îngrozitor de obositor să mă-nânci acolo. Cel puțin un sfert dintre locuitorii orașului se înghesuie să mănânce și ca să ai parte de o masă, trebuie să te bați pentru ea până la epuizare. În plus, e atât de aglomerat că băieții noștri ar fi de-a dreptul striviți. De atâta aglomerație, și bluza pe care o purtam pe sub cămașă mi se udase leoarcă. Ca să nu mai zic că sunt atâția care trag vânturi acolo, că îți piere orice poftă de mâncare. Să mergem mâine la cantina de la Fabrica de Mătase. Știu că vouă vă place cantina de la teatru, dar aceea deja s-a închis. Am auzit că zilele astea se va închide și cea de la Templul Liniștii Cerești. Doar cantina noastră de

la fabrică a rămas deschisă, însă trebuie să ne ducem devreme, că dacă ajungem mai târziu, nu mai apucăm nimic...

— Toate cantinele din oraș s-au închis, i-a spus Xu Sanguan lui Xu Yulan. Se pare că s-au dus vremurile bune. De azi înainte nu-i mai pasă nimănui dacă noi am mâncat ceva sau nu. Nu cumva va trebui să ne facem iarăși singuri de mâncare? Dar ce?

— Sub pat mai sunt două ulcele cu orez, a răspuns Xu Yulan. Când au venit să ne ia oalele, bolurile, orezul, uleiul, sarea și oțetul, nu m-am îndurat să le dau și pe-astea, fiindcă eu am strâns orezul luându-vă de la gură. Nu l-am dat și pace...

Capitolul nouăsprezece

Xu Yulan era măritată cu Xu Sanguan deja de zece ani și în tot acest răstimp femeia, zi de zi, se chivernisise cum nu se poate mai bine, trăind tot timpul cu grija zilei de mâine. Pusese sub pat două ulcele cu orez. În bucătărie avea una ceva mai mare și în fiecare zi, când pregătea orezul, Xu Yulan mai întâi lua capacul de lemn de pe ulcica din bucătărie și folosea orez doar cât îi trebuia pentru porția fiecăruia. Apoi lua din ulcica din bucătărie o mână de orez pe care o punea în ulcica cea mică de sub pat, drept rezervă pentru zile negre.

— Nici unul dintre voi nu ar băga de seamă dacă ar mânca o gură de orez în plus, așa că n-o să bage de seamă nici dacă mănâncă o gură mai puțin, îi spunea ea lui Xu Sanguan.

În fiecare zi îi cerea lui Xu Sanguan să mănânce cu două guri mai puțin decât ar fi trebuit. După ce au apărut Yile, Erle și Sanle, a început să aibă aceeași pretenție și față de ei. Nu se scutea nici pe sine însăși, ba dimpotrivă. Orezul pe care îl economisea astfel era păstrat în ulcica de sub pat. Mai întâi, a fost doar o ulcică micuță, dar când s-a umplut, a mai făcut rost de una și n-a trecut nici jumătate de an, că s-a umplut și aceea. Femeia ar fi vrut să mai aducă una, dar Xu Sanguan nu a fost de acord.

— La urma urmei, doar n-o să deschidem o prăvălie de orez! Ce o să faci cu atâta orez cât ai agonisit până acum? Dacă n-o să-l mâncăm până în vară, o să se umple de gândaci, a spus el.

Xu Yulan s-a gândit că bărbatul ei avea dreptate, așa că s-a mulțumit să țină sub pat doar două ulcele și n-a mai căutat altele.

Dacă păstra orezul prea mult timp, se umplea de gândăcei, care acolo, în orez, mâncau, se răhățeau, dormeau și transformau bob cu bob într-o pulbere, ca o făină. Și rahatul gândăceilor tot cu făina semăna, așa că nu se mai distingea de orezul făcut pulbere, era totuna, poate doar să fi fost un pic mai galbenă. De aceea, după ce cele două ulcele de sub pat se umpleau cu orez, Xu Yulan le răsturna în ulcica de orez din bucătărie.

Apoi, așezându-se pe pat, încerca să-și dea seama cam ce greutate aveau cele două vase și cam câți bani făceau. După ce punea deoparte banii pe care îi socotise, îi pitea binișor într-un cufăr, cu gândul să nu-i cheltuie.

— Banii ăștia, îi zicea ea lui Xu Sanguan, eu i-am rupt de la gura voastră puțin câte puțin și nici măcar nu v-ați dat seama, nu-i așa?

Și mai zicea:

— Nu putem să-i cheltuim pe toate prostiile, ci doar atunci când o fi vreo problemă mare de tot.

Xu Sanguan, care nu era de acord cu ideile ei, a spus odată:

— Asta e ca și cum ți-ai da jos pantalonii ca să tragi vânturi. N-are nici un rost.

— Nu poți să spui așa ceva, a zis Xu Yulan. În viață, nimeni n-are de unde ști ce boli și ce primejdii îl pândesc. Toată lumea are și suișuri, și coborâșuri. Dar când dai de greu, e bine să fii pregătit. Oamenii deștepți își lasă întotdeauna o portiță de scăpare... Și oricum, am economisit și eu ceva bănuți pentru familie...

Xu Yulan spunea adeseori:

— O să vină și vremuri grele. Pe parcursul vieții, omul are parte și de necazuri, asta e, n-are ce face. N-are unde să se ascundă de ele!

Când Sanle a împlinit opt ani, Erle, zece ani și Yile, unsprezece, a fost inundație mare în tot orașul. Acolo unde era mai

adâncă, apa ajungea la un metru și chiar și unde era mai puțină, tot ajungea la genunchi. În anul acela, în iunie, casa lui Xu Sanguan a fost ca un heleșteu timp de șapte zile – șuvoaiele curgeau în toate părțile și chiar și noaptea, când dormeau, auzeau susurul apei.

După ce au trecut inundațiile, a venit foametea. La început, Xu Sanguan și Xu Yulan nu și-au dat seama ce se petrece, dar i-au auzit pe vecini spunând că cea mai mare parte a orezului putrezea pe câmp. Xu Sanguan s-a gândit atunci la satul bunicului și al Unchiului al Patrulea și și-a zis în sinea sa: „Bine că s-au prăpădit, că nu știu cum și-ar fi dus zilele!" Mai avea trei unchi care erau încă în viață, dar aceia nu se purtaseră frumos cu el, așa că puțin îi păsa de ei.

Abia când au început tot mai mulți oameni să se aciuieze pe la oraș, cerșind de mâncare, Xu Sanguan și Xu Yulan au priceput că venise foametea. În fiecare zi deschideau ușa casei și îi vedeau pe cei care cerșeau de mâncare și dormeau pe străzi; de fiecare dată erau alții, din ce în ce mai trași la față.

Uneori, ușa magazinului de orez era deschisă, alteori era închisă. De fiecare dată când magazinul se redeschidea, prețul orezului creștea de câteva ori. La scurt timp după aceea, cu banii cu care ai fi putut cumpăra cinci kilograme de orez nu mai puteai lua decât un kilogram de cartofi dulci. Fabrica de Mătase a oprit lucrul, pentru că nu mai erau viermi de mătase; Xu Yulan nu mai avea de ce să se ducă să prăjească gogoși, pentru că nu mai avea făină și nici ulei. Nici școlile nu își mai țineau cursurile, în oraș multe magazine se închiseseră, iar din douăzeci și ceva de restaurante acum nu mai funcționa decât restaurantul Victoria.

Xu Sanguan i-a spus lui Xu Yulan:

— Ce prost a venit foametea asta! Dacă ar fi venit cu câțiva ani mai devreme, ne-am fi descurcat noi cumva, dar acum suntem ca vai de noi!

— Ia gândește-te și tu! Mai întâi ne-au luat oalele și bolurile, orezul, uleiul, sarea, oțetul și sosul de soia. Ne-au desființat și

soba. La început, ne gândeam că cele câteva cantine o să ne ajungă să mâncăm acolo toată viața. Cine s-ar fi gândit că o să mâncăm doar un an, după care va trebui iar să ne descurcăm singuri! Ca să ne facem din nou soba a trebuit să cheltuim bani, am fost nevoiți să cumpărăm din nou oale, vase, boluri, a trebuit să prăpădim bani ca să cumpărăm din nou orez, ulei, sos de soia și oțet. Toată agoniseala ta, pic cu pic, din toți anii din urmă, s-a dus cât ai clipi!

— Nu că mi-ar fi mie teamă că se cheltuie toți banii, dar dacă am fi putut să mai trăim câțiva ani liniștiți, ne-am fi revenit fără probleme. Dar au fost ultimii doi ani liniștiți? Mai întâi a fost povestea cu Yile, care nici măcar nu e copilul meu. Ăsta a fost cu adevărat un șoc pentru mine. Nici nu mai vorbesc despre asta, cumplit a fost că ne-a băgat în belea mare, de a trebuit să îi plătim daune fierarului Fang de treizeci și cinci de yuani. Am avut deja doi ani nenorociți, iar acum a venit și foametea peste noi. Noroc că avem cele două ulcele cu orez sub pat...

— Nu se poate să mâncăm acum orezul de sub pat! a spus Xu Yulan. A mai rămas câte ceva în ulcica din bucătărie. De azi înainte, nu putem să mai mâncăm la prânz. După socotelile mele, foametea asta o să mai dureze vreo jumătate de an, cel puțin până când la început de primăvară o să iasă recolta nouă. Abia atunci se va curma foametea. Orezul pe care îl mai avem noi în casă ne ajunge doar o lună. Dacă însă în fiecare zi mâncăm terci, ne ajunge pentru patru luni și câteva zile, și în felul acesta o să ne mai rămână vreo lună și ceva în care vom fi nevoiți să îndurăm foametea. Cum o s-o depășim? Nu se poate să nu mâncăm și să nu bem nimic vreme de mai bine de-o lună, așa că va trebui să mai micșorăm rația pentru cele patru luni, ca s-o mai întindem cumva și să acoperim și luna aceea. Eu zic așa: înainte de venirea iernii să mergem pe câmp și să adunăm niște rădăcini sălbatice, orice s-o găsi pe acolo. De îndată ce se golește ulcica de orez din bucătărie, în câteva

zile, putem s-o umplem cu rădăcinile sălbatice și să punem niște sare peste ele, ca să nu se strice. O să se păstreze cel puțin patru – cinci luni. Banii pe care îi mai avem o să-i ascund în plapumă. Eu nu ți-am spus niciodată despre banii ăștia. I-am strâns din ce îmi rămânea când mă duceam la piață, la cumpărături. Sunt nouăsprezece yuani și șaizeci și șapte de *mao*. Ar trebui să luăm treisprezece yuani din ei și să cumpărăm porumb. Cred că ne-ar ajunge pentru vreo cincizeci de kilograme, apoi o să care să curățăm știuleții și o să măcinăm porumbul. Probabil că o să ne iasă vreo treizeci și ceva de kilograme de mălai, pe care putem să-l amestecăm în fiertură. O să fie foarte bun terciul și n-o să mai avem burta goală...

Xu Sanguan le-a spus fiilor săi:

— De o lună de zile mâncăm terci de mălai. Ați mâncat atât de mult că v-a dispărut roșeața din obraji și parcă se împuținează și carnea pe voi. Nici vlagă nu mai aveți. Acum nu mai știți să spuneți altceva decât „Mi-e foame!", „Mi-e foame!", „Mi-e foame!". E mare noroc că voi, mititeilor, sunteți încă în viață. În zilele noastre, toată lumea de la oraș o duce greu. Ia mergeți la vecinii noștri sau la colegii voștri de clasă și o să băgați de seamă numaidecât că o duceți mai bine decât ei, de vreme ce aveți terci de porumb în fiecare zi. Vremurile astea grele o să mai dureze. Voi ziceți că v-ați săturat de rădăcinile sălbatice din ulcica de orez. Păi, chiar dacă v-ați săturat, tot trebuie să le mâncați. Voi ați vrea să mâncați niște orez simplu, fără rădăcini. M-am sfătuit cu mama voastră și o să vă pregătească și așa ceva, însă acum nu se poate, trebuie să mai mâncați rădăcini din ulcica de orez și terci de mălai. Voi spuneți că terciul este din ce în ce mai subțire și asta cam așa și este, dar măcar vă ajută să rămâneți în viață. Nu ne mai putem frământa și pentru altceva. E o vorbă din popor tare adevărată, care spune că „Atâta vreme cât muntele e verde, n-ai de ce să te temi că nu găsești lemne de foc". Dacă reușim să supraviețuim acum,

să trecem peste zilele amare, o să ajungem să trăim până la adânci bătrâneți. Trebuie să mâncați terci de mălai, chiar dacă e din ce în ce mai subțire și chiar dacă spuneți că odată ce v-ați ușurat, s-a dus și terciul. Cine a spus vorba asta? Yile a spus-o. Eu știu prea bine că el a spus-o, obrăznicătura! Toată ziua nu știți să spuneți alt cuvânt decât „foame", „foame", „foame". Uitați-vă la voi, cât sunteți de mici și mâncați la fel de mult ca mine! Și toată ziua vă văitați de foame. De ce? Pentru că toată ziulica umblați pe-afară. Cum ați terminat de mâncat terciul, ați și ieșit la joacă, iar când vă chem înapoi în casă, nu mă ia nimeni în seamă. Azi, obrăznicătura de Sanle țipa cât îl țineau bojocii. Cine mai e în stare să țipe în ziua de azi? În vremurile astea, toată lumea vorbește încet, ca să nu-și risipească puterile. Vă chiorăie mațele. Nu v-ați săturat la masă, și totuși strigați, alergați. Cum mama mă-sii să vă mai ajute cu ceva terciul și să nu fiți lihniți? La dracu'! Păi, așa trece terciul prin mațe imediat ce l-ați înghițit. De azi înainte, Erle, Sanle și tu, Yile, după ce ați mâncat terciul, să faceți bine să vă întindeți pe pat. N-aveți voie să vă mai mișcați, fiindcă de cum vă mișcați, vă și ia foamea. Să-mi stați cuminți, întinși pe pat! Și eu cu mama voastră o să stăm la fel... Nu pot să mai spun nimic. Sunt lihnit de foame și nu mai am pic de putere. S-a dus tot terciul pe care l-am mâncat adineauri.

Începând din acea zi, Xu Sanguan și familia lui mâncau în fiecare zi de două ori terci de mălai – o dată dimineața și o dată seara. În restul timpului, stăteau cu toții întinși pe pat. Nu vorbeau și nici nu se mișcau. Cum scoteau o vorbă sau se mișcau, burțile lor începeau să chiorăie în fel și chip și pe dată îi lua foamea. Dacă nu vorbeau deloc și nu se mișcau, ci stăteau liniștiți, întinși în pat, adormeau imediat. Prin urmare, toată familia lui Xu Sanguan dormea de cu ziuă și până seara, apoi de seara până dimineața și așa au dormit până pe 7 decembrie.

În seara aceea, Xu Yulan a fiert terci cu un bol mai mult decât de obicei și, în plus, mult mai gros decât de obicei. Ea i-a

strigat pe Xu Sanguan și pe cei trei băieți să se dea jos din pat și le-a spus hlizindu-se:

— Azi mâncăm ceva bun!

Xu Sanguan stătea cu Yile, Erle și Sanle la masă și, cu gâturile lungite, o priveau pe Xu Yulan cum aduce ceva: era tot terciul de mălai pe care îl mâncau în fiecare zi.

— E tot terci, a spus Yile primul, cu dezamăgire în glas.

Erle și Sanle l-au urmat, la fel de dezamăgiți:

— E tot terci de mălai!

— Ia uitați-vă voi mai cu atenție, le-a spus Xu Sanguan. terciul de azi e cu mult mai gros decât cel de ieri, cel de alaltăieri și decât cel de dinainte!

— Luați o gură și o să vă convingeți! i-a îndemnat Xu Yulan.

Cei trei băieți au gustat și au rămas pe gânduri, clipind din ochi, căci nu își dădeau seama ce gust avea mâncarea. Xu Sanguan a luat și el o gură, iar Xu Yulan i-a întrebat:

— Știți ce am pus în terci?

Băieții au scuturat din cap că nu, după care au ridicat bolurile la guri și au început să sorbecăie. Xu Sanguan le-a spus:

— Sunteți din ce în ce mai proști! Nici gustul dulce nu-l mai cunoașteți!

În clipa aceea, Yile și-a dat seama ce pusese mama lui în terci și a strigat pe neașteptate:

— E zahăr! Ai pus zahăr în terci!

Auzindu-l pe Yile, Erle și Sanle au dat din cap entuziasmați, însă fără să-și dezlipească buzele de marginea bolurilor din care sorbecăiau zgomotos. Xu Sanguan îi privea râzând în hohote și a început să bea și el terciul asemenea lor.

— Astăzi am scos zahărul pe care îl pusesem bine pentru Anul Nou, i-a spus Xu Yulan lui Xu Sanguan. Am fiert terciul până a devenit mai gros, mai lipicios și ți-am pregătit un bol în plus. Știi de ce? Pentru că azi e ziua ta de naștere.

Xu Sanguan tocmai terminase de băut terciul din bol și la auzul acestor vorbe, s-a lovit cu palma peste cap și a zis în gura mare:

— Azi este ziua în care m-a născut mama!

Apoi i-a spus lui Xu Yulan:

— De aceea ai pus zahăr în terci! Așa se face că este mult mai gros decât de obicei. Și mi-ai mai și pregătit un bol în plus. Pentru că e ziua mea am parte să mănânc un bol în plus.

Dar când să-i dea nevestei lui bolul, Xu Sanguan a descoperit că Yile, Erle și Sanle i-o luaseră înainte, fiecare împingându-i lui Xu Yulan în față bolul gol-goluț. Atunci bărbatul a spus:

— Dă-le lor!

— Nu se poate să le dau lor, a răspuns Xu Yulan, fiindcă ți-am păstrat ție bolul acesta.

— N-are importanță cine mănâncă, a spus Xu Sanguan, că tot în rahat se preface, așa că dă-le lor, ca să producă ei mai mult rahat. Dă-le!

Apoi, văzându-i pe cei trei copii că din nou ridică bolurile la gură și încep să sorbecăie cu mare zgomot terciul îndulcit, a mai zis:

— După ce mâncați, fiecare să-mi ureze cele bune de ziua mea printr-o plecăciune.

Rostind aceste vorbe, a avut o strângere de inimă și a adăugat ca pentru sine:

— Când o să se isprăvească zilele astea pline de amărăciune? Cei mici trebuie să îndure atâta suferință, că au uitat până și gustul dulce! Când au mâncat terciul mai devreme, n-au fost în stare să-și dea seama că avea zahăr.

După ce au terminat terciul, cei trei copii au început să-și lingă bolurile. După ce au făcut bolurile curate lună, Yile l-a pus jos pe-al lui și l-a întrebat pe Xu Sanguan:

— Tăticule, nu-i așa că acum trebuie să fac plecăciunea?

— Ați terminat de mâncat? i-a întrebat Xu Sanguan privindu-i pe toți trei. Dacă așa stă treaba, atunci se cuvine să-mi faceți câte o plecăciune.

— Să venim rând pe rând și să facem plecăciunea? a întrebat Yile. Sau să venim toți trei?

— Veniți câte unul, a spus Xu Sanguan, de la cel mai mare până la cel mai mic. Yile, hai tu primul!

Yile s-a apropiat de Xu Sanguan, a îngenunchiat și apoi l-a întrebat pe Xu Sanguan:

— Câte plecăciuni să fac?

— Trei, a răspuns Xu Sanguan.

Yile a făcut trei plecăciuni, iar apoi Erle și Sanle au făcut și ei la fel. Văzând că nu au atins pământul cu frunțile, Xu Sanguan le-a spus:

— Fiii celorlalți oameni fac plecăciuni cu capul până la pământ cu atâta forță că se și aude când își pocnesc capul de podele. Voi, obrăznicăturilor, nici gând să faceți așa ceva...

Yile i-a răspuns:

— Bine! Ștergem tot ce a fost adineauri și o luăm de la început.

Apoi s-a așezat în genunchi și a atins pământul cu capul de trei ori, iar Erle și Sanle l-au urmat întocmai. Xu Sanguan i-a auzit cum dau cu capul de pământ și le-a spus râzând:

— Am auzit acum, am auzit cu urechile mele și v-am și văzut cu ochii mei cum faceți plecăciunile. Ajunge. Am primit tot respectul din partea voastră...

— Tăticule, o să facem o plecăciune toți trei, a spus Erle.

— Ajunge, ajunge, nu mai este nevoie... a spus Xu Sanguan, tot fluturându-și mâna.

Cei trei copii s-au aliniat, au îngenuncheat și s-au plecat cu fruntea până la pământ. Se amuzau auzind cum răsună căpățânile lor la atingerea pământului. Xu Sanguan nu se mai simțea în largul lui, așa că s-a dus și i-a ridicat în picioare pe cei trei băieți, spunându-le:

— Ajunge cu plecăciunile! Ăsta-i cap, nu-i fund, și nu puteți să-l izbiți așa, la întâmplare, fiindcă o să vă prostiți de tot, iar atunci tot eu o să dau de belea!

După aceea s-a așezat pe scaun și le-a cerut băieților să se alinieze în fața lui.

— Altădată, când veneau fiii să-i facă urări tatălui, de ziua lui, aduceau un morman de daruri, cât o micuță colină. Nici nu mai zic de altele, dar numai piersicile ar fi fost vreo sută, la care se mai adăugau mâncăruri, haine, tot felul de lucruri. Ar fi fost de toate. Acum, mă uit la voi cum îmi faceți urările, fără nici un dar, ci numai vă pocnesc țestele când faceți plecăciunile până la pământ.

Văzând cum se priveau nedumeriți unii pe alții, Xu Sanguan a continuat:

— Nu vă mai uitați așa, când încoace, când încolo, că sunteți săraci lipiți pământului. Ce ați putea voi să-mi dăruiți? Dacă faceți câteva plecăciuni așa cum se cuvine, eu sunt mulțumit.

În seara aceea, când toată familia s-a băgat în pat, Xu Sanguan le-a spus fiilor săi:

— Știu la ce vă gândiți voi cel mai mult în sinea voastră. Vă gândiți la mâncare, fiindcă ați vrea să mâncați orez, să mâncați legume călite în ulei, să mâncați pește, carne. Azi e ziua mea de naștere și ați venit toți să vă bucurați alături de mine. Ați avut parte până și de zahăr, dar eu știu că voi tot ați mai vrea să mâncați ceva. Ce să mâncați? De vreme ce este ziua mea, am să mă străduiesc un pic și am să vă gătesc câte un fel de mâncare cu gura mea, iar voi o să-l mâncați cu urechile. Nu o să mâncați cu gura, că n-o să fie nimic de mâncare, așa că ciuliți urechile, fiindcă am să încep să pregătesc mâncarea de îndată. Puteți comanda orice, rând pe rând. O să începem de la Sanle. Deci, Sanle, ce poftești să mănânci?

Sanle a spus cu voce joasă:

— Nu vreau să mai mănânc terci. Vreau să mănânc orez.

— Orez avem din belșug, i-a răspuns Xu Sanguan, n-avem restricții la orez. Mâncați cât vreți, însă eu te întrebam ce fel de mâncare ai vrea?

— Vreau carne, a răspuns Sanle.

— Sanle vrea carne, a zis Xu Sanguan, așa că am să-i gătesc niște porc prăjit. Carne avem și grasă, și slabă. Dacă e să-ți gătesc

porc fript, atunci cel mai bine să pun jumătate carne grasă și jumătate carne slabă. Și să fie și cu ceva șorici. Mai întâi, o să tai carnea în felii, cam de grosimea unui deget și de mărimea palmei. Îi tai lui Sanle trei felii.

— Tăticule, taie-mi patru felii! a zis Sanle.

— Prea bine, îți tai patru felii de carne..

— Tăticule, taie-mi cinci felii..., a spus Sanle.

— Cel mai mult poți să mănânci patru felii, i-a spus Xu Sanguan. Uite cât ești de mic. Păi, dacă mănânci cinci felii de carne, poți să te sufoci. Întâi am să pun patru felii în apă și am să le fierb, să se pătrundă bine, dar nu le fierb prea mult. După aceea, le scot din vas și le las să se usuce și apoi le prăjesc în ulei, într-o cratiță. Mai pun niște sos de soia, adaug cinci arome, niște rachiu galben, mai torn niște apă. Le fierb la foc mic și după ce s-au înăbușit timp de două ore, după ce s-a dus tot sosul, rămâne carne friptă, roșiatică...

Xu Sanguan i-a auzit pe băieți cum își înghit, cu zgomot, saliva.

— Ridic capacul de pe cratiță și o aromă de carne umple camera. Vă luați bețișoarele, apucați o bucățică, o vârâți în gură și începeți să mâncați...

Xu Sanguan auzea cum răsună saliva înghițită.

— Numai Sanle își înghite saliva sau cumva și Erle, și Sanle? Că eu aud un zgomot puternic. Xu Yulan, nu cumva și tu îți înghiți saliva? Ia ascultați la mine! Mâncarea asta este numai și numai pentru Sanle, așa că numai el are voie să-și înghită saliva. Dacă și voi v-o înghițiți, atunci înseamnă că îi luați carnea de la gură lui Sanle. Vin și mâncărurile voastre, răbdare! Mai întâi să mănânce Sanle pe săturate și după aceea vă pregătesc și vouă. Sanle, ciulește-ți urechile... ia cu bețișoarele o bucățică și bag-o în gură! Să-mi spui ce gust are! Ce-i drept, partea mai împănată e cam grasă, dar nu-i deloc grețoasă, în timp ce bucățile mai slabe sunt suculente și fragede. De ce am înăbușit carnea la foc mic? Ca să se păstreze savoarea, să nu se piardă câtuși de puțin. Feliile astea patru ale lui Sanle

sunt ... Sanle, nu te grăbi, mănâncă pe îndelete! Urmează Erle. Erle, tu ce vrei să mănânci?

— Și eu vreau carne de porc prăjită, vreau cinci felii, a spus Erle.

— Bine, acum îi tai lui Erle cinci felii de carne – jumate grasă, jumate slabă. Pun carnea în apă și o fierb, iar după ce e gata, o scot din oală și o las să se usuce, după care o pun în....

— Tăticule, Yile și Sanle își înghit saliva! a spus Erle.

— Yile, încă nu ți-a venit rândul să-ți înghiți saliva, l-a mustrat Xu Sanguan. Apoi a continuat:

— Erle are cinci felii de carne. Le pun în uleiul din oală și le prăjesc. Apoi, le pun în sos de soia, mai adaug cinci arome...

— Tăticule, Sanle tot înghite salivă, a spus Erle.

— Sanle înghite salivă, dar el își mănâncă acum carnea lui, nu pe a ta, a spus Xu Sanguan. Carnea ta încă nu-i gata.

După ce Xu Sanguan i-a pregătit lui Erle carnea friptă, l-a întrebat pe Yile:

— Yile, ce vrei să mănânci?

— Carne de porc prăjită, a spus Yile.

Ușor enervat, Xu Sanguan a spus:

— Păi, dacă voi, năzdrăvanilor, voiați toți să mâncați carne prăjită, de ce n-ați spus așa de la început? Dacă ați fi spus, vă făceam tuturor odată... Îi tai lui Yile cinci felii de carne...

— Eu vreau șase felii, a spus Yile.

— Ți-am tăiat șase felii, jumătate grase, jumătate slabe...

— Eu nu vreau carne slabă, vreau numai carne grasă, a spus Yile.

— Mâncarea asta e gustoasă doar dacă pui în părți egale carne grasă și carne slabă, a spus Xu Sanguan.

— Eu vreau să mănânc carne grasă, a zis Yile. Și nu trebuie să fie pic de carne slabă.

— Și noi vrem să mâncăm carne grasă, au spus Erle și Sanle la unison.

După ce Xu Sanguan i-a pregătit lui Yile carnea de porc, i-a gătit și lui Xu Yulan un crap înăbușit în sos limpede, căruia i-a îndesat în burtă câteva felii de șuncă, câteva bucățele de ghimbir crud, câteva ciuperci uscate. Apoi a frecat peștele cu sare, l-a stropit cu niște rachiu galben, a împrăștiat peste el niște felii de ceapă și l-a fiert o oră. Din oală ieșea o aromă minunată care se împrăștia în toate părțile...

Descrierea atât de vie a modului în care Xu Sanguan a gătit crapul înăbușit a făcut ca întreaga cameră să răsune de atâta salivă înghițită. Xu Sanguan și-a dojenit fiii:

— Peștele este pentru mama voastră, nu-i pentru voi. Ce tot înghițiți atâta în sec? Ați mâncat carne pe săturate. S-ar cuveni să vă culcați.

În final, Xu Sanguan a pregătit și pentru el un fel de mâncare, și anume ficat de porc prăjit.

— Întâi tai ficatul în bucăți foarte mici, a spus el. Apoi le pun în bol, adaug niște sare, niște amidon, ca să se frăgezească, iar apoi pun cam jumătate de păhăruț de rachiu galben, care îi dă o aromă de alcool. După aceea, pun niște felii de ceapă și când iese abur din oală, arunc ficatul acolo, în ulei. Îl călesc un pic, îl mai călesc și iar îl călesc...

— Îl călești o dată și încă o dată și încă o dată, au repetat după el Yile, Erle și Sanle.

Xu Sanguan însă i-a corectat:

— Nu, nu poți să călești decât de trei ori, dacă îl mai călești încă o dată, se frige prea tare. Călit a cincea oară, devine foarte tare, iar după a șasea călire nu mai poate fi mestecat. După a treia călire, trebuie scos imediat, dar n-am să mă grăbesc să mănânc. Mai întâi o să-mi pun vreo două păhărele de rachiu galben. Mai întâi beau o gură și când îmi coboară rachiul pe gât, deja mă încălzesc bine, ca și cum mi-aș șterge fața cu un propop fierbinte. Rachiul galben mai întâi îmi spală mațele. Apoi, iau bețișoarele, apuc o bucată de ficat de porc și o bag în gură... Asta chiar că este o viață de care numai zeii au parte...

În clipa aceea, camera din nou a răsunat de atâta înghițit de salivă.

— Ficatul ăsta prăjit e mâncarea mea, a spus Xu Sanguan. Yile, Erle, Sanle și tu, Xu Yulan, înghițiți în sec și îmi furați mâncarea!

Și spunând acestea, Xu Sanguan a izbucnit în hohote de râs și a continuat:

— Azi e ziua mea de naștere. Hai, veniți cu toții să gustați din ficatul meu prăjit!

Capitolul douăzeci

A doua zi, Xu Sanguan a numărat pe degete și a socotit că familia sa mâncase terci de porumb vreme de cincizeci și șapte de zile. „Trebuie să mă duc să-mi vând sângele, ca să mănânce și ai mei o masă ca lumea."

Prin urmare, când a ajuns la spital și l-a văzut pe Li, Asistentul de la Sânge, și-a spus în sinea sa: „Toți oamenii din oraș sunt pământii la față, numai Li, Asistentul de la Sânge, e rumen în obraji. Toți sunt trași la față, numai Li, Asistentul de la Sânge, e la fel de bucălat ca înainte. Toți oamenii au fețele posomorâte, numai Li, Asistentul de la Sânge, este numai un zâmbet".

Li i-a spus lui Xu Sanguan, râzând:

— Eu te cunosc pe tine. Ai mai fost aici ca să-ți vinzi sângele. Data trecută când ai venit, ai adus ceva. Cum se face că azi ai venit cu mâinile goale?

— Familia mea a mâncat terci de mălai timp de cincizeci și șapte de zile. Acum, în afară de sângele care îmi curge în vine, nu mai am nimic. Am venit cu mâinile goale, ca să te rog să-mi cumperi două boluri de sânge. Dacă am să mă întorc cu bani acasă, vor mânca și ai mei o masă bună. Ajută-mă și am să-ți fiu recunoscător.

— Cum ai să-mi fii recunoscător? a întrebat Li, Asistentul de la Sânge.

— În momentul de față, nu am nimic, dar altădată ți-am adus ouă, carne, zahăr. N-ai vrut zahărul și nu numai că nu

l-ai vrut, dar m-ai mai și bălăcărit, zicându-mi că tu ești membru al Partidului Comunist și nu-ți trebuie nici un ac, nici un capăt de ață de la popor. Nu știam că acum primești din nou, așa ca n-am pregătit nimic. Acum chiar că nu știu cum aș putea să-ți fiu recunoscător.

— Nici eu n-am ce face, a spus Li, Asistentul de la Sânge. Acum, că a dat nenorocita asta de foamete peste noi, dacă nu primește ceva de mâncat ori de băut, faimosul Li, Asistentul de la Sânge din acest oraș, va muri de foame. Când se vor îndrepta lucrurile, n-am să mai iau nici un ac de la nimeni. Acum nu mă trata ca pe un membru al Partidului Comunist, ci ca pe un binefăcător. Doar există o vorbă din popor, nu-i așa: „O picătură de bunătate trebuie răsplătită cu un ocean de bunătate". Sigur că nu vreau eu chiar un ocean de bunătate, e de ajuns și o picătură. Poți să-mi dai câțiva yuani din banii pe care îi iei din sângele vândut. Dă-mi mie mărunțișul și ia tu banii mari!

După ce și-a vândut sângele, Xu Sanguan i-a dat lui Li Xuetou cinci yuani și a plecat acasă cu treizeci de yuani. I-a pus banii în mână lui Xu Yulan și i-a spus că aceia sunt banii câștigați din vânzarea sângelui. Și ar mai fi fost încă cinci yuani, dar i-a dat lui Li drept răsplată. El i-a mai spus femeii că toți au mâncat terci de mălai vreme de cincizeci și șapte de zile, însă de acum înainte nu mai puteau continua tot așa. Fiindcă aveau bani, din când în când aveau să-și permită să mănânce și altceva. Dacă el își vinde sângele, vor avea și bani, iar când se termină, se duce din nou și vinde, căci sângele lui este precum apa din fântână. Și dacă folosești apa, și dacă n-o folosești, ea tot atâta este.

— Diseară nu mai mâncăm terci, a spus el în cele din urmă. Diseară mergem la restaurantul Victoria și mâncăm ceva bun!

— Acum n-am pic de vlagă, a zis el mai târziu. De aceea vorbesc încet. Mă auziți? Ascultați la mine! Azi, după ce mi-am vândut sângele, nu am băut două păhărele de rachiu galben și nici nu am mâncat ficat de porc prăjit și de aceea sunt fără

vlagă acum.... Nu că nu m-aș fi îndurat să mănânc, dar când m-am dus la restaurantul Victoria, nu era mai nimic. Aveau doar supă limpede, cu tăiței. Și pe ei i-a lovit foametea. Înainte, supa limpede era, de fapt, supă cu carne. Acum însă, e o apă chioară, cu un pic de sos de soia. Nici măcar ceapă nu are în ea. Asta este! Dar ei vor pe un bol un yuan și cinci *mao*, în timp ce înainte era numai nouă *fen*. Acum n-am pic de vlagă. Mi-am vândut sângele și n-am mâncat ficat de porc prăjit, sunt cu burta goală. Există o vorbă din popor care spune că „Dacă nu te-ai săturat, măcar să dormi bine", așa că eu acum mă duc la culcare.

Zicând așa, s-a băgat în pat, și-a întins mâinile și picioarele, iar după ce a închis ochii, a continuat să-i spună lui Xu Yulan:

— Văd negru în fața ochilor și inima îmi bate de parcă n-aș mai avea pic de putere în mine. Stomacul mi se strânge și îmi vine să vomit. Trebuie să stau întins un pic și dacă mă vezi că dorm vreo patru-cinci ore și nu mă scol, să nu-ți faci griji. Dacă mă vezi că dorm vreo șapte-opt ore și tot nu mă scol, să te duci degrabă și să chemi pe cineva, ca să mă ducă la spital.

După ce a adormit Xu Sanguan, nevasta lui, frământând în mână cei treizeci de yuani, s-a așezat pe pragul ușii, ca să privească strada pustie, să vadă cum vântul spulberă țărâna. Cu privirea ațintită asupra zidului cenușiu, și-a spus în sinea ei: „Când Yile i-a crăpat țeasta fiului fierarului Fang, s-a dus și și-a vândut sângele. Când grăsana Lin și-a rupt piciorul, s-a dus și și-a vândut sângele. Nu-mi vine să cred că s-a îndurat să-și dea sângele pentru o târfă umflată ca aia. La urma urmei, sângele lui nu-i transpirația care-i iese prin piele cum nădușește un pic. Acum, pentru că familia lui a mâncat terci de mălai vreme de cincizeci și șapte de zile, iar s-a dus să-și vândă sângele. Când o să se termine zilele astea amare?"

Și cum se gândea ea așa, a început să plângă și-a făcut banii sul și i-a pus bine în buzunarul hainei, după care și-a șters lacrimile de pe obraji cu dosul palmei, iar ochii cu vârfurile degetelor.

Capitolul douăzeci și unu

Pe înserat, toată familia lui Xu Sanguan a vrut să meargă la restaurantul Victoria să mănânce ceva bun.

— Astăzi ar trebui să ne purtăm ca și cum ar fi Sărbătoarea Primăverii[1], a spus Xu Sanguan.

De aceea i-a cerut lui Xu Yulan să se îmbrace cu puloverul ei cel fin și cu pantalonii kaki, dar și cu jacheta matlasată brodată cu flori. Xu Yulan a urmat îndemnul soțului ei. Apoi i-a mai cerut să-și pună la gât eșarfa de mătase, așa că femeia imediat a scos-o din cufăr și și-a pus-o. Xu Sanguan i-a cerut să se spele din nou pe față, iar după aceea să își dea cu crema aceea parfumată, marca *Fulg de zăpadă*. Xu Yulan a împlinit dorința soțului întocmai. Când însă Xu Sanguan i-a cerut să se ducă până la colțul străzii, la prăvălia lui Wang Erhu, și să-i cumpere lui Yile cartofi dulci copți, Xu Yulan a rămas țintuită locului și a spus:

— Știu eu la ce te gândești în sinea ta. N-ai nici un chef să îl duci pe Yile la restaurant să mănânce ceva bun. Nu vreau să cheltuiești pentru Yile banii câștigați de tine cu sângele vândut, fiindcă el nu este fiul tău. Știu bine că nu e fiul tău, așa că dacă nu-l duci la restaurant, eu n-am să zic nimic. Nimeni nu vrea

1. Sărbătoarea Primăverii sau Anul Nou Chinezesc; în general are loc la sfârșitul lunii ianuarie, la date diferite în fiecare an, calculându-se conform calendarului agricol tradițional.

să-și cheltuiască banii pentru străini, dar umflata aia de Lin nu e femeia ta, nu ți-a născut vreun fiu, nici nu ți-a spălat rufele, nici nu ți-a făcut de mâncare, dar tu ai sărit repede să cheltuiești pentru ea bani câștigați cu sângele tău.

Xu Yulan nu voia ca Yile să mănânce numai un cartof copt, așa că Xu Sanguan a fost nevoit să vorbească cu el. L-a chemat pe copil, și-a scos jacheta matlasată și i-a arătat înțepătura din brațul stâng.

— Știi ce-i asta? l-a întrebat el.

— Pe aici a curs sânge, a răspuns Yile.

Xu Sanguan a încuviințat din cap și a spus:

— Ai dreptate. Aici am fost înțepat de ac, căci azi am fost să-mi vând sângele. De ce trebuie să fac așa ceva? Ca să putem mânca și noi ceva mai de soi. Eu, împreună cu mama ta, dar și cu Erle și Sanle, ne ducem la restaurant să mâncăm tăiței. Tu ia ăștia cinci *mao* și du-te la prăvălia lui Wang Erhu, să-ți iei niște cartofi dulci copți.

Yile a întins mâna și a luat cei cinci *mao* de la Xu Sanguan, după care l-a întrebat:

— Tăticule, te-am auzit adineauri când îi spuneai mamei că ai să mă trimiți să mănânc cartofi dulci copți de cinci *mao*, iar voi o să vă duceți să mâncați tăiței de un yuan și șapte *mao*. Tăticule, eu știu că nu sunt copilul tău. Erle și Sanle sunt copiii tăi, așa că ei mănâncă mai mult decât mine. Tăticule, ai putea să mă socotești și pe mine o dată copilul tău, ca să mănânc și eu un bol de tăiței?

Xu Sanguan a scuturat din cap și a spus:

— Yile, eu nu te-am nedreptățit aproape niciodată. Ce au mâncat Erle și Sanle, ai mâncat și tu. Banii de azi i-am câștigat cu sângele meu, și zău că nu i-am câștigat deloc ușor! Am dat o picătură din viața mea în schimbul acestor bani. Dacă acum eu te duc pe tine să mănânci tăiței, cu bani pe care i-am câștigat cu sângele meu, iar îi fac o favoare nemerniculuide He Xiaoyong.

Ascultând vorbele lui Xu Sanguan, Yile tot dădea din cap, părând să le fi deslușit înțelesul. A luat cei cinci *mao* de la Xu

Sanguan și s-a îndreptat către ușă. După ce a pășit peste prag, a întors capul și a zis:

— Tăticule, dacă aș fi fost copilul tău, m-ai fi dus și pe mine să mănânc tăiței, nu-i așa?

— Dacă ai fi fost cu adevărat copilul meu, a răspuns Xu Sanguan, arătând cu degetul spre băiat, pe tine te-aș fi îndrăgit cel mai mult.

Yile l-a ascultat, a rânjit și apoi a plecat spre prăvălia lui Wang Erhu, care tocmai cocea cartofi într-un lighean cu cărbuni. Câțiva cartofi deja copți erau așezați într-un coș din bambus. Wang Erhu și soția lui, plus cei patru copii, stăteau adunați în jurul ligheanului cu cărbuni și își sorbecăiau terciul. Când a intrat Yile în prăvălie, a auzit sorbecăiala și plescăiala celor șase guri. I-a dat bănuții lui Wang Erhu și apoi, arătând spre cel mai mare cartof dulce din lighean, a spus:

— Dă-mi-l pe ăsta!

Wang Erhu a luat banii, însă i-a întins un cartof mic.

— Cu ăsta nu mă satur, a spus Yile, scuturând din cap a refuz.

Wang Erhu i-a îndesat în palmă cartoful mic și i-a zis:

— Cartoful cel mai mare este pentru cei mari, iar cel mai mic este pentru pici ca tine.

Yile a luat cartoful și, privindu-l, i-a spus lui Wang Erhu:

— Cartoful ăsta nu-i nici cât pumnul meu. Nu mă satur cu el.

— Încă n-ai mâncat din el. De unde știi că n-ai să te saturi? i-a dat replica Wang Erhu.

Auzind așa, Yile s-a gândit că poate avea Wang Erhu dreptate, așa că a încuviințat din cap și a pornit spre casă, cu cartoful în mână. Ai lui plecaseră, așa că s-a așezat pe scaun, a pus pe masă cartoful cald și a început să-i curețe coaja cu mare băgare de seamă. Când a isprăvit, miezul portocaliu s-a dezvăluit vederii precum razele strălucitoare ale soarelui. Yile a adulmecat aburul fierbinte pe care îl răspândea cartoful, simțindu-i

totodată aroma dulceagă. După prima îmbucătură, savoarea și dulceața cartofului i-au năpădit gura.

Au mai urmat trei mușcături și cartoful a fost dat gata. Yile continua să stea pe scaun, plimbându-și limba prin gură încoace și încolo, ca să adune toate fărâmițele și aromele rămase, până când gura i s-a umplut de salivă. Știa prea bine că deja înfulecase cartoful, dar tare și-ar fi dorit să mai mănânce, așa că a adunat coaja cartofului și a vârât-o în gură. A simțit de îndată gustul minunat, în pofida părților arse, care aveau gust de cărbune. Pe dată a înghițit și coaja cartofului.

După această ispravă, tot ar fi vrut să mai mănânce, fiindcă nu se simțea câtuși de puțin sătul. S-a ridicat în picioare și a ieșit pe ușă, pornind glonț către prăvălia lui Wang Erhu. Când a ajuns acolo, acesta și familia sa terminaseră deja de sorbecăit terciul. De acum, lingeau cu toții castroanele. Holbându-se la ei, Yile i-a spus lui Wang Erhu:

— Eu nu m-am săturat. Mai dă-mi un cartof dulce!

— De unde știi că nu te-ai săturat? l-a întrebat Wang Erhu.

— După ce am terminat cartoful, m-am gândit că aș vrea să mai mănânc, a spus Yile.

— Cartoful dulce este gustos? a întrebat Wang Erhu.

— Este, a răspuns Yile.

— Este nemaipomenit de gustos? Sau este doar foarte gustos? a continuat cu întrebările Wang Erhu.

— Este nemaipomenit de gustos.

— Ai mare dreptate. E de ajuns ca ceva să fie gustos, că după ce ai terminat de mâncat, tot ai mai mânca.

Yile era întru totul de acord cu ceea ce spunea Wang Erhu, așa că a încuviințat din cap.

Wang Erhu i-a spus:

— Du-te acasă, că te-ai săturat deja!

Prin urmare, Yile s-a întors iarăși acasă și din nou s-a așezat pe scaun. Privea masa goală și tare și-ar fi dorit să mai mănânce. Atunci și-a adus aminte de Xu Sanguan și ceilalți și

i-a dat prin minte că tocmai stăteau la masă în restaurant. Fiecare înfuleca dintr-un bol mare de tăiței aburinzi, în timp ce el mâncase doar un cartof copt mai mic decât pumnul lui. Băiatul a început să plângă. Mai întâi i-au curs doar câteva lacrimi, dar apoi și-a pus capul pe masă și a izbucnit în hohote.

După ce a tras un bocet pe cinste, și-a adus iar aminte de ceilalți, care mâncau la resturant tăiței aburinzi și pe dată s-a oprit din plâns. I-a venit ideea să meargă la restaurant, căci s-ar fi cuvenit să mănânce și el din bolul cu tăiței fierbinți, așa că nici una, nici două, a ieșit pe ușă.

Deja se lăsase întunericul, iar din pricină că lumina lămpilor era slabă, drumul părea mai degrabă luminat cu lumânarea. Mergea repede, gâfâind și spunându-și în sinea sa: „Mergi mai repede, mergi mai repede, mergi mai repede!" Nu îndrăznea s-o ia la goană, fiindcă îi auzise și pe Xu Sanguan și pe Xu Yulan spunând că dacă, după ce ai mâncat, începi să alergi, te apucă imediat foamea. Și atunci iarăși și-a spus în sinea lui: „Nu fugi! Nu fugi! Nu fugi!" A plecat capul și și-a privit picioarele urmând drumul și îndreptându-se spre apus, la răscrucea de drumuri unde se găsea restaurantul numit Eliberarea. Noaptea, luminile de la restaurantul Eliberarea erau cele mai strălucitoare.

Și-a continuat drumul cu capul plecat, iuțind pasul, a traversat intersecția și abia când a descoperit că drumul se înfunda într-o alee și-a dat seama că o luase în direcția greșită. S-a oprit și a privit în jur, înțelegând că deja trecuse de restaurantul Eliberarea, așa că s-a întors. De astă-dată nu mai avea curajul să meargă cu capul plecat, ci privea cu mare atenție. Doar așa a reușit să ajungă înapoi la intersecție. Aici a observat că ușa și obloanele restaurantului erau ferecate, toate luminile erau stinse, și i-a trecut prin minte gândul că Xu Sanguan și ceilalți deja mâncaseră tăițeii. S-a lipit de un stâlp de electricitate din lemn și a început să plângă cu suspine. Doi oameni care treceau pe drum au întrebat:

— Al cui e copilul ăsta care plânge?

— Copilul lui Xu Sanguan plânge, a spus el.

— Cine este Xu Sanguan? au întrebat oamenii.

— Xu Sanguan de la Fabrica de Mătase.

— Un copil ca tine n-ar trebui să umble așa târziu pe drumuri. Întoarce-te degrabă acasă!

— Îi caut pe mama și pe tata. Au plecat la restaurant să mănânce, a spus Yile.

— Părinții tăi s-au dus la restaurant? Atunci mergi la restaurantul Victoria și caută-i! Restaurantul Eliberarea s-a închis de două luni.

Auzind aceste vorbe, Yile a pornit de îndată pe drum, spre miazănoapte. Știa unde se află restaurantul Victoria, chiar lângă podul Victoria. Din nou a pornit-o cu capul plecat, fiindcă numai așa putea să meargă repede. S-a dus până la capătul străzii, a intrat pe o alee și după ce a traversat-o, a ajuns din nou pe o stradă largă. De acolo a zărit râul care traversa orașul și a continuat să meargă de-a lungul lui până la podul Victoria.

Luminile restaurantului Victoria străluceau puternic în bezna nopții, făcând ca inima lui Yile să se umple de bucurie, ba chiar de fericire, de parcă deja ar fi mâncat și el un bol mare de tăiței. Atunci s-a năpustit tot înainte. După ce a străbătut în fugă podul, a ajuns la ușa restaurantului, însă nu i-a văzut înăuntru pe Xu Sanguan, Xu Yulan, Erle și Sanle. Înăuntru erau doar doi chelneri care dădeau cu mătura și ajunseseră cu curățenia până la ușă.

Yile stătea în ușă, iar cei doi chelneri au împins gunoiul până la picioarele lui.

— Xu Sanguan și ceilalți au venit să mănânce tăiței? i-a întrebat el.

— Marș de aici! a fost răspunsul lor.

Yile s-a dat degrabă într-o parte și, privindu-i cum mătură gunoiul, a întrebat din nou:

— Xu Sanguan și ceilalți au venit aici să mănânce tăiței? Xu Sanguan de la Fabrica de Mătase.

— Au plecat de mult, au răspuns ei. Cei care au venit să mănânce tăiței au plecat de când hău!

Yile s-a îndepărtat cu capul plecat și când a ajuns lângă un copac, s-a așezat pe pământ, și-a cuprins genunchii cu brațele, și-a sprijinit fruntea și a izbucnit în plâns. Tânguirea lui răsuna din ce în ce mai tare. Își dădea seama că nici un alt zgomot nu mai spinteca bezna, nici măcar vântul care sufla, nici frunzele care fremătau, nici băncuțele din restaurant care hârjâiau podeaua. Numai jalea lui plutea în noaptea întunecată.

A plâns o vreme, până când l-a cuprins oboseala, și abia atunci s-a potolit. Și-a șters lacrimile și i-a auzit pe cei doi chelneri cum încuie ușa restaurantului. Când l-au văzut că stă acolo, l-au întrebat:

— Nu pleci acasă?

— Ba aș vrea să mă duc, a spus Yile.

— Păi, dacă vrei să te duci acasă, de ce nu pleci mai repede? La ce bun mai stai pe aici?

— Stau puțin să-mi trag sufletul, a spus Yile. Am bătut drum lung până aici și am obosit, așa că acum vreau să mă odihnesc un pic.

Urmărindu-i cu privirea, Yile a văzut că mai întâi au mers drept înainte, iar când au ajuns acolo unde drumul cotea, unul a intrat undeva, iar celălalt a continuat să meargă înainte și a tot mers, până când Yile l-a pierdut din ochi.

Apoi s-a ridicat și el și a pornit spre casă. Cum mergea așa, de unul singur, pe drum, străbătând străzile și aleile, nu auzea decât răsunetul pașilor săi și simțea cum îl încolțește tot mai tare foamea. Avea senzația că nici nu mâncase cartoful acela, iar puterile îl părăseau tot mai mult.

Când a ajuns acasă, a descoperit că familia lui se băgase deja în pat la culcare. Xu Sanguan sforăia de mama focului, iar Erle s-a întors pe partea cealaltă și tot zicea ceva în somn. Doar Xu Yulan l-a auzit când a deschis ușa și l-a strigat.

— Mi-e foame! i-a răspuns băiatul.

Yile a rămas în ușă pentru o clipă, iar mama lui l-a întrebat:

— Unde ai fost?

— Mi-e foame! a zis el iar.

După încă vreo câteva momente, Xu Yulan i-a spus din nou:

— Hai repede la culcare! Dacă te ia somnul, îți trece foamea.

Yile stătea în continuare nemișcat și nu după multă vreme, văzând că Xu Yulan nu mai zice nimic, a înțeles că adormise și ea. Nu mai era nici o speranță ca mama lui să mai spună ceva, așa că a bâjbâit prin întuneric, în căutarea patului, și-a scos hainele și s-a vârât la culcare.

N-a adormit imediat. Ochii lui priveau în gol, în beznă și, ascultând sforăitul lui Xu Sanguan, care zguduia încăperea, și-a spus în sinea sa: „Omul ăsta, chiar omul ăsta care sforăie acum, nu m-a lăsat să merg la restaurant să mănânc tăiței. Și omul ăsta este cel care m-a făcut acum să mă bag în pat cu burta goală. El spune mereu că nu sunt fiul lui". În cele din urmă, la sforăitul lui Xu Sanguan a răspuns cu o declarație: „Dacă eu nu sunt copilul tău, atunci nici tu nu ești tatăl meu".

Capitolul douăzeci și doi

A doua zi, dis-de-dimineață, după ce Yile și-a terminat terciul de mălai, s-a ridicat în picioare și a ieșit pe ușă. Xu Sanguan și Xu Yulan erau încă în casă, dar Erle și Sanle stăteau pe pragul ușii. Ieșind, Yile s-a lovit de umerii fraților săi. Când l-a văzut pe Yile mergând drept înainte, fără să întoarcă măcar capul, Erle a strigat după el:

— Yile, unde te duci?

— Mă duc la tata, i-a răspuns Yile.

Când a auzit acest lucru, Erle a întors capul și l-a văzut pe Xu Sanguan în casă, lingându-și de zor castronul. I s-a părut foarte ciudat și a început să chicotească.

— Dar tata e în casă și Yile a ieșit afară să-l caute!

Atunci Sanle s-a pornit și el pe chicotit și a spus:

— Yile nu l-a văzut pe tata!

În acea dimineață, Yile a pornit spre casa lui He Xiaoyong. Voia să-și caute adevăratul tată, să-i spună că nu mai are de gând să se întoarcă la Xu Sanguan, chiar de-ar fi ca acesta să-l ducă în fiecare zi să mănânce la restaurantul Victoria. Voia să rămână acasă la He Xiaoyong. Nu mai avea doi frați, ci două surori – pe una o chema He Xiaoying, iar pe cealaltă o chema He Xiaohong. Nici pe el nu-l mai chema Xu Yile, ci se cuvenea să-l cheme He Yile. În concluzie, de atunci înainte, ori de câte ori urma să-l întâlnească pe He Xiaoyong, avea să-i spună „tată".

La ușa lui He Xiaoyong era ca la ușa lui Xu Sanguan, doar că acolo Erle stătea pe pragul ușii împreună cu Sanle, iar aici He Xiaoying și He Xiaohong stăteau pe prag. Fetele l-au văzut pe Yile apropiindu-se și au întors capul, privind în casă.

— A sosit fratele vostru mai mare, le-a spus el.

Fetele au întors capul spre el, iar el, văzându-l pe He Xiaoyong prin ușa deschisă, a strigat:

— Tăticule, m-am întors!

— Cine e tac-tu? a spus He Xiaoyong ieșind din casă și arătând cu degetul spre Yile.

Apoi a continuat, fluturând mâna spre poartă, ca să-i arate drumul:

— Hai, mișcă de aici!

Yile rămăsese țintuit locului și a spus:

— Tată, acum nu e ca data trecută când m-a trimis mama. Atunci nu prea voiam să vin, dar acum am vrut. Mama nici nu știe că sunt aici, și nici Xu Sanguan. Tăticule, dacă tot am venit, n-am să mai plec înapoi, ci am să rămân aici, la tine.

— Cine e tac-tu? a zis iar He Xiaoyong.

— Păi, chiar tu ești! a spus Yile.

— Rahat! a spus He Xiaoyong. Tac-tu e Xu Sanguan!

— Xu Sanguan nu e tatăl meu bun, tu ești.

Atunci He Xiaoyong i-a spus zis lui Yile:

— Dacă mai spui o dată că eu sunt tac-tu, am să-ți trag un șut de n-o să te vezi și am să te zdrobesc în pumni!

— N-ai să faci tu asta, a spus Yile scuturând din cap.

Câțiva dintre vecinii lui He Xiaoyong s-au apropiat și i-au spus:

— He Xiaoyong, nu-i rău să fie și el copilul tău, că tu tot nu ai nici un fiu. Nu se poate să te porți așa cu el.

— Eu chiar sunt copilul lui, le-a spus Yile oamenilor adunați.

Atunci a ieșit și nevasta lui He Xiaoyong și a zis, arătând spre ei:

— Iarăși e isprava lui Xu Yulan! Curva aia l-a trimis încoace, că ea astăzi și-o trage cu unul, mâine cu altul și după aceea, când se alege cu vreun plod, îl trimite pe capul altora să ceară bani. Să îi dea altul de mâncare, să-l îmbrace. În vremurile astea, lumea de-abia își duce zilele. Uite noi, de zile întregi n-avem ce mânca. Toată familia face foamea de mai bine de o lună, de ni s-a lipit burta de șira spinării....

Yile o țintuia cu privirea pe nevasta lui He Xiaoyong și când aceasta și-a isprăvit vorba, el s-a întors către He Xiaoyong și i-a spus:

— Tăticule, tu ești tăticul meu cel bun. Du-mă și pe mine să mănânc tăiței la restaurantul Victoria!

— L-ați auzit? a strigat nevasta lui He Xiaoyong către vecini. Vrea să mănânce tăiței! Familia noastră mănâncă buruieni de două luni și el a venit ca să fie dus la restaurantul Victoria...

— Tăticule, a spus Yile, eu știu că tu nu ai bani acum. Du-te la spital și vinde-ți sângele! După aceea o să ai bani și o să mă duci să mănânc tăiței.

— Vai de mine! a început să strige nevasta lui He Xiaoyong. Uitați-vă la el! Vrea să-l trimită pe taică-su la spital să-și vândă sângele. He Xiaoyong, chiar n-ai de gând să-l gonești de-aici?

Acesta s-a repezit spre băiat și i-a zis:

— Du-te dracului de aici!

— Tăticule, eu nu plec! i-a răspuns Yile, fără să se clintească din loc.

He Xiaoyong l-a apucat pe copil de guler și l-a tras un pic. N-a reușit să-l facă să se miște decât câțiva pași, fiindcă acesta s-a proptit cu picioarele în pământ și nu se mai dădea dus. Atunci, He Xiaoyong n-a avut încotro decât să-l pună jos și să-l târască după el. Băiatul se ținea cu mâinile de gât, cu fața schimonosită, străduindu-se să respire. Așa l-a tras He Xiaoyong până la capătul străzii, unde s-a oprit și l-a împins la poalele zidului. Apoi i-a spus, arătând, amenințător, cu degetul spre el:

— Te fac bucăți dacă mai calci pe aici!

După ce i-a zis așa, s-a întors și a plecat. Yile a rămas lipit de zid, ca să-l privească pe He Xiaoyong cum se întoarce acasă. Într-un târziu, s-a ridicat și a plecat, iar când a ajuns în bulevard, s-a uitat și într-o parte și-n cealaltă, după care a pornit spre apus, cu capul plecat.

Câțiva cunoscuți de-ai lui Xu Sanguan, văzând că un copil de unsprezece-doisprezece ani merge spre apus, cu capul plecat și cu lacrimile curgându-i șiroaie pe obraji atât de tare, încât unele îi ajungeau pe vârfurile pantofilor, s-au întrebat al cui putea să fie copilul acela. Plânsul lui li se părea de-a dreptul înduioșător, așa că s-au apropiat de el și atunci l-au recunoscut pe Yile al lui Xu Sanguan.

Mai întâi i-a vorbit fierarul Fang:

— Yile, de ce plângi, copile?

— Xu Sanguan nu-i tatăl meu bun, a răspuns Yile, dar nici He Xiaoyong nu este. Acum plâng fiindcă eu n-am tată bun.

— Yile, dar de ce te duci spre apus? Casa ta nu-i în partea de răsărit a orașului? a întrebat fierarul Fang.

— Nu mă mai duc acasă, a spus Yile

— Băiete, du-te degrabă acasă! a zis fierarul Fang.

— Fierarule Fang, a zis Yile, dacă-mi cumperi și mie un bol de tăiței, o să fii tu tatăl meu bun.

— Yile, i-a zis fierarul Fang, ce tot bați câmpii acolo? Și dacă ți-aș cumpăra zece boluri de tăiței, tot nu pot să-ți fiu tată.

Și alții i-au spus băiatului:

— Tu ești Yile al lui Xu Sanguan, așa-i? De ce plângi? Cum se face că te duci singur spre apus? Casa ta este la răsărit, du-te mai repede acasă!

— Nu mă duc acasă, a zis el. Duceți-vă voi și spuneți-le că Yile nu se mai întoarce.

— Atunci, dacă nu te mai întorci acasă, unde ai de gând să te duci?

— Nu știu unde am să mă duc. Știu doar că n-am să mă mai întorc acasă. Cine se duce să-mi cumpere un bol de tăiței, ăla o să-mi fie tată. Care dintre voi se învoiește? a întrebat Yile.

Oamenii l-au căutat pe Xu Sanguan și i-au spus:

— Xu Sanguan, Yile al vostru a plecat plângând spre apus.

— Xu Sanguan, Yile al vostru nu te mai recunoaște de tată.

— Xu Sanguan, Yile al vostru de cum se întâlnește cu cineva, îi cere un bol de tăiței.

— Xu Sanguan, Yile al vostru spune că cine-i dă un bol de tăiței să mănânce, acela o să-i fie tată.

— Xu Sanguan, Yile al vostru își caută un tată peste tot, mai ceva ca un cerșetor. Tu habar n-ai! Stai pe scaunul tău de răchită cu picioarele încrucișate. Ridică-te degrabă și du-te după el!

Xu Sanguan s-a ridicat de pe scaunul de răchită și a spus:

— Nesimțitul ăsta de copil e din ce în ce mai prost. În loc să se ducă să-l caute pe He Xiaoyong, care e taică-su, el se duce după alții și în loc să se întoarcă acasă, o ia spre apus. Se îndepărtează tot mai mult de casa lui taică-su.

Pe urmă s-a așezat la loc pe scaunul de răchită.

— Ce faci? Te așezi iar? Du-te iute și adu-l înapoi acasă! i-au spus ceilalți.

— Dacă el vrea să-l caute pe taică-su, cine sunt eu să-i stau în cale? a zis Xu Sanguan.

La auzul acestor vorbe, oamenii s-au gândit că are dreptate, așa că au lăsat-o baltă și au plecat rând pe rând. După aceea au mai venit câțiva, care i-au spus lui Xu Sanguan:

— Xu Sanguan, știi, azi de dimineață, Yile al tău s-a dus acasă la He Xiaoyong. S-a dus să-și caute tatăl. E vrednic de toată mila copilul ăsta. L-a ocărât zdravăn nevasta lui He Xiaoyong, care a ocărât-o și pe nevastă-ta, Xu Yulan. Și grele au mai fost vorbele ei! Bietul Yile, l-a târât He Xiaoyong până la capătul aleii.

— Nevasta lui He Xiaoyong m-a înjurat și pe mine? a întrebat Xu Sanguan.

— Pe tine nu, i-au răspuns ei.

— Atunci nu-mi pasă prea mult, a spus Xu Sanguan.

În ziua aceea, Yile nu s-a întors până la prânz, iar Xu Yulan a început să-și facă griji.

— Cei care l-au văzut pe Yile spun că băiatul a luat-o spre apus. N-a zis nimeni că a apucat-o în altă parte. Dacă a plecat spre apus, unde o să ajungă? A ajuns deja la câmp și dacă o mai ține tot așa, o să uite drumul de întoarcere spre casă, fiindcă are doar unsprezece ani. Xu Sanguan, du-te și caută-l!

— Nu mă duc nicăieri, a spus Xu Sanguan. Obrăznicătura asta de Yile! I-am dat să mănânce, l-am îmbrăcat, l-am trimis la școală. Cât de frumos m-am purtat eu cu el, iar acum să-mi facă el una ca asta, să se ducă el pe la casele altora să-și caute tatăl! Nenorocitul ăla de He Xiaoyong l-a înjurat, l-a bătut, ba mai mult, l-a târât până la capătul aleii, dar el îl ține tot de tată bun. Aș vrea și eu să înțeleg cum stau lucrurile. Păi, dacă un copil nu e carne din carnea ta și sânge din sângele tău, oricât l-ai hrăni, el nu o să fie copilul tău niciodată!

Atunci Xu Yulan a plecat ea însăși să-l caute pe Yile, spunându-i lui Xu Sanguan:

— Tu nu ești tatăl lui, dar eu îi sunt mamă, așa că am să plec în căutarea lui.

Xu Yulan a lipsit de acasă jumătate de zi și abia pe la amurg s-a întors. De cum a intrat pe ușă, a întrebat:

— S-a întors Yile?

— Nu, a răspuns Xu Sanguan. Eu am stat acasă, nu m-am mișcat de aici, numai cu ochii pe ușă. I-am văzut numai pe Erle și pe Sanle intrând, dar nu și pe Yile.

La auzul acestor vorbe, Xu Yulan a început să plângă:

— Eu am ținut-o numai spre apus și i-am întrebat pe cei pe care i-am întâlnit pe drum. Toți mi-au spus că l-au văzut pe Yile trecând pe acolo. Am ieșit din oraș și i-am mai întrebat și pe alții, însă nimeni nu-l mai văzuse. Am dat o tură în afara orașului și tot n-am văzut pe nimeni. Nu era nimeni de la care să aflu ceva și nici că știam încotro s-o apuc.

Imediat, Xu Yulan a ieșit din nou pe ușă și a pornit iar în căutarea lui Yile. După ce a plecat femeia, Xu Sanguan n-a

mai avut stare acasă. A zăbovit o vreme în fața ușii, privind cerul cum se întunecă. Se gândea că, dacă nu s-a întors acasă până la ora aceea, Yile sigur a dat de necaz. Și, ușurel, în sufletul lui Xu Sanguan a început să se strecoare spaima. Văzând cum se adâncește noaptea, le-a spus lui Erle și Sanle:

— Voi stați acasă. Să nu care cumva să plecați! Dacă se întoarce Yile, să-i spuneți că maică-sa și cu mine am plecat să-l căutăm.

Numaidecât, Xu Sanguan a închis ușa și a pornit înspre apus. Nici n-a apucat să facă prea mulți pași, că a și auzit pe cineva scâncind. S-a aplecat și l-a văzut pe Yile, care stătea ghemuit lângă treptele de la ușa vecinilor, cu privirea ațintită asupra lui. Xu Sanguan s-a grăbit spre el și i-a zis:

— Tu ești, Yile?

Când s-a lămurit că era chiar el, Xu Sanguan a început să-l ocărască:

— Fir-ar mă-ta a dracului, că ne-ai băgat în sperieți și pe mine, și pe maică-ta! Noi ne dădeam de ceasul morții și tu stăteai bine mersi la ușa vecinilor!

— Tăticule, sunt mort de foame! Nu mai am pic de vlagă în mine.

— Să crăpi de foame! N-ai decât să crăpi! a zis Xu Sanguan. Cine te-a pus să pleci de acasă? Și mai și ziceai că nu te mai întorci...

Yile se ștergea la ochi și spunea:

— La început n-am vrut să mă mai întorc, că tu nu mă ții de copilul tău. Așa că m-am dus la He Xiaoyong, dar nici el nu mă vrea. Și nu mai voiam să mă întorc...

Xu Sanguan l-a întrerupt și i-a spus:

— Și atunci de ce te-ai întors? Pleacă acum, mai ai timp și am să fiu foarte bucuros dacă n-ai să te mai întorci niciodată.

La auzul acestor vorbe, Yile a început să plângă de ți se rupea inima.

— Mi-e foame, mi-e somn și aș vrea să mănânc și să dorm. M-am gândit că dumneata, și dacă nu mă consideri copilul

dumitale bun, tot ții mai mult la mine decât He Xiaoyong, și atunci m-am întors.

După ce a zis aceste cuvinte, s-a ridicat în picioare, sprijinindu-se cu mâna de zid, gata s-o ia spre apus.

— Stai pe loc, a spus Xu Sanguan. Obrăznicătură, chiar vrei să pleci?

Yile s-a oprit și, cu capul plecat, a început să plângă de se zguduia din tot trupul. Xu Sanguan s-a lăsat pe vine în fața lui și i-a spus:

— Urcă-te în cârca mea!

Yile a făcut întocmai și Xu Sanguan a pornit cu el în spinare către apus. A trecut de casa lui, apoi a intrat pe alee, a mers până la capătul ei, unde a dat în strada principală. Au traversat râul care străbătea orașul. Xu Sanguan îl ocăra necontenit pe Yile:

— Obrăznicătură, nenorocitule, banditule, ai să mă bagi în mormânt într-o bună zi! Dacă vrei să fugi de acasă, atunci fugi! Chiar trebuie să știe toată lumea din oraș? Să creadă toată lumea că te-am năpăstuit eu? Să creadă că te snopesc în bătaie zi de zi, că te înjur zi de zi? Te-am crescut vreme de zece ani și nu sunt pentru tine altceva decât un tată vitreg. Javra aia de He Xiaoyong n-a scos un ban din buzunar, dar uite că el e taică-tu! Păi, cine e mai ghinionist? În viața următoare nici mort nu mai vreau să-ți fiu tată, ci tu ai să-mi fii tată mie! Stai tu așa puțin, că ai să vezi! În viața viitoare, am să te chinui până n-ai să mai știi dacă vrei să trăiești sau să mori...

Yile, văzând luminile aprinse la restaurantul Victoria, l-a întrebat încetișor pe Xu Sanguan:

— Tăticule, nu-i așa că acolo vrei să mă duci, să mănânc tăiței?

Xu Sanguan s-a oprit din înjurat și pe un ton neașteptat de blând i-a răspuns:

— Așa-i!

Capitolul douăzeci și trei

Într-o bună zi, după vreo doi ani, pe când He Xiaoyong mergea pe stradă, a fost lovit de un camion care venea de la Shanghai și aruncat în ușa unei case. Izbitura a fost așa de puternică, încât ușa s-a deschis, iar el a rămas lungit pe podeaua casei respective.

Vestea accidentului lui He Xiaoyong a ajuns până la Xu Sanguan, care a jubilat o zi întreagă. Era în amurgul unei zile de vară. Xu Sanguan, cu brațele goale și purtând pantaloni scurți, a luat la rând toate casele vecinilor. De cum întâlnea pe cineva, spunea:

— Asta înseamnă „Bine faci, bine găsești; rău faci, rău găsești". Când ai făcut ceva rău, tu tot nu recunoști, crezând că ceilalți nu știu, însă Cerul vede foarte limpede și dacă El vrea să te pedepsească, n-ai cum să scapi. Nu mai zic să te lovească o mașină, dar când ți-e lumea mai dragă și mergi pe sub streașina unei case, îți cade o țiglă și îți face țeasta zob sau mergi pe un pod și podul se prăbușește pe neașteptate. Uitați-vă la mine! Sunt zdravăn, am un aer de om sănătos, și chiar dacă am dus o viață sărăcăcioasă, sunt bine. Sănătatea este lucrul cel mai important. Se pare că Cerul mă răsplătește pentru faptele bune...

Și tot vorbind el așa, le arăta vecinilor săi mușchii de la brațe și de la picioare.

— Ce-i drept, am căzut eu de prost vreme de treisprezece ani, însă uitați-vă la Yile... Sunt mai apropiat de el decât de

Erle sau Sanle. Când e ceva bun de mâncare, el mă întreabă întotdeauna: Tăticule, vrei să mănânci? Puşlamalele astea de Erle şi Sanle nu întreabă niciodată. Oare de ce se poartă Yile aşa cu mine? Păi, şi acest lucru este tot răsplata Cerului pentru faptele mele bune!

Xu Sanguan a conchis singur în cele din urmă:

— Oamenii ar trebui să facă mai multe fapte bune şi să nu comită deloc rele. Dacă totuşi au ceva fapte rele şi nu s-au îndreptat imediat, o să-i ajungă pedeapsa Cerului şi vor păţi exact ca He Xiaoyong. Şi să ştiţi că atunci când Cerul dă pedeapsă, nu are milă câtuşi de puţin şi nu se sfieşte să-ţi ia viaţa, dacă aşa se cuvine. He Xiaoyong zace acum la spital şi nu ştie nimeni dacă va trăi ori va muri.

— De oamenii ca mine, care fac adeseori fapte bune, Cerul îşi aminteşte mereu şi îi răsplăteşte cu câte ceva. Nu mai e cazul să amintesc altele, ci numai faptul că eu îmi vând sângele. Ştiţi cu toţii că fac asta şi în oraşul acesta tuturor li se pare că este ceva foarte ruşinos, dar în satul bunicului meu oamenii socotesc că cel care îşi vinde sângele este cel mai sănătos. Uitaţi-vă la mine! Vi se pare că sunt plăpând fiindcă mi-am vândut sângele? Nici gând! De ce oare? Fiindcă Cerul mă răsplăteşte şi chiar de ar fi să-mi vând sângele în fiecare zi, tot n-aş muri. Pentru mine sângele este ca un pom care face bani. E de ajuns să scutur un pic pomul şi Cerul toarnă cu bani peste mine.

După ce a aflat că He Xiaoyong a fost lovit de o maşină, pe Xu Yulan n-a cuprins-o bucuria ca pe Xu Sanguan, ci a continuat să se poarte de parcă nimic nu s-ar fi întâmplat. Când trebuia să se ducă să prăjească gogoşi, se ducea şi prăjea gogoşi. Când trebuia să se ducă acasă şi să facă mâncare, se ducea şi făcea mâncare. Când trebuia să spele rufele pentru Xu Sanguan, Yile, Erle şi Sanle, lua ligheanul şi se ducea la râu. La aflarea veştii că He Xiaoyong dăduse de belea, a căscat ochii mari, a rămas cu gura deschisă de atâta uimire, fără să îndrăznească măcar să zâmbească. Xu Sanguan a fost nemulţumit de purtarea ei, şi atunci ea i-a spus:

— Cu ce ne-am ales noi, acum că He Xiaoyong a fost lovit de mașină? Dacă, fiind el lovit de mașină, noi ne-am fi ales cu un sac de bani, atunci chiar că ar fi avut rost să ne bucurăm, dar așa, de vreme ce n-am căpătat nimic, de ce ne-am bucura?

Și tot văzându-l pe Xu Sanguan că umblă din casă în casă cu brațele goale și cu o pereche de pantaloni scurți pe el, hlizindu-se de mama focului și, în plus, spunând peste tot că faptele bune sunt răsplătite și faptele rele sunt pedepsite, Xu Yulan a fost foarte mâhnită.

— Dacă ai ceva de spus despre el, atunci spune odată! a zis femeia. Nu mai trăncăni atâta! Ai comentat ieri, ai comentat și azi și ai de gând s-o ții așa și mâine. Oricât ar fi de ticălos și de rău la suflet He Xiaoyong, e și el un om care se zbate între viață și moarte pe patul spitalului. Dacă ai să-l tot vorbești de rău ziua întreagă, până la urmă Cerul o să-ți dea o lecție să te saturi!

Vorbele lui Xu Yulan au avut darul să-l trezească la realitate pe Xu Sanguan, care s-a gândit că femeia avea dreptate. Dacă o tot ținea așa, bucurându-se de nenorocirea altuia, până la urmă Cerul avea să-l pedepsească. Ca urmare, a început să-și ia seama și din ziua aceea a încetat să umble din poartă în poartă.

He Xiaoyong a zăcut șapte zile în spital. În primele trei zile, a fost în comă, după care, în a patra zi, a deschis ochii și a privit în jur, i-a închis iar și a căzut din nou într-o comă profundă timp de trei zile.

Din accidentul de mașină s-a ales cu fracturi la piciorul drept și la brațul stâng. Doctorul a spus că oasele rupte aveau să se vindece, însă ceea ce era cel mai grav era faptul că nu putea nicicum să oprească hemoragia internă. Tensiunea lui arterială era fluctuantă și în fiecare dimineață, după perfuzie, creștea, însă seara scădea iar din cauza hemoragiei masive.

Cei câțiva prieteni ai lui He Xiaoyong își spuneau între ei:

— În fiecare zi, tensiunea lui He Xiaoyong crește dimineața și scade până seara. Ar putea s-o mai ducă vreo trei-patru zile, dar dacă o s-o țină tot așa, tare ne e teamă că o să-l lase inima.

— După părerea noastră nici doctorii nu prea au ce face, i-au spus prietenii soției lui He Xiaoyong. În fiecare zi stau la patul lui câte două ore și discută în fel și chip. După aceea, He Xiaoyong tot acolo rămâne, cu oxigenul la nas și cu perfuziile în braț. Îi dau aceleași medicamente de șapte zile, și tot degeaba. N-am văzut nici un doctor care să-i schimbe tratamentul. Noi credem că ar fi bine să te duci să-l cauți pe doctorul Chen, care locuiește în partea de apus a orașului, au adăugat ei.

Chen era un doctor în vârstă, care se ocupa de medicina tradițională, studia oracolul și ghicea soarta oamenilor. Acesta i-a spus nevestei lui He Xiaoyong:

— Deja i-am prescris un leac foarte puternic, dar oricât de puternic ar fi el, face bine numai trupului, nu poate să-i vindece și sufletul. Dacă sufletul lui își ia zborul, nici un leac nu-l mai poate ajuta, iar sufletul își ia zborul ieșind pe hornul casei, așa că pune-l pe fiul tău să se urce pe acoperiș, să se așeze cu fundul pe horn și să strige către apus: „Tăticule, nu pleca! Tăticule, întoarce-te!" Numai vorbele acestea să le zică, nimic altceva. Să strige întruna așa vreo jumătate de ceas și dacă sufletul lui He Xiaoyong va auzi strigătul fiului său, chiar dacă a apucat să zboare, se va întoarce. Dacă nu și-a luat zborul, atunci nici nu o s-o mai facă, ci o să rămână aici[1].

— He Xiaoyong nu are fii, are numai două fiice, a precizat nevasta lui He Xiaoyong.

— Fiicele nu aparțin familiei, i-a răspuns doctorul Chen. De îndată ce se mărită și pleacă în altă familie, sunt precum apa revărsată, pe care nu poți s-o ții în matcă. Și de-ar fi să se urce fiicele lui pe acoperiș și să strige cât le țin plămânii, oricât de departe ar răzbate strigătul lor, tot n-ar fi chip ca sufletul tatălui să-l audă.

— He Xiaoyong nu are fii. Eu nu i-am dăruit fii, doar două fiice. Nu știu dacă e păcatul meu dintr-o viață anterioară sau

1. Invocarea sufletului defunctului se făcea de către fiul cel mare și era parte a ritualului funerar în societatea chineză tradițională.

al lui. Nu avem fii, He Xiaoyong nu are fii. Nu-i așa că nu mai putem face nimic pentru a-l salva? a spus nevasta lui He Xiaoyong.

Un prieten de-al bărbatului ei a zis:

— Cine a zis că He Xiaoyong nu are fii? Al cui e Yile, băiatul lui Xu Sanguan?

Așa se face că nevasta lui He Xiaoyong s-a dus acasă la Xu Sanguan. De îndată ce femeia cea slăbănoagă a dat cu ochii de Xu Yulan, a izbucnit în plâns. Mai întâi, a stat la ușă, ștergându-și cu batista ochii înroșiți de atâta jelit. Apoi s-a așezat pe prag și s-a pus pe bocit.

Xu Yulan era singură acasă și, când a văzut-o pe nevasta lui He Xiaoyong că vine la ușa ei, a fost foarte nedumerită. Când însă femeia s-a așezat pe prag și, mai mult decât atât, a început să plângă, n-a mai putut îndura și a zis:

— A cui nevastă o fi asta? Cine ar putea să fie așa de nesimțit? În loc să plângă la ea acasă, vine la ușa oamenilor să se vaite ca o pisică în călduri.

La auzul acestor vorbe, nevasta lui He Xiaoyong s-a oprit din plâns și i-a spus lui Xu Yulan:

— Crudă îmi este soarta! Bărbatul meu, He Xiaoyong, mergea liniștit pe drum, fără să deranjeze pe nimeni, când a fost lovit de o mașină. Zace în comă pe patul de spital de șapte zile, iar doctorii nu pot să mi-l salveze. Numai doctorul Chen, din partea de apus a orașului, ar mai putea face ceva pentru el, dar acesta spune că numai Yile poate să-l salveze, așa că am venit să te rog fierbinte să...

Xu Yulan a întrerupt-o zicând:

— Bună mai este soarta cu mine! Bărbatul meu n-a fost internat niciodată în viața lui. Nu-i de colo ca un bărbat de patruzeci și ceva de ani să nu știe ce înseamnă să zaci la pat. E așa de puternic că poate să care un sac de orez de cincizeci de kilograme de la prăvălie până acasă fără să se odihnească nici un pic...

Nevasta lui He Xiaoyong iar a izbucnit în plâns și printre suspine a spus:

— Crudă îmi este soarta! He Xiaoyong zace pe patul spitalului și se zbate între viață și moarte, iar doctorii nu pot să-i salveze viața. Nici măcar doctorul Chen din partea de apus a orașului nu poate, ci numai Yile. Dacă ar putea să se urce pe acoperișul casei și să-i cheme sufletul, l-ar aduce înapoi. De nu, atunci He Xiaoyong o să moară, iar eu am să ajung văduvă...

— Bună mai este soarta cu mine! Toată lumea spune că, după liniile feței, Xu Sanguan o să trăiască o viață îndelungată. După linia vieții din palmă, care este și lungă, și îngroșată, o să ajungă pe la optzeci-nouăzeci de ani, așa că oricât s-ar chinui Yama[1] să-l cheme la el, tot n-o să reușească. Și eu am să trăiesc mult, dar nu la fel de mult ca Xu Sanguan. Am să mor înaintea lui și o să mă ducă la groapă. Care este cel mai rău lucru care i se poate întâmpla unei femei? Să ajungă văduvă, pentru că atunci are parte de zile amare. Nu mai spun că banii se împuținează, dar cel mai cumplit este că îi rămân copiii fără un tată care să-i poată ocroti. Mulți sar atunci să-și bată joc de ei și în vreme de furtună n-ai un umăr pe care să te sprijini...

Nevasta lui He Xiaoyong plângea din ce în ce mai amarnic.

— Soarta mea e crudă! jelea ea. Te rog să ai milă de mine și să-i dai voie lui Yile să cheme sufletul lui He Xiaoyong înapoi. Dacă nu vrei să faci asta pentru mine, atunci fă-o pentru Yile, fiindcă, oricare ar fi situația, He Xiaoyong este tatăl lui...

Xu Yulan a izbucnit în râs și a spus:

— Dacă ai fi spus așa ceva mai demult, l-aș fi lăsat pe Yile să vină la tine, dar acum e cam târziu să spui că He Xiaoyong este tatăl lui. Xu Sanguan, bărbatul meu, nu o să înțeleagă așa ceva. La început, când am venit la voi, m-ai ocărât, ba

1. În credința budistă, Yama este considerat a fi primul muritor care a descoperit lumea de dincolo, devenind, astfel, regele acesteia. El îi conducea pe oameni, după moarte, către această lume.

mai mult, He Xiaoyong a vrut să mă snopească în bătaie. Erați amândoi pe cai mari și nu vă gândeați că o să vină o zi ca asta. Avea dreptate Xu Sanguan – familia voastră plătește pentru răul făcut, pe când familia noastră e răsplătită pentru faptele bune. Uitați-vă și voi, familia noastră trăiește din ce în ce mai bine. Uite ce bluză am pe mine, o bluză de mătase fină, pe care mi-am făcut-o acum o lună...

— Noi plătim pentru relele făcute, i-a replicat nevasta lui He Xiaoyong. La început, din pricina unui pumn de bănuți, n-am fost de acord să-l recunoaștem pe Yile. Așa-i, am greșit. He Xiaoyong a greșit și eu am suferit destul alături de el, dar nu mai e cazul să vorbim despre trecut. Acum te rog să ai milă de mine și să-l lași pe Yile să-l salveze pe He Xiaoyong. Și eu îl urăsc, dar n-am ce-i face, tot bărbatul meu rămâne. Mi s-au umflat ochii de atâta plâns și mă dor de nu mai pot. Ce am să mă fac eu dacă moare He Xiaoyong?

— Ce ai să te faci? a întrebat Xu Yulan. Ai să fii văduvă!

Xu Yulan i-a spus lui Xu Sanguan:

— Nevasta lui He Xiaoyong a fost pe-aici, plânsă, cu ochii umflați cât cepele...

— Cu ce ocazie a venit pe aici? a zis Xu Sanguan.

— Nu s-a mai pieptănat de câteva zile bune, a continuat Xu Yulan. Îi căzuseră și vreo doi nasturi de la haină, iar un pantof îi era curat și unul plin de noroi, că nu știu prin ce groapă a călcat...

— Te mai întreb o dată, a zis Xu Sanguan. Cu ce ocazie a venit pe aici?

— Uite cum stă treaba, l-a lămurit Xu Yulan. He Xiaoyong se zbate între viață și moarte pe un pat de spital. Doctorii nu pot să-i salveze viața, și atunci ea s-a dus la doctorul Chen din partea de apus a orașului, care nici el nu poate să facă nimic, dar i-a spus că numai Yile l-ar mai putea salva pe He Xiaoyong, dacă se urcă pe acoperiș și îi cheamă sufletul înapoi. De aceea a venit ea după Yile.

— De ce nu se urcă ea pe acoperiș să-l strige? a întrebat Xu Sanguan. De ce nu se urcă cele două fete ale ei?

— Uite cum stă treaba, a spus iar Xu Yulan. Dacă se duce ea să strige, He Xiaoyong n-o aude. Dacă se duc fetele ei, nici pe ele nu le aude. Neapărat trebuie să se ducă să-l strige băiatul lui, pentru ca sufletul lui He Xiaoyong să-l audă. Așa a spus doctorul Chen și de aceea a venit ea după Yile.

— Femeia asta visează, a spus Xu Sanguan. Să-i fie de bine! Când m-am dus la ei, eu, Xu Sanguan, om în toată firea, și fără să cer nimic în schimb am vrut să-l dau înapoi pe fiul pe care l-am crescut timp de nouă ani, nici n-au vrut să audă de așa ceva. După asta, am continuat să-l cresc pentru încă patru ani, iar acum îl vor înapoi. Ei, uite că acum nu-l dau eu! N-are decât să moară He Xiaoyong, că și așa face umbră degeaba pământului. Să crape și gata! Mama lui de nenorocit! Și de i-ar fi cu putință lui Yile să-l aducă înapoi, tot un nenorocit rămâne...

— Totuși, mi-e milă de nevasta lui He Xiaoyong, a zis Xu Yulan. E cel mai groaznic lucru care i se poate întâmpla unei femei. Cum să-ți mai duci zilele dacă rămâi fără bărbat? Ia gândește-te că mi s-ar întâmpla și mie așa ceva, nu...

— La dracu'! a zis Xu Sanguan. Eu sunt sănătos și am atâta putere că nu mai știu ce să fac cu ea. Sunt numai mușchi și ai văzut cum tresaltă fiecare fibră când merg pe drum...

— Nu asta voiam să spun, i-a răspuns Xu Yulan, ci că uneori te pui în locul celorlalți și nu te simți deloc bine. Nevasta lui He Xiaoyong a venit plângând la ușa noastră și nu m-aș simți deloc bine să n-o ajutăm. Nu mai e cazul acum să ne gândim cum s-au purtat ei cu noi, dar când te gândești că viața cuiva e în mâinile noastre, îți dai seama că nu putem s-o călcăm în picioare.

— Ba cu viața lui He Xiaoyong exact asta trebuie să facem, s-o călcăm în picioare. Asta înseamnă să scăpăm lumea de rău. Șoferul camionului chiar că a făcut o faptă de toată isprava...

— Tu mereu spui că dacă faci bine, tot bine găsești, a spus Xu Yulan. Dacă acum faci o faptă bună, toată lumea o să

aibă numai vorbe de laudă. Dacă ai să-l laşi pe Yile să-i cheme sufletul înapoi, toţi vor spune că eşti un om bun la suflet, toţi îşi vor da seama că, deşi el a greşit faţă de tine, tu tot i-ai salvat viaţa...

— O să spună toţi că Xu Sanguan e un mare prost, un tâmpit, un încornorat, i-a răspuns bărbatul. O să spună că sunt din ce în ce mai prost, şi chiar că-mi place să fiu prost...

— Orice ai zice, He Xiaoyong tot e tatăl lui Yile, a spus Xu Yulan.

— Dacă mai zici o dată că He Xiaoyong este tatăl lui Yile, a ameninţat-o bărbatul, îţi trag una peste bot de nu te vezi. Ce sunt eu pentru Yile? a continuat el cu întrebările. M-am chinuit să-l cresc vreme de treisprezece ani. Ce sunt eu pentru el?

După o vreme, el a mai spus:

— Să fie clar: numai dacă ai să calci peste cadavrul meu ai să-l trimiţi pe Yile să aducă înapoi sufletul lui He Xiaoyong. Câtă vreme trăiesc eu, aşa ceva nu se va întâmpla.

Xu Sanguan l-a chemat pe Yile şi i-a spus:

— Yile, ai deja treisprezece ani. Când eram la vârsta ta, îmi murise tatăl, iar mama fugise cu un alt bărbat. Nu aveam cum să rezist singur la oraş, aşa că am plecat la drum şi după o zi am ajuns la bunicul meu, în sat. Deşi nu era departe, că ar fi trebuit să merg numai jumătate de zi, m-am rătăcit, dar norocul meu a fost că l-am întâlnit pe Unchiul al Patrulea, altfel n-aş mai fi ajuns. Unchiul al Patrulea nu mă cunoştea, dar când a văzut că un copilaş ca mine umblă pe drumuri la ceas de seară, m-a întrebat unde mă duc. Eu i-am spus că mi-a murit tatăl, că mama a fugit cu un alt bărbat şi că mă duc la bunicul meu. Unchiul al Patrulea şi-a dat seama că eu sunt băiatul fratelui său mai mare, aşa că s-a lăsat pe vine, m-a mângâiat pe cap şi a început să plângă. Eu nu mai eram în stare să merg, aşa că Unchiul al Patrulea m-a luat în cârcă...

— Yile, de ce oare pe mine şi pe Unchiul al Patrulea ne legau sentimente atât de profunde? Pentru că m-a dus în cârcă

până la bunicul acasă. Dacă ești om, trebuie să fii bun la suflet. Sunt câțiva ani de când a murit Unchiul al Patrulea, și uite că și acum, când mă gândesc la el, mă podidesc lacrimile. Dacă ești om, trebuie să ai conștiință. Eu te-am crescut treisprezece ani și în tot acest răstimp, te-am bătut, te-am ocărât, dar tu nu trebuie să pui la suflet, căci totul a fost pentru binele tău. În toți acești treisprezece ani, nici nu știi cât m-am frământat pentru tine. Tu știi prea bine că eu nu sunt tatăl tău bun, însă tatăl tău acum zace în spital și se zbate între viață și moarte. Doctorii nu pot să facă nimic pentru el, dar doctorul Chen din partea de apus a orașului, vraciul acela care se pricepe și la medicină tradițională, spune că numai tu ai putea să-l salvezi pe He Xiaoyong. Sufletul deja i-a părăsit pieptul și doctorul Chen spune că dacă te-ai urca pe acoperișul casei lui, a-i putea să-l chemi înapoi...

— Yile, He Xiaoyong a greșit grav față de noi, dar faptele țin de trecut. Nu trebuie să mai punem lucrurile acestea la inimă. Acum viața lui e în mare primejdie. Oricum ar fi, He Xiaoyong e om și el. Și dacă e vorba de viața unui om, ba mai mult, acel om îți este tată, atunci trebuie să te sui pe acoperiș și să-i chemi sufletul înapoi...

— Yile, acum He Xiaoyong o să te recunoască de fiu și chiar dacă nu te-ar recunoaște, eu tot nu pot să fiu tatăl tău adevărat.

— Yile, ține minte ce-ți spun! Omul trebuie să aibă conștiință. Nu zic că trebuie să mă răsplătești pe mine pentru ceva, ci doar, pe viitor, să te porți și tu cu mine cum m-am purtat eu cu Unchiul al Patrulea, și atunci am să fiu împăcat. Eu am să îmbătrânesc, am să mor și dacă atunci când ai să-ți aduci aminte că te-am crescut, ai să te întristezi și ai să lăcrimezi, am să fiu și eu bucuros...

— Yile, du-te cu mama ta! Yile, ascultă-mă ce-ți zic! Du-te și cheamă înapoi sufletul lui He Xiaoyong! Du-te, Yile, du-te mai repede!

Capitolul douăzeci și patru

În ziua aceea, oamenii au aflat că Yile al lui Xu Sanguan o să se urce pe acoperișul casei lui He Xiaoyong, că o să se așeze pe horn și o să cheme înapoi sufletul acestuia. Prin urmare, mulți au venit în fața porții și au rămas acolo în așteptarea lui Xu Yulan, care avea să-l aducă pe Yile. Apoi au văzut-o pe nevasta lui He Xiaoyong, femeia aceasta nespus de slabă, cum i-a întâmpinat cu vorbe multe și l-a dus pe Yile la scara care era deja pregătită lângă casă.

Un prieten de-al lui He Xiaoyong era deja pe acoperiș, iar altul era jos și sprijinea scara. Yile a urcat pe acoperiș, unde l-a prins de braț pe cel aflat acolo, și a luat-o piepțiș către horn. După ce s-a așezat, cu mâinile sprijinite pe picioare, l-a urmărit cu privirea pe omul acela cum se proptește cu palmele pe marginea acoperișului, apoi dibuie cu picioarele scara și coboară, dispărând de parcă l-ar fi înghițit apele.

Yile a rămas pe hornul casei, privind strălucirea umedă așternută de razele soarelui pe acoperiș. O rândunică a trecut în zbor, slobozind un țipăt ascuțit, a făcut câteva rotocoale, urmată de strigătele molatice ale mai multor pui. Chemarea lor părea să vină chiar de la streașina unde se afla Yile. Acesta și-a îndreptat privirea spre lanțurile muntoase care șerpuiau în depărtare și care păreau la fel de ireale ca norii de pe cer, difuzi precum o umbră.

Toți cei de jos stăteau cu gâturile lungite, așteptând ca Yile să dea glas chemării către sufletul lui He Xiaoyong. Încremeniseră acolo cu gurile căscate și au rămas multă vreme în așteptare, fără să audă nici cel mai mic zgomot, așa că până la urmă și-au plecat capetele unul după altul și au început să discute aprins. Yile stătea pe acoperiș și îi auzea sporovăind asemenea unor vrăbiuțe gureșe.

Până la urmă, nevasta lui He Xiaoyong a strigat către Yile:

— Yile, haide, plângi odată! Trebuie să plângi. Așa a zis doctorul Chen! Imediat ce începi tu să plângi, o să te audă și sufletul lui taică-tu!

Yile s-a uitat la cei de jos și, văzându-i cum nu mai prididesc cu indicațiile, și-a întors privirea de la ei. A descoperit că era singurul urcat pe acoperiș, căci nu mai era nimeni pe vreuna din casele din jur. Peste toate crescuse iarba care acum tremura ușor sub adierea vântului.

Nevasta lui He Xiaoyong a strigat din nou:

— Yile, plângi mai repede! De ce nu plângi? Yile, plângi odată!

Yile tot nu plângea. În schimb, plângea nevasta lui He Xiaoyong și spunea printre suspine:

— De ce nu plânge copilul ăsta? Că doar i-am spus clar adineauri. Cum se face că nu plânge?

Apoi a strigat din nou către Yile:

— Yile, plângi odată! Te rog să plângi mai repede.

— De ce trebuie să plâng? a întrebat Yile.

Nevasta lui He Xiaoyong i-a răspuns:

— Taică-tu zace pe patul de spital și o să moară în curând. Sufletul i-a ieșit deja din piept și se îndepărtează din ce în ce mai mult. Plângi mai repede, că dacă nu, sufletul lui o să se piardă în zbor și n-o să mai audă că-l strigi. Plângi odată!

— Tata nu zace pe patul de spital, a zis Yile. Tata e la lucru, la Fabrica de Mătase. Tatăl meu nu o să moară. Acum împinge căruciorul cu viermi de mătase, la fabrică, și sufletul lui stă bine închis în piept. Cine zice că i-a zburat sufletul?

— Xu Sanguan, cel de la Fabrica de Mătase, nu-i taică-tu, l-a contrazis nevasta lui He Xiaoyong, ci acela care zace la spital...

— Îndrugi numai prostii! a răspuns Yile.

Nevasta lui He Xiaoyong s-a întors către Xu Yulan și a zis:

— Te implor! Tu ești mama lui. Spune-i tu! Cere-i să plângă, să cheme înapoi sufletul lui He Xiaoyong!

Xu Yulan încremenise.

— Se uită atâția oameni la mine, i-a zis ea nevestei lui He Xiaoyong. Ce vrei să-i spun? Și așa m-am făcut de râs în fața oamenilor. Toți râd de mine în sinea lor. Ce aș putea să mai spun? Nu mai am nimic de zis.

Nevasta lui He Xiaoyong s-a încliat un pic, după care s-a prăbușit la picioarele lui Xu Yulan și i-a spus:

— Îți cad în genunchi. Uite, eu m-am făcut și mai tare de rușine. Sigur râd în sinea lor, dar râd de mine, nu de tine. Am îngenuncheat aici și te implor să vorbești cu Yile...

Cum se ruga nevasta lui He Xiaoyong așa, i se umpluseră ochii de lacrimi.

— Ridică-te odată! i-a zis Xu Yulan. Dacă stai în genunchi în fața mea, eu mă fac de râs, nu tu. Ridică-te mai repede! Mă duc să vorbesc cu el și gata.

Zicând așa, a făcut câțiva pași și a strigat către Yile care se afla tot pe acoperiș:

— Yile, Yile, uită-te la mine! Sunt eu, mama ta. Bocește și tu un pic! Strigă și tu câteva vorbe și cheamă sufletul lui He Xiaoyong! Dacă faci asta, te duc înapoi acasă. Haide, strigă odată!

— Mamă, nu vreau să plâng și nici să strig, a răspuns Yile.

— Yile, a spus Xu Yulan, plângi mai repede! Strigă mai repede! Aici vin din ce în ce mai mulți oameni. M-am făcut destul de rușine. Dacă se adună și mai mulți oameni, chiar că nu mai am unde să mă ascund. Strigă odată! Orice ai zice, He Xiaoyong e taică-tu...

— Mamă, cum poți să-mi spui că el e tatăl meu bun? a zis Yile. Nu mai ai pic de rușine?

— Aoleu! Cu ce am păcătuit eu oare într-o viață anterioară?

Xu Yulan a tras un țipăt, după care s-a întors spre nevasta lui He Xiaoyong și i-a spus:

— Până și băiatul meu îmi spune că sunt o nerușinată. Totul este din cauza lui He Xiaoyong al vostru. Dacă vrea să moară, atunci să moară. Nu-mi pasă, fiindcă eu n-am ce face...

Auzind că ei nu-i mai pasă de nimic, prietenii lui He Xiaoyong i-au spus nevestei acestuia:

— Du-te și cheamă-l pe Xu Sanguan! Dacă vine el, s-ar putea ca Yile să bocească un pic, să strige câteva vorbe....

Xu Sanguan împingea căruțul cu viermi de mătase la Fabrica de Mătase. Doi prieteni de-ai lui He Xiaoyong au venit în fugă la el și i-au zis:

— Yile nu vrea să plângă, nu vrea să strige. Stă cocoțat pe acoperiș și spune că tu ești tatăl lui, nu He Xiaoyong. Xu Yulan i-a cerut să plângă, să strige, dar el a făcut-o nerușinată. Xu Sanguan, du-te repede și vezi ce poți să faci. Dacă-i vorba de salvat viața cuiva, atunci se cuvine să te grăbești...

La auzul acestor vorbe, Xu Sanguan a lăsat căruțul cu viermi de mătase și a spus:

— Ce băiat bun!

Așa că Xu Sanguan s-a dus în fața casei lui He Xiaoyong, a înălțat capul și i-a spus lui Yile:

— Yile, copilașul meu cel de ispravă tu chiar ești băiatul meu cel bun! Te-am crescut timp de treisprezece ani, nu te-am crescut degeaba. Acum, că te aud vorbind așa, zău că aș fi bucuros să te mai cresc încă treisprezece...

Când l-a văzut pe Xu Sanguan, Yile i-a spus:

— Tăticule, am stat destul pe acoperiș. Vino să mă dai jos, că mi-e frică să cobor singur! Tăticule, vino să mă iei de aici!

Xu Sanguan a spus:

— Yile, acum nu pot să urc acolo, ca să te iau pe tine. Încă nu ai bocit, nu ai strigat. Nu s-a întors sufletul lui He Xiaoyong...

— Tăticule, nu vreau să plâng, nu vreau să strig, a spus Yile. Vreau să cobor de aici!

— Yile, a spus Xu Sanguan, ascultă-l pe tăticul tău! Boceşte şi tu un pic, strigă şi tu câteva vorbe şi gata! Aşa m-am înţeles eu cu oamenii de aici şi dacă le-am promis, aşa trebuie să faci şi tu. Când un om de onoare zice o vorbă, aşa trebuie să fie. În plus, nemernicul ăla de He Xiaoyong e taică-tu...

Yile a început să plângă acolo, cocoţat pe acoperiş, şi i-a răspuns lui Xu Sanguan:

— Toată lumea zice că tu nu eşti tatăl meu bun. Până şi mama zice la fel. Acum ai venit şi tu să spui la fel. Eu n-am tată bun şi nici mamă bună. N-am nici o rudă. Sunt singur pe lume. Nu mai veni după mine. Am să cobor eu singur!

Yile s-a ridicat în picioare şi a făcut doi paşi pe acoperiş, dar a alunecat şi s-a speriat groaznic, aşa că s-a lăsat în fund pe ţiglă şi a început să plângă cât îl ţinea gura.

Nevasta lui He Xiaoyong a strigat la el:

— Yile, acum că tot te-a apucat plânsul, strigă şi tu mai repede...

— Taci din gură! a zbierat Xu Sanguan la nevasta lui He Xiaoyong. Yile nu pentru nenorocitul ăla de bărbat al tău plânge, ci pentru mine.

Apoi a strigat către Yile:

— Yile, băiatul meu cel bun, strigă şi tu de câteva ori! După aceea, te dau jos şi mergem la restaurantul Victoria să mâncăm nişte ficat de porc prăjit...

— Tăticule, vino repede şi dă-mă jos! spunea băiatul printre suspine.

— Yile, strigă şi tu de câteva ori, l-a îndemnat Xu Sanguan. După aceea, am să fiu tăticul tău cel bun. Yile, doar de câteva ori trebuie să strigi şi după aceea jigodia aia de He Xiaoyong n-o să mai fie tatăl tău. De azi înainte, numai eu am să-ţi fiu tată...

Când l-a auzit pe Xu Sanguan vorbindu-i astfel, Yile a strigat spre cer:

— Tăticule, nu pleca! Tăticule, întoarce-te!

Şi către Xu Sanguan:

— Tăticule, vino și ia-mă de aici!

Nevasta lui He Xiaoyong i-a spus:

— Yile, mai strigă de câteva ori!

Yile s-a uitat la Xu Sanguan, iar acesta i-a zis:

— Yile, mai strigă și tu de două ori!

— Tăticule, nu pleca! Întoarce-te! Tăticule, nu pleca! Întoarce-te!

— Yile, tot mai trebuie să strigi! i-a spus nevasta lui He Xiaoyong. Doctorul Chen a zis că trebuie să strigi o jumătate de ceas. Yile, strigă degrabă!

— Ajunge! i-a spus Xu Sanguan nevestei lui He Xiaoyong. Ia mai lasă-mă în pace cu doctorul Chen, că și ăsta-i un nenorocit fără pereche! Atât a strigat Yile și gata. Dacă o fi să moară, atunci să moară. Dacă o fi să trăiască, atunci să trăiască...

Numaidecât, Xu Sanguan s-a urcat pe acoperiș și l-a dat jos în cârcă pe Yile.

După ce au coborât de pe scară, Xu Sanguan l-a lăsat jos pe copil și i-a spus:

— Yile, tu stai aici! Nu te mișca!

Pe negândite, Xu Sanguan a intrat în casa lui He Xiaoyong, de unde a ieșit cu un cuțit de bucătărie și s-a oprit în pragul ușii. Apoi și-a făcut o crestătură pe față cu acel cuțit, a șters cu mâna sângele care se ivise și le-a spus tuturor:

— Ați văzut, da? Mi-am dat sângele pe față cu acest cuțit. De azi înainte, voi... Și, arătând cu degetul spre nevasta lui He Xiaoyong, a continuat: Și tu..., dacă e vreunul printre voi care să mai îndrăznească să spună că Yile nu-i copilul meu, îi vin de hac cu cuțitul!

După aceea, a aruncat cuțitul cât colo și l-a tras pe băiat de mână, spunându-i:

— Yile, băiete, hai acasă!

Capitolul douăzeci și cinci

Într-o zi de vară, întorcându-se acasă, Xu Sanguan i-a spus lui Xu Yulan:

— Cât am mers pe drum, mi s-a părut că nu stă nimeni acasă. Toți sunt pe stradă. În viața mea n-am văzut atâta lume pe-afară. Toată lumea are banderolă roșie pe braț, toți au ieșit la demonstrație. Unii scriu sloganuri, alții lipesc afișe. Peste tot pe pereți e plin de afișe, lipite unele peste altele, încât stratul se face tot mai gros, de ai senzația că pereții s-au îmbrăcat cu pufoaice de iarnă. L-am văzut și pe prefectul județului, pe grăsanul ăla din Shandong. Odinioară, el era cel mai grozav din oraș. De câte ori îl vedeam, avea în mână o ceașcă de ceai, pe când acum are în mână un lighean prăpădit în care bate darabana, în timp ce se înjură singur. Zice că e un câine nenorocit, că e o jigodie de om...

— Ai aflat? a întrebat Xu Sanguan. Ai auzit de ce s-au închis fabricile, de ce magazinele și-au tras obloanele, de ce nu se mai fac cursuri în școli și de ce nu mai e cazul să te duci nici tu să prăjești gogoși? De ce unii au fost spânzurați în copaci? De ce unii au fost încuiați în grajd sau au fost stâlciți în bătaie? Știi de ce? De ce oare numai ce spune Președintele Mao două-trei vorbe, că imediat se găsesc unii să facă un cântec din ele, să le scrie pe pereți, pe asfalt, pe mașini și pe vapoare, pe cearșafuri și fețe de pernă, pe cești și oale, ba chiar și pe latrine și scuipătoare? Și de ce e așa lung numele Președintelui Mao? Ia ascultă

la mine: „Trăiască zece mii de ani Măreţul Conducător Măreţul Profesor Măreţul Comandant Suprem şi Măreţul Preşedinte Mao!" În total sunt şaisprezece cuvinte pe care trebuie să le spui dintr-o suflare, n-ai voie să te opreşti şi să respiri. Ştii de ce? Pentru că a venit Revoluţia Culturală!

— Abia acum am început să înţeleg ce înseamnă Revoluţia Culturală. De fapt, acum e vremea răzbunării. Dacă te-a jignit cineva vreodată, acum e vremea să scrii nişte afişe defăimătoare şi să le lipeşti pe stradă. Poţi să-l acuzi că a fost un moşier netrebnic, că e un contrarevoluţionar. Poţi să spui orice. În zilele noastre, nu mai există tribunal şi nici poliţie. Există doar tot felul de fărădelegi din care poţi să alegi una la întâmplare, să scrii un afiş defăimător, să-l lipeşti undeva şi nu-i nevoie să acţionezi tu, căci se vor găsi alţii care să-l ducă la moarte pe cel pe care îl vrei pedepsit... Zilele astea mă tot gândeam, în timp ce stăteam întins în pat, că ar trebui să-mi caut şi eu vreun duşman din trecut, să-l încondeiez într-un afiş şi să mă răzbun pentru vreo duşmănie mai veche. M-am tot gândit şi până la urmă nu mi-a venit nimeni în minte. Numai pe He Xiaoyong l-aş fi putut socoti pe jumătate duşmanul meu, numai că pe javra aia l-a lovit camionul şi a crăpat. Eu sunt un om bun şi în toţi anii aceştia nu mi-am făcut nici un duşman. E bine că nu am duşmani, fiindcă n-o să vină nimeni să-mi lipească afişe defăimătoare.

Nici n-a apucat să-şi ducă vorbele la bun sfârşit, că Sanle a izbit uşa de perete şi a intrat în casă, strigând:

— Cineva a lipit un afiş pe zidul prăvăliei de orez, în care scrie că mama e o zdreanţă...

Auzind acestea, Xu Sanguan şi Xu Yulan s-au speriat şi au fugit amândoi la prăvălia de orez. De cum s-au uitat la afişul de pe zid, şi-au dat seama că Sanle nu greşise cu nimic. Dintre nenumăratele afişe care erau acolo, unul o ţintea pe Xu Yulan, spunând că femeia era un pantof scâlciat, o zdreanţă, că de la cincisprezece ani fusese prostituată, cu care puteai să te culci

pe numai doi bănuți, și atâția bărbați câți se tăvăliseră cu ea prin așternuturi nu încăpeau nici în zece camioane.

Xu Yulan a început să zbiere în gura mare, arătând cu degetul spre afișul acela:

— Mă-ta e un pantof scâlciat, o zdreanță, o târfă! Mă-ta s-a culcat cu atâția bărbați că nu încap în zece camioane, ba nu încap nici măcar pe tot pământul!

Apoi Xu Yulan s-a întors și i-a spus lui Xu Sanguan printre suspine:

— Numai cineva care n-a avut parte de fii și nepoți, care are numai bube în cap și tălpile pline de răni poate să scuipe atâta venin...

Xu Sanguan le-a spus celor adunați:

— Asta este bârfă din cea mai ordinară. Ia uitați-vă aici! Scrie că Xu Yulan a devenit prostituată la cincisprezece ani. Ce prostie! Credeți că dacă era adevărat, n-aș fi știut? În noaptea nunții noastre, lui Xu Yulan i-a curs atâta sânge...

Și, ca să-și întărească spusele, desena mari cercuri cu mâinile în aer.

— Dacă Xu Yulan ar fi fost prostituată de la cincisprezece ani, credeți că aș mai fi văzut eu atâta sânge în noaptea nunții noastre? În nici un caz, și-a răspuns Xu Sanguan singur, văzând că nimeni nu zice nimic.

Pe la prânz, Xu Sanguan i-a chemat pe Yile, Erle și Sanle și le-a spus:

— Yile, tu ai deja șaisprezece ani. Erle, tu ai împlinit cincisprezece ani. Duceți-vă pe stradă și copiați un afiș. Puteți să copiați afișul oricui și după ce terminați, lipiți-l peste afișul mamei voastre. Sanle, tu ești încă un țânc mucos și nu ești în stare să faci mare lucru, dar măcar să duci o găleată cu lipici pentru frații tăi poți. Țineți minte, în vremurile noastre nu putem să rupem afișele. Cine le rupe devine contrarevoluționar, așa că să nu care cumva să rupeți vreunul! Scrieți unul nou și îl lipiți peste celălalt. Eu nu pot să fac așa ceva, fiindcă vor fi

toți cu ochii pe mine, dar dacă vă duceți voi, nu vă ia nimeni în seamă. Să vă ocupați toți trei de lucrul ăsta înainte să se întunece!

Când s-a înserat, Xu Sanguan i-a spus lui Xu Yulan:

— Cei trei fii ai tăi au acoperit afișul acela, așa că acum poți să stai liniștită. Nu l-a văzut multă lume. Sunt atâtea afișe pe stradă! Ce, poți să le citești pe toate? Că doar se lipesc mereu unele peste altele. Nici n-ai apucat să termini de citit unul, că imediat se lipește altul nou.

După nici două zile, o ceată de indivizi cu banderole roșii pe braț au venit la Xu Sanguan acasă și au luat-o pe Xu Yulan. Spuneau că în cea mai mare piață din oraș urma să aibă loc o ședință de critică, cu peste zece mii de participanți. Deja găsiseră un moșier, găsiseră un țăran bogat, un simpatizant de dreapta, mai dibuiseră și un contrarevoluționar și un individ aflat într-o poziție de putere care o luase pe drumul capitalismului. Găsiseră tot felul de oameni și le mai lipsea doar o prostituată. Spuneau că pierduseră trei zile căutând o asemenea femeie și acum, când mai aveau doar vreo jumătate de ceas până la marea întrunire, îi dăduseră în sfârșit de urmă.

— Xu Yulan, au spus ei, urmează-ne! Este urgență mare!

Xu Yulan a fost luată pe sus și abia după-amiază s-a întors. Atunci au văzut și cei ai casei că pe cap, în partea stângă, nu mai avea păr, în schimb de pe dreapta nu îi fusese clintit nici măcar un fir; avea capul ras în formă de *yin* și *yang* – pe o parte a capului era tunsă la chelie, de parcă era un ogor pe care trecuse, cu mare sârguință, combina și adunase toată recolta, în timp ce pe partea cealaltă părul îi rămăsese neatins.

Când a văzut-o în halul acela, Xu Sanguan nu și-a putut înfrâna un strigăt de uluire. Xu Yulan s-a dus la fereastră, a luat ciobul de oglindă de pe pervaz și, privindu-se, a izbucnit în hohote.

— Uite în ce hal am ajuns! zicea ea, zguduindu-se de plâns. Cum am să mai dau eu ochii cu oamenii? Cum am să-mi mai

duc eu viața de-acum înainte? Când veneam spre casă, toată lumea se uita la mine și mă arăta cu degetul, iar apoi pufneau toți în râs și nu se mai opreau! Xu Sanguan, nu știam că sunt atât de urâtă! Știam că nu mai am păr pe jumătate de cap, dar până să mă văd în oglindă, nu mi-am dat seama cât de urâtă sunt! Xu Sanguan, ce am să mă fac eu de azi înainte? Xu Sanguan, la ședința de critică m-au ras în cap și atunci i-am auzit pe cei adunați cum râd de mine. Mi-am văzut părul căzând și am știut că mă rad în cap! Am ridicat mâna și mi-am pipăit țeasta. Atunci m-au pocnit peste gură și m-au lovit așa de tare că am simțit o durere de dinți cumplită, așa că n-am mai îndrăznit să-mi ating capul. Xu Sanguan, cum am să mai trăiesc eu de-acum înainte? Mai bine aș fi murit! Eu n-am nici o vrajbă cu oamenii ăia, nici nu-i cunosc. De ce a trebuit să mă radă în cap? De ce nu m-au lăsat să mor? Xu Sanguan, cât ai de gând să mai taci și să nu spui nimic?

— Ce aș putea să spun? i-a răspuns Xu Sanguan tot cu o întrebare. Apoi a oftat și a continuat:

— De vreme ce așa stau lucrurile, ce am mai putea să facem? Ai scăfârlie în formă de *yin* și *yang*, iar în zilele noastre o femeie cu așa un cap nu-i un pantof scâlciat și nici vreo zdreanță, ci o prostituată. Ai ajuns să arăți în halul ăsta și orice ai face, nu poți să le explici celorlalți despre ce e vorba, fiindcă n-o să-ți dea nimeni crezare. Și dacă ar fi să te arunci în Fluviul Galben, tot nu te mai spală apele lui. De acum înainte să nu mai ieși, să te închizi în casă!

Xu Sanguan i-a ras și restul de păr și apoi a închis-o în casă. Și ea ar fi vrut să stea închisă în casă, numai că oamenii cu banderolele roșii pe braț nu voiau. O dată la câteva zile o luau pe Xu Yulan și o duceau la ședințele lor de critică din oraș. Indiferent cât de mici sau mari erau, aproape întotdeauna Xu Yulan stătea deoparte și mai tot timpul avea rol de susținător, așa că ea i-a spus lui Xu Sanguan:

— Ei nu sunt împotriva mea, ci împotriva altora. Eu nu fac altceva decât să stau acolo, alături de cei care sunt atacați de ei.

Xu Sanguan le-a spus fiilor:

— În realitate, nu pe mama voastră o atacă ei. Mama voastră se duce acolo ca să stea alături de cei care au aderat la orientarea capitalistă, la cei care fac parte din aripa de dreapta, alături de contrarevoluționari, moșieri. Mama voastră stă acolo de formă. Ea le ține companie celor care sunt atacați. Ce înseamnă asta? Mama voastră este precum condimentul *weijing*[1], adică se poate pune în orice mâncare, fiindcă după ce îl pui, mâncarea devine gustoasă.

Pe urmă i s-a cerut lui Xu Yulan să ia un scăunel și să stea în locurile cele mai animate de pe stradă. Femeia se urca în picioare pe scăunel, cu o placă de lemn atârnată pe piept, pe care scria: „Prostituata Xu Yulan".

Xu Sanguan și băieții o duceau pe Xu Yulan acolo, o priveau cum își agață placa de lemn de gât și după ce se urca pe scăunel, plecau. Apoi uitau de Xu Yulan, care stătea acolo o zi întreagă. Se uita la dreapta, se uita la stânga și când se întuneca cerul și se împuținau oamenii de pe drum, Xu Yulan se gândea în sinea ei că probabil o uitaseră acolo. Abia atunci își lua scăunelul și plăcuța de lemn în mână și se întorcea acasă.

Adeseori, stând o zi întreagă pe stradă, obosea și se așeza pe scăunel, își lovea ușor cu pumnii pulpele, ca să le dezmorțească, își freca labele picioarelor și când simțea că și-a mai revenit, se urca iarăși în picioare pe scăunel.

Locul unde stătea Xu Yulan era mai mereu foarte departe de latrină și uneori, când o mai trecea și pe ea câte o nevoie, se ducea la latrina de lângă prăvălia de orez, la vreo două străzi mai încolo, cu plăcuța de lemn atârnată la gât. Cei de pe stradă o vedeau ținându-se cu mâinile de plăcuța de lemn atârnată la gât și pășind cu capul plecat, lipindu-se de ziduri. Când ajungea în fața latrinei, își dădea jos plăcuța, o lăsa afară, iar după

1. *Weijing* – glutamat monosodic, un potențiator de gust foarte utilizat în China. În Europa este mai cunoscut sub denumirea japoneză, *umami*.

ce își făcea nevoile, și-o punea din nou la gât și se întorcea la locul ei.

Când stătea în picioare pe scăunel, Xu Yulan se arăta ca atunci când se afla pe scenă la întrunirile de critică – cu capul plecat, fiindcă doar așa le putea arăta tuturor că își recunoaște vina. Dreaptă, cu capul plecat, Xu Yulan își vedea tălpile. Rămânea cu ochii pironiți asupra unui singur punct multă vreme, până când ochii începeau să o doară. Uneori se uita la trecători și vedea cine nu luase aminte la ea. Deși foarte mulți oameni îi aruncau o privire fugară când treceau pe lângă ea, rar se întâmpla ca cineva să se uite drept în ochii ei. Xu Yulan simțea o mare ușurare în suflet și îi spunea lui Xu Sanguan:

— Când stau pe stradă, parcă sunt un stâlp de telegraf... Xu Sanguan, acum nu-mi mai e frică de nimic. Am îndurat toate nenorocirile de am ajuns așa. Ce ar mai putea să-mi facă? Mai rea de-atât nu poate fi decât moartea! Dacă e să mor, atunci să mor și gata, fiindcă nu mi-e frică nici cât negru sub unghie. Uneori mi-e dor de tine, de cei trei fii ai noștri și abia atunci începe să mi se strecoare teama în inimă. Dacă n-ați fi voi, chiar că nu m-ar înspăimânta nimic pe lumea asta.

Gândul la cei trei fii ai ei a făcut-o să lăcrimeze și a spus:

— Yile și Erle nici nu mă bagă în seamă, nu vorbesc cu mine. Eu îi strig, iar ei se fac că nu aud. Doar Sanle vorbește cu mine și îmi mai spune „mamă". Îndur atâtea rele pe stradă și când mă întorc acasă, numai tu te porți frumos cu mine. Când vin cu picioarele umflate, tu îmi torni apă fierbinte în lighean. Când vin târziu acasă, de teamă că s-ar putea răci mâncarea, o ții învelită cu pătura. Când stau în picioare pe stradă, îmi aduci mâncare și apă. Numai tu faci toate lucrurile astea. Xu Sanguan, dacă tu te porți frumos cu mine, eu nu mă tem de nimic...

Uneori, Xu Yulan stătea pe stradă o zi întreagă, iar Xu Sanguan îi ducea mâncare și apă. La început, a vrut să-l trimită pe Yile, dar acesta a refuzat, spunându-i:

— Tăticule, trimite-l pe Erle!

Xu Sanguan l-a chemat pe Erle și i-a spus:

— Erle, noi am mâncat, dar mama n-a mâncat nimic până acum. Du-i și ei ceva!

— Tăticule, trimite-l pe Sanle! i-a răspuns băiatul, scuturând din cap.

Xu Sanguan s-a înfuriat:

— Am vrut să-l trimit pe Yile, iar Yile s-a spălat pe mâini și l-a trimis pe Erle, pentru ca Erle să-l trimită pe Sanle. Obrăznicătura asta de Sanle a pus jos bolul cu mâncare și a dispărut fără urmă. Dacă-i vorba de mâncat, de îmbrăcat, de cheltuit bani, am trei fii; dacă-i vorba de dus mâncare mamei lor, atunci nu mai am nici unul.

— Tăticule, i s-a adresat Erle, eu nu mai îndrăznesc să ies din casă. De cum ies pe stradă, dacă mă întâlnesc cu cineva care mă cunoaște, strigă după mine „O noapte, doi bănuți" și strigă cu atâta furie, că nici măcar nu îndrăznesc să ridic privirea.

Dar Yile a spus:

— Să știi că mie nu mi-e frică de ei când strigă după mine „O noapte, doi bănuți". Cum strigă ei, așa strig și eu, și eu strig mai tare decât ei. Nu mi-e frică nici de bătaia lor. Dacă sunt mulți, o iau la fugă, vin acasă, iau un cuțit de bucătărie și ies din nou la ei. Le spun: „Pot să omor un om fără să clipesc. Dacă nu credeți, întrebați-l pe băiatul fierarului Fang". Îi amenință cu cuțitul de bucătărie până îi bag în sperieți și o rup la fugă. Eu nu că nu îndrăznesc să ies din casă, ci nu vreau să ies pe stradă...

Xu Sanguan le-a zis:

— Eu sunt cel care ar trebui să nu mai îndrăznească să iasă pe stradă, fiindcă atunci când dau cu ochii de mine, oamenii aruncă în mine cu pietre, mă scuipă, ba unii îmi cer să mă opresc în loc și să o denunț pe mama voastră. Dacă voi aveți parte de așa ceva, puteți să spuneți că voi nu știți nimic, dar eu, nu. Eu nu sunt în aceeași situație cu voi. De ce vă temeți?

Voi v-ați născut într-o lume nouă, ați crescut sub steagul roșu. Voi sunteți curați ca neaua. L-ați văzut pe Sanle? Obrăznicătura asta iese în fiecare zi și se joacă pe săturate, după care se întoarce acasă, doar că astăzi a cam întrecut măsura. Deja s-a făcut după-amiază și încă umblă creanga...

Când Sanle a ajuns acasă, Xu Sanguan l-a chemat și luat la întrebări:

— Pe unde mi-ai umblat? Ai plecat imediat ce-ai mâncat de dimineață și te-ai întors abia acum. Unde ai fost? Cu cine te-ai jucat?

— Am fost în multe locuri, i-a răspuns Sanle. Zău că nu-mi mai aduc aminte. Nu m-am jucat cu nimeni. M-am jucat singur.

Sanle voia să-i ducă mâncare lui Xu Yulan, însă Xu Sanguan nu era deloc liniștit, așa că a preferat să-i ducă el. A pus mâncarea într-o gamelă de aluminiu și a ieșit pe stradă. De la mare depărtare a văzut-o pe Xu Yulan cum stătea în picioare pe scăunel, cu capul plecat și cu plăcuța de lemn atârnată la gât. Îi crescuse un pic părul, însă de departe părea mai degrabă a fi capul unui băiat. Hainele cu care era îmbrăcată erau ponosite, iar spinarea ei încovoiată arăta precum semnul întrebării care apărea adeseori pe afișele denigratoare. Stătea cu brațele atârnate și fiindcă avea capul în piept și spinarea cocârjată, ajungea cu palmele la genunchi. Văzând-o, Xu Sanguan a simțit cum îl cuprind valuri de durere. Când a ajuns în fața ei, i-a spus simplu:

— Am venit.

Xu Yulan și-a răsucit puțin capul proptit în piept și l-a privit. Atunci Xu Sanguan a ridicat gamela pe care o avea în mână și i-a spus:

— Ți-am adus de mâncare.

Xu Yulan a coborât de pe scăunel, s-a așezat pe jos, și-a aranjat mai bine plăcuța la gât și a luat gamela din mâna lui Xu Sanguan. Apoi a desfăcut capacul și l-a pus pe scăunelul de lângă ea. A observat că în gamelă era orez, fără pic de legume, însă n-a comentat nimic, ci a apucat lingura și a gustat un pic. Mesteca

orezul, stând cu privirea plecată și urmărind picioarele celor care pășeau pe lângă ea. Xu Sanguan stătea alături și, observând că mănâncă în tăcere, a ridicat privirea și a început să se uite după cei care treceau pe acolo.

Câțiva, care au văzut-o pe Xu Yulan că stă pe scăunel și mănâncă, s-au apropiat și s-au uitat în gamela ei.

— Ce i-ai dat să mănânce? l-au iscodit ei pe Xu Sanguan.

Xu Sanguan s-a grăbit să ia gamela din mâna femeii și să le-o arate, spunându-le:

— Uitați-vă! În gamelă e numai orez, nu-i pic de legumă. V-ați lămurit că nu i-am dat legume.

Ei au încuviințat din cap zicând:

— Am văzut și noi că nu sunt și legume.

— De ce nu i-ai pus și ei niște legume? a întrebat cineva. E numai orez acolo, n-are nici un gust.

— Nu pot să-i dau mâncare bună, a lămurit Xu Sanguan. Dacă i-aș da, a continuat el arătând-o pe femeie cu degetul, ar fi ca și cum aș ocroti dușmanul. Dacă îi dau numai orez, se cheamă că lupt împotriva ei.

Cât timp au discutat ei, Xu Yulan a rămas cu capul plecat, cu mâncarea în gură, căci nu se încumeta nici măcar să mestece. Abia după ce oamenii aceia s-au îndepărtat a dat să înghită. Văzând că nu mai era nimeni în preajma lor, Xu Sanguan i-a spus în șoaptă:

— Am ascuns legumele sub orez. Acum că nu mai e nimeni atent, mănâncă degrabă și ceva legume.

Xu Yulan a zgârmat cu lingura în orez și a descoperit că dedesubt era ascunsă multă carne. Xu Sanguan îi pregătise carne friptă, așa că a înfulecat o bucată și a început s-o mestece cu capul plecat.

— Ți-am gătit pe furiș, i-a spus el în șoaptă. Nici băieții noștri nu știu.

Xu Yulan dădea întruna din cap. A mai luat câteva guri de orez, după care a pus capacul gamelei și i-a spus lui Xu Sanguan:

— Nu mai mănânc.

— Abia de-ai luat o bucățică. Mănâncă toată carnea!

— Dă-le copiilor! a spus Xu Yulan, scuturând din cap. Du mâncarea înapoi acasă.

Apoi Xu Yulan și-a frecat puțin picioarele, ca să le dezmorțească, și a spus:

— Mi-au amorțit picioarele de atâta stat în poziție de drepți.

Văzând în ce stare jalnică se afla, Xu Sanguan era pe punctul de a izbucni în plâns.

— Este o vorbă foarte adevărată – „Multe vezi, multe știi", a comentat el. Într-un an de zile, mi se pare că am îmbătrânit cu zece ani. Ce-i drept, poți să cunoști un om după față, dar nu știi și ce ascunde el în suflet. Nici până-n ziua de azi n-am aflat cine a scris afișul acela. Tu ești un om dintr-o bucată și spui ce gândești. Cine știe pe cine oi fi jignit vreodată. De acum înainte, să vorbești mai puțin, că doar știi cum se spune: „Cu fiecare vorbă mai pierzi câte ceva"...

Spusele bărbatului au avut darul de a-i stârni mânia lui Xu Yulan.

— Eu am fost doar o dată cu He Xiaoyong și uite în ce hal m-au adus ăștia! Și tu ți-ai făcut de cap cu Lin Fenfang și nu luptă nimeni împotriva ta!

La auzul acestor vorbe, Xu Sanguan s-a speriat și a ridicat imediat capul, ca să se uite în jur, să nu cumva să fi auzit cineva. Cum a descoperit că nu era nimeni prin jur, a zis:

— Nu se poate să spui așa ceva, nu se poate să spui cuiva vorbele astea...

— N-am să spun nimănui, i-a răspuns Xu Yulan.

— Deja ești băgată în treaba asta până peste cap, a spus Xu Sanguan. Pe lumea asta, doar eu mai vreau să te salvez. Dacă mă duc și eu la fund, atunci chiar că nu mai e nimeni să te ajute.

Adeseori, la prânz, Xu Sanguan ieșea din casă cu gamela în mână, iar cei care îl cunoșteau știau că îi duce de mâncare lui Xu Yulan.

— Xu Sanguan, ai plecat cu mâncarea! spuneau ei.

Într-o zi, un om i-a ținut calea și i-a zis:

— Nu cumva tu ești Xu Sanguan? Nu cumva îi duci de mâncare uneia pe nume Xu Yulan? Eu te întreb, la voi acasă ați făcut vreo ședință în care s-o criticați? Ați criticat-o pe Xu Yulan?

Xu Sanguan a strâns mai bine la piept gamela, a dat din cap și a spus zâmbitor:

— În multe locuri din oraș au criticat-o pe Xu Yulan. Și a continuat, numărând pe degete: Au criticat-o la fabrică, la școală, pe stradă și numai în piață au criticat-o de cinci ori...

— Și acasă trebuie criticată, i-a retezat-o individul.

Xu Sanguan nu-l cunoștea și, văzând că nu avea banderolă roșie pe braț, nu prea își dădea seama ce-i cu el, însă nici nu îndrăznea să-i întoarcă spatele, așa că i-a spus lui Xu Yulan, ceva mai târziu:

— Au început să pună ochii pe noi. M-au întrebat dacă am făcut ședință acasă pentru a te critica și au zis că nu se poate să nu facem.

Xu Yulan, care tocmai se întorsese acasă, de pe stradă, și își scotea de la gât plăcuța de lemn pe care scria „Prostituata Xu Yulan", a pus-o după ușă și a tras scăunelul lângă masă. Auzind vorbele lui Xu Sanguan, n-a ridicat capul, ci a luat o cârpă și a șters scăunelul prăfuit pe care stătuse în picioare și a spus:

— Atunci, să facem ședința!

În acea zi, pe înserat, Xu Sanguan i-a chemat pe Yile, Erle și Sanle și le-a zis:

— Astăzi vom ține o ședință de critică. Pe cine vom critica? Chiar pe Xu Yulan. De astăzi înainte, o să îi spuneți Xu Yulan, nu mamă, fiindcă aici este o ședință de critică. Abia după ce terminăm, puteți să-i spuneți mamă din nou.

Xu Sanguan le-a cerut fiilor săi să se alinieze și să ia loc pe scaune, iar el s-a așezat în fața lor. Xu Yulan stătea în picioare, lângă el, deși îi pregătise și ei un scăunel. Așadar, ei patru stăteau jos, însă Xu Yulan încremenise în picioare, cu capul plecat, așa cum stătea pe stradă. Xu Sanguan le-a spus fiilor:

— Astăzi vom denunța faptele lui Xu Yulan, așa că ea ar trebui să stea în picioare, însă m-am gândit că a stat o zi întreagă pe stradă și i s-au umflat picioarele, i-au amorțit rău. Nu-i așa că am putea s-o lăsăm să se așeze pe scăunel? Cine este de acord să ridice mâna.

De cum a rostit aceste vorbe, a ridicat mâna, urmat imediat de Sanle. Erle și Yile se priveau unul pe altul, dar până la urmă au ridicat și ei mâna. Xu Sanguan i-a spus lui Xu Yulan:

— Poți să te așezi.

Xu Yulan s-a așezat pe scaun, iar soțul ei a continuat, arătând spre cei trei băieți:

— Va trebui să luați cuvântul toți trei. Dacă aveți ce spune, nu vă înfrânați. Dacă nu aveți, atunci spuneți, totuși, ceva pe scurt. Toată lumea trebuie să spună ceva, așa încât, dacă întreabă cineva, să le mărturisesc cu toată sinceritatea că ați luat cuvântul toți. Yile, spune tu mai întâi!

Yile a întors capul spre Erle și a zis:

— Erle, spune tu mai întâi!

Erle s-a uitat la Xu Yulan, apoi la tatăl lor și apoi și-a întors privirea către Sanle, după care a zis:

— Sanle, spune tu!

Sanle se uita cu gura căscată și parcă ar fi dat să râdă, dar era cam nehotărât, așa că i-a răspuns doar atât lui Xu Sanguan:

— Nu știu ce să zic.

Xu Sanguan i-a aruncat o uitătură lui Sanle și a zis:

— M-am gândit eu că nici tu nu prea ai ce spune.

După câteva clipe, și-a dres glasul și a continuat:

— Am să încep eu cu câteva vorbe. Ei o acuză pe Xu Yulan că este prostituată, că în fiecare seară primește clienți, cu doi yuani pe noapte. Ia gândiți-vă și voi, cine se culcă în același pat cu Xu Yulan în fiecare seară?

După ce a rostit aceste vorbe, s-a uitat rând pe rând la cei trei băieți. Și ei îl priveau cu atenție, tăcuți.

— Tu! a răspuns Sanle într-un târziu. Tu te culci cu mama în același pat în fiecare seară.

— Așa-i, l-a aprobat Xu Sanguan. Chiar eu. Eu sunt clientul pe care îl primește Xu Yulan în fiecare seară. Se poate spune despre mine că sunt client?

Xu Sanguan l-a văzut pe Sanle încuviințând din cap, urmat apoi de Erle. Numai Yile nu dădea din cap și atunci a spus, arătând spre Erle și Sanle:

— Nu v-am pus eu să dați din cap. Mă așteptam să scuturați din cap în semn că nu, dar voi sunteți doi proști. Ar putea cineva să mă socotească pe mine drept client? Când am luat-o de nevastă pe Xu Yulan, am cheltuit o grămadă de bani, am angajat șase oameni să vină și să bată în tobe și în gonguri, și încă patru care să ducă lectica de nuntă. Am aranjat trei mese cu mâncare și băutură, la care am chemat toate rudele și toți prietenii. Am luat-o de nevastă cu tot fastul, așa că eu nu pot să fiu socotit clientul ei, iar Xu Yulan nu este prostituată. Totuși, Xu Yulan a comis, într-adevăr, o greșeală uriașă – și-a făcut de cap cu He Xiaoyong...

Atunci Xu Sanguan s-a uitat la Yile și a continuat să spună:

— Voi știți despre treaba dintre Xu Yulan și He Xiaoyong, iar astăzi pentru chestia asta o s-o criticăm...

Și, privind-o pe Xu Yulan, a îndemnat-o:

— Xu Yulan, explică-le clar băieților povestea asta!

Xu Yulan, care stătea tot cu capul plecat, a început să bolborosească:

— Cum să le povestesc eu chestia asta băieților? Cum să spun?

— Nu trebuie să-i privești drept fiii tăi, i-a răspuns pe nerăsuflate Xu Sanguan. Trebuie să te gândești că ei sunt mulțimea revoluționară care te critică.

Xu Yulan a ridicat capul și s-a uitat către fiii ei: Yile stătea cu capul plecat și numai Erle și Sanle o priveau. Femeia și-a îndreptat din nou privirea spre Xu Sanguan, însă acesta a îndemnat-o iar:

— Spune-le pur și simplu!

— Asta este o greșeală de-a mea dintr-o viață anterioară, a spus Xu Yulan, ștergându-și lacrimile cu palma, și abia acum plătesc pentru ea. Sigur într-o viață anterioară i-am greșit lui He Xiaoyong, iar el se răzbună acum pe mine. El s-a prăpădit și toată povestea asta s-a stins, dar eu încă trebuie să mai pătimesc pentru ea...

— Nu mai spune vorbele astea! a apostrofat-o Xu Sanguan.

Xu Yulan a încuviințat din cap, după care și-a șters iar lacrimile și a continuat:

— De fapt, eu am fost cu He Xiaoyong doar o dată și nu m-am gândit că o să fie de ajuns ca să rămân gravidă cu Yile...

— Nu spune de mine! a sărit Yile ca ars. Dacă trebuie să vorbești, spune despre tine.

Xu Yulan a ridicat capul și l-a privit pe Yile, care stătea pe scaun, negru la față, fără să se uite la mama lui. Pe femeie a podidit-o din nou plânsul și a spus printre suspine:

— Știu că am greșit față de voi. Știu că mă urâți. V-am făcut pe toți de râs, dar pentru toată povestea asta nu se poate să mă învinuiți pe mine. Ar trebui să-l învinuiți pe He Xiaoyong, care a profitat că tata s-a dus afară să-și facă nevoile. M-a înghesuit în perete. Eu l-am împins și i-am spus că deja sunt femeia lui Xu Sanguan, dar el tot m-a înghesuit în perete. L-am împins cu toată puterea, dar el era mai puternic decât mine. N-am putut să scap de el. Aș fi vrut să strig, dar el m-a apucat de țâțe și n-am mai putut să scot nici un sunet. M-am înmuiat toată...

Xu Sanguan i-a văzut atunci pe Erle și Sanle cum ascultau cu ochii căscați de uimire, în timp ce Yile stătea cu capul plecat și tot desena ceva cu piciorul pe podea. Xu Yulan și-a continuat povestirea:

— M-a tras pe pat, mi-a desfăcut hainele, mi-a dat jos pantalonii. Eu nu mai aveam nici un pic de putere în clipele acelea. Mi-a tras un picior afară din pantaloni. De piciorul celălalt nu s-a mai sinchisit. Apoi, și-a tras și el pantalonii...

— Taci din gură! a strigat Xu Sanguan la ea. Nu vezi că Erle și Sanle te ascultă așa de atenți că le-au ieșit ochii din orbite, nu alta? Nu faci decât să torni otravă! Nu faci decât să strici generația următoare!

— Tu m-ai pus să spun... s-a apărat Xu Yulan.

— Nu eu te-am pus să torni toate astea.

Și numaidecât Xu Sanguan a strigat la Erle și Sanle, arătând spre Xu Yulan:

— Asta este mama voastră! Vreți să mai ascultați așa ceva?

Erle a scuturat din cap cu tărie și a spus:

— Eu n-am ascultat nimic. Sanle a ascultat.

— Nici eu n-am ascultat nimic, a spus Sanle.

— Lăsați-o baltă! a spus Xu Sanguan. Xu Yulan a explicat până aici. Acum e rândul vostru să vorbiți. Yile, tu ești primul.

Atunci Yile a ridicat capul și a zis către Xu Sanguan:

— N-am nimic de spus. Eu cel mai mult îl urăsc pe He Xiaoyong, și în al doilea rând pe ea... Arătând spre Xu Yulan, a continuat: Îl urăsc pe He Xiaoyong că nu m-a recunoscut, iar pe ea o urăsc pentru că m-a făcut să umblu cu capul plecat în fața celorlalți...

Xu Sanguan a fluturat mâna în semn că este de ajuns, iar apoi i s-a adresat lui Erle:

— Erle, e rândul tău să vorbești.

Erle s-a scărpinat în cap și i s-a adresat lui Xu Yulan:

— He Xiaoyong te-a înghesuit în zid, dar tu de ce nu l-ai mușcat? Dacă nu puteai să-l împingi, de ce nu l-ai mușcat? Spui că n-aveai putere, dar măcar să-l muști puteai...

— Erle!

Xu Sanguan a tras un răcnet care l-a speriat așa de tare pe Erle, încât acesta a început să tremure, iar apoi i-a spus, arătând cu degetul spre el:

— Adineauri spuneai că n-ai auzit nimic. Păi, dacă n-ai auzit, ce mai ai de comentat? N-ai auzit, atunci taci din gură. Sanle, spune și tu!

Sanle s-a uitat la Erle care își trăsese, temător, capul între umeri și îl privea neliniștit. Apoi, s-a uitat la Xu Sanguan care părea de-a dreptul furios. Sanle era atât de speriat, încât nu îndrăznea să rostească nici o vorbă. A deschis gura, și-a mișcat buzele, dar n-a fost în stare să scoată nici un sunet. Atunci Xu Sanguan și-a fluturat iar mâna și a spus:

— Gata! Taci din gură. Mă gândesc că n-o să fii nici tu în stare să scoți cine știe ce vorbe din gura aia prăpădită. Ședința de critică de astăzi s-a terminat...

Atunci a intervenit Yile:

— Eu încă n-am terminat ce aveam de spus...

Xu Sanguan l-a privit foarte supărat și l-a repezit:

— Și, mă rog, ce mai aveai tu de spus?

— Adineauri am spus pe cine urăsc cel mai mult, a zis Yile, dar n-am spus pe cine iubesc. Desigur că cel mai mult îl iubesc pe Mărețul Conducător, Președintele Mao. În al doilea rând... Yile s-a oprit și l-a privit pentru o clipă pe Xu Sanguan: Te iubesc pe tine.

La auzul acestor vorbe, Xu Sanguan a rămas cu privirea pironită asupra lui Yile, după care l-a podidit plânsul.

— Cine a spus că Yile nu-i copilul meu? a întrebat-o el pe Xu Yulan.

Xu Sanguan a ridicat mâna dreaptă și și-a șters lacrimile. După câteva clipe, a ridicat și mâna stângă și-a dus palmele la ochii înlăcrimați. Apoi s-a uitat cu blândețe la cei trei fii ai săi și le-a spus:

— Și eu am greșit în viața mea. Eu și Lin Fenfang, Grasa Lin...

— Xu Sanguan, ce ți-a venit să povestești așa ceva? l-a apostrofat Xu Yulan.

— Trebuie să spun, i-a dat el replica numaidecât, fluturându-și mâna. Uitați cum s-a întâmplat: Lin Fenfang își rupsese piciorul și m-am dus s-o văd. Bărbatul ei era plecat de acasă, eram singuri și eu am întrebat-o care picior e rupt. Ea mi-a spus

că piciorul drept, iar eu m-am apucat să-i fac masaj și s-o întreb dacă o doare. Mai întâi am masat-o pe gambă, apoi pe pulpă, până la încheietura de sus a piciorului...

— Xu Sanguan! a strigat Xu Yulan. Încetează, fiindcă le faci și mai mult rău copiilor dacă mai continui așa.

Xu Sanguan a încuviințat din cap și apoi și-a privit fiii. Toți trei stăteau cu privirile în pământ.

— Am fost cu Lin Fenfang doar o dată. Și mama voastră a fost cu He Xiaoyong doar o dată. Vă spun toate lucrurile astea astăzi ca să știți că, de fapt, nici eu nu sunt mai breaz ca mama voastră. Amândoi am făcut greșeli în viață. Nu trebuie s-o urâți... Dacă vreți voi s-o urâți pe ea, a continuat Xu Sanguan, arătând cu degetul spre femeie, atunci trebuie să mă urâți și pe mine, fiindcă amândoi suntem tot o apă și-un pământ.

Xu Yulan a scuturat puternic din cap și s-a adresat fiilor ei:

— El nu-i la fel ca mine. S-a dus la Lin Fenfang pentru că eu i-am rănit inima...

Xu Sanguan a scuturat și el din cap și a spus:

— La urma urmei, e același lucru.

Dar Xu Yulan i-a spus lui Xu Sanguan:

— Tu nu ești ca mine. Dacă nu s-ar fi întâmplat între mine și He Xiaoyong ce s-a întâmplat, tu nu te-ai fi dus s-o pipăi pe Lin Fenfang pe picior.

Iar Xu Sanguan a fost de acord cu Xu Yulan și i-a răspuns:

— Asta cam așa-i. Dar, a continuat el, noi doi tot ne asemuim.

Mai târziu, a început să vorbească Președintele Mao. El spunea câte ceva în fiecare zi: „Trebuie să luptăm cu vorbele, nu cu armele". Prin urmare, oamenii au lăsat cuțitele și bâtele din mâini. Apoi Președintele Mao a mai spus: „Trebuie să aducem revoluția înapoi în clasă". Așadar, Yile, Erle și Sanle au început iar să meargă la școală cu ghiozdanele în spinare. Președintele

Mao a mai spus: „Trebuie să facem în așa fel încât revoluția să slujească producția". Prin urmare, Xu Sanguan s-a dus la serviciu, la Fabrica de Mătase, iar Xu Yulan s-a dus să prăjească gogoși. Părul îi creștea foarte repede, ajungând până la urmă să-i acopere urechile.

Au mai trecut așa câteva zile și Președintele Mao a venit în clădirea din Piața Tian'An Men, a ridicat mâna dreaptă și a fluturat-o spre apus, după care a spus miilor și milioanelor de elevi:

— Este absolut necesar ca tinerii intelectuali să meargă la țară pentru a fi reeducați de țăranii din clasa de mijloc și clasa de jos.

Așadar, Yile, cu salteluța făcută sul în spinare, cu termosul și ligheanul în brațe a pornit în urma unui detașament care purta stindardul roșu în frunte. Toți cei care făceau parte din acest detașament erau la fel de tineri ca el. Intonând cântece revoluționare, s-au urcat bucuroși în mașini și-n bărci, și după ce și-au luat rămas-bun de la părinții înlăcrimați, au plecat la țară, pentru a se reeduca prin muncă.

Ajuns într-un sat, Yile adeseori stătea pe câte un dâmb, sub mângâierea razelor soarelui aflat la apus, își cuprindea genunchii cu brațele și privea ca prostit miriștea. Colegii care veniseră împreună cu el, când îl vedeau în starea aceasta, îl întrebau:

— Xu Yile, ce faci acolo?

— Mă gândesc la mama și la tata, le răspundea el.

Când vorbele acestea au ajuns la urechile lui Xu Sanguan și Xu Yulan, au izbucnit amândoi în plâns. Nu mult după aceea, a terminat gimnaziul și Erle, așa că, ducând în spinare salteluța făcută sul și în brațe termosul și ligheanul, a plecat și el la țară, în urma stindardului roșu, pentru a fi reeducat prin muncă.

Xu Yulan i-a spus lui Erle:

— Erle, ai să ajungi la țară în curând. Când zilele o să-ți fie amare și ai să simți că nu mai poți, să te așezi pe un dâmb și să te gândești la mama și la tata...

În ziua aceea, Președintele Mao s-a așezat pe canapeaua din biroul său și a spus: „Puteți să păstrați un singur copil lângă voi." Așadar, Sanle a rămas cu părinții acasă. Avea optsprezece ani, tocmai terminase liceul și intrase la Fabrica de Mașini-Unelte din oraș.

Capitolul douăzeci și șase

După câțiva ani, într-o anumită zi, Yile se întorcea de la țară la oraș. Era slab ca un țâr și pământiu la față. În mână ducea un coș prăpădit în care se găseau câteva legume cu frunze verzi – cadou pentru părinții lui. Nu mai trecuse pe acasă de mai bine de jumătate de an, așa că în momentul în care a deschis ușa casei, părinții mai întâi l-au măsurat cu privirea preț de câteva clipe și abia după aceea și-au dat seama că se întorsese fiul lor.

Aspectul lui jalnic i-a speriat, căci în urmă cu jumătate de an, când îi vizitase ultima oară, nu arăta nici pe departe așa. Deși fusese mai negricios și cam slab, totuși avea vlagă în el. Înainte să plece, cărase în spate un butoi în care încăpeau cincizeci de kilograme de orez, se îndoise de spinare și pornise cu pas apăsat. La țară nu avusese butoi de orez și a mărturisit că punea orezul într-o cutie de carton care se strica din cauza umezelii, ceea ce făcea ca orezul, după puțin timp, să-și schimbe culoarea, devenind ba galben, ba verzui.

Acum Yile se întorsese acasă. Văzând în ce hal era, Xu Sanguan i-a spus lui Xu Yulan:

— Nu cumva Yile e bolnav? Dacă nu stă întins pe pat, atunci se așază pe scaun. În plus, mănâncă foarte puțin și umblă cocârjat toată ziua...

Xu Yulan a pus mâna pe fruntea lui Yile și, constatând că nu are febră, i-a spus lui Xu Sanguan:

— Nu-i bolnav. Dacă ar fi, ar avea febră. Nu mai vrea să se întoarcă la țară, fiindcă acolo e viața prea grea. Să mai stea câteva zile la oraș, să se odihnească un pic. Dacă o să se îngrijească măcar câteva zile, o să-și revină.

Yile a rămas la oraș zece zile. În timpul zilei stătea mereu la fereastră, cu bărbia sprijinită pe brațele proptite pe pervaz. Privea afară, pe alee. Adeseori se uita la zidul de pe alee, care era acolo de câteva zeci de ani. Prin crăpături crescuseră ierburi care se întindeau spre el și se legănau în bătaia vântului. Uneori, se mai găseau niște femei de prin vecini care se opreau sub geamul lui și sporovăiau câte-n lună și în stele. Când auzea câte ceva interesant, Yile surâdea și își schimba poziția brațelor, după cum îi era mai bine.

La vremea aceea, Sanle ajunsese deja muncitor la Fabrica de Mașini-Unelte. Locuia în căminul fabricii, unde avea și el un pat într-o cameră de cinci persoane. Băiatul era dornic să stea acolo, fiindcă era împreună cu cei de vârsta lui, ceea ce îl bucura mult. Când a aflat că s-a întors Yile, în fiecare seară, după ce mânca, venea acasă și stătea un pic și de fiecare dată îl găsea pe fratele lui întins în pat.

— Yile, alții se îngrașă de atâta somn. Numai tu ești din ce în ce mai slab, oricât ai dormi.

Când venea Sanle acasă, Yile părea mai însuflețit. Stătea multă vreme de vorbă, surâzător, cu fratele lui, ba de câteva ori au ieșit împreună să se plimbe. După ce pleca Sanle, Yile se întindea iarăși în pat sau se așeza la fereastră și rămânea acolo nemișcat, de parcă era paralizat.

Xu Yulan, văzându-l că stă acasă zi după zi și nici nu spune când are de gând să se întoarcă în sat, i-a zis:

— Yile, când pleci înapoi? Ești acasă de zece zile.

— Acum n-am putere, i-a răspuns Yile. Nici nu sunt de vreun folos acolo, că n-am energie să muncesc. Mai lasă-mă să stau câteva zile acasă, ce zici?

— Yile, i-a spus femeia, eu nu te gonesc de acasă. Ia gândește-te și tu, dintre cei care au plecat cu tine la sat sunt

câțiva care deja și-au obținut transferul și s-au întors la oraș. La fabrica lui Sanle sunt patru persoane care au venit de la sat. Ai grijă și tu să muncești serios acolo, să te dai bine pe lângă șeful de echipă, ca să reușești să te întorci mai iute.

Xu Sanguan a fost de acord cu spusele ei:

— Are dreptate mama. Noi nu vrem să te gonim de acasă. Ai putea să stai aici o viață întreagă și tot nu ți-am spune vreodată să pleci. Acum însă ar trebui să muncești serios la sat. Dacă stai mai mult acasă, cei din echipa voastră de producție o să înceapă să spună tot felul de vorbe rele despre tine și atunci șeful tău nu o să-ți mai dea transferul. Yile, du-te înapoi! Te mai chinui și tu un an, doi, după care o să prinzi o ocazie să te întorci în oraș. După aceea, o să duci o viață bună.

Yile scutura din cap și spunea:

— Pe cuvânt că nu am pic de putere. Mă întorc, dar n-am să fiu în stare să mai muncesc cum se cuvine...

Xu Sanguan i-a zis:

— Chestia asta, puterea, nu este precum banii. Banii, cu cât îi cheltuiești, cu atât se împuținează. Puterea însă cu cât o folosești, cu atât sporește. Dacă stai toată ziua întins în pat sau așezat pe scaun, firește că ai din ce în ce mai puțină forță în tine. Întoarce-te în sat, muncește zi de zi, nădușește zi de zi, și atunci o să-ți revină și puterea, ba chiar o să-ți și sporească, ai să vezi...

Yile tot scutura din cap:

— Eu n-am mai fost acasă de jumătate de an. În tot acest timp, Erle a venit de două ori, dar eu n-am venit niciodată. Lăsați-mă să mai stau câteva zile...

— Nu se poate, i-a spus Xu Yulan. Ai să pleci chiar mâine.

Yile a stat acasă zece zile și a trebuit să plece înapoi la sat. În dimineața aceea, devreme, Xu Yulan a terminat de prăjit gogoșile și s-a întors acasă. I-a dat lui Yile două gogoși și i-a spus:

— Mănâncă-le degrabă, cât sunt calde, și pleci după aceea.

Yile stătea pe scaunul din fața ferestrei, tot lipsit de vlagă, și se uita la gogoșile acelea.

— N-am chef să mănânc. N-am chef de nimic. N-am poftă de mâncare, spunea el, scuturând din cap.

Apoi s-a ridicat în picioare, a împachetat două haine, le-a pus în rucsacul ponosit pe care și l-a aruncat în spinare și i-a anunțat pe părinți:

— Eu am plecat.

— Mănâncă întâi gogoșile și pleci după aceea, i-a spus Xu Sanguan.

— N-am chef să mănânc nimic, a zis Yile, scuturând din cap.

— Nu se poate să nu mănânci nimic, a spus Xu Yulan. Ai de făcut drum lung.

După aceea l-a pus pe Yile să aștepte un pic și i-a fiert două ouă pe care le-a învelit într-o batistă și i le-a vârât în mână, spunându-i:

— Yile, ia-le! Să mănânci când ți-o fi foame.

Cu ouăle în mână, Yile a ieșit pe ușă și a pornit la drum. Xu Sanguan și Xu Yulan l-au condus până la ușă și l-au petrecut cu privirea. Xu Sanguan a observat cum Yile mergea cu capul plecat, încetișor, cu mare băgare de seamă, de parcă se prelingea pe lângă zid. De slăbănog ce era, i se vedeau umerii ascuțiți de tot. Hainele, care și așa îi rămăseseră mici, acum nu păreau că îmbracă un trup, ci stau atârnate în aer. Când Yile a ajuns la stâlpul de electricitate, Xu Sanguan l-a văzut cum își șterge ochii cu mâna stângă și și-a dat seama că plângea.

— Mă duc să-l conduc, i-a spus el lui Xu Yulan.

L-a ajuns din urmă și, văzând că într-adevăr plângea, i-a zis:

— Eu și cu mama ta chiar n-avem ce face. Sperăm doar ca tu să muncești cu hărnicie la sat și să te poți întoarce mai repede acasă.

Când a băgat de seamă că Xu Sanguan ajunsese lângă el, Yile nu și-a mai șters lacrimile, ci și-a așezat mai bine baretele rucsacului, care îi alunecau de pe umeri, și a spus scurt:

— Știu.

Au mers împreună tot înainte, fără să își mai adreseze nici o vorbă. Xu Sanguan mergea repede, așa că după câțiva pași trebuia să se oprească pentru a-l aștepta pe Yile, apoi își continuau drumul. Când au ajuns în fața porții spitalului, Xu Sanguan i-a spus băiatului:

— Yile, așteaptă-mă un pic!

De îndată a intrat în spital. Yile a așteptat o vreme afară, după care, văzând că Xu Sanguan nu mai iese, s-a așezat pe un morman de cărămizi și a rămas acolo cu ghiozdanul în brațe. Încă mai ținea în mână cele două ouă fierte. Acum parcă ar fi mâncat ceva, așa că a luat un ou, l-a ciocănit ușor, de câteva ori, de o cărămidă, apoi l-a curățat de coajă și l-a băgat în gură. Nu slăbea din ochi ușa spitalului, mestecând oul încetișor. Când a terminat de înghițit tot, și-a dat seama că Xu Sanguan încă nu ieșise, așa că și-a mutat privirea de la ușă. Și-a pus ghiozdanul pe genunchi, și-a sprijinit brațele pe el, pentru ca apoi să pună capul pe brațe.

După o vreme, a apărut și Xu Sanguan și i-a spus:

— Să mergem!

Au mers tot înainte până când au ajuns pe chei. Xu Sanguan l-a trimis pe Yile în sala de așteptare și, după ce a cumpărat bilet pentru vapor, s-a așezat lângă băiat. Mai era o jumătate de oră până la plecarea vaporului. Sala de așteptare era plină de oameni, majoritatea țărani cu cobilițele de care atârnau coșurile goale. Toți plecaseră de acasă dinainte de crăpatul zorilor, ca să-și vândă legumele sau alte produse. Acum, că le vânduseră pe toate, se pregăteau să se întoarcă acasă. Își puseseră coșurile unul peste altul și, ținând într-o mână cobilița, fumau țigări proaste, se hlizeau și pălăvrăgeau vrute și nevrute.

Xu Sanguan a scos din buzunarul de la piept treizeci de yuani și i-a îndesat în palmă lui Yile, zicându-i:

— Ține banii ăștia!

Când a văzut banii, Yile s-a speriat și a spus:

— Tăticule, de ce îmi dai atâția bani?

— Pune-i bine! Ascunde-i! l-a îndemnat Xu Sanguan.

Yile i-a privit din nou și i-a spus:

— Tăticule, iau doar zece yuani.

— Ia-i pe toți! Sunt banii pe care i-am luat adineauri pe sângele vândut. Ia-i pe toți! Sunt și pentru Erle, fiindcă el e departe de noi, dar e mai aproape de tine. Când o să treacă pe la tine, să-i dai și lui zece-cincisprezece yuani. Să-i spui să nu-i cheltuiască pe prostii! Noi suntem departe și nu vă putem purta de grijă, dar voi, frații, să aveți grijă unul de altul!

Yile a încuviințat din cap și a pus banii bine.

— Banii ăștia să nu-i cheltuiești aiurea, a continuat Xu Sanguan să-i dea învățătură. Să-i folosești cu măsură! Când o să te simți obosit, fără poftă de mâncare, să-ți cumperi ceva bun de mâncat, ca să te întremezi. La fel, de sărbători, de Anul Nou, să cumperi două pachete de țigări, o sticlă de băutură și să i le dai șefului de echipă. Așa o să îți fie și ție ceva mai bine și când s-o putea, să îți iei mai repede transferul la oraș. Ai înțeles? Banii ăștia să nu-i cheltui aiurea. Doar știi vorba aceea: „Oțelul e bun pentru lama cuțitului, nu pentru mâner".

Venise momentul ca Yile să se îmbarce, așa că Xu Sanguan s-a ridicat în picioare și l-a condus pe băiat până la punctul de control al biletelor. A rămas apoi să-l vadă urcându-se pe vapor și a strigat la el:

— Yile, ține minte vorbele mele: „Oțelul e bun pentru lama cuțitului, nu pentru mâner".

Yile i-a aruncat o privire și a încuviințat din cap, după care a intrat în cabină cu capul plecat. Xu Sanguan a rămas la punctul de control și abia după ce a pornit vaporul, s-a întors și a ieșit din sala de așteptare, cu gândul să pornească înapoi către casă.

La mai puțin de o lună de la întoarcerea lui Yile în sat, a sosit în oraș șeful de echipă al lui Erle, un tip trecut de cincizeci

de ani, cu barbă stufoasă, care fuma țigară după țigară. Cât a stat acasă la Xu Sanguan, preț de vreo jumătate de ceas, a fumat patru țigări. După ce a stins-o pe ultima pe podea, și-a pus chiștocul în buzunar, s-a ridicat și le-a spus că la prânz se ducea la cineva la masă, însă seara se întorcea la ei, la cină.

După ce șeful de echipă al lui Erle a plecat, Xu Yulan s-a așezat pe prag și, ștergându-și lacrimile, a spus:

— E deja sfârșitul lunii și mai avem în casă doar doi yuani. De unde să ne fie de ajuns ca să invităm pe cineva la masă? Ca să pregătești o masă pentru un musafir îți trebuie pește, carne, îți mai trebuie și băutură, și țigări. Cu doi yuani nu poți să cumperi decât vreo jumătate de kilogram de carne și o jumătate de pește. Ce mă fac? Până și cea mai pricepută gospodină e legată de mâini și de picioare dacă n-are pic de orez. Cum am să pregătesc eu masa pentru cineva, dacă n-am bani? Și nici măcar nu e vreun străin oarecare, e șeful de echipă al lui Erle! Dacă n-o să avem o masă îndestulată, nu va fi mulțumit și atunci soarta copilului nostru, Erle, va fi amară. Nu mai zic că n-o să mai aibă nici o speranță să se transfere la oraș, dar și dacă rămâne la sat, n-o să aibă parte de zile bune. Și uite că de data asta musafirul este chiar șeful de echipă al lui Erle. Trebuie să-l invităm la masă, să-i dăm de băut, ba mai trebuie să-i facem și un cadou. Ce mă fac eu doar cu doi yuani?

Xu Yulan s-a întors către Xu Sanguan care stătea în casă și, tot jelindu-se așa, i-a spus:

— Xu Sanguan, n-am altă cale decât să-ți cer să te duci și să mai vinzi niște sânge.

Xu Sanguan a dat din cap și i-a răspuns:

— Adu-mi o găleată de apă din fântână. Înainte să vând sânge trebuie să beau apă.

— E apă în cană. Bea din cană!

— În cană e prea puțină apă. Trebuie să beau multă, a răspuns Xu Sanguan.

— E apă și în termos, a spus femeia.

— Apa din termos mă opărește, nu pot s-o beau, a spus Xu Sanguan. Du-te și adu-mi o găleată de apă de la fântână! Du-te și gata, nu mai comenta!

Xu Yulan l-a ascultat și s-a întors degrabă cu apa. Xu Sanguan i-a cerut să pună găleata pe masă și să aducă un bol cu care să bea. Când a ajuns la al cincilea bol, Xu Yulan a devenit temătoare că i s-ar putea întâmpla ceva, drept care i-a spus:

— Nu mai bea! Să nu pățești ceva!

Xu Sanguan n-a luat-o în seamă și a mai băut două boluri, după care s-a ridicat cu mare grijă, ținându-se de burtă. A făcut doi pași, s-a oprit o clipă în loc și abia apoi a ieșit din casă.

Xu Sanguan a ajuns la spital și s-a dus direct la Li, Asistentul de la Sânge:

— Iarăși am venit să vând sânge.

Li ajunsese la șaizeci și ceva de ani. Părul îi albise de tot, se încovoiase de spinare. Stătea pe un scaun și fuma, din când în când înecându-l tusea. În timpul acesta, tot scuipa pe jos și ștergea podeaua cu talpa pantofului. Când a șters toate urmele de pe jos, a ridicat capul și l-a privit o clipă pe Xu Sanguan.

— Ai venit și alaltăieri să-ți vinzi sângele.

— Am venit acum o lună, a răspuns Xu Sanguan.

Li, Asistentul de la Sânge, a pufnit în râs și a spus:

— Țin minte că ai venit acum o lună. Să nu crezi că m-am ramolit, fiindcă eu țin minte tot, chiar și lucrurile mărunte. E de ajuns să văd ceva, să aflu, că nu îmi mai scot din minte.

Xu Sanguan tot dădea din cap, surâzând.

— Chiar că ai ținere de minte, dar eu nu sunt așa. Până și lucrurile importante, dacă trag un somn bun, le uit de-a binelea, a comentat el.

La auzul acestor vorbe, Li, Asistentul de la Sânge, s-a lăsat bucuros pe spate și, cu privirea ațintită asupra lui Xu Sanguan, a spus:

— Ești mult mai tânăr decât mine și stai așa prost cu ținerea de minte!

— Cum aș putea eu să mă compar cu tine? a zis Xu Sanguan.

— Asta cam așa-i, a spus Li. Nu am ținerea de minte mai bună doar decât tine, dar sunt mulți oameni de douăzeci, treizeci de ani care nu se compară cu mine.

Xu Sanguan, văzându-l că râde cu așa poftă, l-a întrebat:

— Când îmi dai voie să-mi vând sângele?

— Nu se poate acum, a spus Li, Asistentul de la Sânge, curmându-și râsul de îndată. Băiete, tu chiar nu ții la viața ta! După ce vinzi sânge, trebuie să stai cuminte timp de trei luni. Abia după aceea se poate.

Când a auzit așa ceva, s-a simțit pierdut, drept care s-a ridicat imediat în picioare și i-a spus:

— Am urgent nevoie de bani. Șeful de echipă al lui Erle al nostru...

— Toți cei care vin la mine au nevoie urgent de bani, l-a întrerupt Li, Asistentul de la Sânge.

— Te rog din tot sufletul...

Li, Asistentul de la Sânge, l-a întrerupt din nou:

— Nu mă mai ruga din tot sufletul! Toți care vin aici la mine mă roagă din tot sufletul!

— Te implor. Șeful de echipă al lui Erle al nostru vine diseară la masă și acasă nu mai avem decât doi yuani...

— Termină cu toate astea! i-a retezat-o Li, Asistentul de la Sânge, fluturându-și mâna. N-are nici un rost să insiști atâta, că nu fac eu ce zici tu. Vino peste două luni!

Xu Sanguan a început să plângă și a spus:

— Venind peste două luni, am să-i fac un mare rău lui Erle. O să aibă parte de amărăciune pentru restul vieții. Dacă eu îl jignesc pe șeful lui de echipă, cum o să se descurce copilașul meu de-acum înainte?

— Cine-i Erle? a întrebat Li, Asistentul de la Sânge.

— E băiatul meu, i-a răspuns Xu Sanguan.

— O... a exclamat Li, Asistentul de la Sânge, dând întruna din cap.

Xu Sanguan a deslușit pe neașteptate un aer mai prietenos pe fața lui Li și, ștergându-și lacrimile, i-a spus:

— Lasă-mă numai de data asta, numai o dată, și îți promit că nu mai vin a doua oară!

— Nu se poate așa ceva, nu s-a lăsat Li, Asistentul de la Sânge, scuturând din cap. Eu îți vreau binele. Dacă tu îți pierzi viața, cine își asumă răspunderea?

— Răspund eu, a zis Xu Sanguan.

— Răspunzi tu pe dracu'! O să crăpi, și dacă tu crăpi, nu mai ai nici o treabă, dar eu o să intru în belele din cauza ta. Ți-e clar? Asta înseamnă culpă medicală și o să vină șefii să facă anchetă...

În momentul acela, Li, Asistentul de la Sânge, s-a oprit și, văzând cum îi tremură picioarele, l-a întrebat, arătând cu degetul:

— De ce tremuri în halul ăsta?

— Am bășica plină și nu mai pot să mă țin, i-a răspuns Xu Sanguan.

Atunci a intrat în cabinet un bărbat, ținând un coș gol pe umăr și o găină sub braț. De cum l-a zărit, l-a și recunoscut pe Xu Sanguan și a și tras un chiot de bucurie, însă pe moment Xu Sanguan nu știa de unde să-l ia.

— Xu Sanguan, nu mă recunoști? a zis individul. Sunt eu, Genlong!

Abia atunci s-a dumirit Xu Sanguan și i-a răspuns:

— Genlong, te-ai schimbat complet! Cum de-ai îmbătrânit așa, deodată? Ai încărunțit de tot și n-ai decât patruzeci și ceva de ani.

— Noi, la țară, o ducem greu, a spus Genlong, de aceea arătăm așa de bătrâni. Și tu ai părul alb și te-ai schimbat destul de mult, dar eu te-am recunoscut dintr-o privire.

Genlong i-a dat lui Li, Asistentul de la Sânge, găina pe care o ținuse sub braț și i-a spus:

— Asta e găină care face ouă. Numai ieri a lăsat în cuibar două ouă cu coaja roșie.

Li, Asistentul de la Sânge, a luat găina, râzând cu poftă.

— Ei, dar nu trebuia... nu trebuia, Genlong, zău așa...

— Şi tu ai venit să-ţi vinzi sângele? i s-a adresat Genlong din nou lui Xu Sanguan. Ce potrivealã! Să dau eu peste tine chiar aici... Nu ne-am mai văzut de mai bine de zece ani, nu-i așa?

— Genlong, roagă-l tu pe Li pentru mine! Roagă-l să mă lase să-mi vând sângele acum, doar de data asta!

Genlong și-a îndreptat privirea spre Li, Asistentul de la Sânge, însă acesta i-a spus răspicat:

— Nu că nu vreau eu să-l las, dar a mai venit o dată acum o lună!

Genlong a dat din cap și i-a spus lui Xu Sanguan:

— Trebuie să treacă trei luni ca să poți să mai vinzi o dată sânge.

— Genlong, te implor, a spus Xu Sanguan. Roagă-l tu din partea mea. Îţi jur că am mare nevoie de bani. E pentru băiatul meu...

Genlong l-a ascultat, după care i-a spus lui Li, Asistentul de la Sânge:

— Te rog eu să faci asta pentru mine. Lasă-l să mai vândă o dată! Doar o dată.

Li, Asistentul de la Sânge, a lovit cu palma în masă și a spus:

— Fiindcă mă rogi tu, Genlong, am să-i dau voie și de data asta! Dintre toți prietenii, Genlong este cel mai cu bun-simț. Dacă îmi cere el mie o favoare, atunci eu n-am ce face și sunt nevoit să accept.

După ce Xu Sanguan și Genlong și-au vândut sângele, s-au dus la latrină și și-au golit complet băşica udului. Apoi au mers la restaurantul Victoria, s-au așezat la o masă la geam și au comandat ficat de porc prăjit și rachiu galben. Xu Sanguan a întrebat de A Fang:

— A Fang e bine? Cum se face că n-a venit și el azi?

— A Fang este într-o stare jalnică.

— Ce a pățit? a întrebat Xu Xanguan speriat.

— I-a plesnit băşica, a răspuns Genlong. Întotdeauna, înainte de a ne vinde sângele, noi bem foarte multă apă. Data trecută, A Fang a băut prea multă şi i-a plesnit băşica udului. Atunci eu n-am mai vândut sânge, nici n-am mai ajuns la spital, fiindcă A Fang se văita că îl doare burta, iar eu i-am spus să se odihnească un pic pe marginea drumului. Am dat să ne aşezăm jos, pe treptele cinematografului din oraş şi în clipa aceea A Fang a scos un urlet de durere, că m-am speriat groaznic. N-aveam habar ce se întâmplă, însă după câteva clipe a leşinat. Noroc că eram în apropierea spitalului, aşa că l-am dus repede la spital şi acolo am aflat că îi plesnise băşica udului...

— N-a murit, nu-i aşa? s-a interesat Xu Sanguan.

— De murit n-a murit, a spus A Fang, dar şi-a distrus sănătatea şi nici nu mai poate să vândă sânge. Tu eşti bine?

Xu Sanguan a scuturat din cap şi a continuat:

— Doi dintre băieţii mei sunt la ţară. Numai Sanle e bine, lucrează ca muncitor la Fabrica de Maşini-Unelte. Cei doi care sunt la ţară chiar că au parte de o viaţă amară. Copiii celor mai înstăriţi au stat acolo câţiva ani, nu prea mulţi, după care au primit toţi transferul la oraş. Ce putere am eu? Tu mă ştii prea bine. Eu, un muncitor de la Fabrica de Mătase, care împinge toată ziua căruciorul, ce pot eu să fac? Nu le rămâne decât să se descurce singuri, care cum o putea. Dacă au noroc, dacă se împacă bine cu şeful de echipă, ar putea să vină mai repede să lucreze la oraş...

— De ce nu i-aţi trimis pe cei doi băieţi să muncească la echipa noastră de producţie? A Fang este chiar şef de echipă şi, chiar dacă o duce rău cu sănătatea, şi-a păstrat funcţia. Să fi fost băieţii tăi în echipa noastră, am fi avut noi grijă de ei. Şi când ar fi venit vorba de transfer, cu siguranţă că i-am fi lăsat să plece...

Deodată, Genlong a ridicat mâna şi s-a frecat pe cap, spunând:

— Oare de ce sunt aşa ameţit?

— Da, a spus Xu Sanguan auzind vorbele lui Genlong, și a căscat ochii mari. Cum de nu m-am gândit eu atunci?

Apoi l-a văzut pe Genlong că pune capul pe masă.

— Genlong, te simți rău cumva?

— N-am nimic, doar că sunt din ce în ce mai amețit.

Xu Sanguan s-a întors cu gândul la problemele lui și a spus din nou, cu un oftat:

— Nu m-am gândit la chestia asta, iar acum degeaba mă mai gândesc...

L-a văzut pe Genlong cum închide ochii, dar și-a continuat vorba:

— La urma urmei, și să mă fi gândit, tot nu-mi era de nici un folos, că doar nu noi hotăram la ce echipă de producție se duc copiii noștri...

Văzându-l pe Genlong că nu mai reacționează în nici un fel, l-a zgâlțâit un pic și l-a strigat:

— Genlong, Genlong!

Genlong rămăsese nemișcat. Xu Sanguan s-a speriat foarte tare și imediat s-a uitat în jur prin restaurantul plin ochi, cu lume foarte zgomotoasă. Fumul de țigară și aburul de mâncare făceau ca atmosfera să fie cam încețoșată. Doi chelneri cu boluri în mână se înghesuiau printre oameni, ca să-și facă loc să treacă. Xu Sanguan din nou l-a zgâlțâit pe Genlong și, cum acesta nu răspundea nicidecum, a început să strige către cei doi chelneri:

— Oameni buni, veniți degrabă! Mi se pare că Genlong a murit!

La auzul veștii că a murit cineva, în restaurant s-a lăsat o liniște apăsătoare. Cei doi chelneri s-au apropiat imediat. Unul dintre ei l-a zgâlțâit de umeri pe Genlong, celălalt i-a pus mâna pe față și a spus:

— N-a murit. Fața îi e caldă.

Celălalt i-a ridicat capul și l-a privit, după care le-a spus celor care se adunaseră în jurul lor:

— Pare pe moarte, nu cred că mai are mult de trăit!

— Ce-i de făcut? a întrebat Xu Sanguan.

— Duceți-l repede la spital! a spus cineva.

Genlong a fost dus la spital, unde doctorul l-a examinat și a conchis că a făcut un atac cerebral. Când l-au întrebat cu toții ce înseamnă acest lucru, doctorul le-a explicat că i-a plesnit un vas de sânge din creier. Un doctor de lângă el a completat:

— După cum arată, nu-i vorba doar de un vas de sânge.

Xu Sanguan a stat pe scaun, pe culoarul spitalului, vreme de trei ore și abia după ce a venit nevasta lui Genlong, Guihua, s-a ridicat de-acolo. N-o mai văzuse de douăzeci și ceva de ani și descoperea acum că femeia aceasta, din fața lui, era complet diferită de cea de odinioară. Arăta mai mult a bărbat, foarte voinică și îmbătrânită. Era în picioarele goale, cu pantalonii suflecați până la genunchi și picioarele pline de noroi, căci venise direct de la câmp și nu mai avusese timp să se ducă pe acasă și să se spele. Xu Sanguan a observat că avea ochii umflați și și-a dat seama că plânsese tot drumul până la spital.

După ce a venit nevasta lui Genlong, Xu Sanguan a plecat acasă. Pe drum, simțea o strângere de inimă și i se părea că i s-a îngreunat tot corpul, de parcă ar fi cărat o sută de *jin*[1] de orez. Și picioarele îi tremurau. Doctorul spunea că Genlong făcuse un atac cerebral, însă Xu Sanguan nu era de acord, ci se gândea că s-a îmbolnăvit în halul acela din pricină că și-a tot vândut sângele. „Doctorul nu știe că el tocmai ce vânduse sânge", și-a spus Xu Sanguan în sinea sa, „și de aceea a zis că a făcut atac cerebral".

Când a ajuns acasă, Xu Yulan l-a întâmpinat cu răcnete:

— Unde-ai umblat până acum? Am înnebunit de spaimă! Acuși vine la masă șeful de echipă al lui Erle și tu abia acum ți-ai găsit să te întorci. Ai vândut sânge?

— Am vândut, a răspuns el. Genlong e pe moarte.

— Banii? a zis Xu Yulan, cu mâna întinsă.

---

1. Unitate de măsură tradițională, echivalentă cu 0,5 kg.

Xu Sanguan i-a dat banii, iar femeia mai întâi i-a numărat și abia după aceea s-a gândit la ceea ce tocmai îi spusese bărbatul:

— Cine ziceai că e pe moarte?

— Genlong. Și-a vândut sângele odată cu mine, i-a răspuns Xu Sanguan în timp ce se așeza pe scaun. Genlong, din satul bunicului meu...

Xu Yulan habar n-avea cine este Genlong și nici nu pricepea de ce era pe moarte. A pus banii în buzunar și nici n-a așteptat să termine Xu Sanguan ce avea de spus, că a ieșit grăbită pe ușă, să cumpere pește, carne, țigări și băutură.

Xu Sanguan a rămas singur acasă. Mai întâi a stat pe scaun, însă după o vreme, simțindu-se cam obosit, s-a întins în pat. Se gândea că, dacă a obosit stând jos, nu cumva era și el pe moarte? Și cum se gândea el așa, a simțit cum se sufocă. N-a mai trecut mult și a simțit că îl ia amețeala. Atunci și-a adus aminte că Genlong mai întâi a amețit, apoi a pus capul pe masă și apoi, când l-au strigat, n-a mai răspuns.

Xu Sanguan a rămas întins în pat până a venit Xu Yulan cu cumpărăturile. Când l-a văzut în pat, i-a spus:

— Tu stai în pat! Ți-ai vândut sângele și ești slăbit acum. Stai în pat! Nu e nevoie să te ocupi de nimic. Când o veni șeful de echipă al lui Erle, te scoli atunci!

Pe înserat, a sosit și musafirul îndelung așteptat. De cum a intrat și a văzut mâncărurile de pe masă, a spus:

— Atâtea bunătăți! Abia de mai încap pe masă. Prea tare v-ați deranjat. O, și mai aveți și băutură așa bună...

Abia apoi a dat cu ochii de Xu Sanguan și i-a zis:

— Ai mai slăbit. Ești mai slab decât erai azi de dimineață.

La auzul acestor vorbe, Xu Sanguan a simțit că se prăbușește de groază. Prefăcându-se a fi puternic și surâzător, a spus:

— Da, da, da... am slăbit. Domnule, te rog să stai jos.

— Când mi se întâmplă să văd pe cineva după o jumătate de an sau după un an, nu e o problemă să mi se pară că a slăbit, dar este prima oară când n-a trecut nici măcar o zi și îmi dau seama că cineva a slăbit.

Zicând așa, musafirul s-a așezat la masă și, la vederea cartușului de țigări, nu s-a putut abține să nu remarce:

— Ați cumpărat un cartuș întreg de țigări?! După ce o să mă ghiftuiesc, de unde să mai fiu în stare să fumez atâtea țigări?

— Șefule, țigările acestea sunt pentru dumneata. Dacă nu le termini de fumat aici, le iei acasă.

Șeful de echipă al lui Erle a râs și a încuviințat din cap. Zâmbitor, a înșfăcat sticla de băutură de pe masă, a răsucit dopul și a desfăcut sticla, iar apoi și-a umplut paharul, după care a vrut să toarne și în paharul lui Xu Sanguan. Acesta l-a tras spre el grăbit și a spus:

— Eu nu beau.

— Chiar dacă nu bei de fel, tot o să trebuiască să bei cu mine, a spus musafirul. Nu-mi place să beau singur. Doar când bei cu cineva are farmec.

— Xu Sanguan, a spus Xu Yulan, bea și tu două păhărușe cu șeful de echipă.

Xu Sanguan n-a avut încotro și a întins paharul către șeful de echipă, care i l-a umplut imediat. Apoi musafirul i-a cerut lui Xu Sanguan să ridice paharul și a spus:

— Să-l dăm pe gât!

— Eu am să beau doar un pic, a zis Xu Sanguan.

— Nu se poate așa ceva. Trebuie să bei tot! Dacă ții la mine, ai să-l bei pe tot, îl bei dintr-o înghițitură. Dacă nu ții la mine, atunci o să guști un pic.

Xu Sanguan a dat pe gât paharul și de îndată a simțit cum un val de căldură îi cuprinde tot trupul, de parcă cineva i-ar fi aprins o flacără în vintre. Copleșit de această fierbințeală, a avut senzația că îi revine toată vlaga și atunci s-a mai relaxat și a și băgat în gură o bucățică de carne.

Xu Yulan i-a spus șefului de echipă:

— Șefule, de câte ori vine acasă, Erle ne spune ce om de ispravă ești, ce suflet bun ai. Spune că ești apropiat de oameni și că ai avut tot timpul grijă de el...

Xu Sanguan își amintea că de fiecare dată când venea acasă, Erle îl înjura pe șeful de echipă de mama focului. Asta știa prea bine și Xu Yulan, doar că nu era chip să sufle o vorbă.

— Erle mai spunea că dumneata știi cum să-i faci pe oameni să te asculte, când e câte o treabă de făcut...

— Că bine zici, a comentat șeful lui Erle, arătând cu degetul spre Xu Sanguan.

Apoi din nou a ridicat paharul și a spus:

— Noroc!

Xu Sanguan n-a avut încotro și a dat iar pe gât băutura din pahar. Șeful lui Erle s-a șters cu mâna la gură și a spus:

— Eu, la drept vorbind, așa sunt. Și dacă umbli până te saturi, nu găsești un șef de echipă mai drept ca mine. Când am ceva de rezolvat, respect un principiu, și anume dacă într-un bol apa-i limpede, cu orice-mi stă în putință am grijă să o țin tot limpede...

Xu Sanguan simțea că îl ia amețeala, așa că gândul i-a fugit la Genlong. Îi venea în minte faptul că era tot pe patul de spital, grav bolnav, pe moarte, și a avut senzația că el însuși va ajunge curând la spital. Se simțea din ce în ce mai amețit, cu vederea încețoșată. Inima îi bătea cu putere, picioarele îi tremurau zdravăn și după o vreme au început să i se zgâlțâie și umerii.

— De ce tremuri? l-a întrebat șeful de echipă.

— Mi-e frig, mi-e tare frig, a răspuns Xu Sanguan.

— Dacă bei mai multă băutură, te apucă toate căldurile, a spus șeful de echipă al lui Erle, după care a ridicat paharul și a continuat. Să-l dăm pe gât!

— Nu mai pot să beau... a spus Xu Sanguan, clătinând întruna din cap, iar în sinea sa își spunea: „Eu cred că dacă mai beau, chiar că am să mor".

Șeful de echipă al lui Erle a ridicat paharul lui Xu Sanguan, i l-a îndesat în palmă și i-a spus:

— Bea-l dintr-o înghițitură!

— Zău că nu mai pot, a spus Xu Sanguan. Nu mă ține sănătatea. Cu siguranță am să cad jos și o să-mi plesnească vreo venă la cap...

— Când bei, n-ai voie să te temi de nimic! Chiar dacă se moare din așa ceva, tot trebuie să bei. Asta înseamnă „Mai bine să-ți fie ție rău decât să strici o prietenie". Am să-mi dau seama dacă între noi este prietenie sau nu după cum hotărăști tu – ori bei, ori nu bei.

— Xu Sanguan, dă paharul pe gât și gata! l-a îndemnat Xu Yulan. Are dreptate șeful de echipă, mai bine să-ți fie rău decât să strici o prietenie.

Xu Sanguan știa că nevasta lui altceva ar fi vrut să spună, dar nu putea. De fapt, ea îi cerea să bea pentru binele lui Erle. Apoi s-a gândit în sinea sa că pentru binele lui Erle, pentru ca să se poată transfera copilul mai repede la oraș, era cazul să mai bea și paharul acela.

A dat pe gât și al treilea pahar, după care a simțit o durere ascuțită în stomac, de parcă râuri și mări s-ar fi răzvrătit acolo. O stare cumplită de greață pusese stăpânire pe el, așa că a pornit în fugă la ușă, unde a vărsat atât de violent, îndoit de spate, încât o durere puternică l-a tăiat la șale, dându-i senzația că n-o să se mai poate îndrepta de spate în veci. A stat pe vine o vreme, iar apoi s-a ridicat încetișor în picioare. S-a șters la gură și s-a întors în cameră, cu ochii înlăcrimați.

Când l-a văzut, șeful de echipă iarăși i-a turnat băutură și a împins paharul spre el, spunând:

— Haide, să mai bem! Mai bine să-ți fie rău decât să pierzi o prietenie. Hai, încă un pahar!

Xu Sanguan s-a gândit în sinea lui: „Pentru binele lui Erle, și de-ar fi să mor, tot trebuie să beau". A luat păhărțul și dintr-o înghițitură a dat totul pe gât. Văzând în ce hal era, pe Xu Yulan a cuprins-o groaza.

— Xu Sanguan, a zis ea, nu mai bea! Să nu pățești ceva.

Șeful de echipă al lui Erle își flutura mâna și spunea:

— Nu pățește nimic, lasă-l în pace!

Și iar i-a mai turnat un pahărel zicându-i:

— Cel mai mult am băut odată un litru de rachiu, dar a fost de rău. Mi-am băgat degetele pe gât și m-am forțat să vomit, ca să dau afară băutura. După aceea, am continuat și am mai băut o jumătate de litru!

Apoi a descoperit că sticla de rachiu se golise, așa că i-a spus lui Xu Yulan:

— Du-te și mai cumpără o sticlă!

În seara aceea, șeful de echipă al lui Erle a băut până s-a făcut criță și abia atunci a lăsat paharul jos. Clătinându-se zdravăn, s-a ridicat în picioare, s-a dus la ușă și, întors într-o parte, a urinat afară. Când s-a întors, i-a privit pentru o clipă pe Xu Sanguan și pe Xu Yulan și a zis:

— Ajunge pentru azi cu băutura. Mai vin eu altă dată să mai bem.

După ce a plecat, Xu Yulan l-a ajutat pe Xu Sanguan să se urce în pat, i-a scos pantofii, i-a dat jos hainele și l-a acoperit cu plapuma. Abia după ce l-a așezat acolo liniștit, s-a apucat să strângă masa.

Xu Sanguan, întins pe pat, cu ochii închiși, sughița întruna, însă după o vreme a început să sforăie.

A dormit până s-a luminat de ziuă și de îndată ce s-a trezit a avut o senzație crâncenă că s-a intoxicat. Xu Yulan plecase deja să prăjească gogoșile. Bărbatul s-a dat jos din pat, însă capul îl durea așa de rău, că avea senzația că o să-i crape în două. A stat un pic la masă și a băut un pahar de apă. Apoi și-a adus aminte de Genlong, de care nu mai știa nimic. Pe când se întreba care o mai fost starea sănătății lui, dintr-odată l-a străfulgerat gândul că ar fi trebuit să meargă la el, la spital.

Odată ajuns la spital, a descoperit că patul în care se aflase Genlong cu o zi în urmă era gol și s-a gândit că nu era posibil să se fi externat așa de iute.

— Unde-i Genlong? i-a întrebat el pe ceilalți pacienți.

Aceștia i-au răspuns tot cu o întrebare.

— Care Genlong?

— Cel care a venit ieri, cel cu atacul cerebral.

— A murit.

„A murit Genlong." Xu Sanguan a rămas acolo năucit, cu gura căscată. Se uita la patul gol pe care nu mai era așternut cearșaful alb, ci doar o husă de saltea, făcută din cânepă, cu o pată de sânge, cel mai probabil o pată veche, pentru că avea o culoare închisă.

Apoi Xu Sanguan a ieșit în fața spitalului și s-a așezat pe un morman de cărămizi aruncate la întâmplare. Vântul miezului de toamnă îl făcea să se simtă înfrigurat. Și-a vârât mâinile în mâneci și și-a tras capul în jos, în așa fel încât gâtul să-i fie acoperit mai bine de guler. A stat multă vreme acolo, căci gândul la Genlong nu voia să-l părăsească. Mai era și A Fang în gândurile lui, și își amintea cum l-au dus ei doi pentru prima oară să vândă sânge, cum l-au învățat să bea apă mai întâi, iar după ce își vindea sângele, să mănânce ficat de porc prăjit, să bea două păhărușe cu rachiu galben... Și tot gândindu-se așa, a izbucnit pe neașteptate într-un plâns amarnic.

Capitolul douăzeci și șapte

După ce Yile s-a întors în sat, a simțit cum puterile îl părăseau tot mai mult. În cele din urmă a ajuns să gâfâie și dacă ridica brațele de mai multe ori. În același timp, avea corpul tot mai rece. Se învelea cu tot ce putea, dar tot îl chinuia frigul. Se îmbrăca cu jacheta vătuită, se acoperea cu plapuma și abia așa reușea să adoarmă într-un târziu. Când se trezea de dimineață, avea picioarele tot reci ca gheața.

Așa și-a petrecut el zilele vreme de două luni. De-acum stătea în pat și nu se mai putea ridica nici măcar în capul oaselor. La un moment dat, a dormit câteva zile la rând și în tot acest răstimp doar când și când a mai mâncat niște orez rece și a băut câte un pic de apă. Treptat, starea de slăbiciune s-a adâncit, încât nu mai era în stare nici măcar să deschidă gura și să vorbească.

Aflând despre starea lui, Erle a plecat de la echipa de producție într-o după-amiază, a mers vreo trei ore și ceva și a ajuns la Yile aproape de lăsarea nopții. Ajuns în fața ușii, a bătut, a strigat, dar în zadar. Yile îl auzea și ar fi vrut să se ridice din pat, dar era cu totul sleit de puteri; ar fi vrut să-i spună ceva, dar nu putea să scoată nici cel mai firav sunet.

Erle a mai strigat o vreme la ușă și apoi s-a uitat înăuntru printr-o crăpătură a ușii. L-a văzut pe Yile întins pe pat, în camera mohorâtă, cu fața îndreptată spre ieșire. Își mișca buzele cu mare greutate.

— Deschide-mi mai repede! l-a îndemnat Erle. A nins, bate vânt aspru dinspre nord-vest și mi-a băgat zăpadă pe sub guler. Am să îngheț de tot. Deschide-mi, te rog, mai repede! Știi bine că am venit, fiindcă te-am văzut cum te uiți la mine. Îți miști buzele și ochii ți se învârtesc în cap. Nu cumva râzi și mă iei în bătaie de joc? Dacă mai stau mult aici, am să mor de frig. La dracu'! Nu te mai juca cu mine, că am picioarele bocnă. N-ai auzit cum tot tropăiam pe loc? Yile, fir-ar mă-ta a dracului, vino și deschide-mi ușa...

Erle a tot bodogănit în fața ușii, până cerul s-a întunecat de tot. Bezna din cameră l-a înghițit cu desăvârșire pe Yile, însă acesta tot nu s-a ridicat din pat să deschidă ușa. Pe Erle deja îl cuprinsese groaza la gândul că Yile pățise ceva foarte grav. Nu cumva luase medicamente, ca să se sinucidă? Cum se gândea el așa, a ridicat piciorul și a tras un șut în ușă, de i-a zburat încuietoarea. A dat fuga la patul lui Yile și a pus mâna pe fața lui. Ardea ca focul, ceea ce l-a speriat cumplit. Putea să aibă chiar și patruzeci de grade. Atunci, Yile a spus cu voce stinsă:

— Sunt bolnav.

Erle a dat la o parte plapuma și l-a ajutat pe fratele lui să se ridice în capul oaselor.

— Te duc acasă. Mergem cu vaporul de noapte, a spus el.

Erle înțelesese pe dată că Yile era grav bolnav, așa că nu-și permitea să mai zăbovească nici un pic. Și-a luat fratele în cârcă și a pornit în fugă către docuri, însă debarcaderul situat cel mai aproape de echipa de producție a lui Yile să tot fi fost la zece *li*[1] distanță. Erle l-a cărat în spate pe Yile, prin vânt și zăpadă, vreme de o oră. Debarcaderul era cufundat într-o beznă adâncă. Datorită strălucirii zăpezii, Erle a zărit refugiul aflat în mijlocul drumului și, trecând pe sub copertină, au urcat scările de piatră din dreapta, una după alta, până au ajuns la malul râului.

1. Unitate de măsură pentru lungime echivalentă cu 500 m.

Refugiul debardaderului fusese construit pentru călătorii care așteptau îmbarcarea, ca să se adăpostească de ploaie și de ninsoare, precum și de arșița verii. Cu Yile în spinare, Erle ajunsese la acest refugiu care în afară de copertină nu avea nimic. L-a pus jos pe Yile, să stea pe băncuța de ciment, și abia atunci a descoperit că fratele lui avea numai zăpadă pe cap și pe spinare. L-a scuturat bine, însă a băgat de seamă că părul i se udase de tot și la fel de ud era și pe gât, căci zăpada i se strecurase pe sub guler. Yile tremura din tot corpul.

— Mi-e tare frig, i-a spus.

Erle se încinsese foarte tare de atâta efort. Abia când l-a auzit pe Yile spunând că îi este frig și-a dat seama că acolo nu erau câtuși de puțin protejați, fiindcă vântul rece sufla din toate părțile. Și-a dat jos jacheta vătuită și și-a acoperit fratele, însă acesta nu mai contenea cu tremuratul.

— La ce oră vine cursa de noapte? l-a întrebat el pe Yile.

Aproape că nici n-a auzit răspunsul lui Yile, rostit cu voce stinsă, așa că și-a apropiat urechea de gura lui și cu greu l-a priceput:

— La zece.

Erle s-a gândit că era cel mult ora șapte, deci mai aveau de îndurat vreo trei ore până la plecarea vaporului. Dacă rămâneau atâta vreme, biciuiți de viscol, Yile precis avea să moară degerat. I-a cerut lui Yile să stea jos, pe pământ, fiindcă așa era mai adăpostit de viscol. Apoi i-a acoperit capul și trupul cu jacheta lui și i-a spus:

— Tu stai aici, că trag o fugă până acasă și îți aduc o pătură.

Nici nu și-a isprăvit vorba, că a pornit în fugă spre căminul lui Yile. Tot drumul a alergat cu disperare, căci nu putea întârzia nici măcar o secundă. Fiindcă zorea așa de tare, a tras mai multe căzături pe drum și s-a ales cu dureri și la brațe și la picioare. A ajuns la căminul lui Yile, a stat o clipă să-și tragă sufletul, după care a înșfăcat pătura și a rupt-o la fugă înapoi.

Când a ajuns la adăpostul de pe chei, Yile părea de negăsit, ceea ce l-a speriat îngrozitor.

— Yile, Yile! a început el să strige.

După ce a strigat așa o vreme, a zărit o grămadă întunecată pe jos. S-a lăsat în genunchi și a pipăit un pic; abia așa și-a dat seama că Yile era prăbușit acolo. Jacheta lui vătuită era dată într-o parte și doar un colț îi mai acoperea pieptul. Erle l-a ridicat numaidecât, strigându-l pe nume, însă fratele lui nu avea nici cea mai mică reacție. Îngrozit de spaimă, Erle i-a mângâiat fața și așa a descoperit că era la fel de rece ca și mâna lui, deci s-a gândit că probabil nu murise.

— Yile, Yile... n-ai murit, nu-i așa? a strigat el cu putere.

Atunci, a văzut că Yile și-a mișcat puțin capul.

— La dracu'! a spus el, zâmbind fericit. M-ai băgat în toți sperieții. Am adus pătura și n-o să-ți mai fie frig, ai să vezi!

Erle a întins pe jos pătura și l-a înfășurat pe Yile în ea. Apoi, s-a așezat și el pe jos, l-a luat în brațe pe Yile, așa înfofolit cum era, și s-a rezemat cu spinarea de banca de ciment, ca să-l poată ține mai bine.

— Yile, acum nu-ți mai e frig, nu-i așa?

Abia atunci a simțit Erle că îl cuprinde sfârșeala. Și-a lăsat capul pe spate și l-a sprijinit de marginea băncuței de ciment. Brațele îi tot alunecau în jos, chiar dacă încerca din răsputeri să-l țină pe Yile lipit de el. Acesta se lăsa greu, de parcă ar fi fost un bolovan. Erle și-a sprijinit palmele pe pământ, ca să se odihnească un pic.

După atâta agitație, avea hainele leoarcă de transpirație și n-a trecut mult până când transpirația fierbinte s-a preschimbat în sudoare rece ca gheața. Simțea cum vântul aspru care bătea dinspre nord-vest i se strecura pe sub guler, dându-i frisoane. Curând au început să-i curgă picături de apă din păr și când s-a pipăit un pic, și-a dat seama că zăpada care i se așternuse pe cap începuse să se topească. Apoi a observat că același lucru se întâmplase și cu zăpada de pe haine.

Vaporul de noapte a sosit abia după ora zece. Erle s-a urcat la bord, ducându-l în spate pe Yile. Nu erau decât câțiva oameni

pe vas. Erle s-a dus la pupa, unde sub o placă de lemn se afla motorul. L-a pus pe Yile pe un scaun, iar el s-a rezemat de placa respectivă care pesemne că se încălzise de la motor.

Încă nu se luminase de ziuă când vaporul a ajuns în oraș. Și acolo ningea, iar pe pământ deja se așternuse un strat gros de zăpadă. Cu Yile în spate, învelit în pătură, Erle mergea greoi, ca un cărucior cu trei roți, lăsând după el urmele pașilor inegali, nesiguri. Dârele din zăpadă străluceau sub mângâierea luminii împrăștiate de lămpile de pe marginea drumului.

Cu Yile în spinare, Erle a ajuns în cele din urmă acasă. Xu Sanguan și Xu Yulan dormeau duși, însă când au auzit bufnitura ușii, în care Erle trăsese un șut, au sărit speriați. Imediat au văzut cum parcă niște nămeți uriași de zăpadă se năpustesc înăuntru.

Pe Yile l-au dus de urgență la spital. Când s-a crăpat de ziuă, medicul le-a spus că făcuse hepatită și era într-o stare foarte gravă. La acel spital nu putea fi tratat, așa că trebuia dus cât mai repede la cel din Shanghai, căci dacă se mai întârzia mult, viața băiatului era în mare primejdie.

Nici n-a apucat medicul să-și termine vorba, că Xu Yulan a izbucnit în plâns. S-a așezat pe scaunul de la ușa cabinetului și, trăgându-l pe Xu Sanguan de mânecă, i-a spus printre suspine:

— Uite în ce hal s-a îmbolnăvit Yile. De fapt, data trecută când a fost acasă, era deja bolnav. Prea am fost cruzi cu el. Nu trebuia să-l gonim de acasă. N-am știut că e bolnav, că dacă am fi știut, n-ar fi ajuns în halul ăsta! Acum trebuie dus la Shanghai, fiindcă altfel o să-și piardă viața. Cât o să ne coste să-l ducem la Shanghai? Cu banii pe care îi avem în casă, nu putem nici măcar salvarea s-o chemăm. Xu Sanguan, ce-i de făcut?

— Nu mai plânge! i-a spus bărbatul. Dacă plângi, tot n-ai cum să-l ajuți. N-avem bani, dar o să găsim noi o cale să ieșim la liman. O să ne împrumutăm. Mergem pe la toți cunoscuții și până la urmă cred că o să izbutim să adunăm niște bănuți.

Mai întâi Xu Sanguan l-a căutat pe Sanle la fabrică și l-a întrebat câți bani are. Sanle a spus că abia de patru zile primise salariul și mai avea doisprezece yuani. Xu Sanguan i-a cerut zece yuani, însă Sanle a scuturat din cap.

— Dacă îți dau zece yuani, eu ce mai mănânc până la sfârșitul lunii?

— O să te hrănești cu vântul care bate dinspre nord-vest, i-a răspuns tatăl lui.

La auzul unor asemenea vorbe, Sanle a pufnit în râs, însă Xu Sanguan l-a repezit cu asprime:

— Termină cu râsul! Fratele tău, Yile, e pe moarte și tu râzi...

Sanle a căscat ochii mari și a spus:

— Tăticule, ce spui acolo?

Abia atunci Xu Sanguan și-a dat seama că nici măcar nu-i spusese lui Sanle că fratele lui avea hepatită și că era într-o stare foarte gravă. I-a istorisit repede totul, iar Sanle, de îndată ce a aflat cum stau lucrurile, i-a dat toți banii lui, spunându-i:

— Tăticule, ia-i pe toți! Du-te la spital! Mă învoiesc și vin și eu.

Xu Sanguan a luat cei doisprezece yuani, după care s-a dus la fierarul Fang acasă. Ajuns acolo, s-a așezat lângă sobă și i-a spus acestuia:

— Ne cunoaștem de mai bine de douăzeci de ani, așa-i? În tot răstimpul acesta, nu ți-am cerut nimic, dar astăzi am venit cu o mare rugăminte...

După ce a ascultat povestea lui Xu Sanguan, fierarul Fang a scos din buzunarul de la piept zece yuani și i-a spus:

— Nu pot să-ți împrumut decât zece yuani. Știu că nu-ți ajung, dar atât pot să-ți dau, n-am mai mult!

Xu Sanguan a plecat de la fierarul Fang. În dimineața aceea, fusese la unsprezece familii și de la opt dintre ele împrumutase bani. La prânz, a ajuns acasă la He Xiaoyong. De când murise acesta, Xu Sanguan nu prea o mai întâlnise pe nevasta lui. S-a

oprit în ușă, de unde a văzut-o cu cele două fiice la masă. Femeia nu se mai măritase, iar în câțiva ani încărunțise de tot. Xu Sanguan, încremenit acolo, le-a spus:

— Yile este grav bolnav și doctorul a spus să-l ducem urgent la Shanghai, pentru că altfel moare. Nu-mi ajung banii. Ai putea să-mi împrumuți și mie ceva?

Nevasta lui He Xiaoyong s-a uitat la Xu Sanguan, dar n-a rostit nici o vorbă, ci, dimpotrivă, și-a plecat capul și a continuat să mănânce netulburată. Xu Sanguan a mai așteptat un pic și adăugat:

— Am să-ți înapoiez banii cât pot de repede.

Nevasta lui He Xiaoyong s-a uitat iarăși la el, după care și-a văzut de mâncarea ei mai departe. Xu Sanguan i s-a adresat pentru a treia oară:

— Știu că m-am purtat urât cu tine în trecut. Te rog să mă ierți și te mai rog să ai milă de Yile. Oricum ar fi, Yile...

În clipa aceea, femeia le-a spus celor două fiice:

— Oricum ar fi, Yile este fratele vostru. Nu se poate să nu-i săriți în ajutor, când e vorba de viață și de moarte. Câți bani aveți? Aduceți-i încoace și dați-i!

Nevasta lui He Xiaoyong a ridicat mâna și a arătat spre Xu Sanguan. Fetele s-au ridicat, s-au dus la etaj și au adus banii. Femeia, rămasă singură cu Xu Sanguan, s-a căutat la piept și a scos niște bani înveliți frumos într-o batistă, pe care i-a pus numaidecât pe masă. Apoi a desfăcut batista, iar Xu Sanguan a văzut că înăuntru erau o bancnotă de cinci yuani, una de doi yuani și niște monede. Femeia a scos cele două bancnote și a învelit la loc monedele, punându-le înapoi la piept. Atunci au coborât și fiicele ei și i-au dat banii lor. Femeia a pus laolaltă banii ei cu ce aduseseră fetele, s-a ridicat de la masă, s-a dus la ușă și i-a dat lui Xu Sanguan, spunându-i:

— Sunt în total șaptesprezece yuani. Numără-i și tu!

Xu Sanguan a luat banii și după ce i-a numărat, i-a pus în buzunar.

— Toată dimineața am umblat pe la treisprezece familii și voi mi-ați împrumutat cel mai mult. Mă înclin în fața voastră, a spus el.

A făcut o plecăciune, după care s-a întors și a plecat. În ziua aceea, Xu Sanguan a adunat în total șaizeci și trei de yuani. I-a dat banii lui Xu Yulan și i-a cerut să-l ducă pe Yile la Shanghai.

— Știu că nu ajung banii, dar am să mai adun. Tu ai grijă de Yile! De restul mă ocup eu și după ce strâng cât ne trebuie, vin și eu după voi la Shanghai. Hai, plecați degrabă! Trebuie să ne mișcăm repede, ca să-i salvăm viața copilului.

În după-amiaza de după plecarea lui Xu Yulan, a căzut bolnav și Erle. Răcise ducându-l în spinare pe Yile. Acum stătea la pat și tușea groaznic, ba se și îneca de atâta tuse, încât Xu Sanguan s-a speriat teribil. Când a pus mâna pe fruntea lui, a văzut că ardea ca focul. L-a dus urgent la spital, unde doctorul a spus că era vorba de o răceală foarte serioasă. Făcuse o laringită, dar infecția nu ajunsese încă la plămâni, așa că după câteva injecții cu streptomicină, avea să se însănătoșească fără probleme.

Xu Sanguan l-a chemat pe Sanle și i-a spus:

— Îl las pe Erle în grija ta. Zilele acestea nu te mai duce la fabrică. Stai acasă și îngrijește-te de fratele tău să se odihnească, să mănânce bine. Tu nu știi să gătești și nici eu nu am vreme de așa ceva, fiindcă trebuie să mă zbat să fac rost de bani pentru Yile. Cel mai bine ar fi să te duci la cantină și să aduci mâncare de acolo. Ia de aici zece yuani!

Apoi Xu Sanguan s-a dus iarăși la Li, Asistentul de la Sânge, iar acesta, văzându-l că intră zâmbind, i-a și spus:

— Iar ai venit să-ți vinzi sângele?

Xu Sanguan a încuviințat din cap și a răspuns:

— Yile al meu s-a îmbolnăvit de hepatită și l-am dus la Shanghai. Erle e și el bolnav la pat acasă. Îmi trebuie bani peste tot...

— Taci din gură! i-a retezat-o Li, Asistentul de la Sânge, fluturând din mână. Nu mai plec eu urechea la vorbele tale!

Xu Sanguan stătea neclintit, gata să izbucnească în lacrimi.

— Ai venit acum o lună să vinzi sânge, i-a spus Li. Ți s-a urât cu viața? Atunci caută un loc pustiu, găsește un copac și puneți ștreangul de gât!

— Te rog eu, dacă ai ținut câtuși de puțin la Genlong... a încercat Xu Sanguan să-l înduplece.

— Fir-ai al dracului! a zbierat Li Asistentul de la Sânge. Când trăia Genlong, îmi cereai să fac asta pentru el. Acum că a murit, tot de dragul lui vrei să mă învoiesc, nu?

— Genlong a murit de curând, a spus Xu Sanguan. Nici nu s-a răcit bine în mormânt, așa că te rog eu să mai accepți o dată de dragul lui.

La auzul acestor vorbe, Li a izbucnit în râs fără să vrea.

— Ești chiar nesimțit, i-a spus el. Văd acum cât de nesimțit ești. Pot doar să-ți dau o idee. Eu aici nu am cum să te las să vinzi sânge, dar poți să te duci în altă parte. Du-te la alt spital! În altă parte nu o să știe nimeni că tocmai ai vândut sânge, așa că o să te primească. Ai înțeles?

Li, Asistentul de la Sânge, l-a văzut pe Xu Sanguan dând întruna din cap și a continuat:

— Ai să-ți vinzi sângele până ai să rămâi fără nici o picătură și ai să mori, dar asta n-o să mai aibă nici o legătură cu mine!

Capitolul douăzeci și opt

Xu Sanguan i-a spus lui Erle să stea acasă, în pat, și l-a pus pe Sanle să vegheze asupra lui. Apoi și-a luat în spate bocceluța albastră cu flori albe, și-a pus în buzunarul de la piept doi yuani și trei *mao*, după care a ieșit pe ușă, îndreptându-se către debarcader.

Ca să ajungă la Shanghai, trebuia să treacă pe la Docurile Lin, Lacul de Nord, Helești de Apus, O Sută de *Li*, Pădurea de Pini, Marele Pod, Poarta Anchang, Jing'an, Hanul Huang, Podul Capul Tigrului, Peștera Trei Cercuri, Cetatea Șapte *Li*, Golful Galben, Satul Salciei, Changning și Târgul Cel Nou. Dintre acestea, Docurile Lin, O sută de *Li*, Pădurea de Pini, Hanul Huang, Cetatea Șapte *Li* și Changning sunt orașe și în fiecare dintre ele voia să se oprească pentru a-și vinde sângele, căci așa își gândise el planul pentru drumul către Shanghai.

În acea zi, pe la prânz, Xu Sanguan a ajuns la Docurile Lin. A luat-o pe malul râului care străbătea orășelul, printre clădiri și case răsfirate, multe lăsând impresia că răsar din apă. Xu Sanguan s-a desfăcut la nasturii de la jacheta vătuită, pentru ca razele blânde ale soarelui de iarnă să se lase peste pieptul lui, încălzindu-l. Pieptul lui cu pielea arsă de soarele verii s-a înroșit curând din pricina vântului aspru. Când a văzut șirul de scări de piatră într-o parte, Xu Sanguan s-a îndreptat într-acolo și curând s-a așezat pe malul râului. Nenumărate bărci erau

ancorate de o parte și de alta a apei și doar în dreptul scărilor unde stătea el era liber. Nu cu multă vreme în urmă și la Docurile Lin ninsese zdravăn, căci Xu Sanguan vedea zăpada adunată în crăpăturile pietrelor din jur, care încă nu se topise și lucea în soare. Uitându-se la casele de pe malul celălalt, Xu Sanguan îi vedea prin geamurile aburite din pricina mâncărurilor calde, tocmai gătite, pe oamenii care se bucurau de masa de prânz.

Și-a scos un bol din bocceluță, l-a coborât ușor în apa râului și a luat un pic de apă cam verzuie. A băut o gură și în momentul în care apa rece ca gheața i-a ajuns în stomac, frisoanele l-au făcut să se cutremure ușor. S-a șters cu palma la gură, a dat capul pe spate și a înghițit toată apa din bol. Mâinile i s-au încleștat pe bol, încercând să-și oprească frisoanele care i-au cuprins trupul pe dată. După o vreme, a simțit cum stomacul i se încălzește din nou și iarăși a mai umplut un bol cu apă din râu, pe care din nou a dat-o pe gât. La fel ca și mai înainte, a încercat să-și stăpânească tremuratul.

Oamenii de la Docurile Lin, care stăteau la geamurile aburite și mâncau, l-au observat curând pe Xu Sanguan. Au deschis ferestrele și s-au aplecat să-l vadă mai bine pe acel bărbat care se apropia de cincizeci de ani – un bărbat care stătea pe ultima treaptă de piatră și bea apă din râul înghețat, bol după bol. După fiecare bol, se zguduia de frig.

— Cine ești? a întrebat cineva. De unde vii? N-am mai văzut un om așa de însetat până acum. Și de ce bei apă rece din râu? Avem apă fiartă, avem și frunze de ceai și putem să-ți facem un ceainic de ceai...

Xu Sanguan a ridicat capul către ei și a spus, zâmbitor:

— Nu vreau să vă deranjez. Toți sunteți niște oameni buni. Nu vreau să vă deranjez, fiindcă eu beau apă multă, așa că am să beau din râu...

— Apă avem din belșug, i-au răspuns oamenii. Nu ne temem că ai putea s-o bei tu pe toată. Dacă nu-ți ajunge un ceainic, atunci îți dăm două, trei...

Xu Sanguan s-a ridicat în picioare, ținând bolul în mână. A observat că toți cei care ieșiseră la geam îl invitau la ei în casă, așa că le-a spus tuturor:

— Nu vreau să beau ceai de la voi. Dați-mi un pic de sare. Deja am băut patru boluri de apă și e prea rece. Simt că nu mai pot să înghit. Dați-mi niște sare. Dacă am să mănânc sare, o să-mi vină iar pofta de băut apă.

Aceste vorbe li s-au părut foarte neobișnuite oamenilor, care l-au întrebat numaidecât:

— De ce vrei să mănânci sare? Dacă nu mai poți să bei apă, atunci înseamnă că nu-ți mai este sete.

— Nu mi-e sete, a răspuns Xu Sanguan. Eu nu de sete beau...

Unii au început să râdă, iar cineva a spus:

— Dacă nu ți-e sete, atunci de ce ții morțiș să mai bei? După atât de multă apă rece din râu, până diseară precis că o să te ia durerile de burtă.

Încremenit în loc, Xu Sanguan a ridicat capul și le-a spus:

— Toți sunteți niște oameni buni la suflet și vă spun sincer că beau atâta apă fiindcă vreau să-mi vând sângele...

— Să-ți vinzi sângele? Și dacă-ți vinzi sângele trebuie să bei apă?

— Odată ce bei multă apă, ai și mult sânge în corp. Dacă ai sânge îndeajuns, poți să vinzi cât încape în două boluri.

Și zicând acestea, Xu Sanguan a ridicat mâna în care ținea bolul și l-a agitat un pic în aer, apoi a început să râdă, dezvăluindu-și nenumăratele riduri de pe față. Cineva a întrebat:

— Dar de ce vrei să-ți vinzi sângele?

— Yile s-a îmbolnăvit, a răspuns Xu Sanguan. E grav bolnav, are hepatită și deja l-am dus la spital, la Shanghai...

Altcineva a pus încă o întrebare:

— Cine este Yile?

— Băiatul meu, a răspuns Xu Sanguan. Este grav bolnav și numai la spitalul din Shanghai se poate face bine. Acasă nu

mai aveam bani, așa că am plecat să-mi vând sângele. Dacă reușesc să vând așa, pe drum, până ajung la Shanghai, deja am făcut banii cu care să-l vindec pe Yile.

Și zicând acestea, lacrimile s-au pornit să i se rostogolească pe obraji, însă el a zâmbit către oamenii aceia care îl ascultau uluiți. Xu Sanguan a rămas tăcut, iar după o vreme a întins mâna spre ei și a spus:

— Cu toții sunteți niște oameni buni la suflet. Ați putea să-mi dați și mie un pic de sare?

Ei au încuviințat din cap și după câteva clipe, cineva a adus o bucată de sare învelită în hârtie. Altcineva i-a adus chiar și trei ceainice cu ceai fierbinte. La vederea acestor lucruri, Xu Sanguan le-a spus:

— Mi-ați adus atâta sare, dar eu nu sunt în stare să mănânc așa de multă. De fapt, dacă am ceai, am să pot să-l beau și fără sare.

Ei au spus:

— Dacă nu poți să mănânci toată sarea, ia-o cu tine! O să-ți fie de folos data viitoare când îți mai vinzi sângele. Bea acum ceaiul, cât e fierbinte!

Xu Sanguan a încuviințat din cap și și-a pus sarea în buzunar. După aceea, s-a întors pe scările unde stătuse mai devreme. De astă dată, a scos din râu numai jumătate de bol de apă, apoi a luat un ceainic și a umplut bolul cu ceai, după care l-a dat pe gât. Și-a șters gura cu palma și a spus:

— Ceaiul ăsta chiar e aromat!

Pe urmă, a băut încă trei boluri.

— Câtă apă ești în stare să bei! au spus oamenii.

Xu Sanguan a râs jenat, s-a ridicat în picioare și a zis:

— Ca să spun sincer, m-am forțat să beau.

Apoi s-a uitat la cele trei ceainice așezate pe scările de piatră și le-a spus:

— Trebuie să plec, dar nu știu ale cui sunt aceste trei ceainice. Nu știu cui ar trebui să le dau înapoi.

Oamenii i-au răspuns:

— Vezi-ți de drum! Ceainicele le luăm noi mai târziu.

Xu Sanguan a încuviințat din cap și s-a plecat în fața celor care ieșiseră la geamuri sau care stăteau pe scări, spunându-le:

— V-ați purtat așa frumos cu mine. N-am cu ce să vă răsplătesc, așa că nu pot decât să fac o plecăciune în semn de respect.

Apoi Xu Sanguan s-a dus la spitalul din acea localitate. Cabinetul unde se recolta sânge se afla la capătul culoarului din clinică. Un bărbat cam de aceeași vârstă cu Li, Asistentul de la Sânge, stătea cu un braț sprijinit pe masă și privea către toaleta fără ușă care se afla în fața lui. Xu Sanguan a observat că halatul alb pe care îl purta era la fel de murdar precum cel al lui Li.

— Știu că tu te ocupi de vânzarea sângelui aici. Pieptul halatului și mânecile sunt înnegrite – pieptul fiindcă tot timpul te rezemi de masă, mânecile pentru că stai toată ziua cu brațele proptite pe masă. Ești la fel ca Li al nostru. Halatul și pe spate e la fel de îmbâcsit, din pricină ca stai zi de zi cu fundul pe scaun... i-a spus Xu Sanguan.

Xu Sanguan a vândut sânge la spitalul de la Docurile Lin, iar apoi a mâncat la restaurantul din zonă niște ficat de porc prăjit și a băut două păhărețe de rachiu galben. După aceea, a pornit pe stradă, înfruntând vântul iernii care îi bătea în față și i se strecura pe sub gulerul hainei, făcându-l să simtă frigul nemilos. Deși era îmbrăcat cu jacheta vătuită, trupul lui parcă se răcise dintr-odată și el știa prea bine că asta era din pricină că dăduse sânge. Pesemne că odată cu sângele îl părăsise și căldura trupului. Simțea cum vântul îi pătrunde prin piept și alunecă în jos, făcându-i burta să zvâcnească din pricina frisoanelor. Înfrigurat, și-a prins piepții hainei cu ambele mâini, și și-a continuat așa drumul, într-un chip ce părea să arate că se trăgea pe sine tot înainte.

Soarele strălucitor se revărsa peste străzile din zona Docurilor Lin, iar Xu Sanguan, tremurând, se avânta semeț înainte, ca și cum se pregătea de o confruntare cu razele. A traversat și a

ajuns pe o altă stradă, unde a zărit câțiva tineri rezemați de un zid, cu ochii mijiți. Păreau să se încălzească la soare. Stăteau cu mâinile băgate în mâneci și vorbeau tare, strigau, râdeau, erau foarte gălăgioși. Xu Sanguan s-a oprit în fața lor câteva clipe, iar apoi s-a apropiat, rezemându-se și el de zid. Razele soarelui cădeau și peste el, făcându-l să-și mijească ochii, la fel ca pe ceilalți. Când i-a văzut pe băieți întorcând capul către el, le-a spus:

— Aici e mai cald și nici nu bate vântul așa tare.

Ei l-au aprobat dând din cap și, văzându-l cum se lipește, zgribulit, de zid, cu mâinile încleștate pe gulerul hainei, au început să șușotească:

— I-ați văzut mâinile? Își ține așa de strâns gulerul, de parcă cineva ar vrea să-l lege cu funia, iar el s-a agățat de funie, ca să împiedice spânzurătoarea.

Auzindu-i, Xu Sanguan le-a răspuns, râzând:

— Mi-e teamă că pe la gât îmi intră aerul rece, de aceea mă țin așa de guler.

Apoi, lăsând gulerul, a arătat spre gât:

— Locul acesta este precum fereastra casei. Iarna voi vă închideți bine ferestrele, așa-i? Altfel, toți ai casei ar îngheța de frig.

La auzul acestor vorbe, băieții au izbucnit cu toții în râs, după care unul a spus:

— N-am mai văzut în viața mea pe cineva care să se teamă în halul ăsta de frig. Pur și simplu ți-am auzit dinții clănțănind în gură. Și mai ești și îmbrăcat cu o haină așa groasă! Uită-te la noi! Nici unul nu e îmbrăcat cu pufoaică și suntem desfăcuți la guler...

— Puțin mai devreme și eu eram desfăcut la guler. Ba mai mult, am stat și pe malul râului și am băut opt boluri de apă rece...

— Nu cumva ai febră? l-a întrebat unul.

— Nici vorbă, a răspuns Xu Sanguan.

— Atunci, dacă n-ai febră, de ce baţi câmpii?

— Dar nu bat câmpii, a răspuns imediat Xu Sanguan.

— Sigur ai febră. Nu-i aşa că ţi-e frig? a întrebat altul.

— Da, a spus Xu Sanguan, încuviinţând din cap.

— Atunci ai febră, a spus un băiat. Când cineva face febră, îl apucă frigul. Pune-ţi mâna pe frunte, că sigur arde ca focul!

— N-am febră, a zis Xu Sanguan, în timp ce îi privea pe băieţi cum se prăpădesc de râs, doar că mi-e frig şi asta pentru că am vândut...

Băieţii l-au întrerupt, spunând:

— Dacă ţi-e frig, sigur ai febră. Pune-ţi mâna pe frunte!

Xu Sanguan încă îi privea râzând şi părea că n-are de gând să vadă dacă nu cumva avea într-adevăr febră. Băieţii l-au îndemnat iarăşi:

— Pune-ţi repede mâna pe frunte şi ai să ne dai dreptate. La urma urmei, nu te costă nimic să faci asta. De ce naiba nu ridici mâna, să te convingi?

Xu Sanguan a ridicat mâna şi şi-a atins fruntea. Cu toţii se uitau la el şi aşteptau nerăbdători să afle verdictul.

— Ei, ce zici? Nu-i aşa că arzi ca focul?

— Nu ştiu, nu-mi dau seama, a răspuns el. Fruntea mea e la fel de rece ca a voastră.

— Ia să văd eu!

Unul dintre băieţi s-a apropiat şi i-a atins fruntea, după care a spus tuturor:

— Are fruntea foarte rece.

— Acum ţi-ai scos tu mâna din mâneca hainei şi fireşte că mâna ta e caldă. Atinge-l cu fruntea!

Băiatul şi-a lipit fruntea de cea a lui Xu Sanguan, iar apoi s-a întors şi şi-a pus mâna pe frunte, spunându-le celorlalţi:

— Nu cumva eu am febră? Fruntea mea e mult mai fierbinte decât a lui. Ia vedeţi şi voi!

S-au apropiat unul câte unul şi şi-au lipit frunţile de fruntea lui Xu Sanguan. În cele din urmă au fost de acord cu el, spunându-i:

— Ai dreptate. Tu n-ai febră, noi avem.

Băieții stăteau adunați în jurul lui și chicoteau fără încetare. Când s-au săturat de atâta distracție, unul dintre ei a început să fluiere, iar apoi l-au urmat și alții. Au fluierat ei ce-au fluierat, după care s-au îndepărtat. Xu Sanguan i-a petrecut cu privirea până când i-a pierdut din ochi și fluieratul lor s-a stins în zare. Atunci Xu Sanguan a început să fluiere și el, de unul singur. S-a așezat pe o piatră de la baza zidului. Învăluit de razele soarelui, avea senzația că se mai încălzește un pic. După ce își ținuse gulerul strâns pe lângă gât atâta vreme, mâinile îi amorțiseră de-a binelea, așa că le-a vârât degrabă în mâneci.

Xu Sanguan a plecat cu barca de la Docurile Lin până la Lacul de Nord, de acolo mai departe la Helesteul de Apus, iar apoi a ajuns la O Sută de *Li*. Era plecat de acasă de trei zile. În prima zi, își vânduse sângele la spitalul de la Docurile Lin, iar acum se ducea la spitalul din localitatea O Sută de *Li* să facă același lucru. Acolo a observat că zăpada troienită de pe marginea drumului, care încă nu se topise, avea aceeași culoare cu noroiul. Vântul aspru al iernii îi biciuia fața, dându-i senzația că pielea i s-a ars și s-a înăsprit de tot, de parcă era un pește agățat de grinda casei și pus la uscat. În buzunarul jachetei avea un bol cu care să bea apă, în mână ducea punga de sare. Mergea tot înainte și mânca sare. Când i se făcea sete, cobora treptele de pe malul râului, lua două boluri de apă și își potolea setea. Pe urmă urca înapoi la drum și continua să meargă tot mâncând sare.

În după amiaza aceea, după ce și-a vândut sângele la spitalul de la O Sută de *Li*, Xu Sanguan n-a apucat să ajungă la restaurantul din fața spitalului, unde să mănânce un platou de ficat de porc prăjit și să bea două pahare de rachiu galben, că a simțit deodată că nu mai poate să se urnească din loc. Și-a strâns brațele în jurul trupului, chircindu-se de-a binelea în mijlocul drumului. Picioarele erau ca niște crenguțe în bătaia vântului sălbatic,

tremurând îngrozitor. Apoi, tot ca niște crenguțe frânte, picioarele i s-au îndoit, iar Xu Sanguan s-a prăbușit la pământ.

Trecătorii l-au întrebat de ce boală suferă, însă el n-a fost în stare să le răspundă din pricină că bărbia îi tremura așa de tare, încât nu putea rosti nici măcar un cuvânt. Atunci oamenii s-au grăbit să-l ducă la spital:

— Noroc că spitalul e peste drum, ajungem numaidecât.

Cineva l-a ridicat în spinare, ca să-l care până la spital, însă în clipa aceea el a izbutit să deschidă gura.

— Nu, nu, nu, nu, nu merg... spunea el.

— Ești bolnav, ești grav bolnav! În viața noastră n-am văzut pe cineva care să tremure în halul ăsta. Te ducem la spital!

— Nu, nu, nu... zicea el întruna.

— Ia spune-ne, de ce boală suferi? a întrebat cineva. Ți s-a făcut rău acum, sau ai o boală mai veche? Dacă ți s-a făcut rău, atunci trebuie să te ducem neîntârziat la spital...

Oamenii vedeau că își mișcă buzele, bâiguind ceva, însă nimeni nu pricepea ce voia să spună.

— Ce tot zici acolo?

— Lăsați ce spune el, a intervenit cineva. Să-l ducem degrabă la spital!

În clipa aceea, a izbutit să se facă înțeles, spunând:

— Nu sunt bolnav.

— Zice că nu-i bolnav. Păi, dacă așa-i, de ce tremură în halul ăsta?

— Mi-e frig, a continuat Xu Sanguan.

Atunci s-au lămurit și oamenii.

— Cică îi este frig. Nu cumva are frisoane? Dacă-i pe-așa, nu-i e de nici un folos să-l ducem la spital. Mai bine să-l ducem la un hotel, că după cum vorbește, se vede treaba că-i de prin alte locuri...

Auzindu-i că vorbesc să-l ducă la hotel, Xu Sanguan nu s-a mai împotrivit, ci s-a lăsat cărat până la cel mai apropiat hotel. Acolo oamenii l-au așezat pe pat, într-o cameră cu patru paturi,

și l-au învelit cu toate cele patru plăpumi. Cu toate acestea, Xu Sanguan nu se putea opri din tremurat. După o vreme, l-au întrebat:

— Te-ai mai încălzit?

Xu Sanguan a scuturat din cap. Omenilor li s-a părut ciudat cum, vârât sub patru plăpumi, el era tot înfrigurat.

— Ai patru plăpumi pe tine și tot ți-e frig! Sigur suferi de friguri. La o asemenea boală și dacă te-ai înveli nu cu patru plăpumi, ci cu zece, tot nu ți-ar fi de nici un folos! Nu în afară ți-e frig, frigul este înlăuntrul tău. Dacă ai mânca ceva, sigur te-ai mai încălzi!

Cum îi spuneau ei toate acestea, vedeau cum plăpumile de pe Xu Sanguan tot săltau din pricina tremuratului. După o vreme, Xu Sanguan a scos o mână de sub plăpumi. În palmă avea două bancnote mototolite, una de un yuan și cealaltă de un *mao*.

— Aș vrea să mănânc niște tăiței.

Oamenii s-au dus și i-au cumpărat un bol de tăiței și l-au ajutat să mănânce. După ce a isprăvit, Xu Sanguan a simțit că s-a mai încălzit un pic. A mai trecut ceva vreme până când a prins puteri să și vorbească.

— Vă rog să luați de pe mine două plăpumi. Mă apasă de nu mai pot să respir.

În seara aceea, Xu Sanguan a stat în cameră cu un bărbat trecut de șaizeci de ani. Când a venit bărbatul acela în cameră, deja se întunecase afară. Era îmbrăcat cu o pufoaică jerpelită și avea fața negricioasă și aspră din pricina gerului. La piept ținea doi purcelușI. Xu Sanguan l-a văzut că își pune purcelușii în pat, iar aceștia încep să guițe de mama focului. Erau legați de picioare, așa că nu puteau fugi, ci doar să se zbată.

— Hai, culcați-vă! Culcați-vă! îi îndemna bărbatul.

I-a acoperit pe cei doi purcelușI cu plapuma, iar el s-a cuibărit în celălalt capăt al patului. După ce și-a făcut loc, l-a observat pe Xu Sanguan uitându-se la el și i-a spus:

— E miezul nopții și e foarte frig afară. Dacă îmi las acolo purcelușii, ar îngheța, așa că o să doarmă și ei cu mine aici, sub plapumă.

Văzând că Xu Sanguan a încuviințat din cap, a chicotit și i-a spus că el era de la țară, dintr-un sat din zona Heleșteului de Nord. Avea două fiice și trei fii. Fetele erau măritate, însă băieții nu se însuraseră încă. Mai avea și doi nepoți. Acum venise la O Sută de *Li* ca să vândă cei doi purceluși.

— La O sută de *Li* sunt prețurile mai bune, poți să câștigi mai mulți bănuți, i-a spus el lui Xu Sanguan. Anul ăsta împlinesc șaizeci și patru de ani.

— Nu se vede, a comentat Xu Sanguan. Chiar dacă ai șaizeci și patru de ani, tot ești un zdrahon.

La auzul acestor vorbe, bărbatul a chicotit iar și a spus:

— Văd foarte bine, aud bine, n-am nici o problemă de sănătate, doar că nu mai am atâta putere ca în tinerețe. În fiecare zi mă duc la câmp. Muncesc la fel de mult ca cei trei băieți ai mei, doar că nu am tot atâta putere ca ei. Când obosesc, mă dor șalele...

Văzând că Xu Sanguan s-a învelit cu două plăpumi, i-a spus:

— Nu cumva ești bolnav? Te-ai învelit cu două plăpumi, dar văd că tot tremuri...

— Nu sunt bolnav, doar că mi-e frig, i-a răspuns Xu Sanguan.

— Pe patul de colo mai este o plapumă. Nu vrei s-o pun pe tine?

Xu Sanguan a scuturat din cap și a spus:

— Nu vreau. Acum mi-e mult mai bine. După-amiază, am vândut niște sânge și de aceea mi-e așa frig. Acum mi-e mult mai bine.

— Ai vândut sânge? a spus bărbatul cu surprindere. Și eu am vândut în trecut. Băiatul meu cel mai mic, când avea zece ani, a făcut o operație și a fost nevoie să dau sânge. Atunci mi-am vândut sângele spitalului, ca să-l folosească pentru

băiatul meu. După ce am dat sânge, am simțit că mi-au scăzut cu mult puterile...

Xu Sanguan a fost de acord:

— Dacă îți vinzi sângele o dată sau de două ori, simți că ți-au scăzut puterile, dar dacă vinzi mereu, atunci nu doar puterile îți scad, ci și căldura corpului. Și numaidecât te cuprinde frigul...

Spunând acestea, Xu Sanguan a scos mâna de sub plapumă și a întins trei degete către el:

— În luna martie am vândut de trei ori, de fiecare dată cam cât ar încăpea într-un bol. Cum ar zice cei de la spital, ar fi vreo patru sute de mililitri. Așa mi-am vândut eu toată puterea trupului. Îmi mai rămăsese doar căldura. Alaltăieri, la Docurile Lin, am mai vândut sânge cât pentru două boluri, iar azi încă pentru două, așa că s-a cam dus din corpul meu și căldura....

Aici Xu Sanguan s-a oprit, căci începuse să gâfâie de atâta efort. Bărbatul acela de la țară i-a spus:

— Tu ți-ai vândut sângele o dată și încă o dată, întruna! Oare nu-ți pui viața în primejdie?

— Peste câteva zile o să mă duc și la Pădurea de Pini, să mai vând și acolo.

— Mai întâi ți-ai vândut puterile, apoi căldura trupului. Nu ți-a mai rămas decât viața, așa că dacă ai să continui să mai vinzi sânge, ai să-ți vinzi și viața până la urmă.

— Și de-ar fi să-mi vând viața, tot trebuie să vând sânge. Băiatul meu a făcut hepatită și acum este la spital, în Shanghai. Trebuie să strâng degrabă bani și să-i duc. Dacă eu mai aștept câteva luni până când am voie să vând din nou sânge, atunci băiatul meu chiar că n-are bani pentru tratament...

Ajuns în acest punct al istorisirii sale, Xu Sanguan s-a oprit ca să se odihnească un pic, după care a continuat:

— În curând împlinesc cincizeci de ani și de acum știu cam tot ce înseamnă să trăiești. Și dacă ar fi să mor, tot socotesc că m-am ales cu ceva din viața asta, dar băiatul meu are doar

douăzeci și unu de ani. Încă n-a apucat să cunoască viața. Nici măcar n-a apucat să-și ia nevastă, să fie și el bărbat cu-adevărat. Ar fi tare păcat să se prăpădească tocmai acum...

Bătrânul îl asculta și dădea întruna din cap.

— Ai și tu dreptate. Când ajungem la vârsta asta, s-ar zice că ne-am cam trăit viața...

În clipa aceea, cei doi purcei au început să guițe, iar bătrânul i-a spus lui Xu Sanguan:

— Adineauri i-am atins cu piciorul...

Văzându-l pe Xu Sanguan că tot tremură sub plapumă, bătrânul i-a spus:

— Din câte-mi dau seama, tu ești de la oraș, iar vouă, orășenilor, vă place curățenia. Noi, la țară, nu prea prețuim asta, adică....

S-a oprit puțin, după care a continuat:

— Adică, dacă nu te deranjează, pot să-i bag pe purcelușii ăștia doi sub plapuma ta, să te mai încălzească un pic.

— Cum să mă deranjeze? a spus Xu Sanguan, scuturând din cap. Ai suflet bun. Adu-mi încoace un purcel, unul e de ajuns!

Bărbatul a luat în brațe un purceluș și l-a vârât la picioarele lui Xu Sanguan. Purcelușul deja dormea dus, așa că n-a scos un sunet, iar Xu Sanguan și-a pus picioarele înghețate lângă el. Nici nu l-a atins bine, că purcelușul s-a trezit și a început să guițe ca nebunul, ba mai mult s-a și zvârcolit în toate părțile pe sub plapuma lui Xu Sanguan. Bătrânul era cam stânjenit și l-a întrebat:

— Ai să poți dormi așa?

— Am picioarele prea reci. Cred că l-am trezit atunci când l-am atins, a răspuns Xu Sanguan.

— Orice ai zice, porcul este un animal, nu-i om. Bine ar fi să fie om! a comentat bărbatul.

Xu Sanguan a spus:

— Simt că-i o suflare caldă sub plapumă, m-am mai încălzit.

După patru zile, Xu Sanguan a ajuns la Pădurea de Pini. Era gălbejit și slab ca un țâr. N-avea pic de vlagă, era amețit, cu ochii împăienjeniți, iar urechile îi vâjâiau. Îl dureau toate oasele, iar atunci când pășea, parcă plutea.

Responsabilul cu recoltarea sângelui de la spitalul local, văzându-l, nu l-a lăsat să termine ce avea de zis, că i-a și făcut semn cu mâna să plece, spunându-i:

— Du-te și ușurează-te! Ai fața pământie și de-abia poți să scoți două cuvinte fără să gâfâi. Cum îți închipui că o să dai sânge? Ai face mai bine să te duci după o transfuzie pentru tine!

Xu Sanguan a ieșit din spital și s-a așezat într-un colț însorit, unde nu bătea vântul. A rămas acolo vreo două ore, mângâiat de razele de soare care îi alunecau blând pe chip și pe trup. Când a simțit că deja îi arde fața, s-a ridicat și s-a dus din nou la ușa cabinetului unde se recolta sângele. Cel cu care vorbise înainte nu l-a recunoscut când a intrat și i-a spus:

— Ești slab ca un băț. Dacă bate vântul când mergi pe drum, sigur te ia pe sus. Dar la față nu arăți rău. Ești îmbujorat. Cât sânge vrei să vinzi?

— Două boluri, a spus Xu Sanguan.

Xu Sanguan a scos din buzunar bolul și i l-a arătat asistentului, care i-a spus:

— În bolul acesta intră un *jin* de orez. Nu știu cât sânge încape.

— Patru sute de mililitri.

— Du-te la salonul de recoltări de la capătul culoarului, să îți ia sânge asistenta de acolo, l-a îndemnat bărbatul.

După ce asistenta cu mască pe gură a recoltat din brațul lui Xu Sanguan patru sute de mililitri de sânge, l-a văzut că se ridică în picioare bălăbănindu-se și apoi se prăbușește la pământ. Femeia a tras un țipăt, speriată, și imediat au venit câțiva oameni care l-au dus la salonul de urgențe. Doctorul le-a spus să-l pună pe pat și mai întâi i-a atins fruntea, apoi l-a pipăit

la încheietura mâinii, pentru a-i lua pulsul, i-a ridicat pleoapele și i-a cercetat pupilele. În cele din urmă, i-a luat tensiunea și a văzut că era foarte scăzută.

— Faceți-i o transfuzie, a spus el.

Prin urmare, cei patru sute de mililitri de sânge pe care tocmai îi dăduse Xu Sanguan s-au întors la loc în venele lui. Abia după ce i-au mai făcut transfuzie și cu sângele altora i-a revenit tensiunea la normal.

După ce s-a trezit din leșin, Xu Sanguan a descoperit că se afla la spital, lucru care l-a speriat de-a dreptul. S-a dat jos din pat imediat, cu gândul să fugă de acolo, însă câțiva bărbați i-au ținut calea, spunându-i că deși are o tensiune normală, mai trebuie să stea sub supraveghere o zi, pentru că doctorii încă nu au descoperit de ce boală suferă.

— N-am nici o boală, le-a răspuns Xu Sanguan. Doar că am vândut cam mult sânge.

El i-a spus doctorului că în urmă cu o săptămână vânduse sânge la spitalul de la Docurile Lin și în urmă cu patru zile mai vânduse încă o dată la O Sută de *Li*. La auzul acestor mărturisiri, doctorul a rămas cu gura căscată. După o vreme, i-a răspuns cu o expresie populară:

— Bag seamă că ți s-a urât cu viața!

— Nu mi s-a urât deloc, a spus Xu Sanguan, dar pentru băiatul meu....

— Pleacă din spital! i-a spus doctorul, fluturându-și mâna.

La spitalul din Pădurea de Pini i s-au luat lui Xu Sanguan banii pentru cei șapte sute de mililitri de sânge, la care s-a adăugat taxa pentru urgență și, astfel, banii câștigați cu sângele vândut de două ori s-au dus într-o clipă. Xu Sanguan l-a găsit pe doctorul care îl acuzase că vrea să-și piardă viața și i-a spus:

— Eu ți-am vândut patru sute de mililitri de sânge, iar tu mi-ai vândut înapoi șapte sute. Mi-am primit înapoi sângele și acum mi-am făcut o socoteală. Nu vreau cei trei sute de mililitri de sânge de la alții, luați-vă sângele înapoi.

— Ce tot spui? l-a întrebat doctorul.

— Vreau să vă dau înapoi cei trei sute de mililitri de sânge...

— Ești bolnav! i-a spus doctorul.

— Nu sunt bolnav, a răspuns Xu Sanguan, doar că am vândut cam mult sânge și m-a luat frigul. Voi mi-ați vândut mie șapte sute de mililitri, cam patru boluri de sânge, dar acum mie nu-mi mai este frig, ci mi-e cald. Mă simt rău din pricina căldurii, așa că vă dau înapoi trei sute de mililitri...

— Vreau să zic că ești bolnav la cap, i-a răspuns doctorul, arătând spre propriul cap.

— Nu sunt deloc bolnav la cap, a ripostat Xu Sanguan, doar că vreau să vă luați înapoi sângele care nu-i al meu...

Apoi văzând că se adunaseră oameni în jurul lui, le-a spus:

— Când faci comerț, trebuie să fii corect. Eu le-am vândut sângele meu și ei au știut lucrul acesta foarte bine. Când însă ei mi-au vândut sânge, eu n-am știut nimic...

— Noi ți-am salvat viața, a spus doctorul. Erai în șoc și dacă am fi așteptat până să știi tu totul, te duceai de mult pe lumea aialaltă.

La auzul acestor vorbe, Xu Sanguan a încuviințat din cap și a spus:

— Știu că voi ați vrut să-mi salvați viața. Acum eu nu vreau să vă dau înapoi șapte sute de mililitri de sânge, ci doar trei sute de mililitri care nu sunt ai mei. Eu mă apropii de cincizeci de ani și niciodată n-am luat nimic de la nimeni...

În acest moment, Xu Sanguan a descoperit că doctorul deja plecase de acolo și, văzându-i pe cei adunați cum râd în hohote, și-a dat seama că toți râdeau de el, așa că a amuțit. A mai stat ce a mai stat acolo, după care s-a întors și a ieșit din spitalul de la Pădurea de Pini.

Deja se lăsase seara. A mers multă vreme pe bulevard, până a ajuns la râu și s-a oprit abia atunci când a ajuns la balustradă. Soarele la apus așternea o strălucire roșiatică peste apa râului. Un remorcher se apropia încetișor, însoțit de duduitul puternic al motorului acționat cu lemne de foc. Xu Sanguan a rămas

cu privirea ațintită asupra lui, cum trecea spărgând apa în valuri care se izbeau cu zgomot de malul pietruit.

A stat el o vreme așa, până când a simțit cum îl cuprinde frigul tăios și atunci s-a lăsat pe vine și s-a așezat jos, rezemându-se de trunchiul copacului. A mai stat un pic și apoi a scos din buzunarul de la piept toți banii pe care îi mai avea. I-a numărat – mai avea doar treizeci și șapte de yuani și patru *fen*. Își vânduse sângele de trei ori și mai avea bani cât pentru o singură dată. A strâns bine banii și i-a pus la loc în buzunarul de la piept. Deodată, s-a simțit nedreptățit și lacrimile s-au pornit nestăvilite. Parcă vântul care adia îi spulbera toate lacrimile, pentru că atunci când și-a șters ochii cu palma, nici urmă de ele. A mai zăbovit o vreme și în cele din urmă s-a ridicat și și-a continuat drumul. Se gândea că mai avea mult până la Shanghai, mai trebuia să treacă de Podul Cel Mare, de Poarta Anchang, de Hanul Huang, de Podul Capul Tigrului, de Cele Trei Peșteri, Cetatea Șapte *Li,* Golful Huang, Satul Sălciilor, Changning și Xinzhen.

Xu Sanguan și-a dat seama că nu mai putea merge cu feribotul. A făcut repede o socoteală, din care a rezultat că de la Pădurea de Pini până la Shanghai ar mai fi cheltuit trei yuani și șase *mao*. Deja își dăduse sângele pe degeaba de două ori și în nici un caz nu mai putea să risipească banii aiurea, așa că s-a gândit să se suie într-o barcă încărcată cu viermi de mătase, condusă de doi frați, Laixi și Laishun.

Xu Sanguan stătea pe scările de pe malul râului și îi privea. Laixi stătea la prora, cu prăjina de bambus în mână, în timp ce la pupa vâslea Laishun. De pe mal, Xu Sanguan le-a făcut semn cu mâna și i-a întrebat încotro se îndreaptă. Ei au răspuns că merg până la Cetatea Șapte *Li*, unde duc viermii de mătase ca să-i vândă unei fabrici.

— Și eu merg într-acolo, le-a spus Xu Sanguan. Eu merg la Shanghai. Oare ați putea să mă lăsați la Cetatea Șapte *Li*...?

Până să le explice el toate acestea, barca deja trecuse pe lângă el, așa că a rămas urmărindu-i cu privirea și spunând:

— O persoană în plus nu o să scufunde barca. Și dacă m-aș urca și eu, aș putea să mă ocup de vâslit în locul vostru. Oricum, ar fi mai ușor dacă am fi trei în loc de doi. Dacă m-ați lua și pe mine, v-aș putea ajuta cu plata mesei, fiindcă dacă ar mânca trei oameni împreună ar fi mai ieftin decât dacă ar mânca doar doi. Fiecare ar mănânca un bol de orez în plus și nici nu v-ar trebui atâtea legume...

Cei doi frați s-au gândit că avea dreptate, așa că au tras barca la mal, ca să se urce și el.

Xu Sanguan nu știa să vâslească, iar atunci când a primit vâsla de la Laishun, a agitat-o de câteva ori și a scăpat-o în apă. Laixi, care stătea la prora, s-a repezit s-o tragă cu prăjina lui de bambus. Laishun s-a aplecat, a apucat vâsla și a tras-o, după care i-a aruncat o privire lui Xu Sanguan și l-a ocărât:

— Ziceai că știi să vâslești. Cum mă-ta ai făcut că nici una, nici două, ai scăpat vâsla în apă? Ce ziceai că știi? De aia te-am și luat pe barca noastră, că ai zis că știi să vâslești!

— Am zis că o să mănânc cu voi, i-a răspuns Xu Sanguan. Am zis că e mai ieftin să mănânce trei oameni decât să mănânce doi...

— Ce mă-ta știi să faci? l-a ocărât din nou Laishun. De mâncat sigur știi să mănânci!

Laixi, aflat la prora, a pufnit în râs și i s-a adresat lui Xu Sanguan:

— O să faci tu de mâncare în locul nostru.

Xu Sanguan a venit la prora, unde se afla o micuță sobă din cărămidă, pe care era așezată o oală. Lângă oală era o grămadă de lemne, așa că Xu Sanguan s-a apucat numaidecât de pregătit mâncarea.

Seara, au tras la mal. Cei doi frați au ridicat un chepeng metalic și s-au strecurat în cabină pe acolo, și-au luat plapuma și s-au întins pe pat. După o clipă, văzând că Xu Sanguan era tot afară, au strigat la el:

— Vino odată jos să te culci și tu!

Când a observat că locul acela era mai mic decât un pat, Xu Sanguan le-a spus:

— Nu vă mai înghesui și eu. Mă culc afară.

— Încă este iarnă, a zis Laixi. Dacă dormi afară, sigur ai să îngheți de frig.

— Și dacă îngheți, dăm și noi de belea, a comentat Laishun.

— Vino mai repede! l-a îndemnat Laixi. Suntem pe aceeași barcă, așa că împărțim și ce-i bun, și ce-i rău.

Xu Sanguan s-a gândit că afară într-adevăr era frig și că odată ajuns la Hanul Huang, trebuia să-și vândă sângele, deci nu își putea permite să înghețe de frig. S-a strecurat în cabină și s-a întins între cei doi frați. Laixi a tras de un colț de plapumă și i-a dat și lui să se învelească. La fel a făcut și Laishun. Așa învelit din bunăvoința celor doi frați, Xu Sanguan a dormit în cabină.

— Voi doi sunteți frați, dar Laixi are o voce mai plăcută decât Laishun, a spus Xu Sanguan.

La auzul acestor vorbe, cei doi frați au pufnit în râs, apoi au adormit aproape pe loc. Xu Sanguan era foarte înghesuit între ei, n-avea pic de loc, strivit de umerii lor, iar după o vreme nici picioarele lui nu-și mai găseau locul din pricina picioarelor lor. N-a mai trecut mult timp și și-au pus și brațele pe pieptul lui. Xu Sanguan n-avea încotro decât să stea între cei doi și să asculte cum bate apa râului în peretele bărcii. Izbitura răsuna limpede, ba chiar auzea foarte clar și cum saltă stropii de apă, așa încât Xu Sanguan aproape că avea impresia că doarme în apă. Zgomotul pe care îl făcea apa izbindu-se de barcă nu l-a lăsat să doarmă vreme îndelungată, așa că a început să se gândească la Yile, despre care nu mai știa cum i-o fi fost la spitalul din Shanghai. Apoi i-a zburat gândul la Xu Yulan, la Erle care probabil că dormea acasă la ora aceea, și la Sanle, care trebuia să-l ocrotească pe Erle.

Xu Sanguan a dormit câteva nopți în cabina strâmtă, unde simțea că toate oasele îi amorțesc și îl dor. Ziua stătea pe punte,

se lovea ușor cu pumnul pe șale, își freca mâinile și își flutura brațele, ca să se dezmorțească. Văzându-l, Laixi i-a spus:

— Cabina este foarte mică și de aceea nu te odihnești bine.

— Îl dor oasele pentru că a îmbătrânit, a zis Laishun.

Xu Sanguan se gândea că într-adevăr îmbătrânise, și nu mai putea fi ca la tinerețe.

— Are dreptate Laishun, le-a răspuns el. Nu cabina e problema, ci faptul că am îmbătrânit. Când eram tânăr, ce să mai zic de cabina bărcii, dar și într-o crăpătură de zid dacă mă puneai, dormeam dus!

Barca lor și-a continuat drumul, a trecut de Marele Pod, de Poarta Anchang, a lăsat în urmă Jing'an, iar următoarea haltă a fost la Hanul Huang. În toate aceste zile s-au bucurat de mângâierea razelor de soare. Zăpada se ivea pe ogoarele aflate de-o parte și de cealaltă a râului sau pe acoperișurile caselor. Pe câmp, era neatinsă, căci aici nu prea vedeai oameni să lucreze, însă pe drumurile de pe mal umblau mulți oameni – unii duceau cobilițe pe umeri sau coșurile mari și forfoteau, vorbind de zor unii cu alții.

Vreme de câteva zile, Xu Sanguan și cei doi frați s-au înțeles foarte bine. Aceștia i-au spus că pentru a face acest transport de viermi de mătase le trebuiau vreo zece zile și câștigă cam șase yuani, câte trei de fiecare.

— Păi, tot mai bine câștig eu cu sângele meu, a spus Xu Sanguan. La o vânzare pot să primesc treizeci și cinci de yuani... Sângele meu este precum apa din fântână – n-o să se isprăvească niciodată...

Apoi Xu Sanguan le-a povestit tot ce îl învățaseră A Fang și Genlong. După ce l-au ascultat, cei doi frați l-au întrebat:

— După ce-ți vinzi sângele, nu simți o slăbiciune în tot corpul?

— Nu, a răspuns Xu Sanguan hotărât. Doar că mi se cam înmoaie picioarele, ca atunci când faci treaba aia cu o femeie.

Cei doi frați au început să rânjească, iar Xu Sanguan, văzându-le reacția, a spus:

— Ați înțeles voi!

Laixi a scuturat din cap, iar Laishun a comentat:

— Noi încă n-am făcut nimic cu o femeie, așa că nu știm cum e...

La auzul acestei vești, Xu Sanguan a chicotit un pic și le-a spus:

— Să vindeți o dată sânge și o să vedeți cum e.

Laishun i-a spus fratelui său:

— Să mergem și noi să vindem o dată. O să câștigăm niște bani și o să știm și ce înseamnă să fii cu o femeie. E o chestie din care ai de câștigat de două ori, așa că nu văd de ce nu ne-am duce.

Când au ajuns la Hanul Huang, cei doi frați au legat frânghia bărcii de parul de la mal și s-au dus cu Xu Sanguan la spital să-și vândă sângele. Pe drum, Xu Sanguan le-a spus:

— Există patru feluri de sânge la om: prima grupă – 0, a doua grupă – AB, a treia grupă A și a patra grupă B...

— Cum se scriu cuvintele astea? a întrebat Laixi.

— Sunt cuvinte străine, nici eu nu știu să le scriu, a spus Xu Sanguan. Știu să scriu doar grupa 0, adică să desenez un cerc. Sângele meu este ca un cerc.

Xu Sanguan și cei cei doi frați au pornit pe străzi. Mai întâi au dibuit spitalul, apoi au ajuns la scările de piatră de pe malul râului. Acolo Xu Sanguan a scos bolul din buzunar și i l-a dat lui Laixi, spunându-i:

— Înainte să îți vinzi sângele, trebuie să bei multă apă. Dacă bei multă apă, ea ajunge în corp și gândiți-vă și voi dacă nu cumva așa sporește și sângele?

Încuviințând din cap, Laixi i-a luat lui Xu Sanguan bolul din mână și l-a întrebat:

— Câtă trebuie să beau?

— Opt boluri, i-a spus Xu Sanguan.

— Opt boluri?! a exclamat Laixi speriat. Dacă beau atât de multă apă, nu-mi plesnește burta?

— Eu, care mai am un pic și mă apropii de cincizeci de ani, sunt în stare să beau opt boluri, a răspuns Xu Sanguan. Voi doi, dacă vă adunați anii la un loc, tot n-ajungeți la vârsta mea și nu sunteți în stare să beți tot atât?

— Dacă el e în stare să bea opt boluri, noi nu suntem în stare să bem nouă sau zece? l-a întrebat Laishun pe Laixi.

— Nu se poate așa ceva, a spus Xu Sanguan. Cel mai mult pot să beau opt boluri. Dacă beți unul în plus, o să vă plesnească bășica udului și o să pățiți exact cum a pățit A Fang...

— Cine e A Fang? au întrebat cei doi.

— Nu-l știți voi, a răspuns Xu Sanguan. Haideți, beți degrabă! Fiecare să bea un bol, pe rând...

Laixi s-a lăsat pe vine și a umplut bolul cu apă. Numai ce a luat o gură, că și-a dus mâna la piept și a strigat:

— E prea rece. E așa de rece că îmi tremură și stomacul!

— Bineînțeles că apa râului e foarte rece iarna. Dă-mi mie bolul, că am să beau eu primul, a spus Laishun.

Dar și el a strigat după ce a înghițit:

— Nu se poate, nu se poate. E prea rece! Nu mai suport!

Atunci și-a adus aminte Xu Sanguan că nu le-a dat să mănânce sare, așa că a scos sarea din buzunar și le-a spus:

— Mai întâi mâncați niște sare și apoi, când v-o fi sete de nu mai puteți, o să beți orice fel de apă.

Cei doi frați au luat sarea și au început să mănânce, iar după câtva timp, Laixi a spus că era gata să bea, așa că a scos apă din râu cu bolul și a înghițit trei guri de apă, după care a l-a cuprins frigul atât de tare, încât a început să tremure.

— Așa e, dacă mănânci sare te ia setea și poți să bei mai multă apă, a comentat el.

Apoi a continuat să mai bea câteva guri până când a isprăvit toată apa din bol. I-a dat bolul lui Laishun și, cuprinzându-se cu brațele peste piept a început să tremure din toți rărunchii. Laishun a luat patru guri de apă, iar apoi a căscat gura mare și s-a zgâlțâit de frig. A continuat să bea apa, până a terminat-o. Xu Sanguan i-a luat bolul din mână și i-a spus:

— Lasă că beau eu! Priviți-mă pe mine cum beau.

Cei doi frați s-au așezat pe treptele de piatră și l-au privit pe Xu Sanguan cum mai întâi își toarnă niște sare în palmă, apoi desface palma și își aruncă sarea în gură. A mestecat pe îndelete sarea, iar când a simțit o sete nimicitoare, a luat apă cu bolul, a băut o gură, după care s-a grăbit să își umple din nou bolul, ca să bea cât mai mult cu putință. Pe nerăsuflate a dat pe gât două boluri de apă, pentru ca pe urmă să-și toarne din nou sare în palmă și s-o arunce în gură. Iarăși a mâncat sare și a mai isprăvit două boluri de apă. Nu a mai tremurat între cele două boluri și nici nu și-a mai bătut capul să-și șteargă picăturile de apă care îi rămăseseră la colțurile gurii. Abia când a terminat și cel de-al optulea bol a întins mâna și s-a șters la gură. Apoi și-a încrucișat brațele pe piept, fiindcă tremura de săreau hainele de pe el. După asta, a sughițat de câteva ori, iar apoi a strănutat de trei ori la rând. Când a terminat și cu strănutul, s-a întors și le-a spus fraților:

— Eu am băut destul. Acum e rândul vostru!

Cei doi frați au băut doar cinci boluri de apă fiecare.

— Nu mai putem să bem, că dacă mai continuăm așa, o să ne înghețe toate măruntaiele.

Xu Sanguan s-a gândit în sinea sa că mare lucru nu se mai putea face, era deja un lucru grozav că fuseseră în stare să bea de prima dată cinci boluri cu apă rece luată direct din râu. S-a ridicat în picioare și i-a dus la spital. Laixi și Laishun s-au dus mai întâi la analiza sângelui și au aflat că amândoi aveau grupa de sânge 0, la fel ca Xu Sanguan. Acest lucru l-a bucurat mult pe Xu Sanguan, care a spus:

— Noi trei avem sângele cu cerc.

După ce și-au vândut sângele la Hanul Huang, Xu Sanguan i-a dus la un restaurant de pe malul râului. Xu Sanguan s-a așezat lângă fereastră, în timp ce cei doi frați s-au așezat în fața lui.

— Cu alte ocazii, puteți să faceți economie la bani, le-a spus Xu Sanguan, dar de data aceasta nu se poate așa ceva. De

abia v-ați vândut sângele. Nu-i așa că vi s-au cam înmuiat picioarele?

Văzându-i cum dau din cap, Xu Sanguan le-a spus cu voce tremurată:

— Tot așa-i și când faci treaba aia cu femeia – ți se înmoaie picioarele. Acum trebuie să mâncați un platou de ficat de porc prăjit și să beți câte două pahărele de rachiu galben. Ficatul de porc vă ajută să vă refaceți sângele, iar rachiul galben dă vigoare sângelui...

— Tu tremuri, a observat Laishun. Când faci treaba aia cu femeia, pe lângă că ți se înmoaie picioarele, mai și tremuri?

Xu Sanguan a chicotit un pic și apoi, cu ochii ațintiți asupra lui Laixi, i-a spus acestuia:

— Laishun are dreptate în ceea ce spune. Tremur fiindcă mi-am vândut sângele de mai multe ori...

Și în timp ce spunea aceste vorbea, Xu Sanguan și-a încrucișat două degete, ca pentru a face caracterul „zece"[1] și a continuat să spună:

— În zece zile am vândut de patru ori, ca și cum aș fi fost cu o femeie de patru ori într-o zi. Atunci nu numai că ți se înmoaie picioarele, ci te și apucă frigul în valuri...

Când l-a văzut pe chelner apropiindu-se, Xu Sanguan le-a spus cu voce joasă:

— Puneți-vă mâinile pe masă, nu le țineți sub masă, de parcă n-ați mai fi intrat în viața voastră într-un restaurant! Luați-vă aerul celor care merg adeseori la băutură în restaurant. Ridicați capul, scoateți pieptul înainte și arătați-vă veseli. Când comandați mâncarea, să bateți cu mâna în masă și să vorbiți răspicat. În felul acesta, nu o să îndrăznească nimeni să se poarte urât cu noi. Nici nu o să micșoreze porțiile, nici nu o să îndoaie băutura cu apă. Când vine chelnerul, vorbiți ca mine!

---

1. În limba chineză există caractere cu care se notează cifrele. Caracterul utilizat pentru cifra 10 seamănă cu semnul „plus" din matematică.

Când a venit chelnerul, Xu Sanguan nu mai tremura. A ciocănit cu degetele în masă și a spus:

— Un platou de ficat de porc prăjit și două pahare de rachiu galben... Apoi a ridicat mâna dreaptă și a spus în timp ce a fluturat-o de două ori: Mie să îmi încălziți rachiul galben!

Chelnerul a luat comanda, după care l-a întrebat și pe Laishun ce vrea. Acesta a bătut cu pumnul în masă atât de tare, că a zgâlțâit-o, și a spus cu voce tare:

— Un platou de ficat de porc prăjit și două pahare de rachiu galben...

După aceea însă Laishun nu și-a mai adus aminte ce mai trebuia să spună, așa că s-a uitat la Xu Sanguan care a întors capul și și-a îndreptat privirea către Laixi, iar când chelnerul i-a adresat aceeași întrebare, a bătut și el cu pumnul în masă și a răspuns la fel de tare ca și fratele lui:

— Un platou de ficat de porc prăjit și două pahare de rachiu galben....

Însă și el a uitat ce trebuia să mai adauge.

— Rachiul galben să fie încălzit? i-a întrebat chelnerul.

Cei doi frați s-au uitat amândoi la Xu Sanguan, iar acesta și-a fluturat un pic mâna dreaptă și a răspuns în locul lor pe un ton suveran:

— Desigur.

După ce a plecat chelnerul, Xu Sanguan le-a spus în șoaptă celor doi frați:

— Eu nu v-am spus să țipați, ci doar să vorbiți clar și răspicat. De ce ați țipat? Că doar nu ne certăm cu nimeni. Laishun, de acum să bați ușor cu degetele în masă. Dacă bați cu pumnul, ai să strici masa. În plus, n-ai voie sub nici o formă să uiți ultima vorbă pe care ți-am spus-o, și anume că rachiul neapărat trebuie încălzit. Cine vă aude, știe imediat că voi sunteți dintre cei care intră mereu într-un restaurant. Vorba aceasta este foarte importantă.

După ce au mâncat ficatul de porc prăjit și au băut rachiul, s-au întors pe barcă. Laixi a dezlegat frânghia și a împins cu

prăjina în mal, ca să se îndepărteze. Laishun manevra cârma, purtând barca în mijlocul râului.

— Acum mergem la Podul Capul Tigrului, a spus Laishun.

A început să vâslească, înclinându-se când în față, când în spate. Vâslele scârțâiau și loveau iute apa, pentru ca apoi să se ridice la suprafață și iar să se cufunde în apă. Xu Sanguan stătea la prova, în spatele lui Laixi, și îl privea ținând prăjina dreaptă. Când ajungeau la câte un pod, Laixi împingea cu prăjina în piciorul podului, pentru ca barca să treacă ușor pe dedesubt.

Se făcuse deja după-amiază. Razele soarelui își pierduseră din putere. Lăsând în urmă Hanul Huang, se stârnise un vânticel care făcea trestiile de pe mal să susure uscat. Xu Sanguan stătea la capul bărcii, îndurând fiecare pală de vânt rece. Înfrigurat, și-a strâns mai bine jacheta groasă pe el. Laishun, care vâslea mai departe, i-a spus:

— Du-te în cabină! Dacă stai aici, tot nu poți să ne ajuți cu nimic. Mai bine te duci înăuntru și te culci.

Laixi i-a zis și el:

— Du-te jos!

Xu Sanguan l-a văzut pe Laishun vâslind și el cu mult zel, ștergându-și când și când sudoarea de pe frunte, așa că i-a spus:

— Ai vândut două boluri de sânge și încă ai atâta putere. Nu se vede câtuși de puțin că ai dat sânge.

— La început mi se cam înmuiaseră picioarele, dar acum mi-am revenit. Întreabă-l și pe Laixi dacă el nu a pățit la fel!

— La început așa a fost, a răspuns Laixi.

— Când ajungem la Cetatea Șapte *Li*, am să mă mai duc să vând două boluri de sânge. Vii și tu? a spus Laishun către Laixi.

— Vând și eu, că așa mai scot treizeci și cinci de yuani, a răspuns Laixi.

Xu Sanguan le-a spus:

— La urma urmei, voi sunteți tineri. La mine nu mai merge. Eu am îmbătrânit. Dacă stau aici, simt că mă ia amețeala, că mi-e frig. Am să mă duc jos, în cabină.

A ridicat apoi chepengul și s-a strecurat în cabină, unde s-a întins pe pat și s-a învelit cu plapuma. Nu după multă vreme, a adormit. Când s-a trezit, deja se întunecase, iar barca trăsese la mal. A ieșit din cabină și i-a văzut pe cei doi frați lângă un copac. I-a urmărit apoi în bătaia razelor de lună cum se chinuie să rupă din copac niște crengi groase cât brațul unui om, după care, socotindu-le cam lungi, le-au rupt în două. După aceea s-au îndreptat spre barcă. Laixi a înfipt în pământ capătul mai gros al unui băț, l-a răsucit puțin și l-a înfipt mai bine, bătând cu o piatră în el. După ce a fixat bățul în pământ, de a mai rămas afară doar cât o palmă de înalt, Laixi a ancorat acolo barca, legând-o cu o funie.

Când l-au văzut pe Xu Sanguan, i-au spus:

— Te-ai trezit?

Xu Sanguan a privit în toate părțile, dar era beznă. Numai în depărtare se zăreau câteva steluțe sclipind.

— Unde suntem? i-a întrebat el pe cei doi frați.

— Nu știu pe unde, dar încă nu am ajuns la Podul Capul Tigrului.

Au aprins focul pe barcă și au gătit, iar când au isprăvit, profitând de lumina lunii, și-au mâncat orezul aburind în bătaia vântului rece de iarnă. Xu Sanguan a terminat de mâncat și a simțit că îl cuprinsese căldura.

— Acum m-am încălzit. Și mâinile îmi sunt fierbinți.

Pe urmă s-au dus toți trei în cabină. Xu Sanguan a dormit tot la mijloc și s-a învelit cu câte un colț de plapumă de la fiecare. Amândoi s-au lipit strâns de el, ca să se încălzească. Cei doi frați erau foarte bucuroși fiindcă își vânduseră sângele și câștigaseră treizeci și cinci de yuani. Li s-a părut foarte ușor să câștige bani astfel, așa că l-au anunțat pe Xu Sanguan că aveau de gând să renunțe la barcă. Odată terminată munca la câmp, nu aveau să-și mai câștige existența cu vâslitul, fiindcă era prea obositor. De-ar mai fi avut trebuință de bani, urmau să vândă sânge.

— Chestia asta cu vândutul sângelui e chiar grozavă! Nu mai zic că poți să câștigi bani, dar mai ai parte și de o masă cu un platou de ficat de porc prăjit și rachiu galben. Până acum nu prea am îndrăznit să mă duc la reastaurant ca să mănânc așa ceva. Când o să ajungem la Cetatea Șapte *Li*, noi ne o să ducem din nou să vindem sânge.

— Nu mai puteți să vindeți acum. Nu se poate să faceți asta la Cetatea Șapte *Li*, le-a spus Xu Sanguan. Când eram tânăr, și eu procedam la fel, fiindcă mi se părea că sângele meu este un copac pe care îl scuturi și îți dă bani. Și când n-ai bani, când îți lipsesc, scuturi un pic copacul și vin banii numaidecât. De fapt, nu-i chiar așa. Pe mine prima dată m-au dus să îmi vând sângele A Fang și Genlong. Acum, A Fang o duce groaznic cu sănătatea, iar Genlong a murit din pricina sângelui vândut. Voi nu trebuie să vă duceți prea des să vă vindeți sângele. Dacă ați vândut o dată, se cuvine să faceți pauză vreme de trei luni. Doar dacă este o urgență nemaipomenită, abia atunci puteți să vindeți de mai multe ori, dar dacă faci așa ceva de mai multe ori la rând, îți slăbești trupul. Țineți minte ce vă spun, fiindcă eu sunt pățit...

Xu Sanguan a întins brațele și i-a bătut ușor pe umeri, spunându-le:

— Eu mi-am vândut sângele o dată la Docurile Lin. După trei zile, m-am mai dus o dată la spitalul de la O Sută de *Li*, iar după încă patru zile, am vândut la Pădurea de Pini. Acolo am leșinat, iar doctorul mi-a spus că am făcut un șoc. Eu n-am mai știut nimic de mine și atunci doctorul mi-a făcut transfuzie cu șapte sute de mililitri de sânge. Mi-a mai socotit și bani pentru salvarea mea, așa că s-ar putea spune că de două ori am dat sânge degeaba. La Pădurea de Pini, am fost la un pas de moarte...

Xu Sanguan s-a oprit o clipă și a oftat ușor, după care a continuat:

— N-am avut încotro și a trebuit să îmi vând sângele de mai multe ori, fiindcă băiatul meu este în spital la Shanghai.

E grav bolnav și trebuie să adun bani, ca să-i duc acolo, căci fără bani, doctorii nu-mi pun băiatul pe tratament. Cum am vândut eu sânge așa, o dată și încă o dată, acum sângele îmi este din ce în ce mai subțire. Eu nu sunt ca voi – un bol de sânge de-al vostru face cât două de-ale mele. Îmi trecea un gând prin minte ca atunci când ajung la Cetatea Șapte *Li,* la Changning, să mai vând sânge, dar acum nu mai îndrăznesc, fiindcă dacă mai dau sânge, s-ar putea să-mi dau și viața... Am vândut sânge de șaptezeci de yuani și sigur nu-i de ajuns pentru tratamentul copilului meu. Când o să ajung la Shanghai, văd eu ce soluție găsesc, doar că nu prea știu care-i mersul lucrurilor pe acolo...

— Spui că sângele tău e mai subțire decât al nostru? Că un bol de-al nostru face cât două de-ale tale? Noi trei avem aceeași grupă de sânge, așa că atunci când ajungem la Cetatea Șapte *Li,* ne cumperi nouă sângele. Noi îți vindem un bol și atunci tu poți să vinzi două boluri spitalului, nu-i așa? a spus Laixi.

Xu Sanguan s-a gândit în sinea lui că bărbatul avea dreptate, doar că nu pricepea cum s-ar fi putut așa ceva.

— Și cum să primesc eu sânge de la voi? a spus el.

— Dacă nu îți vindem ție, atunci tot o să-i vindem altcuiva... a răspuns Laixi.

— Mai bine ți-l dăm ție decât altora, a intervenit și Laishun. Oricare ar fi situația, noi suntem prieteni.

— Voi trebuie să vâsliți la barcă, a zis Xu Sanguan. Trebuie să mai păstrați niște putere și pentru voi.

— După ce am vândut sânge, n-am simțit nici un pic că mi s-ar fi împuținat forțele, a spus Laishun.

— Uite cum facem, a propus Laixi. O să mai păstrăm și noi ceva putere. Fiecare din noi o să-ți vândă câte un bol de sânge. Tu ne cumperi cele două boluri, iar când ajungi la Changning ai să poți să vinzi patru boluri.

La auzul vorbelor lui Laixi, Xu Sanguan a zâmbit și a spus:

— Cel mai mult pot să vând două boluri. Pentru băiatul meu, a continuat el, am să cumpăr de la voi un bol de sânge,

fiindcă n-am atâția bani cât să cumpăr două. În felul acesta, când ajung la Changning, am să pot vinde două boluri și se cheamă că tot am câștigat bani cu bolul meu.

Nici nu-și isprăvise bine vorba Xu Sanguan, că i-a și auzit pe cei doi cum încep să sforăie lângă el. Iarăși și-au pus picioarele peste el și l-au tot înghesuit, de îl durea și mijlocul, și spinarea. Parcă îi era greu și să respire, dar căldura trupurilor lor îl apăra de frig. Și a stat așa întins, ascultând cum afară vântul șuiera, ridicând nori de praf pe punte, praf care se strecura în cabină pe lângă chepeng și se așternea pe fețele și pe trupurile lor. Prin crăpăturile din chepeng vedea cerul pe care erau împrăștiate câteva steluțe palide. Nu zărea luna, dar vedea lumina ei, care dădea o strălucire rece văzduhului. Și tot privind așa, pleoapele i-au căzut grele și a închis ochii. Auzea cum apa râului izbește barca atât de răsunător de parcă l-ar fi izbit direct în timpane. După o vreme, a adormit și el.

După cinci zile, au ajuns la Cetatea Șapte *Li*. Fabrica de Mătase nu era în oraș, ci la vreo trei *li* în afara lui, așa că mai întâi s-au dus să caute spitalul local. Ajungând la poartă, cei doi frați se pregăteau să intre și atunci Xu Sanguan le-a spus:

— Să nu intrăm încă! Acum știm unde este spitalul, să mergem mai întâi pe malul râului... Laixi, încă n-ai băut apă.

— Nu am de ce să beau apă. Eu îți vând ție sângele și nu trebuie să beau apă...

Xu Sanguan și-a tras o palmă peste cap și a spus:

— Când am văzut spitalul, m-am gândit că trebuie să beau apă. Nu m-am gândit deloc că de data asta tu îmi vinzi mie...

Dar s-a oprit și i s-a adresat lui Laixi:

— Totuși, du-te și bea câteva boluri de apă. O vorbă din popor spune că nu poți să profiți de fratele tău.

— În nici un caz nu profiți, a spus Laishun.

— Nu pot să beau apă și sunt sigur că dacă ai fi în locul meu, nici tu nu ai putea, a zis Laixi.

Xu Sanguan a trebuit să-i dea dreptate. Dacă ar fi fost vorba de el, chiar că nu s-ar fi dus să bea apă.

— Nu pot să te conving, așa că mă las după cum zici tu, i-a răspuns el lui Laixi.

S-au dus toți trei la cabinetul de recoltare a sângelui, din spital. După ce i-a ascultat, asistentul de la recoltare a spus, arătând cu degetul spre Laixi:

— Deci, tu ai să dai sânge...

Apoi, arătând spre Xu Sanguan:

— După care, am să-i vând lui sângele tău?

Văzându-i pe toți trei cum încuviințau dând din cap, a izbucnit în râs și a adăugat, arătând spre propriul scaun:

— Stau de treisprezece ani pe scaunul ăsta și până acum au venit la mine mii și zeci de mii de oameni să-și vândă sângele. Dar este prima dată când dau peste cineva care îmi cere și să-i cumpăr și să-i vând sângele în același timp...

— Poate că este un semn bun. Poate înseamnă că anul acesta o să ai noroc, a spus Laixi.

— Așa-i, i-a luat vorba Xu Sanguan. Așa ceva nu s-a mai întâmplat la nici un alt spital. Eu și Laixi nu suntem din același loc și s-a întâmplat să ne întâlnim pe drum. Și tot din întâmplare el vrea să-și vândă sângele, iar eu vreau să cumpăr. Rar se nimerește așa o potrivеală, și uite că acum avem norocul să dăm peste tine. Sigur anul acesta este unul norocos și pentru tine...

Asistentul de la recoltarea sângelui din spitalul de la Cetatea Șapte *Li* a dat și el din cap la auzul acestor cuvinte și a spus:

— Chiar că rar se întâmplă așa o potrivеală! S-ar putea să ai dreptate și ăsta să fie anul meu norocos.

Dar după câteva clipe de gândire a continuat, scuturând din cap:

— Cu toate că e greu de spus așa ceva. Cine știe dacă nu cumva anul acesta o să fie multe dezastre? Se spune că atunci când se petrec lucruri ciudate, o să fie un an al dezastrelor. N-ați auzit spunându-se că dacă broaștele stau aliniate, să treacă drumul, sau dacă din cer cade o ploaie torențială cu gândaci, ori dacă în zori cântă găinile și nu cocoșii, atunci e de rău? Cu siguranță va fi un an al dezastrelor...

Xu Sanguan și cei doi frați au stat de vorbă cu asistentul de la recoltarea sângelui o oră și ceva și cu greu acesta a acceptat ca Laixi să-și vândă sângele, iar Xu Sanguan să-l cumpere. Apoi cei trei au ieșit din spital.

— Laixi, mergem cu tine să mănânci un platou de ficat de porc prăjit și să bei două pahare de rachiu galben, a spus Xu Sanguan.

Laixi a refuzat:

— Nu mai merg! Abia de-am reușit să vând un bol de sânge. Nu mă îndur să dau banii pe ficat de porc și nici pe rachiul galben!

— Laixi, i s-a adresat Xu Sanguan, nu se poate să faci economie la banii ăștia. Tu sângele ți l-ai vândut, nu sudoarea. Dacă ar fi fost sudoarea, ai fi băut două boluri de apă și ar fi fost de ajuns, dar sângele se refăce numai cu ficat de porc prăjit. Trebuie să te duci să mănânci, ascultă ce-ți spun! Eu am trecut prin așa ceva...

— Nu-i nici o problemă, a spus Laixi. Nu e ca și cum tocmai aș fi făcut ceva cu o femeie? Dacă ar fi cum zici tu, păi atunci ar trebui să-mi iau câte o porție de ficat de porc prăjit de fiecare dată când mă culc cu o femeie. Cine și-ar permite așa ceva?

— Sângele pierdut astfel nu-i tot una cu vlaga pierdută cu o femeie... a zis Xu Sanguan, dând întruna din cap.

— Ba e la fel, l-a contrazis Laishun.

— Ce știi tu? i-a spus Xu Sanguan.

— Așa ai zis! a fost replica lui Laishun.

— Dacă eu am spus așa ceva, am vorbit aiurea, i-a dat replica Xu Sanguan.

— Acum mă simt bine, a spus Laixi. Doar picioarele mi s-au înmuiat puțin, ca și cum aș fi mers mult pe jos. Am să mă odihnesc un pic și o să-mi treacă.

— Ascultă ce-ți spun și du-te să mănânci niște ficat de porc, a insistat Xu Sanguan.

Și tot vorbind ei așa, au ajuns la barca ancorată la malul râului. Laishun a sărit primul în barcă, urmat de Laixi, care mai întâi a desfăcut frânghia legată de par. De la prora, acesta i-a spus lui Xu Sanguan:

— Trebuie să ducem viermii de mătase la fabrică, așa că nu mai putem să te luăm și pe tine. Casa noastră este la a opta echipă de producție din satul Tongyuan. Dacă ai să ai vreme să treci pe acolo, nu uita să vii și la noi în vizită, că doar suntem prieteni de-acum.

Xu Sanguan stătea pe mal și îi privea pe cei doi frați cum se îndepărtau cu barca.

— Laishun, a spus el, să ai grijă de Laixi! Nu te lua după faptul că nu are nimic pentru că, de fapt, are o lipsă mare înlăuntrul lui. Nu-l pune să trudească prea mult! Mai bine muncește tu un pic mai mult. Să nu-i ceri să vâslească! Dacă nu poți tu să vâslești, atunci mai bine trage barca la mal, decât să-i ceri și lui Laixi să se obosească...

— Bine, bine, așa am să fac, i-a răspuns Laishun.

Cei doi deja ajunseseră cu barca în mijlocul râului, când Xu Sanguan a strigat din nou către ei:

— Laixi, dacă nu vrei să mănânci ficat de porc prăjit, atunci să dormi bine. Dacă nu te saturi cu mâncare, măcar să te saturi de somn. Și cu somnul poți să prinzi vlagă...

Cei doi au vâslit până când, ajunși în depărtare, și-au luat rămas-bun de la Xu Sanguan făcându-i cu mâna. Și acesta le-a răspuns la fel, până când nu i-a mai zărit. Abia atunci s-a întors și a urcat scările, ca să ajungă în stradă.

În acea după-amiază, și Xu Sanguan a plecat de la Cetatea Șapte *Li*. A mers cu vaporul până la Changning, unde a vândut patru sute de mililitri de sânge. După aceea, nu a mai mers cu vaporul, ci a luat mașina până la Shanghai. Deși era mult mai scump așa, voia să ajungă mai repede la Yile, dar și la Xu Yulan. A numărat pe degete și și-a dat seama că deja trecuseră cincisprezece zile de când Xu Yulan îl dusese pe Yile la Shanghai.

Habar n-avea dacă boala lui Yile se vindecase între timp. S-a urcat în mașină, iar în momentul în care aceasta s-a pus în mișcare, inima a început să-i bată cu putere.

Xu Sanguan a plecat de la Changning dimineața, iar după-amiaza era deja la Shanghai. Când a găsit spitalul unde se afla Yile, se lăsase înserarea. A intrat în salonul în care era internat acesta și a văzut că se aflau acolo șase paturi. Cinci dintre ele erau ocupate, doar unul era gol.

— Care-i patul lui Xu Yile? i-a întrebat el pe cei din salon.

— Chiar ăsta, au răspuns ei, arătând spre patul gol.

Xu Sanguan a simțit cum începe să-i vâjâie capul. De îndată s-a dus cu gândul la Genlong, la dimineața în care prietenul lui s-a prăpădit, când el a fugit într-un suflet la spital, ca să descopere că patul lui era gol și pacienții din salon să-i spună că a murit. Xu Sanguan s-a gândit că probabil Yile se prăpădise, așa că a rămas încremenit locului și a început să plângă în hohote. Urla de durere și își ștergea lacrimile când cu o mână, când cu cealaltă, și nu mai prididea ștergându-le. Atunci a auzit pe cineva în spatele lui spunând:

— Xu Sanguan, în sfârșit ai venit...

La auzul acestor vorbe, a încetat brusc să mai plângă. S-a întors și a văzut-o pe Xu Yulan sprijinindu-l pe Yile. Xu Sanguan din plâns a dat în râs.

— N-a murit Yile! Am crezut că a murit, a spus el.

— Ce bați câmpii acolo? l-a apostrofat Xu Yulan. Yile e mult mai bine.

Yile era într-adevăr mult mai bine, putuse să se dea jos din pat și să meargă. După ce s-a întins iar, i-a zâmbit lui Xu Sanguan și l-a chemat:

— Tăticule!

Xu Sanguan a întins mâna și l-a mângâiat pe braț, spunându-i:

— Yile, ești mult mai bine acum. Nu mai ești pământiu la față și vorbești mai tare. Se vede că ai și tu vlagă în tine, dar

brațele îți sunt tot așa de slabe. Yile, adineauri, când am intrat în salon și am văzut patul gol, m-am gândit că ai murit...

Și cum vorbea așa, au început iar să-i curgă lacrimile.

— Xu Sanguan, iar te-a apucat plânsul? i-a spus Xu Yulan, împingându-l ușor.

Bărbatul și-a șters lacrimile și i-a spus:

— Adineauri am plâns fiindcă am crezut că Yile a murit. Acum plâng pentru că am văzut că trăiește...

Capitolul douăzeci și nouă

În ziua aceea, Xu Sanguan mergea pe stradă. Încărunțise de tot, îi căzuseră și șapte dinți, dar încă avea vederea bună, la fel ca întotdeauna. Și cu auzul stătea bine, putea să deslușească zgomote foarte îndepărtate.

Trecuse deja de șaizeci de ani. Yile și Erle se transferaseră înapoi la oraș – unul în urmă cu opt ani, celălalt în urmă cu șase ani. Yile lucra la o firmă de produse alimentare, în timp ce Erle era vânzător la un magazin universal de lângă prăvălia cu orez. Toți cei trei fii ai săi se însuraseră în urmă cu câțiva ani și aveau copii, se mutaseră la casele lor. Sâmbăta, veneau cu nevestele și copiii acasă la părinți.

Acum Xu Sanguan nu mai trebuia să asigure traiul celor trei fii, iar tot ce câștigau el și Xu Yulan era numai pentru ei doi. Nu le mai lipseau banii și nu mai umblau cu haine peticite. Viața lor era precum sănătatea lui Xu Sanguan. Acesta, când întâlnea pe cineva, spunea:

— Sunt sănătos tun.

Așadar, în ziua aceea, Xu Sanguan mergea pe stradă surâzător. Zâmbetul făcea ridurile de pe chipul său să tresalte precum undele râului. Razele soarelui își așterneau strălucirea peste aceste urme brăzdate adânc pe chipul său. Așa, zâmbind de unul singur, a ieșit pe ușă, a trecut pe lângă bufetul unde prăjea gogoși Xu Yulan, pe lângă magazinul universal unde lucra Erle, pe lângă cinematograf – adică teatrul de odinioară;

a trecut pe lângă școala primară din centrul orașului, pe lângă spital, pe lângă Podul Cinci Stele, pe lângă ceasornicărie, pe lângă măcelărie; a trecut pe lângă Templul Liniștea Cerească, pe lângă un magazin de haine, deschis de curând; a trecut pe lângă două camioane parcate unul lângă celălalt și apoi a trecut pe lângă restaurantul Victoria.

Când a ajuns în fața restaurantului, a simțit mirosul de ficat de porc prăjit cum se răspândea pe fereastra deschisă de la bucătărie, amestecat cu tot fumul care năvălea afară. Depășise deja restaurantul când aroma aceea de ficat de porc prăjit l-a făcut să încetinească pasul. S-a oprit în loc acolo și a tras adânc în piept mirosul acela, și-a deschis și gura și a tras puternic aer în piept, ca să-l simtă mai bine.

Tare și-ar mai fi dorit Xu Sanguan să mănânce un platou de ficat de porc prăjit și să bea două pahare de rachiu galben. Cum dorința îi era din ce în ce mai aprigă, ce-ar mai fi vrut să se mai ducă o dată să-și vândă sângele! Și-a amintit zilele de altădată, când stătea la masă cu A Fang și Genlong, când stătea la cârciuma de la Hanul Huang cu Laixi și Laishun, bătând cu palma în masă, zicând răspicat „Un platou de ficat de porc prăjit, două pahare de rachiu galben și rachiul să fie încălzit..." Xu Sanguan a zăbovit în fața ușii restaurantului Victoria preț de vreo cinci minute. Apoi s-a hotărât să se ducă la spital să-și vândă sângele. Astăzi vindea pentru el, și era prima dată când făcea acest lucru numai și numai pentru el. Se gândea în sinea sa: „Înainte mâncam ficat de porc prăjit și beam rachiu galben pentru că îmi vândusem sângele. Acum o să fie exact pe dos – astăzi am să-mi vând sângele tocmai ca să mănânc ficat de porc prăjit și să beau rachiu galben". Și cum se gândea el așa, a trecut pe lângă cele două camioane parcate, a trecut pe lângă magazinul acela de haine, deschis de puțină vreme, pe lângă Templul Liniștii Cerești, pe lângă măcelărie, pe lângă ceasornicărie; a trecut și pe lângă Podul Cinci Stele și a ajuns la spital.

Cel care stătea îndărătul mesei din cabinetul de recoltare a sângelui nu mai era Asistentul Li, ci un tânăr care, după toate

aparențele, n-avea încă treizeci de ani. Acesta, când a văzut că a intrat în cabinet un bătrânel cu părul alb și fără dinți și când a mai și auzit că vrea să vândă sânge, i-a spus, arătându-l cu degetul:

— Ai venit să-ți vinzi sângele? Așa bătrân cum ești, mai vrei să faci așa ceva? Dar cine îți închipui că are nevoie de sângele tău?

— Eu am îmbătrânit, ce-i drept, dar sunt sănătos, i-a răspuns Xu Sanguan. Nu te uita la mine că am încărunțit și mi-au căzut dinții, să știi că vederea mi-e fără cusur. Uite, văd foarte bine că ai o aluniță pe frunte. N-am nici o problemă cu auzul. De exemplu, când sunt în casă, aud tot ce vorbesc cei de pe stradă, chiar dacă vorbesc mai încet...

— Pe mine nu mă interesează nici vederea ta, nici auzul tău. Nu mă interesează nimic. Ia întoarce-te și cară-te de aici! a spus tânărul asistent.

— Asistentul Li, care era înainte aici, nu mi-a vorbit niciodată așa, a spus Xu Sanguan.

— Pe mine nu mă cheamă Li, mă cheamă Shen, iar asistentul Shen așa vorbește întotdeauna, a răspuns tânărul pe un ton răspicat.

— Când era aici asistentul Li, eu veneam deseori la el...

— Asistentul Li a murit, a spus tânărul.

— Știu că a murit, a răspuns Xu Sanguan. A murit acum trei ani. Eu stăteam la poarta Templului Liniștea Cerească și am văzut carul mortuar de la crematoriu când a trecut cu el...

— Pleacă odată de-aici! s-a răstit tânărul asistent. Nu te las să vinzi sânge. Uite cât de hodorogit ești. Sângele tău e mai mult mort decât viu și nu-l vrea nimeni. Numai vopsitorul s-ar putea să mai aibă nevoie de sângele tău...

Și odată ce și-a isprăvit vorba, tânărul asistent a pufnit în râs, după care a continuat, tot arătând spre Xu Sanguan:

— Știi de ce numai vopsitorul mai are nevoie de sângele tău? Fiindcă după ce e gata mobila, trebuie să-i dea un strat de sânge de porc, înainte de a-i aplica vopseaua...

Imediat a izbucnit în hohote de râs, și tot n-a tăcut:

— Ai priceput? Sângele tău mai e bun doar pentru spoit mobila, așa că după ce ieși din spital, ia-o spre apus și nu departe de aici, sub Podul Cinci Stele, ai să-l găsești pe vopsitorul Wang. E foarte cunoscut. Vinde-i sângele, că el sigur o să-l vrea!

La auzul acestor vorbe, Xu Sanguan a clătinat din cap și i-a spus:

— Te iert pentru vorbele astea urâte, dar dacă te-ar auzi cei trei băieți ai mei, ți-ar face praf gura aia afurisită.

Și s-a întors și a plecat. A ieșit din spital și a ajuns în stradă. Era amiază, iar pe drum umblau cei care terminaseră lucrul și se duceau spre casă. Nenumărați tineri treceau pe lângă el, valuri-valuri, pe biciclete. Trecea în mare viteză pe trotuar și o gașcă de elevi cu ghiozdanele în spate. Și Xu Sanguan mergea pe trotuar. Se simțea nespus de nedreptățit, profund rănit de vorbele tânărului asistent. Se gândea la ceea ce tocmai îi spusese: îmbătrânise, avea sângele mai mult mort decât viu, nu voia nimeni sângele lui, poate doar vopsitorul. Se gândea că era prima dată în ultimii patruzeci de ani când nu putea să-și vândă sângele. De patruzeci de ani, de fiecare dată când familia lui avusese de înfruntat vreo nenorocire, o făcuse numai cu sângele lui vândut. De acum înainte, dacă nu-i mai voia nimeni sângele, cum avea familia lui să se descurce, dacă mai dădea peste vreun necaz?

Pe Xu Sanguan l-a podidit plânsul. Și-a desfăcut haina la piept și a pornit tot înainte, lăsând vântul să-i biciuie fața, să-i biciuie pieptul. Lăsa lacrimile tulburi să-i năvălească în ochi și apoi să se prelingă pe obraji, pe gât, pe piept. A ridicat mâna și și-a șters lacrimile, doar că acestea curgeau atât de iute, că i-au curs întâi pe palmă, iar apoi pe podul palmei. Picioarele îl duceau tot înainte, dar și lacrimile lui continuau să curgă mai departe. Mergea cu capul ridicat, cu pieptul înainte. Își croia pașii cu hotărâre, iar brațele i se legănau pe lângă trup fără nici cea mai mică ezitare, iar pe chipul său se așternuse o tristețe

adâncă. Lacrimile ce curgeau de-a valma îşi împleteau făgaşele pe obrajii lui, ca atunci când ploaia bate cu sălbăticie în geam, ca atunci când crăpăturile fine se ridică iute pe bolul de porţelan spart, ca atunci când crengile cresc cu toată forţa din trunchiul copacului bătrân, ca atunci când pârâiaşul năpădeşte ogorul, ca atunci când străduţele împânzesc oraşul. Tot aşa lacrimile îşi ţeseau pânza pe chipul lui Xu Sanguan.

Mergea tot înainte, plângând în tăcere, şi aşa a trecut pe lângă şcoală, pe lângă cinematograf, pe lângă magazinul universal; a trecut pe lângă bufetul unde Xu Yulan prăjea gogoşi. A ajuns la poarta casei, dar n-a intrat, ci a ţinut drumul drept. Mergând tot înainte, a traversat o stradă şi încă una şi a ajuns la restaurantul Victoria. Însă şi-a continuat drumul, a trecut de magazinul de haine, de Templul Liniştea Cerească, de măcelărie, a trecut de ceasornicărie, de Podul Cinci Stele, a ajuns la poarta spitalului şi, ca şi mai înainte, şi-a continuat drumul, a trecut de şcoală, de cinematograf... A dat roată oraşului o dată şi încă o dată. Trecătorii de pe stradă se opreau în loc şi îl priveau cum merge, plângând în tăcere, iar cei care îl cunoşteau strigau după el:

— Xu Sanguan, Xu Sanguan, Xu Sanguan, Xu Sanguan, Xu Sanguan... de ce plângi? De ce nu vorbeşti? De ce nu ne bagi în seamă? De ce nu te opreşti? Ce se întâmplă cu tine...?

Cineva i-a spus lui Yile:

— Xu Yile, du-te şi caută-l pe taică-tu! Merge pe stradă şi plânge...

Altcineva i-a spus lui Erle:

— Xu Erle, e un bătrân care plânge pe stradă. S-au adunat mulţi oameni în jurul lui. Du-te degrabă şi vezi despre ce e vorba. Vezi dacă nu cumva e taică-tu...

Dar şi lui Sanle i-a spus cineva:

— Xu Sanle, taică-tu plânge pe stradă. Plânge de-ţi rupe inima, ca şi cum i-ar fi murit cineva drag...

Şi s-a găsit cine să-i spună şi lui Xu Yulan:

— Xu Yulan, ce faci? Tot mai gătești? Lasă acum gătitul și ieși repede! Xu Sanguan, bărbatul tău, plânge pe stradă. Noi l-am strigat, dar el nici măcar nu s-a uitat la noi. L-am întrebat, dar nici nu ne-a luat în seamă. Nu știm ce a pățit. Du-te degrabă pe stradă și vezi ce s-a întâmplat...

Yile, Erle și Sanle au ieșit pe străzi și pe la Podul Cinci Stele i-au ținut calea, spunându-i:

— Tăticule, de ce plângi? Cine te-a necăjit? Spune-ne nouă....

Xu Sanguan stătea rezemat de balustradă și le-a răspuns celor trei fii ai săi printre suspine:

— Am îmbătrânit și nimeni nu mai vrea sângele meu. Numai vopsitorul o să mai aibă nevoie de el...

— Tăticule, ce tot spui acolo? au zis băieții lui.

Dar Xu Sanguan își vărsa mai departe năduful:

— De acum înainte, dacă familia noastră o să mai aibă parte de necazuri, cum am să mă descurc eu?

— Tăticule, ce vrei să spui? au întrebat băieții lui.

Atunci a apărut și Xu Yulan care s-a apropiat și l-a tras pe Xu Sanguan de mânecă, întrebându-l:

— Xu Sanguan, ce-i cu tine? Când ai plecat de acasă, erai bine. Ce s-a întâmplat de-ai plâns în halul ăsta?

Xu Sanguan, văzând că a venit nevasta lui, și-a șters lacrimile și i-a spus:

— Xu Yulan, am îmbătrânit și de-acum înainte n-am să mai pot să-mi vând sângele. Nu mai are nimeni nevoie de sângele meu. De acum înainte, dacă o să mai fie vreun necaz în casă, ce o să ne facem....?

Xu Yulan i-a spus:

— Xu Sanguan, acum nu mai e nevoie să-ți vinzi sângele. Acum nu mai ducem lipsă de bani și nici n-o să se mai întâmple așa ceva pe viitor. Ce sânge mai vrei să vinzi? De ce ai vrut să faci așa ceva?

— Tare mi-aș fi dorit să mănânc un platou de ficat de porc prăjit și să beau două pahare de rachiu galben, și m-am gândit

că după ce îmi vând sângele, am să pot să-mi împlinesc dorința...

— Tăticule, i-a spus Yile, nu mai plânge! Dacă vrei să mănânci ficat de porc și să bei rachiu galben, îți dau eu bani, dar te rog să nu mai plângi aici, că altfel oamenii o să creadă că te chinuim noi...

— Tăticule, a spus Erle, ai făcut atâta zarvă și ne-ai făcut de râs doar ca să mănânci ficat de porc prăjit...

— Tăticule, a spus Sanle, nu mai plânge! Dacă vrei să plângi, hai acasă! Nu te mai face de râs aici...

Auzindu-i pe cei trei băieți, Xu Yulan a început să ocărască:

— Ce se întâmplă cu voi trei? Nu cumva v-au mâncat câinii creierii? Cum puteți să vorbiți așa cu tatăl vostru? Tot ce a făcut el a fost numai pentru binele vostru! De fiecare dată când și-a vândut sângele și a câștigat niște bani, i-a cheltuit pe toți pentru voi! Cu sângele lui v-a făcut mari. Îmi aduc aminte că în anul ăla, în timpul foametei, aveam acasă de mâncare numai terci de porumb, că ajunseserăți toți trei groaznic de supți la față. Tatăl vostru s-a dus și și-a vândut sângele, ca să mâncați voi tăiței. Acum ați uitat cu totul. Și atunci când Erle era trimis la muncă la țară, ca să ne punem bine cu șeful echipei, tatăl vostru și-a vândut sângele de două ori și l-a invitat la masă, i-am dat daruri. Erle, ai uitat tot! Yile, tu vorbești așa cu tatăl tău, că mă doare sufletul. Tăticul tău a avut cea mai mare grijă de tine. Ca să nu mai vorbesc de faptul că nu ți-e tată bun. Cu toate acestea, cu tine el s-a purtat cel mai frumos. În anul în care ai fost la Shanghai să faci tratament, n-aveam nici un ban acasă și atunci tatăl tău s-a dus dintr-un loc în altul și și-a vândut sângele. După ce a vândut o dată, ar fi trebuit să facă o pauză de trei luni, dar el, ca să te salveze pe tine, ar fi fost în stare să-și dea și viața. După trei-patru zile s-a dus din nou. La Pădurea de Pini puțin a lipsit să nu moară. Yile, ai uitat treaba asta! Ce s-a întâmplat cu voi trei? V-au mâncat câinii creierii?

Cu ochii în lacrimi, femeia l-a luat pe Xu Sanguan de mână și i-a spus:

— Xu Sanguan, să mergem să mâncăm ficat de porc prăjit, să bem rachiu galben, că acum avem bani!

Femeia a scos din buzunar toți banii pe care îi avea și i-a arătat bărbatului ei.

— Uite, am două bancnote de cinci yuani, ba mai am doi yuani, și în buzunarul ăsta mai sunt bani. Ce vrei să mănânci, aia îți cumpăr!

Xu Sanguan i-a zis:

— Vreau doar să mănânc ficat de porc prăjit și să beau rachiu galben.

Xu Yulan l-a dus la restaurantul Victoria, s-au așezat la masă, iar apoi ea i-a comandat un platou de ficat prăjit de porc și două pahare de rachiu galben.

— Ce vrei să mănânci? Spune tot ce vrei!

— Nu vreau altceva, a răspuns el, doar atât.

Xu Yulan a mai dat încă o dată aceeași comandă, iar după aceea a luat meniul și i l-a arătat lui Xu Sanguan.

— Ai aici foarte multe mâncăruri. Toate sunt foarte gustoase. Ce vrei să mănânci? Hai, spune!

Xu Sanguan a zis iar:

— Tot ficat prăjit de porc vreau să mănânc. Și de băut, tot rachiu galben.

Xu Yulan a cerut și al treilea platou cu ficat prăjit de porc, dar de data aceasta a cerut o sticlă de rachiu galben. După ce a fost adus platoul, Xu Yulan iarăși l-a întrebat pe soțul ei ce mâncare ar mai fi vrut, însă bărbatul a clătinat din cap și a spus:

— Mi-e de ajuns. Nu mai pot să mănânc nimic.

Pe masa din fața lui erau trei platouri de ficat prăjit de porc, o sticlă de rachiu galben și încă două pahare cu rachiu. El a început să râdă. A mâncat ficatul, a băut rachiul și i-a spus lui Xu Yulan:

— De când mă știu eu pe lume, azi a fost ziua în care am mâncat cel mai mult!

Xu Sanguan mânca și râdea, iar când și-a amintit vorbele asistentului celui tânăr de la spital, i le-a spus de îndată lui Xu Yulan. Ea l-a ascultat, după care a început să ocărască:

— Sângele lui e sânge de porc, de care nici măcar vopsitorul n-are nevoie! Sângele lui e bun numai prin canale și șanțuri. De parcă ar fi ceva de capul lui! Îl cunosc eu pe ăsta! E băiatul lui Shen cel prost. Taică-su era un idiot care nu făcea deosebirea nici măcar între o bancnotă de un yuan și una de cinci yuani. O știu și pe maică-sa, o curvă, așa că ăsta habar n-are al cui plod e. Pare-mi-se că e mai mic cu trei ani decât Sanle. Și are îndrăzneala să vorbească așa cu tine! Când s-a născut Sanle al nostru, el încă nu venise pe lume și uită-te la el cât tupeu are acum...

Atunci Xu Sanguan i-a spus nevestei lui:

— Cum zice o vorbă din popor: „Flocii răsar mai târziu decât sprâncenele, dar până la urmă ajung să crească mai lungi".

La prețul de vânzare se adaugă 2%,
reprezentând valoarea timbrului literar.

Yu Hua s-a născut în 1960 în orașul Hangzhou din provincia Zhejiang, într-o familie de medici. Vreme de cinci ani a fost dentist, profesie pe care a abandonat-o în favoarea scrisului, fiindcă „nu-mi plăcea să mă uit în gura oamenilor toată ziua". Copilăria lui a fost puternic marcată de Revoluția Culturală, fapt ce a lăsat urme profunde și asupra scrisului său. A debutat în 1984 cu o povestire și s-a impus rapid printre cei mai apreciați autori de proză scurtă ai generației sale. La începutul anilor '90, Yu Hua a renunțat treptat la experimentalismul inițial și s-a consacrat romanului, publicând: *Strigăte în ploaie* (*Zai xiyu zhong huhan*, 1991), *În viață* (*Huozhe*, 1993; Humanitas Fiction, 2016), *Cronica unui negustor de sânge* (*Xu Sanguan mai xue ji*, 1995; Humanitas Fiction, 2017), *Frații* (*Xiongdi*, 2008), *A șaptea zi* (*Di qi tian*, 2013). Pe lângă romane, i-au apărut șase volume de povestiri și cinci volume de eseuri, între care se remarcă volumul *China în zece cuvinte* (*Shi ge cihui li de Zhongguo*, 2011). Romanele *În viață* și *Cronica unui negustor de sânge* au fost incluse pe lista celor mai influente cărți ale ultimelor trei decenii în China.Yu Hua este primul scriitor chinez căruia i s-a decernat James Joyce Award (2002). Mai multe premii, titluri și distincții naționale și internaționale i-au fost acordate de-a lungul timpului: Premio Grinzane Cavour (1998), Chevalier de l'Ordre des Arts et des Lettres (2004), Barnes & Noble Discover Great New Writers Award (2004), Premiul pentru contribuții deosebite în domeniul cărții (China, 2005), Prix Courrier International du Meilleur livre etranger (2008). Cărțile lui au fost traduse în peste treizeci de limbi. Actualmente, Yu Hua trăiește la Beijing, iar articole semnate de el apar în *The New York Times*.

Ecranizat de regizorul sud-coreean Ha Jung-woo în 2015, *Cronica unui negustor de sânge*, roman de o rară intensitate emoțională, surprinde cei mai frământați ani ai Chinei maoiste. Povestea savuroasă și totodată incisivă dezvăluie treptat, precum într-un spectacol de operă tradițională, drama „omului nou" încă atașat de vechile credințe. Romanele *Cronica unui negustor de sânge* și *În viață* de Yu Hua au fost incluse pe lista celor mai influente cărți ale ultimelor trei decenii în China.

Xu Sanguan, muncitor la Fabrica de Mătase, vine dintr-un sat în care cel care nu-și vinde sângele e bănuit că ar fi bolnav și nu-și mai găsește o soție. De aceea se hotărăște să și-l vândă și el, căsătorindu-se apoi cu cea mai frumoasă fată din oraș, Xu Yulan. Sângele e prețios, e un dar al strămoșilor, și nu poate fi vândut fără motive întemeiate. Însă vremurile pe care le înfruntă Xu Sanguan și familia lui nu țin cont nici de cinstirea morților, nici de demnitatea mereu amenințată a omului obișnuit.

„Un roman uluitor, care oferă scene memorabile de cruzime și bunătate."
The Washington Post Book World

„O carte dureros de onestă, straniu vizionară, în care se regăsește și un strop de compasiune cehoviană."
Time Asia

„O realizare ieșită din comun... Xu Sanguan este un personaj prin care este reflectată nu numai soarta unei generații, ci și sufletul unui popor."
The Seattle Times

„Faptele de vitejie ale lui Xu Sanguan se referă la lucrurile mărunte. El nu este un erou care va ajunge în templu, ci este eroul zilelor noastre, un personaj pe jumătate comic și pe jumătate tragic."
Wang Anyi